

Volgn. **OPGELEGD**
13 MAI 1948
ACD 35369

[KORT VERSLAG van de openbare bijeenkomst van de "Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen", gehouden op Maandag, 10 Mei 1948 te 20.00 uur in de "Dierentuin" alhier. Aanwezig waren + 300 personen (vrouwen en mannen) onder wie een groot aantal uit Indië gerepatrieerden. Zaalcapaciteit is 1400 zitplaatsen. Spandoeken waren aangebracht met de leuzen: "15.000 geïnterneerden in Indië worden vergeten" en "Schande, Nederlandse Vrouwen en meisjes leven in Indië in gedwongen concubinaat".

Om 20.15 uur opende de voorzitter:

Mevrouw Wilhelmina Francisca Johanna Maria VAN 'T ROOD-GERTH VAN WIJK, geboren te Magelang, 26 December 1900, woner de Van Hogenhoucklaan 134 alhier, met een woord van welkom de bijeenkomst. In het bijzondere heette zij de Presidente van de Nederlandse Christen Vrouwenbond welkom.

Spreekster zeide, dat de Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse vrouwen de aandacht van de Minister-President heeft gevraagd voor de volgende punten:

1. Op 11 April 1947 deelde de Minister van Overzeese Gebiedsdelen mede, dat hij op 5 Maart 1947 ter vergadering van de 1e Kamer der Staten-Generaal zeide, dat de evacuatie van de 23.500 voor evacuatie in aanmerking komende personen binnen twee en halve maand voleindigd zou zijn.
2. Op 16 Mei 1947 deelde de Chef van het Kabinet van de Minister van Overzeese Gebiedsdelen in opdracht van de Minister mede, dat gedurende Maart en April 1947 4300 geïnterneerde Nederlanders waren geëvacueerd en dat zich op 1 Mei nog 1800 personen in gevangenschap bevonden, die nog in de loop van Mei 1947 bevrijd zouden zijn.
3. Op 20 Juli 1947 zeide de Minister-President in een radio-rede, dat nog duizenden mensen gevangen zitten.

Bij de audiëntie (van de Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen) op 9 Augustus 1947 verleend, dat alle Nederlanders bevrijd waren en het grote aantal gevangenen hoofdzakelijk Indo-Europeanen en Inheemsen betref. Dit is niet juist, zeide spreekster, want bij de bezetting van Tasikmalaja werden de kampen leeg aangetroffen en werden aldaar de vrouwen en meisjes verder het binnenland ingevoerd. In Oost-Java voerde de T.R.I. enige maanden geleden een aantal Indo-Europese meisjes mee. Verder hekelde spreekster de onwetenheid van de Minister van Overzeese Gebiedsdelen ten aanzien van het aantal nog in gevangenschap verblijvende Europeanen en Inheemsen, zomede gezinsleden van K.N.I.L.-militairen. Dit moest de Minister vernemen uit een radiorede van Ir. STEUP, voorzitter van de N.I.B.E.G. (Nederlands Indische Bond van Ex-Gevangenen) te Batavia gehouden, die het aantal op 16000 schatte. Tijdens een audiëntie op 9 Augustus 1947 deelde de Minister-President echter mede, dat de regering als voorwaarde voor verdere onderhandelingen uitdrukkelijk gesteld had, dat eerst de gijzelaars naar ons afgevoerd zouden worden. Wat is hier van gekomen, riep spreekster uit. 15000 Mannen, vrouwen en kinderen verblijven nu drie jaren na de capitulatie nog onder de verschrikkelijkste omstandigheden in Republikeinse concentratiekampen. SOEKARNO heeft gezegd, dat de Europese vrouwen alleen nog maar geschikt zijn om als concubine voor de T.N.I.-soldaten te dienen. Vervol-

-gens-

PD
10742 x1 ✓

de de
aister-
esident
mede

/land

gens geeft spreekster een beeld van de wreedheden door de Indonesiërs bedreven. Dit gebeurt in Nederlands Indië, waar wij nog altijd de verantwoording dragen. Ook oefende zij critiek uit op het Nederlandse- en Internationale Rode Kruis, die nog steeds geen toegang tot het republikeinse gebied hebben.

Spreekster eindigde haar toespraak met de woorden: "De Nederlandse vrouwen verlangen in Christus naam, dat onze regering zich door geen enkel dreigement van binnen- of buitenland zal laten weerhouden, haar Christelijke plicht te doen; alle nog in gevangenschap zuchtende land- en rijksgenoten onmiddellijk opeist of doet bevrijden en onze ereschuld inlost tegenover de Indo-Europeanen door hun een toevluchtsoord en nieuw Vaderland op Nieuw Guinea te geven. Over deze aangelegenheid zal door de "Actie van de Nederlandse Vrouwen" een open brief aan de Minister-President gezonden worden. Deze brief werd voorgelezen, waarmede de aanwezigen instemden.

Het woord werd vervolgens gevoerd door:

X 1 / 1
Ingenieur Ferdinand Karel Marie STEUP, geboren 29 Mei 1898, van beroep Inspecteur bij het Beswezen in Nederlands Indië, voorzitter van de N.I.B.E.G. te Batavia, thans met verlof in Nederland, wonende Mauvestraat No.8 alhier.

Spreekster hekelde voornamelijk de wantoestanden in Indonesië, die hij vernomen had van mensen, die na jarenlang verblijf in Republikeinse concentratiekampen te Batavia waren aangekomen. Wat doet de regering om deze mensen te bevrijden vroeg spreker. De Indische regering beschikt nu nog niet over de juiste gegevens, hoeveel Europeanen, Indo-Europeanen en anderen door de Republikeinen worden gevangen gehouden. Spreker wakte op tegen dit optreden der regering actie te voeren. Hoe U dit wilt doen is Uw zaak, zeide spreker, maar bij de aanstaande verkiezingen kan uit Uw stem blijken, dat U het met de Muidige regering niet eens bent.

NK
Hierna werd de pauze aangekondigd, doch een der aanwezigen, zekere Mevrouw VAN SANT-JUT [gegevens onbekend] vroeg nog even het woord te mogen voeren. Zij wilde het verwijt van de voorzitter ten aanzien van het Nederlandse- en Internationale Rode Kruis weerleggen, door mede te delen, dat teams van het Nederlandse- en Internationale Rode Kruis reeds in 1946 in het Republikeinse gebied op Java en Madoera waren geweest. Hier interrumpeerde de voorzitter met de woorden: "Mevrouw, vorig jaar bent U reeds bij mij geweest en toen hebt U gezegd, dat DAHLER (bekend verrader en collaborateur gedurende de Japanse bezettingstijd) zo'n goed mens was en zoveel vrouwen in de kampen heeft geholpen. Ook bagatelliseerde U de wreedheden door de republikeinen op Nederlandse vrouwen en kinderen begaan. U als Indische Nederlandse kon dergelijke dingen zeggen, ik ontnem U het recht om hier nog één woord te zeggen. Gejoel en geschreeuw in de zaal van "ga zitten, er uit". Hierna werd er gepauzeerd. Gedurende de pauze werd genoemde Mevrouw Van Sant-Jut door een suppoest uit de zaal verwijderd.

Na de pauze werden enkele films vertoond over het werk van het Rode Kruis in de bevrijde gebieden in Indië, zomede over het werk van onze soldaten in Indië, als bringers van recht en vrede.]

Om 22.30 uur werd de bijeenkomst gesloten.

Verzonden op 12 Mei 1948

aan: C.V.D.

B. 15369
66a.

20 Mei OPGEGD

UITGEBOKT

VIII. RD.6

GEHEIN

Openbare vergadering van de
"Verenigingspartij van
Nederlandsche vrouwen".

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernaar toe kennisgeving
aan te bieden van verslag van een op 18 Mei j.l., door de "Verenig-
ingspartij van Nederlandsche vrouwen" hier ten stede gehouden
openbare vergadering, naar de inhoud waarvan het bekortings verslag
nogge worden.

HET HOOFD VAN DE GENERAAL
VEILIGHEIDSDIENST,
naams *Hand*

Zijne Excellentie de Minister-President,
Zijne Excellentie de Minister van
Overzeese Schiedaken,

te de Griffioen.

J.G. Crabbecker.

Verbinding No.28

No. VD 1.380/49

B

R 744 X

Volgno.
28 SEP. 1949
ACD/70502

ONDERWERP:

Toezening "Smeekschrift"
t.a.v. Indonesië.-

27 September 1949.-

Alkmaar

Ik heb de eer U te Uwer oriëntatie te doen toe-
komen afschriften in duplo van:

- a. een geadresseerd couvert met opdruk;
- b. een z.g. Smeekschrift met gelegenheid tot het plaatsen van handtekeningen;
- c. een geschrift, gedagtekend "September 1949"-

Aan de beheerders van het R.K. militair tehuis alhier werden deze bijlagen, in origineel overhandigd, met het verzoek deze onder de bezoekende militairen van dit tehuis te willen laten circuleren. Aan dit verzoek zal waarschijnlijk geen gevolg worden gegeven. Overigens is dezerzijds van de werking van deze "Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen" alhier niet gebleken. ✓

E i n d e . -

*+/kan nu
overig toch
wel!*

*De heer Hoofd van de Binnelandse Veiligheidsdienst
Javastraat No. 68
te
's-Gravenhage*

AAN

de Heer HOOFD VAN DE
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Javastraat No.68

te

's-Gravenhage !-

AFSCHRIJF.

GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIE VAN NEDERLANDSE VROUWEN.
Seer.: Van Hogenhoueklaan 134 - Den Haag.

's-Gravenhage, September 1949.

Wij wenden ons met het volgende tot de
moeders, vaders, vrouwen, broers, zusters, verloofden, familieleden, vrienden en bekenden van onze militairen in Indonesië of van hen, die reeds teruggekeerd zijn.

In Den Haag wordt gepraat, terwijl in Indonesië onze zonen, worden overvallen en verwond of vermoord. Nog steeds, ook nu, na de laatste order "Staakt het vuren".
In diepe rouw gedompeld moeten velen van ons het nameloos leed dragen en er in berusten, dat een zoon, die opgewekt, vol goede moed vertrok, die arme geterroriseerde bevolking rust en veiligheid te brengen, nimmer zal wederkeren.
En hoevelen van ons lijden mee met hun zoon, die verminkt terugkeerde of geestelijk geslagen is? En welke troost hebben wij, die zonen verloren in Djoeja, dat door onze troepen ontruimd moest worden, terwijl het volk met tranen in de ogen hen zag vertrekken of smeekte mee te mogen gaan?
WIJ HEBBEN NIET EENS DE TROOST VAN DE OPOFFERING, DIE HET GOEDE BLIJVENDE, BRACHT!

Wreed zijn zij die ze spelen met onze gevoelens. Men zeide ons wel, dat zij rust en veiligheid brengen. Maar wat betekent dit, wanneer zij deze niet mogen handhaven? Het betekent, dat voor niets hun leven gewaagd en geofferd wordt!
Geloof de verhalen niet, dat onze troepen niet sterk genoeg waren om overal orde en rust te handhaven. Dit werd hun verhinderd en bovendien zweeg de bevolking, die ons genegen is, uit vrees door ons in de steek gelaten te worden en evergeleverd aan de terroristen. En zijn nu eenmaal machten, die wensen, dat de republikeinse leiders en met hen de T.N.I. de republikeinse soldaten, die zoveel gruweldaden op hun geweten hebben, hun macht behouden. Dit is hogere politiek, waarvan U en wij niets begrijpen, maar waaraan onze zonen ten offer vallen. Weet gij bijv., dat de rapporten van de militaire waarnemers ~~XXXX~~ van de UNCI, door personen aan de UNCI verbonden, vervalst doorgezonden werden naar de Veiligheidsraad, zeer tot nadeel van onze troepen? De Amerikaanse journalisten, die helaas grotendeels omgekomen zijn, hebben die ontdekt en in Amerika gepubliceerd.
Geloof ook de praatjes niet, dat de Republiek ooit in oprechtheid de order "Staakt het vuren" gaf.
Bovendien zijn nog vele groepen, die de Republiek niet gehoorzamen.

VERGEET NOOIT, DAT DE MEESTE SLACHTOFFERS VIELEN TIJDENS DE ZOGENAAMDE BESTANDEN EN "STAAKT HET VUREN"-PERIODES.

Wij hebben ook het recht te weten waarvandaan de Republiek die brood is en van onze regering, behalve materialen, gelden ontving - 10 miljoen gulden voor onderhouds- en representatiekosten van de Republikeinse Regering, 300.000 gulden voor de Republikeinse delegatie en nu weer 210 miljoen gulden voor, ja waarvoor? - wapens en munitie krijgt en waarmee die betaald werden.

Ook hebben zij, die met inzet van hun leven in Indonesië hun plicht deden recht op een behoorlijk bestaan onder eigen vlag. Waar dit in Holland, overbevolkt als ons land raakt, in de toekomst niet meer mogelijk zal zijn, biedt Nieuw ~~Guinea~~ Guinea uit-

komst. De bevolking van Nieuw Guinea heeft uitdrukkelijk tegenover onze Regering en de UNO de wens te kennen gegeven, een hechte band met Nederland onder Nederlandse vlag, te willen behouden en niet in de Verenigde Staten van Indonesië opgenomen te willen worden. Onze zonen, onze mannen, kunnen in samenwerking met het volk daar, Nieuw Guinea tot ontwikkeling en grote bloei brengen, zich zelf en hun nakomelingen een behoorlijk bestaan verzekerd hiermede, naast de meer ~~zwaarte~~ ideale taak. **BESEFT DE KRACHT? VOORAL VAN ONS, VROUWEN!**

Laten wij ons daarom verenigen en ons met een smeekschrift wenden tot de Minister-President, opdat voorkomen werde, dat onze zonen verder nodeloos gevaar lopen in Indonesië!

Wij moeten aan het werk gaan en onze naasten aansporen ons hierin te helpen. Wij sluiten een lijst voor handtekeningen in, met het verzoek deze zo snel mogelijk, als het kan binnen enkele dagen, van handtekeningen voorzien, naar onze SECRETARIAAT - VAN HOGENHOUCKLAAN 134, DEN HAAG - te willen zenden. Meerdere lijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar, of kunnen zelf gemaakt worden, terwijl herhaald wordt hetgeen boven de door ons gezonden lijst staat.

Werk zo snel mogelijk, want wij ~~er~~ kunnen er op deze wijze zeker toe bijdragen, dat aan toestanden, waarbij met onze militairen, de gehele Europese en de ons goedgezinden Indonesische gemeenschap gevaar lopen, een einde komt.

Indien het mogelijk is met een kleine geldelijke bijdrage de kosten te helpen bestrijden zullen wij daar zeer dankbaar voor zijn. Een actie, als deze kost zeer veel geld en elke bijdrage hoe klein ook is welkom. Als ieder een kwartje zo geven kunnen wij daarmee de kosten bestrijden!

Als het U onmogelijk is, een bijdrage te geven, denk er om, niemand die het U kwalijk neemt. Maar ga wel onmiddellijk aan het werk, er is geen tijd te verliezen. Het is voor onze zonen over zee, en voor hen, die reeds teruggekeerd zijn!

Geef deze brief door, daar niet alle adressen ons bekend zijn. Stortingen bij de Ned. - Ind. ESCOMPTO Maatschappij - Lange Vijverberg 13, Den Haag - ten gunste van de Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen.

Directeringen op nummer 328915 ten name van Mev. W. van 't Rood-Gerth van Wijk - Den Haag - met vermelding: smeekschrift.

Postwissels aan een der leden van het Bestuur, te weten:

- x Mevr. J. Abell-Wijnstra, Van Boetselaarlaan 203, Den Haag.
- x Mevr. J. Hillebrandt-Stark, Lamm van Meedervoert 96b, Den Haag.
- x Mevr. W. Mendes da Costa, Frederik Hendrikplein 43, Den Haag.
- x Mevr. W. van 't Rood-Gerth van Wijk, Van Hogenhoucklaan nr. 34, Den Haag. *PD 10742*

Namens de Gemeenschappelijke Actie van
Nederlandse vrouwen,

w.g. W. van 't Rood-Gerth van Wijk.
Voorzitster.

P.S. Binnenkort hopen wij U ook nader te berichten over onze hulpactie ten bate van Nederlanders, die in Indonesië in nood verkeren.

AFSCHRIJF.

.....
antal handtekeningen op deze lijst:

MAAM
SMEEKSCHRIFT

Ondergetekenden:

Moeders, vaders, vrouwen, broers, zusters, verloofden, familieleden, vrienden en bekenden van militairen in Indonesië, en van militairen die teruggekeerd zijn, verzoeken met de grootste aandrang aan de Minister-President:

1. dat de Regering alle maatregelen neemt die nodig zijn om de levens van onze zonen veilig te stellen tegen het niet kunnen of willen opvolgen door de Republiek van de order "Staakt het vuren". Hieronder behoren ook provocaties en vernederingen, als te Bandoeng en Batavia voorgekomen, benevens infiltraties met het doel, de bevolking te intimideren en de Nederlandse strijdkrachten in te sluiten, ook al wordt daarbij niet daadwerkelijk van de vuurwapens gebruik gemaakt.
2. dat de Regering zich handhave tegenover de Veiligheidsraad en de U.N.C.I.- leden als het Australische lid Critchley, die de uitvoering van de order "Staakt het vuren" afhankelijk stellen van het verloop der onderhandelingen ter R.T.C.
3. dat de Regering eise, dat de rapporten der militaire waarnemers rechtstreeks en ongewijzigd aan de Veiligheidsraad worden gezonden.
4. dat verantwoording afgelegd wordt van de wijze, waarop de Republiek aan wapens en munitie kwam en nog komt en over de herkomst der gelden hiervoor.
5. dat de Regering hen, die met inzet van hun leven in Indonesië hun plicht deden, na demobilisatie een behoorlijk bestaan biedt onder eigen vlag, inplaats van het gaan naar vreemde landen, als Australië en Nieuw Zeeland, te bevelen.
6. dat de Regering ~~hiertoe~~ hiertoe, naast het eigen vaderland, Nieuw Guinea openstelt voor alle Nederlanders in Nederland en Indonesië, die in samenwerking met de Bevolking, welke slechts in hechte verbondenheid met Nederland onder Nederlandse vlag wenst verder te gaan, hetgeen reeds ter kennis werd gebracht van de Regering en de UNO- dit land tot ontwikkeling en bloei willen brengen, zedeende naast een ideale taak, zichzelf en hun nakomelingen een behoorlijk bestaan verzekerd.

NAAM	ADRES	HANDTEKENING

M.B. U gelieve het totaal aantal handtekeningen op
ommezijde linksboven te vermelden.

AFSCHRIJF VAN BIJBEHOREND COUVERT.

DRUKWERK.

Frankering bij
abonnememt
's-Gravenhage.

Fam- B.S. van BAarsen
Smarmanslaan 25
Alkmaar.

GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIE
VAN NEDERLANDSE VROUWEN
Seer. Van Hogenhoucklaan 134
Bankiers: Ned. Ind. Escompto Mij
Lange Vijverberg 13
DEN HAAG.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 6 December 1949

No.: B.70502

UITGEBOKT

VEETROUWELIJK

at 76513

Betr.: Gemeenschappelijke actie
van Nederlandse vrouwen
VII. RD.3

Hiermede moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalis, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende Mevr. J. Abell-Winstra, van Boetzelaerlaan 203; Mevr. J. Hillebrandt-Stark, Laan van Meerdervoort 96B en Mevr. W. Mendes da Costa, Frederik Hendrikplein 43, allen te 's-Gravenhage.

Betrokkenen maken deel uit van het bestuur van de Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te 's-Gravenhage.

J.G.Crabbendam.

12 October

49

UITGEBOKT

B. 70502
VIII. TZ.3.
een

GEHEIM

~~12/10/12~~

Gemeenschappelijke actie
van Nederlandse vrouwen

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens ter kennisneming
aan te bieden copie van een stuk d.d. September j.l. van de
"Gemeenschappelijke actie van Nederlandse Vrouwen", handelende
over een tot U te richten smeekschrift.

Ter bekorting moge naar de inhoud daarvan verwezen worden.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr. L. Einthoven.

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President,
te
's-GRAVENHAGE.

G E H E I M .

24 OCT. 1949

19 October

ACD/72230

Verbinding: No. 12

Doss. 142/5

Onderwerp: Bijeenkomst Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen e.a

Datum ontvangst bericht: 14 October 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: ---

Medewerkende instanties: ---

Ondernomen actie: ---

B

Op Vrijdag, 14 October 1949, werd in de grote zaal van de "Dierentuin" te 's-Gravenhage een bijeenkomst gehouden, georganiseerd door de Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen, met medewerking van de Nieuw-Guinea-Nederlandse Vrouwenbond.

Ongeveer 300 personen, onder wie een aantal Indische Nederlanders, waren op deze bijeenkomst aanwezig.

Om 20.15 uur opende de voorzitter van de Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen:

Mevrouw Wilhelmina Francisca Johanna Maria VAN 'T ROOD-GERTH VAN WIJK, geboren te Magelang 26 December 1900, wonende Van Hogenhoucklaan No. 134 te 's-Gravenhage, de bijeenkomst

Zij heette de aanwezigen welkom, doch sprak haar teleurstelling uit over het grote aantal lege plaatsen. In een kort overzicht deed zij mededeling van het werk, dat de Vereniging het laatste jaar had verricht, zomede van de besprekingen, die het bestuur met autoriteiten had gevoerd. Voorts deelde zij mede, dat de Vereniging het voornemen heeft een smeekschrift aan de Minister-President aan te bieden. In dit smeekschrift zal gewezen worden op de ernstige situatie op Java, waar onze troepen in de buitenposten door geïnfiltreerde T.N.I.-troepen geheel zijn omsingeld. Grote bezorgdheid is er bij de ouders, wier zonen in Indonesië verblijven en wij willen de regering smeken maatregelen te nemen om aan deze situatie een einde te maken, zeide spreekster. Voorts deed zij een beroep op de aanwezigen om het gesprokene van deze avond uit te dragen.

Hierop gaf zij het woord aan de Kolonel van het K.N.I.] J.W. SLUYTER, voormalig commandant van de U-brigade in Indonesië. Spreker deelde mede, dat hij deze lezing, die uitsluitend over het leven en werk van onze jongens in Indonesië zal gaan, zowel in katholieke, protestantse als in communistische kringen kan houden. In het kort behandelde hij eerst de psyche van de Indonesiërs, voornamelijk van de op Java levende bevolkingsgroepen, zoals de Soendanezen, Javanen en Madoerezen. Verder besprak hij de Japanse invloed op deze bevolkingsgroepen gedurende de Japanse bezettingstijd en ging daarna over tot de eerste landing van Nederlandse troepen op Java. In verhaaltrant sprak hij over al zijn belevenissen aan de verschillende fronten op Java en Sumatra, waarbij hij dan extra deed uitkomen de goede houding en discipline van onze jongens, zomede van hun leven en werken

Vervolgens sprak de heer J. VERBOOM, Secretaris van de Nibeg (Ned. Ind. Bond ex-gevangenen) te Batavia.

-Spreker-

Spreker begon met zijn respect te betuigen aan deze vrouwenorganisatie, want in de oorlogsjaren zijn deze vrouwen velen tot voorbeeld geweest. Hun moedige houding in de concentratiekampen in Indonesië heeft het Nederlandse prestige hersteld. Hierna besprak hij de moeilijkheden in Indonesië, die de laatste tijd in sterke mate toenemen. Het laatste schot is nog niet gelost, dus zolang is de zaak nog niet verloren. Spreker deed een beroep op het samenhangsgevoel van de Nederlanders. Verenigt U en eist van deze regering een ander optreden in Indonesië. Velen in Nederland kunnen zich geen voorstelling of een oordeel vormen over de zaken in Indonesië. Men spreekt niet meer over de overdracht van de souvereiniteit; dit schijnt al als vanzelfsprekend. Spreker is geen tegenstander van deze overdracht, maar laat dit dan geschieden door bekwame en betrouwbare mensen, die in staat zijn omwonderlijk te regeren.

Verder besprak hij het zelfbeschikkingsrecht van verschillende volksgroepen in Indonesië en het recht om van Nederland te eisen, dat aan dit zelfbeschikkingsrecht wordt voldaan. Voorts besprak hij de politieke ontwikkeling in China en in Burma. Spreker vreest een stormvloed van het communisme over geheel Azië, die onmogelijk alleen door India en Pakistan gekeerd kan worden. Indonesië kan een grote rol in deze afweer spelen, mits de zaak daar in goede handen terecht komt. Verder wees spreker op het "Laatste Getuigenis" van de bij de ramp van de "Franker" omgekomen Amerikaanse journalisten en beval de lezing van dit boekje ten eerste aan. Tenzij er op het laatste ogenblik een wonder plaats heeft, zal er in Indonesië een ramp van ongekende omvang worden ontketend. Het is thans een beslissend ogenblik voor Nederland en Indonesië, wellicht voor de gehele wereld. Nog is het niet te laat. Met deze woorden eindigde spreker onder luid applaus.

Even voor het ingaan der pauze deelde de voorzitter mede, dat de aangekondigde vertoning van lichtbeelden over Nieuw-Guinea geen voortgang zal vinden. Deze zal met pas ontvangen kleurfilms op een andere bijeenkomstavond vertoond worden. In plaats hiervan zal Dr. FEUILLETAU DE BRUYN enkele woorden over Nieuw-Guinea spreken. Vele personen, die schijnbaar met deze regeling geen genoegen namen, verlieten de zaal.

Na de pauze sprak Dr. W.H.K. FEUILLETAU DE BRUYN (personalia bekend). Hij zeide, dat de vorige spreker reeds een en ander over de situatie in Indonesië had toegelicht, doch hij wilde hier nog aan toevoegen, dat de toestand op Java op tal van plaatsen verre van gunstig is te noemen. In Batavia zijn reeds 6000 T.N.I.-ers geïnfiltrerd. In de Preanger 26.000 en 60% van de Siliwangi divisie in de Preanger heeft zich bij de T.N.I. aangesloten. Nog vele andere plaatsen kan ik noemen, waar geïnfiltrerd wordt. Na het "cease fire" infiltreren troepen van het republikeinse leger en guerilla-troepen op strategisch meest gewichtige punten in het door ons bezette gebied zonder dat er een schot wordt gelost. De regering is van dit alles op de hoogte, doch durft dit niet in het "Senioren Convent" mede te delen en als de pers dit durft te publiceren, wordt zij met stopzetting van alle berichtgeving bedreigd. Ik en vele anderen verwachten dan ook een 2de "bersiap-periode", een golf van moord en doodslag, zoals die van het najaar van 1945. In en na de oorlog is het schuim van de ondernemingen naar boven gekomen en dit schuim probeert nu Nieuw-Guinea voor handelsvoordelen aan de republikeinen te verkwanselen. De

P.D. XI XI
8469

grootste defaitist in Indonesië is zeker wel de H.V.K., die alle eisen van de republiek steunt en ook bereidwillig Nieuw Guinea aan haar wil afstaan. Ik heb tenminste respect voor Minister VAN MAARSEVEEN, die alle moeite doet om Nieuw-Guinea voor ons te behouden. Dat schuim, waar ik net over sprak, zeide spreker, probeert nu in alle vormen de mening ingang te doen vinden, dat we niets aan Nieuw-Guinea hebben. De grond zou er slecht zijn en er zouden geen mineralen voor komen. Maar laat ik U zeggen, dat ik als doctor gepromoveerd ben in de geologie van Nieuw-Guinea. Als er hier in Nederland één terzake deskundig is, dan ben ik dat toch zeker. Vervolgens gaf spreker een kort overzicht van het voorkomen van mineralen op Nieuw-Guinea en de mogelijkheden voor goede cultuurgronden. Wij moesten strijden om Nieuw-Guinea te behouden als stamland voor de Indische Nederlanders voor wie op Java geen plaats meer zal zijn en ook voor de Nederlanders zelf, die wensen te emigreren en aldus op eigen Nederlands gebied kunnen blijven (applaus).

Om 23.00 uur werd de bijeenkomst, die een zeer rustig verloop had, gesloten. (einde)

3

G E H E I M .

(K)

Volcano 57260

3 Maart 1949 10 MRT 1949

Verbinding: No.12

Doss.142/3

Onderwerp: Vergadering Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen.

ACD/

De "Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen", Secretariaat Van Hogenhoucklaan 134 te 's-Gravenhage, hield op Vrijdag, 4 Maart 1949, in een der zalen van Pulchri Studio, Lange Voorhout, een vergadering in verband met de steunactie ten bate van de Nederlanders, die bevrijd zijn in de voormalige republikeinse gebieden.

De zaal, welke een capaciteit heeft van 300 personen, was slechts voor een vierde deel gevuld.

De eerste spreekster: Mevrouw W.VAN 'T ROOD-GERTH VAN WIJK (Wilhelmina Francisca Johanna Maria GERTH VAN WIJK, gehuwd met J.A.VAN 'T ROOD, geboren te Magelang, 26 December 1900, Van Hogenhoucklaan 134 te 's-Gravenhage), sprak over de tot nu toe gevoerde actie ten behoeve van de kampbewoners in republikeins gebied. Deze actie heeft een zeer gunstig resultaat gehad en is beëindigd door de 2e. politio-
nele actie. Het werk is echter nog niet voltooid, omdat de bevrijde vrouwen en kinderen materieel geholpen moeten worden. De hulp van het Rode Kruis is gevraagd en verkregen.

De tweede spreekster Mevrouw W.MENDES DA COSTA, verdere personalia onbekend, sprak over enkele van haar belevenissen met Javaanse opzichteressen in de gevangnissen der Jappen.

Mevrouw J.HILLEBRANDT-STARK (Johanna Maria Josephina STARK, wed. van A.A.HILLEBRANDT, geboren te Nijmegen, 11 Maart 1897, wonende Laan van Meerdervoort 96 B te 's-Gravenhage), sprak over het leven van de vrouwen en meisjes onder de republikeinse terreur. Zij deed dit zeer dramatisch.

Na de vergadering werd een collecte gehouden ten behoeve van de bevrijde vrouwen en kinderen. (Einde)

P.D
10742 X

X

X

(NK)

31 October

49

B. 72230
VIII. 12.7.

UITGEBEKT

een

GEHEIM

**Gemeenschappelijke actie
van Nederlandse vrouwen**

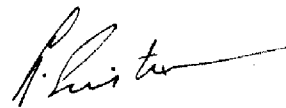
Ik heb de eer Uw Excellentie hiernaevens aan te bieden
een copie van een rapport over de op 14 October j.l. door de in
hoofde dezes genoemde organisatie te 's-Gravenhage gehouden
openbare vergadering.

Ter bekorting moge naar de inhoud daarvan verwezen wor-
den.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

AAN:

Z. de Minister President,
Z.E.de Minister van Binnenlandse Zaken,
Z.E.de Minister van Buitenlandse Zaken,
Z.E.de Minister van Overzeese Gebiedsdelen,
te
's-GRAVENHAGE.

Mr. L. Einthoven.

HOOFDKWARTIER VAN DE
GENERALE STAF
SECTIE G 2 B

No: I-1458/49 GEHEIM

Onderwerp: Comité Gezamenlijke Actie
van Nederlandse Vrouwen.

Bijl: ----

Volgno.

5 NOV. 1949

ACD/7310Z

Geheim

B

W

Naar ik verneem zou het Comité van de Ge-
zamenlijke Actie van de Nederlandse Vrouwen, waar-
van het Secretariaat is gevestigd te 's-Gravenhage,
van Hogendonklaan 134, (Mevr. van 't Rood van Wijk,
presidente), zich per circulaire hebben gericht tot
diverse adressen in Noord Brabant en Limburg waar-
van de verwanten in militaire dienst, dan wel om an-
dere redenen in Indonesië zijn.

In deze circulaire wordt o.m. gewezen op de
onhoudbare toestand waarin onze troepen zich in In-
donesië bevinden en worden handtekeningen verzameld
om een aan de Regering over deze kwestie te richten
adres te ondersteunen.

Mochten omtrent het opgemelde Uwerzijds
nadere berichten bekend zijn, dan zal ik deze gaar-
ne vernemen.

Typ: MvdH
Coll: \

HET HOOFD SECTIE G 2 B,
De Luitenant Kolonel,

(M.P.Kokje)

AAN:

Hoofd B.V.D.,
Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE.

Van Haren

B

DIENSTGEHEIM

Verbinding: No.12

22 December 1949.

Doss.205/12

Onderwerp: Openbare vergadering van „de Nederlandse Vrouw“ in de Dierentuin.

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/III B
DAT: 4/4-50
PAR: 44P

27 DEC. 1949
ACD/76307

Onder het motto "Nederlandse vrouwen luiden de alarmklok voor Indonesië" werd op Maandag 19 December 1949 een openbare protest vergadering gehouden van de "Nederlandse Vrouw" in de grote zaal van de Dierentuin te 's-Gravenhage. Toegangsprijs 25 cent.

Aanwezig circa 700 mannen en vrouwen.
De zaal was niet versierd.
Stemming: enthousiast.

Te ruim 20.00 uur werd de vergadering geopend door het luiden van een achter de coulissen opgestelde alarmklok.

De vergadering werd gepresideerd door M.H.Gravin VAN LIMBURG STIRUM, die tevens als eerste spreekster optrad.

Na haar blijdschap te hebben uitgesproken over de door haar niet verwachte grote opkomst, heette zij de aanwezigen welkom.

In hertige bewoordingen liet zij zich uit over het vermeende onrecht, dat de "Minderheden" m.n. Ambon, Timor en de Minahassa, wordt aangedaan. Dit alles was, volgens spreekster, een grove schending van het zelfbeschikkingsrecht, één der grondslagen van internationale rechtsorde, dat uitdrukkelijk door de Nederlandse Regering was beloofd. Zij noemde dit verraad (daverend applaus). Zij laakte verder de houding van SUKARNO en HATTA tijdens de Japanse bezetting. Tot slot deed zij een hartstochtelijk beroep op Hare Majesteit de Koningin, om liever af te treden dan de soevereiniteitsoverdracht te tekenen.

Haar laatste woorden waren: "Alarm, alarm! luidt de noodklok voor Indonesië". (grote bijval van de aanwezigen).

Vervolgens sprak Mevrouw S.MATTHES-CORNELIUS.

Als ex-illegale uit Indië schilderde zij de houding van SUKARNO, HATTA c.s. gedurende de Japanse bezetting, hun verraderlijke houding tegenover de in Indonesië verblijvende Nederlanders en hun verraderlijke samenwerking met de Japanse bezetters.

Vervolgens stond zij stil bij de soevereiniteitsoverdracht en het hiermede gepaard gaande onrecht ten aanzien van de minderheden. Zij hekelde het Regeringsbeleid en zei, dat de Regering even onbetrouwbaar en harteloos is als de Republiek (stormachtig applaus). Spreekster riep toen met nadruk: "Ik herhaal, de Regering is even onbetrouwbaar en

-harteloos-

ok

ok
[Handwritten signatures]

harteloos als de Republiek". (daverend applaus). Zij eindigde met een opwekking tot protest tegen het niet verlenen van het zelfbeschikkingsrecht aan de minderheden, waartoe onze getrouwste rijksgenoten behoren. Hierna werd door de aanwezigen staande het 1e en 6e couplet van het "Wilhelmus" gezongen.

ok
Na de pauze sprak Mej.N.EILERS, die zich afvroeg waarom onze jongens gevallen zijn in Indonesië, waarom onze militairen hun mensenlievende bescherming van de Indonesische bevolking moeten staken en nu met de armen overelkaar als gasten in de Republiek moeten worden geduld.

Waarom eerst de souvereiniteitsoverdracht plaats moet vinden en later een regeling zal moeten worden getroffen voor Nederlandse ambtenaren in Indonesië.

Waarom zou onze Regering Indonesië verkwanselen aan de R.I.S. en daarna geen provincie-uitverkoop aan andere landen gaan houden, b.v. ter grenscorrectie de N.O. provincies aan Duitsland, Brabant en Limburg in het kader van de Benelux-overeenkomst aan België en Luxemburg en Holland en Zeeland in het kader van de Westerse Unie, aan Engeland.

Spreekster werd meermalen uitbundig toegejuicht.

ok
De laatste spreekster was Mary POS, die over haar belevenissen sprak tijdens haar zwerftocht in Indonesië in 1948.

Zij kenschetste daarbij de trouw en aanhankelijkheid aan Nederland en Oranje van de minderheden, voornamelijk van de Ambonnezen. De Ambonnezen erkennen slechts één staatshoofd, onze Koningin, terwijl zij Koningin Wilhelmina onze "grijze moeder" noemden.

290
650
Wij daarentegen laten deze mensen stikken (luid applaus). Volgens spreekster is het aan de Nederlandse Radio-omroepverenigingen tijdens de uitzending van de souvereiniteitsoverdracht verboden enig commentaar te leveren. "En dat noemt men democratie", riep spreekster uit (luide bijval)

Spreekster eindigde met het voorlezen van bijgaand gedichtje, hetwelk daarna door de aanwezigen staande werd gezongen.

Te 22.45 uur werd de vergadering beëindigd.

Ter bestrijding van de kosten werd aan de uitgang ge-collecteerd.

Na afloop der vergadering begaf zich een honderdtal bezoekers naar het Binnenhof en trachtte aldaar door het vormen van een spreekkoor, roepende: "Mi-na-has-sa, Am-bon, Ti-mor!" de aandacht van de Eerste Kamerleden te trekken. Na afloop der kamerzitting begaven zich deze demonstranten, waaronder Luitenant-Admiraal b.d. C.E.L.HELFRICH en zijn echtgenote naar huis. (einde)

3

PROGRAMMA

van de OPENBARE VERGADERING
op 19 Dec. 1949, in de Dierentuin te Den Haag.

1. Inleiding: Nederlandse Vrouwen luiden de
Alarmklok voor Indonesië.
door M. H. Gravin van Limburg Stirum.
2. Onthullingen van een ex-illegale uit Indië.
door Mevr. S. Matthes-Cornelius.

PAUZE

3. Waarom? door Mej. N. Eilers.
4. Wat schuilt hier achter? door Mary Pos.

VOLK VAN NEDERLAND!

Het Wetsontwerp van de R.T.C. is door de Tweede Kamer aangenomen. Beseft Gij, wat dit betekent voor ons Volk? Beseft Gij de betekenis hiervan voor de Indonesische Volken, die weigeren om aan Djocja te worden overgeleverd, zoals de christenvolken van de Minahassa, Ambon, Timor en andere bevolkingsgroepen? Deze volken hebben gesmeekt om hun zelfbeschikkingsrecht in vrije volksstemmingen zonder dwang van de R.I.S., vóór de Souvereiniteitsoverdracht te mogen uitoefenen.

DAT WERD HUN GEWEIGERD!!!

Maar in ons Volk, in talloze Nederlandse mannen en vrouwen uit alle lagen, klassen en gezindten van de maatschappij, is een gevoel van gerechtvaardigde verontwaardiging opgelaaid, over de dubbelhartige en slappe houding die is aangenomen tegen al die mensen, die niets anders vragen dan hun goed recht.

Honderd duizend handtekeningen op de petitie van verschillende zijden ingediend, getuigen hiervan.

Diep is het volksgeweten geschokt:

- 1e. door de grove schending van dit zelfbeschikkingsrecht, een der grondslagen van internationale rechtsorde, dat uitdrukkelijk door de Nederlandse Regering was beloofd;
- 2e. door het feit, dat de Nederlandse troepen in Indonesië, volgens het Wetsontwerp, beschouwd worden als „gasten” op het grondgebied van de R.I.S.; en het hun verboden is de Nederlandse volksgenoten in Indonesië te beschermen;
- 3e. door het feit, dat vele Nederlandse ambtenaren tegen hun wil en geweten in worden gedwongen om in dienst van de R.I.S. te treden, die hun en hunne gezinnen naar posten kan zenden, waar zij een zekere dood tegemoet gaan.

Dit alles is de meest ongehoorde schending van mensenrechten, die denkbaar is.

Nederlanders, men tracht ons te sussen en te bedreigen met de chaos, die in Indonesië zou uitbreken, bij uitstel van de Souvereiniteitsoverdracht.

LAAT U NIET MISLEIDEN!!!

Die chaos is reeds begonnen. Tallozen van alle landaarden zullen in een vreselijk bloedbad ondergaan als Nederland thans de Souvereiniteit aan de R.I.S. overdraagt. Van deze vreselijke gevolgen zullen de vreemde mogendheden zich niets aantrekken.

NEDERLANDERS, HELPT U ZELF, ZO HELPT U GOD!!

Wij eisen van de Nederlandse Regering:

- 1e. uitstel van de Souvereiniteitsoverdracht tot dat het zelfbeschikkingsrecht onder **GARANTIE** van onpartijdigheid en **zonder voorafgaand overleg** met de R.I.S. is uitgeoefend door alle Indonesische volken, die dat verlangen;
- 2e. uitstel tot dat evacuatie van allen, die niet in de R.I.S.-gebieden w te blijven, heeft plaats gehad.

Nederlanders, gij moet inwilliging van deze eisen verlangen. Verzet U tegen iedere aantasting van mensenrechten en van democratische beginselen.

Zonder dit kunnen wij niet zeggen, onze plicht gedaan te hebben tegenover God, Koningin en alle Rijksgenoten, die recht hebben op volledige vrijheid, ons ieder persoonlijk bij de Grondwet gegarandeerd.

De Voorstanders van het
Zelfbeschikkingsrecht.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOKT

's-Gravenhage, 9 Januari 1950

No.: B. 78307

Afl.: Gene

VIII. TZ.4.

Betr.: M.H.Gravin van Limburg
Stirum en N.Eilers

VERTROUWELIJK

1/79169

Met verwijzing naar Uw brief van 22 December 1949,
Dess.205/12 moge ik U verzoeken mij in kennis te willen
doen stellen met de personalia en eventueel verder van
belang zijnde gegevens betreffende de in Uw aangehaald
schrijven genoemde M.H.Gravin van LIMBURG STIRUM en Mej.
N.EILERS.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdcomisaris van Politie,
te
's-GRAVENHAGE.

L.L.van Laere.

Am Ylaan

2 PD 1637

✓

VERTROUWELIJK.

Verbinding no.12.

24 December 1949.

Dossier 142/6.

Onderwerp: Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen.

Datum ontvangst bericht:

Betrouwbaarheid van berichtgever: betrouwbaar.

Waardering bericht: betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan:

Medewerkende instanties:

Ondernomen actie:

Volans.
30 DEC. 1949
ACD/76.513

Ⓚ *MP*

Bericht op schrijven
dd. 6 December 1949
no.70502 M.v.B.Z.

co

In antwoord op nevenvermeld schrijven wordt dezerzijds het volgende medegedeeld:

Met mevrouw J.Abell-Wijnstra, Van Boetzelaerlaan 203 te 's-Gravenhage wordt bedoeld:

Johanna Jacoba W I J N S T R A,
geboren te Amsterdam 11 Juni 1901, weduwe van Albert Willem Abell, geboren te Pekalongan (Ind) 12 November 1893 en overleden te Tjimahi 27 Juni 1945, thans wonende Van Boetzelaerlaan 203 te 's-Gravenhage.

Haar naam komt in de administratie van de Politie te 's-Gravenhage niet voor.

J.J.Wijnstra vestigde zich op 4 Februari 1948 te 's-Gravenhage komende van Soerabaja.

Zij is bestuurslid van het Indo Europees Verbond, de vereniging "Pelita" en van de Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen.

Zij geniet een weduwepensioen van het C.B.V.O., waarmee zij in haar onderhoud voorziet.

Van een vroegere hospita werd vernomen, dat zij niet sympathiseert met de huidige regering, in verband met het door deze regering gevoerde beleid ten opzichte van Indonesie.

Met mevrouw J.Hillebrandt-Stark, wonende Laan van Meerdervoort 96 b te 's-Gravenhage wordt bedoeld:

Johanna Maria Josephina S T A R K,
geboren te Nijmegen 11 Maart 1897, weduwe van Alex Arnold Hillebrandt, geboren te Ponogoro (Ind) 16 Mei 1882 en overleden te 's-Gravenhage 26 September 1942, thans wonende aan de Laan van Meerdervoort 96 b te 's-Gravenhage.

Haar naam komt in de administratie van de Politie te 's-Gravenhage niet voor.

Zij belijdt daadwerkelijk de R.K.godsdienst en is politiek dienovereenkomstig georiënteerd.

Volgens haar eigen verklaring veroordeelt zij ten sterkste het beleid van de huidige regering ten aanzien van Indonesie.

Als bestuurslid van de Gemeenschappelijke actie van Nederlandse vrouwen meent zij op de bres te moeten staan voor de belangen van die vrouwen, die gedurende de Japanse bezetting van Indonesie aldaar in kampen geïnterneerd zijn geweest.

Met mevrouw W.Mendes da Costa, wonende Frederik Hendrikplein 43 te 's-Gravenhage wordt bedoeld:

Wilhelmina M E N D E S D A C O S T A, *PR 24305*
geboren te Kediri (Ind) 6 Augustus 1893, gescheiden van Jacob Jan de Rijke, geboren te Zierikzee 26 April 1891, thans wonende Van Nijenrodestraat 61 te 's-Gravenhage.

Haar naam komt in de administratie van de Politie te 's-Gravenhage niet voor.

Na de overgave van Japan repatrieerde W.Mendes da Costa. Zij woonde aanvankelijk te Utrecht, doch vestigde zich op 11 October 1947 te 's-Gravenhage.

Men familielid verklaarde, dat zij in haar directe omgeving bekend staat als een zeer impulsief iemand, die te allen tijde op de bres staat voor haars inziens begaan onrecht.

Zij is een fel tegenstandster van de huidige regeringspolitiek ten opzichte van Indonesie.

Zij sympathiseert met de doelstellingen van Rijkseenheid en Nationaal Reveil en thans staat zij op de bres voor de Indonesische minderheden (o.a.de Minahassa).

Zij ontvangt een uitkering van het C.B.V.O. en bij tijd en wijle een delegatie van haar in Indonesie wonende dochter, die aldaar met een Brits Indisch zakenman is gehuwd, waarmede zij in haar onderhoud voorziet.(einde)

Den Haag

VERTROUWELIJK

6.614
21.14
3 FEB. 1950
ACD/79169

Verbinding: No.12

30 Januari 1950

Doss.205/12

Onderwerp: M.H.Gravin VAN LIMBURG STIRUM en Mej. N.EILERS

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/IV. 13
DAI: 44.50
PAR: 141.

B.O.S. van 9 Januari 1950
No.76307 M.v.B.Z.

Naar aanleiding van nevensvermeld schrijven wordt het volgende medegedeeld:

Maria Hildegonde HOEUFFT, geboren te Parijs 31 Januari 1906, echtgenote van:

Louis Charles Graaf VAN LIMBURG STIRUM, geboren te Kampen 24 Augustus 1883, zonder beroep, woont Leuvensestraat 84 te 's-Gravenhage.

Op 4 Augustus 1948 is Graaf Van Limburg Stirum uit 's-Gravenhage vertrokken, onbekend waarheen.

Betrokkene belijdt de Nederlands Hervormde godsdienst.

Zij is politiek georiënteerd op de V.V.D.

Hoewel zij geen bestuursfunctie vervult in de Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond, heeft zij hierin toch een werkzaam aandeel.

Haar naam komt niet voor in de administratie van de politie.

L.Ch.Graaf van Limburg Stirum voornoemd, komt als volgt voor:

In 1917 proces-verbaal terzake van belediging;
" 1918 " " " " verduistering;
" 1919 idem (tweemaal);
" 1931 proces-verbaal terzake van art.453 W.v.Sr.;
" 1934 " " " " oplichting en terzake art.453 W.v.Sr.

Hij staat bekend als ressentrekker en houdt zich veel met dergelijk slag lieden op.

Hij werd hier nimmer veroordeeld.

Hij heeft omgang met minder gunstig bekend staande personen.

Omtrent Mej. N.EILERS wordt het volgende medegedeeld: Hiermede wordt bedoeld:

Leonie Marie Agnes EILERS, geboren te Rotterdam 8 Maart 1916, ongehuwd, wonende Bentinckstraat 29 te 's-Gravenhage.

Zij is in 1945 enige tijd bij de P.R.A. Den Haag werkzaam geweest; trad daarna in militaire dienst en was vervolgens als arbeidscontractante werkzaam bij het Centraal Distributie Kantoor.

Betrokkene behoort niet tot enig kerkgenootschap en is lid van het Nationaal Jongeren Verbond.

Eveneens is zij medewerkster van de Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond, zonder in het bestuur daarvan zitting.

te hebben.

Op crimineel gebied is niets ten nadele van haar bekend.

(einde)

h
3

Handwritten mark

B

6.614
05.12
4 FEB. 1950
ACD/79337

VERTROUWELIJK

2 Februari 1950

Verbinding: No.12

Doss.164/8

Onderwerp: Ledenvergadering "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond.

Datum ontvangst bericht: 30 Januari 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

NIET O.K.
ACD/BE B
DAT: 4/4-50
PAR: 441

Op Maandag, 30 Januari 1950, te 20.00 uur werd door de "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond" een ledenvergadering gehouden in het Gebouw van de Theosofische Stichting, gelegen aan de De Ruyterstraat No.67 te 's-Gravenhage.

Aanwezig waren plm. 80 personen.

Vóór de pauze spraken:

- 1. *X* Mevrouw Suze Albertine Philippine MATTHES-CORNELIUS, geboren 12 September 1899 te Makassar en wonende Laan van Meerdervoort No.160a te 's-Gravenhage, over het onderwerp: "Nogmaals een beroep op de Nederlandse Vrouw en de Jeugd".
- 2. *X* Mevrouw Maria Hillegonde HOEUFFT, echtgenote van L.Ch.Graaf VAN LIMBURG STIRUM, geboren te Parijs 31 Januari 1906, wonende Leuvensestraat No.84 te 's-Gravenhage, over het onderwerp: "Op de bres voor Nieuw Guinea" en ten
- 3. *X* Mejuffrouw Leonie Marie Agnes EILERS, geboren te Rotterdam 8 Maart 1916, wonende Bentinckstraat No.29 te 's-Gravenhage, over het onderwerp: "Een Kruidenierspraatje".

Voorgaande spreeksters gaven als hun mening te kennen, dat Nieuw Guinea voor Nederland behouden moest blijven en dat niet door de Nederlandse regering moet worden gehandeld, zoals zij dat deed ten opzichte van Ambon, de Minahassa en Timor. Zij oefenden een felle critiek op de politiek van deze regering uit en keurden de houding van de V.V.D. af. Zij noemden dit een verraderspolitiek. Zij spraken hun afkeuring uit over het unitaristische optreden van SOEKARNO en zijn kliek. In dit verband spraken zij waardierend over het optreden van WESTERLING.

Vóór de pauze werd besloten een telegram te zenden aan H.M.de Koningin en Minister-President DREES, waarin trouw en aanhankelijkheid aan de Koningin werd betuigd met het verzoek Nieuw Guinea voor Nederland te behouden.

Na de pauze werd het woord gevoerd door G.ALBLAS Jr. (personalia onbekend) over het onderwerp: "Een ernstig woord tot de Nederlandse Jeugd".

Spreeker wakte de Jeugd van Nederland op meer interesse te tonen voor de Indonesische aangelegenheden in het bijzonder inzake Nieuw Guinea. Ook hij hekelde het beleid van de Nederlandse regering inzake de gevoerde politiek ten opzichte van de Minderheden in Indonesië. Hij eiste het aitrede van deze regering en sprak van het verraad van de V.V.D. Hij spoorde de jeugd aan zich aan te sluiten bij de Nationale Liberale partij. Verder besprak hij de politieke situa-

(K) tie in Indonesië en rechtvaardigde het optreden van WESTERLING. Als laatste spreker werd het woord gevoerd door L.POLHAUPESSY (personalia onbekend) over het onderwerp: "Laat de Historie van Ambon een les zijn voor Nieuw Guinea". Spreker zeide dat hij enige tijd geleden nog als Nederlander tegen Nederlanders over het Indonesische Minderhedenprobleem kon spreken. Door het beleid van deze regering was hij nu tegen zijn wil Indonesisch Staatsburger geworden. Verder gaf hij een politiek-historisch overzicht van hetgeen op Ambon was gebeurd na de Japanse capitulatie in 1945. Hij hoopte, dat dit een les zou zijn voor Nieuw Guinea en dat de Nederlandse regering ook deze minderheden niet aan de R.I.S. zou overleveren. Naar aanleiding van een vraag van iemand uit de zaal wat hij van WESTERLING dacht, gaf hij als zijn persoonlijke mening weer, dat hij dit optreden rechtvaardigde. Hij besprak de oorzaken van het optreden van WESTERLING. Het saboteren van de R.T.C.-overeenkomsten door de R.I.S. en de minderwaardige behandeling van de Negara's, Oost Java en Pasundan, zag hij als een der oorzaken van het optreden van WESTERLING.

Om 23.00 uur sloot Mevrouw S.MATTHES-CORNELIUS met een dankwoord de vergadering, die een rustig verloop had. (einde)

Den Haag

B

09.71
05.81 - 15.26

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

31 Januari 1950.

6.17.51
15.26 - 19.71

Doss.13/163

Onderwerp: Verspreiding pamfletten Westerling

Datum ontvangst bericht: 27 Januari 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

<i>6.17.51</i>
<i>15.26 - 19.71</i>
3 FEB. 1950
<i>73/193</i>
ACD/ <i>19117</i>

Hierbij wordt een exemplaar van een anoniem pamflet toegezonden, dat op Donderdag 26 Januari 1950 in de avonden huis-aan-huis werd bezorgd in de Transvaalwijk te 's-Gravenhage.

Voor zover bekend werden deze pamfletten niet verspreid door "Nationaal Reveil" of de "Groot Nederland Actie"

(einde)

*3 Het is by D. Barlaag niet gelukt me of
niet in januari de koninkrijke in zwaart*

*CRT
JW.*

Nederlanders!

De troepen van WESTERLING zijn

GEEN REBELLEN.

U laat zich niet van de wijs brengen.

Het zijn mensen, die in vrijheid willen leven.

MERDEKA!

RAPPORT VAN B.VIII.

AAN: HB.
Bijl.: één

B

6.653
07.153

OP KAART
ACD/4C
DAI: 9/2 '50
PAR: C

06.383 07.153
10 FEB. 1950
ACD/79607

Tussen de stukken van de op 2 Februari 1950 te Amsterdam bij vertrek naar Indonesië door de Douanerecherche op Schiphol aangehouden J. THIESSEN, bevond zich een brief van de "Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen" alhier, van 8 November 1949, waar een copie hierbij gaat.

Het daarin genoemde smeekschrift is reeds bekend.

Niet bekend is:

- 1e. of het opgegeven doel van de reis der dames het enige (of werkelijke) is. (Aandacht trekt de zin: "Wij nemen behalve U niemand in vertrouwen om te voorkomen dat de zaak uitlekt")
- 2e. wie de geldschietters zijn; en
- 3e. welk werk men voor de Turk op Ambon weet.

Ik zou het op prijs stellen als B.IX in verband met deze drie punten een onderzoek zou kunnen instellen.

Verzoeken te agenderen en terug aan B.VIII.

B.VIII. 9-2-1950.

**GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIE
VAN NEDERLANDSE VROUWEN**

Secr.: van Hogenhoucklaan 134

Bankiers: Ned. Ind. Eeomptlo Mij
Lange Vlietberg 13

DEN HAAG

*Direction is everything
Distance is nothing*

DEN HAAG, 8 November 1949

Beste Heer Thiessen,

Zoals U weet, bereiden wij een hulpactie voor ten bate van de Indise Nederlanders, die in nood verkeren. Twee leden van ons bestuur moeten hiervoor naar Indie. Van officiële zijde ontvingen wij als gewoonlijk geen medewerking. Men is zeker bevreesd, dat wij weer ontdekkingen zullen doen als in het verleden.

Het is ons bekend, dat men zich op het standpunt stelt—o.a. mevr. Ramaer—dat de "kleine" Indo niet voor hulp in aanmerking komt. Die moet maar in de Indonesische samenleving op-en ondergaan. En wij gaan juist hen in de eerste plaats helpen, vooral nu N.G. een kans op behoud van het Nederlanderschap, waar deze kleine man in de Japanse tijd zo dapper voor gestaan heeft, biedt.

Mevrouw Mendes da Costa en ik zullen gaan. Mevr. Mendes heeft haar papieren reeds in orde, zij gaat voor een erfeniskwestie! en ik moet een schijncontract hebben. Ik wend mij tot U om mij daarbij te helpen. De firma, die mij een contract geeft, kan er zeker van zijn, dat ik er in werkelijkheid geen ogenblik gebruik van zal maken. Wij gaan voor eigen rekening terwijl in Indie de finantien geregeld zijn. Het is dus werkelijk slechts schijn, overtuig de mensen daarvan. Ik ga voor niet langer dan 3 maanden in verband met mijn gezin, dat ik niet te lang alleen wil laten. Maar de stakkerds in Indie moeten geholpen worden en wij kunnen dat.

Onze actie heeft kans gezien vele grote organisaties te mobiliseren. En het is ons gelukt een comité te vormen, waarin de hoofdbesturen van o.a. de Bond Nederland-Indonesie, de V.O.M.O. de B.M.U.I., Por Rege, Nibeg, Groter Ned. Actie, N.G. Ned. Vrouwenbond en anderen zitting hebben. Ik ben voorzitter op aller verzoek. Wij zijn van plan de Thuisfronten ook in de richting N.G. te voeren. Momenteel zijn wij bezig met een stuk, door alle organisaties ondertekend en behandelend de benarde positie van de Nederlanders en loyalen met onze eisen ter kennis van de Regering te brengen.

Het smeekschrift is reeds in zee gegaan en er zal "de grootst mogelijke aandacht aan besteed worden". U ziet, wij zitten niet stil! De procedure om naar Indie te komen met een contract schijnt als volgt te zijn.

Een contract naar mij zenden—dit moet zeer goed in elkaar zitten— ik ga daarmee naar de schoolstraat, daarvandaan gaat het naar Batavia naar de immigratiedienst, daarvandaan terug naar de schoolstraat. Als de zaak met spoed behandeld wordt door de immigratiedienst, duurt het 6 weken. Na dit alles krijg ik het weer in handen en dan kan ik gaan. Dit duurt allemaal te lang. Wij willen uiterlijk begin Januarij gaan, zie dus wat er vanuit Indie aan gedaan kan worden. Ik reken op U mijnheer Thiessen. Ik weet niet, wie mij beter zou kunnen of durven helpen. Laat U mij zo mogelijk telegrafisch weten of de zaak voor elkaar komt. Als U "accorder" tegrafeert, weet ik genoeg. Misschien is het verstandig als de firma, die het schijncontract geeft, ook voor behuizing in Batavia zorgt. Ik kan met mevr. Mendes bij haar dochter komen, maar men is in staat een kamer waar ik zou kunnen logeren, in beslag te nemen, dus is het veiliger om een ander adres op te geven. Wij nemen, behalve U niemand in vertrouwen om te voorkomen, dat de zaak uitlokt. Ik schrijf deze brief ook zelf, daarvandaan de vele fouten, waar U maar niet op letten moet. Ik vertrouw er volkomen op, dat U een weg zult weten te vinden. Wij moeten kunnen gaan in het belang van de mensen, die geholpen moeten worden, waarvoor wij vastomlijnd plan hebben.

Wij kunnen dit niet aan anderen overdragen, daar men -de geldschieters- van ons verlangt, dat wij persoonlijk deze hulpactie leiden. Anders heeft men er geen vertrouwen in. Er gebeurt zoveel in Indie! En ons werk van de laatste 2 jaar heeft het vertrouwen gebracht, dat wij uit gewetensdrang ons ingezet hebben en dat wij in staat zijn de noodzakelijke hulp in de juiste banen te leiden.

Doe namens mevr. Mendes en mij de groeten aan de Turk, waar wij veel van gehoord hebben, al kennen wij hem nog niet persoonlijk en zeg hem, dat wij straks mooi werk voor hem weten op Ambon.

Met hartelijke groeten, in afwachting van spoedige berichten,

ok X1 *W. van 't Rood-Gerth van Wijk*
W. van 't Rood-Gerth van Wijk
voorzitster
GEMEENSCHAPPELIJKE ACTIE
VAN NEDERLANDSE VROUWEN

*p.s. Hi schrijf als afzender het adres van
mevrouw Hillebrandt, Laan van
Beedevorst 96 b. Stuur het antwoord
ook naar haar, met ingelopen brief van mij.
dat icht mij zelfs.
Telegram kan wel aan mijn adres!
Contact rechtstreeks naar mij!*

*Meer. Hillebrandt heet Staak van rijkself
en woont met haar zusters samen. De
adressering zoals achter op de envelop is
voldoende.*

B

61781
01.25 - 0526
13 FEB. 1950
ACDP. 7974 X

VERTROUWELIJK

11 Februari

Verbinding: No.12

Doss.85/3

Onderwerp: circulaire No.33 "Nationaal Verbond".

Datum ontvangst bericht: 7 Februari 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/4 C
DAI: 7/50
PAR: 2

Onder toezending van de door het "Nationaal Verbond" te 's-Gravenhage uitgegeven circulaire No.33, naar de inhoud waarvan korthedshalve wordt verwezen, wordt medegedeeld, dat vorenvermeld Verbond plannen heeft een fusie aan te gaan met de uitgetreden leden van de ontbonden vereniging "Rijkseenheid". Indien deze fusie mocht slagen ligt het in de bedoeling een vereniging te stichten onder de naam "Vereniging tot behartiging van de belangen van Indonesisische Minderheden".

X17 De propagandisten van het voormalig verbond "Rijkseenheid", genaamd VERHOEF en HEMMES (personalia onbekend) hebben reeds aan de nieuw te stichten vereniging hun medewerking toegezegd. (einde)

N A T I O N A A L V E R B O N D

Circulaire No. 33

Aan

de Leden en de Begunstigers van het Nationaal Verbond.

L.S.

Nu de volledige en onherroepelijke overdracht van de Nederlandsche Souvereiniteit over Indonesië (uitgezonderd Nieuw-Guinea) aan de Republiek Indonesië Serikat een voldongen feit is geworden en daarmede door de Nederlandsche Regeering afstand is gedaan van het schoonste en rijkste deel van het Koninkrijk der Nederlanden, heeft het Voorl. Bestuur van het Nationaal Verbond gemeend zich te moeten beraden over de vragen of het Nationaal Verbond thans nog redenen van voortbestaan heeft, dan wel, of het zich in zijn doelstellingen zou kunnen en moeten aanpassen aan de nieuwe omstandigheden.

Het Nationaal Verbond heeft, het moge U geheel bekend zijn, in vele geschriften getracht het Nederlandsche Imperium ongeschonden in stand te houden en herhaaldelijk gewaarschuwd tegen een politiek, welke het uiteenvallen van het Koninkrijk der Nederlanden tot gevolg zou hebben.

De voortdurend ernstiger klinkende vertoogen van ons Verbond en die van onze medestanders tegen het gevolgde regeeringsbeleid hebben echter niet mogen baten.

Op 27 December 1949 ging de Nederlandsche Vlag, die ruim 3 eeuwen boven de landen van Indonesië heeft gewapperd en aan de volkeren van die landen rust, vrede en welvaart heeft gebracht, neer voor het Roodwit van de R.I.S. aan het Hoofd waarvan staat Ir. Soekarno.

Wij hebben deze gang van zaken te aanvaarden; ieder voor zich en op zijn eigen wijze, doch voor velen zal het een gebeuren zijn van overmacht, zoo goed bekend uit de jaren 1940-'45.

Daar de volkeren van Indonesië en Nederland voortaan hun eigen weg zullen volgen ziet het Bestuur van het Nat. Verbond de toekomst van jong-Nederland met groote bezorgdheid tegemoet en het betreurt vooral, dat ~~aan~~ de in Indonesië "gewortelde" Nederlanders, ~~aan~~ de Nederlanders die voor rust en veiligheid zorgden en welvaart brachten, en ~~aan~~ de Indonesiërs, die trouw en aanhankelijk gebleven zijn aan het Nederlandsche Gezag, waaronder de Volken van Ambon, Timor en de Minahassa een voorname plaats innemen, niet die plaatsen in het nieuwe Indonesië hebben ingenomen, waarop zij ten volle aanspraak maken.

Deze zg. minderheidsgroepen gevoelen zich door de Nederlandsche Regeering aan hun lot overgelaten, maar desondanks zullen zij trachten hun gerechtvaardigde eischen ingewilligd te zien.

Het voorl. Bestuur meent dit streven moreel te moeten steunen.

Dit zou zijn te bereiken door samenwerking van alle Nederlanders vereenigd in bijv. een Stichting van een niet-politieke organisatie, waarin alle zelfstandige vereenigingen of organisaties zijn opgenomen met behoud van hun eigen zelfstandigheid op het gebied van eigen doelstellingen.

Het streven

Het streven van de stichting zou er op gericht moeten zijn om de eeuwenoude banden tusschen de Volken van Indonesië en die van Nederland, alsmede die van de overgebleven Rijksdeelen in Suriname enz., niet alleen op den ouden voet te handhaven, doch deze te versterken door innige samenwerking op cultureel en economisch gebied.

Het Bestuur van het Nat. Verb. meent ook hierin nog een taak te kunnen vervullen, welke beantwoordt aan de doelstellingen van het Verbond.

Om die reden wendt het Bestuur zich in de eerste plaats tot U, Leden en Begunstigers van het Nat. Verb., met het verzoek te willen mededeelen of U zich met het denkbeeld kunt vereenigen, in welk geval wij gaarne van U zullen terugontvangen het hierbij gevoegde formulier, zoo mogelijk onder toezending van Uw bijdrage c.q. contributie van minstens F. 1,-- per jaar, p/a N.V. Bax' Bank, den Haag, giro no. 118900.

Hopende op Uw aller medewerking en instemming teekent

Hoogachtend,

's-Gravenhage,
Januari 1950

Het Voorl. Bestuur van het Nationaal Verbond.

OP KAART
ACD/H C
DAT: 17/5 '50
PAR: E

L.A. van Kempen, Voorzitter
Mevr. A.E. Montijn-Ziedses des Plantes
J.A.M. de Heer
B. Sleeboom
A.G. Crèvecoeur
Mr. J.J. Montijn

Zendt deze circulaire a.u.b. door naar Uw kennissen!

Hierlangs afknippen - Als briefkaart verzenden

Aan

het Voorl. Bestuur van het Nationaal Verbond,
p/a den Heer L.A. van Kempen,

Reinkenstraat No. 78,

's-Gravenhage.

Ondergeteekende , wonende
..... te verklaart hiermede in te stemmen met
het denkbeeld van het Bestuur van het N.V. zooals is uiteen-
gezet in de circulaire van Januari 1950.

Het Lid van het Nat. Verbond.

De Begunstiger van het Nationaal Verb.

13637

15 Februari

HK. 78808
VIII. TZ.8.

66a

CHUKIM

Actie in Nederland ten
behoefte van de Indonesi-
sche minderheden

zie bijlage
↑ 79744

Ik heb de eer Uw Excellentie hierboven aan te bieden copie van een circulaire no. 33 van het te 's-Gravenhage gevestigde "Nationaal Verbond", waaruit blijkt, dat er voornemens bestaan om te geraken tot een Stichting voor een humanitaire activiteit ten be-
hoefte van de verlangens der Indonesische Minderheden.

Onder verwijzing kortheidshalve naar de inhoud dezer circulaire, moge ik hierbij nog mededeelen, dat naar uit goede bron werd vernomen mede getracht zou worden tot samenwerking te geraken met personen, die deel hebben uitgemaakt van het na de soevereiniteits-
overdracht niet naar actief zijnde "Comité Handhaving Rijksoverheid".

Er bestaan verder enkele aanwijzingen, dat er in de kringen van het bestuur van het "Nationaal Verbond" sympathie bestaat voor de "Westerling-actie".

Ik stel mij voor hierop terug te komen zodra terzake meer bijzonderheden mochten worden ontvangen.

Van deze gelegenheid moge ik tevens gebruik maken te Uwer kennis te brengen, dat ook nog van andere zijde denkbeelden zijn verkomen om tot een heere activiteit ten aanzien van Indonesie over te gaan. De heer B. Bol, Directeur van de "Nieuwe Haagse Courant" heeft namelijk statuten ontworpen (of doen ontwerpen) voor een Stichting "Nederland-Indonesië-Australië", waarover binnenskort andere bijzonderheden tegemoet kunnen worden gezien.

De heer Bol moet van oordeel zijn, dat de door hem gemaakte Stichting te verkiezen is boven die van het "Nationaal Verbond", waarover thans nog besprekingen gaande moeten zijn.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

M. L. Einthoven.

AAN:

Z. E. de Minister President,
Z. E. de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z. E. de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z. E. de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te

's-GRAVENHAGE.

B

6.617
01.133

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

17 Februari 1950.

Doss.13/307

Onderwerp: Ontwerp statuten "Stichting Nederland, Indonesië, Australië".

Datum ontvangst bericht: 10 Februari 1950.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/4C
DAT: 19/5 50
PAR: <i>B</i>

BVLII

20 FEB. 1950
X ACD/80159

Hierbij wordt toegezonden afschrift van het ontwerp "statuten der te vormen Stichting Nederland, Indonesië en Australië" (NIAUS) naar de inhoud waarvan ter bekorting moge worden verwezen.

De initiatiefnemer hiervan is de heer:

PK

Bastiaan BOL, geboren 22 November 1913 te Hendrik-Indo-Ambacht, van beroep directeur der "Nieuwe Haagse Courant" en wonende Roelofsstraat No.14 te 's-Gravenhage.

Het ligt in de bedoeling van de heer BOL voornoemd om dit ontwerp statuten te doen toekomen aan de verenigingen in Nederland, die ten doel hebben de bescherming van de Indonesische minderheden en het behoud van Nieuw Guinea teneinde deze verenigingen in zijn stichting te fuseren.

44(einde)

*dit is niet
juist. De
engere land
kan zelfstandig
worden
behandeld*

Ontwerp-Statuten der te vormen Stichting.

Artikel 1. Naam en zetel.

De Stichting draagt de naam "Nederland, Indonesië en Australië (NIAUS)". Zij is gevestigd te 's-Gravenhage.

Artikel 2. Doel

De Stichting heeft tot doel de samenwerking te bevorderen tussen Indonesië, Australië en Nederland, in het verband van nieuwe verhoudingen, waarbij Nederland een overbruggende functie zal moeten vervullen met betrekking tot de samenwerking tussen de beide andere naties.

Zij wil bijdragen aan het verkennen, aanbevelen en propageren van nieuwe rechtsverhoudingen, welke een geschikte basis vormen, waarop die samenwerking tot haar gunstige ontwikkeling zal kunnen komen.

Zij wil met alle middelen bijdragen aan het doen prevaleren van de eigen belangen van ieder van haar afzonderlijk.

Artikel 3. Middelen.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door:

- a. het uitwerken en doen uitwerken van schema's, plannen en voorstellen;
- b. het leggen van contacten met instanties of persoonlijkheden, welke medewerking voor de verwezenlijking van de doeleinden der Stichting van belang zal kunnen zijn, daaronder begrepen in voorkomende gevallen de organen van de Nederlands-Indonesische Unie;
- c. het voeren en steunen van propaganda;
- d. de oprichting en instandhouding van instituten als bedoeld in art. 11 van de culturele overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de R.I.S., voorzover zij ten dienste van de doeleinden der Stichting van nut zullen kunnen zijn;
de instelling van commissies of andere verbonden, waarin personen, die met de doelstelling der Stichting sympathiseren in het belang van die doelstelling op de meest geeignende wijze zullen samenwerken;
- f. het verlenen van financiële bijstand aan andere lichamen of aan personen, die overeenkomstige doeleinden nastreven
- g. het vormen en beheren van fondsen voor de verwezenlijking van het een en het ander.

BEKNOPTE TOELICHTING.

De huidige overgangstoestand vertoont de navolgende aspecten

1. De Republiek streeft er met alle middelen naar om N.Guinea binnen de R.I.S. te krijgen.
2. Bij de overhaaste soevereiniteitsoverdracht zijn diverse gebieden binnen de R.I.S. terechtgekomen, die bij een kalmer afwikkeling waarschijnlijk aan het blijven binnen het Koninkrijk de voorkeur zouden hebben gegeven, subs. de voorkeur zouden hebben gegeven aan het behouden van een veel krachtiger band met het Koninkrijk, dan in het Unie-Statuut is verwezenlijkt. De "Overgangsovereenkomst" opent weliswaar de mogelijkheid van correcties op dit punt maar als gevolg van het unitarische streven van de Republiek zal hiervan niets terecht kunnen komen, indien niet van buitenaf krachtig wordt geholpen.
3. Hulp als bedoeld in punt 2 zal slechts kunnen worden verleend met bijstand van Australië, waarbij Nederland dan bovendien in N.Guinea een belangrijke troef in handen heeft.
4. De belangen van Australië lopen thans geheel parallel met die van Nederland, waarbij moet worden bedacht, dat ook Oost-Indonesië thuis hoort in de Australische defensie-arena en zelfs in de U.S.A. defensie-arena als verlengstuk van de verdedigingslinie, welke van Japan, via de Philippijnen op de Australische zone aansluit.
5. Het is in verband met het gestelde in punt 4 wel duidelijk dat Merle Cochran en Critchley de belangen van hun eigen landen wel bijzonder slecht gediend hebben, toen zij de Republiek steunden om ook Oost-Indonesië integraal in de macht te slepen, d.w.z. inclusief Ambon, de Minangkabau en Timor, n.b. tegen de aanspraken van Nederland in, tegen de solide aanspraken van de volken in kwestie op zelfbeschikking en in strijd met bijv. art.73 van het Handvest. Het moet onder de huidige verhoudingen wel mogelijk zijn om de steun van de UNCI te verwerven c.q. af te dwingen via de Australische en U.S.A. Regeringen, tot het verkrijgen van de sub 2 bedoelde correcties.
6. Een oplossing zou kunnen worden gevonden in de navolgende richting:

Zowel de Nederlandse soevereiniteit over N.Guinea als de R.I. soevereiniteit over Oost-Indonesië zouden kunnen worden opgelost, doch uitsluitend ten aanzien van nader te omschrijven belangen in een Nederl.Ind.Austral. accord tot het gezamenlijk dienen van die belangen. Dit zou dan moeten geschieden door daartoe in te stellen nieuwe organen. Die organen zouden dan autonoom moeten zijn (d.w.z. in ieder geval voor wat betreft Nederland en voor wat betreft de R.I.S. die aanstuurt op vorming van een derde blok met India) dus: onafhankelijk t.o.v. de R.I.S. Regering. De onder die nieuwe organen te brengen belangen zouden moeten zijn: defensie en politie (in ieder geval veiligheids-politie). Nederland en R.I.S. geven dus ten aanzien van die belangen met betrekking tot die voor Australië vitale gebieden een deel van hun soevereiniteit prijs.

Onder dergelijke rechtsverhoudingen zal de invloed van Nederland in Oost-indonesië gemakkelijk in nieuwe banen kunnen worden gebracht.

B. 80159
VIII. TZ.7

twee

GEHEIM

Actie in Nederland
ten behoeve van de
Indonesische Minder-
heden

Met verwijzing naar mijn geheim schrijven van 15 Februari j.l.,
no. 79808, handelende over het in hoofde dezen vermelde onderwerp,
heb ik de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden copie van de
ontwerp-statuten met toelichting van de "Stichting Nederland-Indone-
sie-Australis", bedoeld in de voorlaatste alinea van mijn aangehaal-
de brief.

Ik mag hierbij aantekenen, dat het in de bedoeling van de
initiatiefnemer (B.Bol) ligt de ontwerp-statuten toe te zenden aan
de verenigingen in Nederland, die zich beijveren voor bescherming
van de Indonesische Minderheden en voor het behoud van Nieuw-Guinea.
Beoogd wordt namelijk, dat bedoelde verenigingen met de Stichting
zullen samengaan.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Mr. L. Eindhoven.

AAN:

Z. E. de Minister President,
Z. E. de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z. E. de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z. E. de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te

'S-GRAVENHAGE.

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

Doss.85/4

Onderwerp: Circulaire No.33 "Nationaal Verbond"

Datum ontvangst bericht: 27 Februari 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

2 Maart 1950.

6.6.18
15.26
7 MRT 1950
ACD/01332

OP KAART
ACD/4 C
DAI: 19/5 '50
PAR:

B.O.S. van 23 Februari 1950
No.79744 M.v.B.Z.

Naar aanleiding van nevensvermeld schrijven wordt het volgende medegedeeld:

Met VERHOEF wordt bedoeld: W.F.R.VERHOEFF, wonende Prof.Van Slotenweg No.10 te Bloemendaal. Vermoedelijk is hij gepensionneerd Indisch ambtenaar. Hij heeft voor de Niwin gewerkt. Verdere personalia en politieke anteceden- ten zijn niet bekend.

Met HEMMES wordt bedoeld: J.H.HEMMERS, wonende Frede- riksplein No.18 te Zwolle, oud Deliplanter. Zijn politieke gezindheid is A.R.

Genoemde personen waren propagandisten van "Rijkseen- heid". (einde)

pk

*Heer ook
19744*

[Handwritten mark]

MINISTERIE
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOKT
's-Gravenhage, 23 Februari 1950

No.: B. 7874
Bijl.: Gene
VIII. TZ.4.
Betr.: Circulaire no.33
"Nationaal Verbond"

VERTROUWELIJK

2/81332

Met verwijzing naar het rapport van Uw Inlichtingendienst van 11 Februari j.l., Doss.85/3, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, moge ik U verzoeken mij alsnog wel de personalia en politieke antecedenten van de daarin genoemde personen VERHOEF en HEMELS te willen doen mededelen.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

J. G. Crabbendam

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
's-GRAVENHAGE.

C
VERTROUWELIJK

18 Maart 1950

*b. 6w-
06.26*

<i>6.615 01.125</i>
21 MRT 1950
ACD/02344

Verbinding: No.12

Doss.85/5

Onderwerp: Nationaal Verbond

Datum ontvangst bericht: 13 Maart 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/4C
DAT: 19/5 '50
PAR: B

*60 79344
01332*

Ten vervoige van het dezerzijds schrijven d.d. 2 Maart 1950 No.85/4 wordt hierbij toegezonden afschrift van het schrijven d.d. 9 Maart 1950 van het bestuurslid van het "Nationaal Verbond" Mevrouw A.E.MONTIJN-ZIEDSES DES PLANTES, wonende Regentesselaan No.9 a te 's-Gravenhage, gericht aan de Voorzitter en medebestuurleden van het "Nationaal Verbond", naar de inhoud van welk schrijven ter bekorting moge worden verwezen.

ok

Hierbij kan nog worden medegedeeld, dat naar aanleiding van bovengenoemd schrijven de heer CRÈVECŒUR uit het "Nationaal Verbond" is getreden. (einde)

ok

MONTIJN-ZIEDSES DES PLANTES
Regentesselaan 9a.

Den Haag 9 Maart 1950.

Zeer Geachte Heer Voorzitter en medebestuurders van het
Nat. Verbond.

Het resultaat van al het streven van diverse organisa-
ties tegen de regeringspolitiek is slechts geweest, dat
niemand er in geslaagd is de uiteenscheuring van het Vader-
landse Rijk tegen te houden. In de hoop te redden wat nog
te redden valt, meende ik dat door nauwe samenwerking van
al de buiten-parlementaire groepen, die zich tegen de af-
braakpolitiek onzer regering verzetten, wellicht een organi-
satie zou kunnen worden opgebouwd, die krachtige invloed
zou kunnen doen gelden, omdat ik meende te moeten uitgaan
van de gedachte: "te laat is het nooit, het kan niet altijd
verkeerd blijven gaan. Eenmaal moet er een keer komen in
de gang van zaken". Heb ik sinds de laatste maanden mijn
schouders onder die zware taak gezet, Uw instemming en mede-
werking o.a. die van de Heer SLEEBOOM tot het opstellen van
onze laatste circulaire, heb ik zeer op prijs gesteld. IK
hoopte enige bekende persoonlijkheden voor de goede zaak
te kunnen winnen teneinde (om het eens populair uit te
drukken) als paradepaardjes te fungeren. Dit is me niet ge-
lukt. Menslotte kregen we enige solide toezegging tot bij-
woning van een vergadering ter bespreking van de pogingen
om de bedoelde nieuwe organisatie te stichten van ten

- 1e Nat. Jongeren Verbond;
- 2e Nieuwe Haagse Courant;
- 3e Nieuw Guinea Vrouwenbond;
- 4e Nederlandse Volks Unie.

Toch moeten we de zaak nuchter bekijken. Het laatste
geld van het Nat. Verbond moet dienen om de onkosten van de
Heer CRÈVECOEUR te dekken. All right.

We beginnen dus met een lege kas en nog een oude
schuld. Wie moet de toekomstige uitgaven dekken. Evenals
het Nat. Jongeren Verbond zouden we moeten beginnen zoals
we met het Nat. Verbond aanvingen met allen con amore te
werken. En nu kom ik weer terug op het meningsverschil in
onze laatste bijeenkomst. Is het verantwoord waar de oprich-
ting van de organisatie nog met andere verenigingen bespro-
ken moet worden, er nu reeds de twee voor geld werkende
krachten van ex-Handhaving Rijks eenheid in te halen. Zelf
heb ik veel en hard con amore voor de m.i. goede zaak ge-
werkt en mijn man, die a-politiek is, heeft om mijne wil
zijn beurs wijd geopend. Dit kan echter niet blijven door-
gaan. Mijn man en ik zijn gezwicht voor de door de Heer
CRÈVECOEUR uitgeoefende druk? Maar ik meen aan U allen deze
zijde van de zaak toch nog eens duidelijk te moeten maken.
Op het ogenblik zou ik na de talloze teleurstellingen der
laatste maanden niets liever willen doen dan me geheel te-
rugtrekken, maar "hij is verloren, die zich verloren geeft"
en het doel waarvoor ik enige maanden geleden begon te
strijden, kan nog niet al geheel onbereikbaar beschouwd
worden. We zijn niet op de wereld geplaatst om met over
elkaar geslagen armen naar de ondergang te gaan zitten
kijken.

Niettegenstaande vele tegenslagen en problemen, in de
toekomst ook materiële, zet ik de strijd voort. Indien een
of meer onzer bestuursleden het anders inzien of de zaak

als hopeloos beschouwen om welke reden ook, meen ik stellig dat het beter is uit te treden, hoe jammer dit ook is.

Met vr.gr.

w.g. A.E.Montijn-Ziedses des
Plantes.

6.614 / 6.132
65.11 / 65.11

6.173.3
65.11
21 MRT 1950
ACD/02151

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

17 Maart 1950

Doss.164/9

Onderwerp: Vergadering van "Groter Nederland Actie", "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" en "Nationaal Reveil".

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/4C
DAT: 9/5 '50
PAR: 2

Haag

Op Dinsdag 14 Maart 1950 des avonds om 20.00 uur werd door de Verenigingen "Groter Nederland Actie", "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond" en "Nationaal Reveil" een openbare vergadering gehouden in het gebouw van "Pulchri Studio" aan het Lange Voorhout te 's-Gravenhage.

Aanwezig waren plm. 300 personen. Zaalcapaciteit 350. Tegen de achterwand van het podium was de Nederlandse vlag aangebracht, waarop in het midden het portret van H.M.de Koningin was bevestigd.

Om 20.00 uur opende **X** Mevrouw Suze Albertine Philippine MATHES-CORNELIUS, geboren 12 September 1899 te Makassar, wonende Laan van Meerdervoort No.160 te 's-Gravenhage, voorzitter van de "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" de vergadering.

PD 7977 X

Zij heette de aanwezigen hartelijk welkom en bedankte hen voor de goede opkomst. In enkele gevoelvolle woorden herdacht zij het overlijden van de heer SCHUEER, de voorzitter van "Nationaal Reveil", waarna de aanwezigen staande één minuut stilte in acht namen.

Hierna gaf zij het woord aan de heer:

X Christiaan Theodore BERG, geboren 28 October 1899 te Banjoebiroe (Ind.), gepensionneerd kapitein van het K.N.I.L. wonende Van Moersselestraat No.19 te 's-Gravenhage, die sprak over het onderwerp: "Uit het verleden het heden en uit het heden de toekomst" en aan de Heer

X Felix RIJKEN RAPP, geboren 18 December 1884 te Semarang (Ind.), zonder beroep, wonende Torenstraat 154 te 's-Gravenhage, die tot Januari 1950 voorzitter der afdeling "Groter Nederland Actie" te Djakarta was.

Laatstgenoemde sprak over het onderwerp: "De noodzakelijkheid om Nieuw Guinea Nederlands gebied te doen blijven".

Beide sprekers gaven een kort overzicht van de houding tijdens de Japanse bezetting van de nu aan het bewind zijnde Indonesische regeringspersonen. Volgens sprekers hadden deze regeringspersonen met de Jappen gecollaboreerd. Ook werd door sprekers de houding van SOEKARNO c.s. na de capitulatie van Japan besproken. Zij kwamen tot de conclusie, dat de Indische Nederlanders steeds onwaardig waren behandeld. Ook thans na de soevereiniteitsoverdracht hebben deze Indische Nederlanders, die voor alles Nederlander wensen te blijven, geen bestaansmogelijkheid meer. De enige uitweg voor deze categorie van mensen is het behoud van Nieuw Gui-

nea. opdat zij daar rustig aan hun toekomst kunnen bouwen. Ook moet daar een mogelijkheid worden geschapen voor emigratie van Nederlanders, die hier in het overbevolkte Nederland geen uitweg meer weten.

Na deze sprekers werd er gepauseerd. Hierna sprak:

XI Dr Willem Karel Hendrik FEUILLETAU DE BRUYN, geboren 11 Juli 1886 te Palembang, wonende Kwikstaartlaan No.9 te 's-Gravenhage, gepensionneerd Kolonel van het K.N.I.L., over het onderwerp "De toestand in Indonesië".

Spreker gaf een overzicht van de situatie in Indonesië na de soevereiniteitsoverdracht. Door hem werd aan de hand van enige cijfers over de in- en uitvoer van goederen en producten aangetoond, dat Indonesië er thans zeer slecht voorstaat. Voorts besprak hij de politieke-administratieve en economische situatie. Hij stelde vast, dat corruptie, wanbeheer en onmacht de oorzaken zullen zijn van een chaos, die thans reeds zichtbaar is. Ook hij sprak over een noodzakelijkheid van het behoud van Nieuw Guinea in dezelfde geest als beide voorgaande sprekers.

Na de rede van FEUILLETAU DE BRUYN las de voorzitter, mevrouw MATHES-CORNELIUS, een telegram voor, dat de goedkeuring had van de genele vergadering. Dat telegram zal worden gezonden aan de Regering en houdt in een eis tot behoud van Nieuw Guinea.

Nadat alle aanwezigen staande twee coupletten van het "Wilhelmus" hadden gezongen sloot de voorzitter met een woord van dank de vergadering om 22.45 uur.

De vergadering had een zeer rustig verloop. (einde)

3

~~6.173~~ ~~6.182~~ ~~6.614~~
6.173,3 6.182 6.614
05,23 05,23 05,23

24 MRT 1950
ACD/09423

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

22 Maart 1950.

Doss.106/36

Onderwerp: Bondsorgaan van Nieuw-Guinea, Ned.Vrouwen Bond, Groter Nederland Actie, Nationaal Reveil.

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Van een doorgaans goed geïnformeerd persoon wordt vernomen, dat de "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond", de "Groter Nederland Actie" en "Nationaal Reveil" in Unieverband zullen samenwerken. Men is overgegaan tot het uitgeven van een eigen bondsorgaan onder de naam "Bondsorgaan van Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond-Groter Nederland Actie-Nationaal Reveil".

Als hoofdredacteur van dit orgaan treedt op de bekende Dr W.K.H.FEUILLETAU DE BRUYN, terwijl het redactie-adres is gevestigd aan de Daguerrestraat 31 te 's-Gravenhage ten huize van:

Dr Arthur Emmanuel DE RAS, geboren te Maastricht 1 December 1891.

Het eerste nummer van bedoeld Bondsorgaan gaat hierbij.

(einde)

3

Handwritten notes:
Feuilletau
K
K

5 April

B.C. 82433

G.XI. TA.10.

64a

VERTROUWELIJK

Bondsorgaan

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden een exemplaar van het eerste nummer van het "Bondsorgaan van Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond, Groter Nederland Actie, Nationaal Réveil".

Deze bekende organisaties hebben zich verenigd "om beter tot "verwezenlijking te kunnen komen van een der doelstellingen, welke "elk hunner zich gesteld heeft". Dit betreft de kwestie Nieuw-Guinea.

De inhoud van het eerste nummer, dat enigszins vertraagd ter kennis van mijn Dienst is gekomen, is vrijwel geheel afgestemd op vorenbedoelde aangelegenheid met critiek op de Nederlandse Regering. In dit verband moge de aandacht gevestigd worden op de artikelen "Doorzetten! Juist nu!" en "Jeugd van Nederland".

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr L. Einthoven.

VERZONDEN AAN:

Z.E.de Minister President,
Z.E.de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Justitie,
Z.E.de Minister v. Onderwijs, Kunsten en
Wetenschappen,
Z.E.de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te

's-GRAVENHAGE.

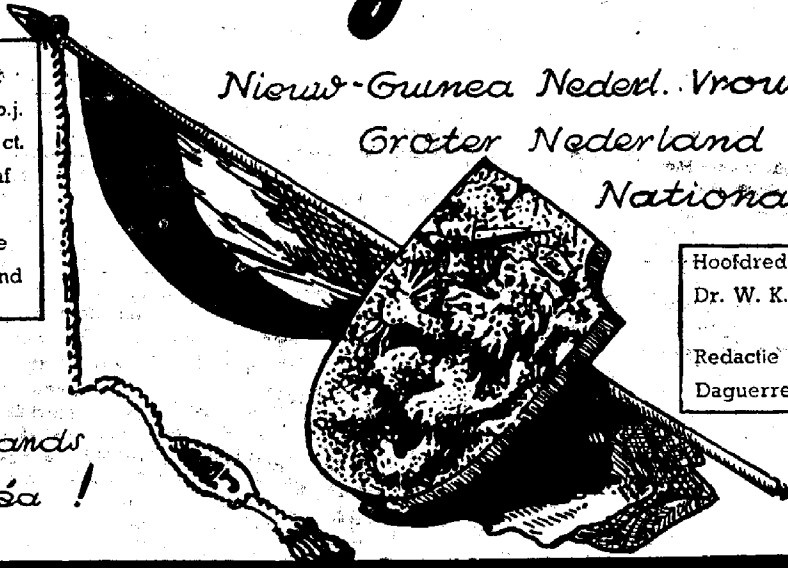
Bondsorgaan van

Abonnement voor
Niet-Leden f. 4.50 p.j.
Losse nummers 50 ct.
Advertenties vanaf
50 cent.
Inzenden voor de
elke 15e v.d. maand

Nieuw-Guinea Nederl. Vrouwen Bond
Groter Nederland Actie
Nationaal Réveil

Hoofdredacteur:
Dr. W. K. H. Feuilletau
de Bruyn.
Redactie adres: Den Haag,
Daguerrestr. 31 - Tel. 399371

Op de bres
voor Nederlands
Nieuw-Guinea!

1e Jaargang No 1
Februari 1950

EEN WOORD VOORAF

Met het verschijnen van het U hierbij aangeboden maandblad wordt voldaan aan een reeds lang te kennen gegeven wens van de leden van de in hoofde genoemde verenigingen. Deze hebben zich verenigd om beter tot verwezenlijking te kunnen komen van een der doelstellingen, welke elk hunner zich gesteld heeft. Na rijp beraad is tot de slotsom gekomen dat omstandigheden van zodanige aard zijn, dat — zulks in het kort gezegd — de kwestie Nederlands Nieuw-Guinea ons aller aandacht, krachtige samenwerking en energie opeist om in zo kort mogelijke tijd dit steeds zeer misdeelde rijksoord op te bouwen en in alle opzichten tot bloei te brengen. Niet om het daarna welwillend over te dragen aan de R.I.S., maar om daar met de Irianen samen te werken in het belang van land en volk. Wij zullen ons beijveren om over N.N.G. aan belangstellenden en hun, die daar een toekomst willen bouwen, steeds zo juist mogelijke voorlichting te geven, zodat wij weten welke mogelijkheden daar aanwezig zijn. Dit is zeer belangrijk en omvangrijk werk en daarom is het nodig dat een ieder zich er toe zet om de besturen bij te staan in hun arbeid. Hierbij is een goed verzorgd orgaan als dit van grote waarde. Zij wekken U dan ook op om de handen aan de ploeg te slaan. In velerlei opzicht kunt U goed werk verrichten. Door het maken van propaganda om ons te steunen, het werven van leden voor onze verenigingen

enz. Op het secretariaat, Daguerrestraat 31, Den Haag kunt U zich steeds aanmelden voor Uw diensten. Wij rekenen op U, stelt ons niet te leur. Het is nu de hoogste tijd dat personen van kwaliteit mede hun schouders zetten onder de last om een grootse taak te verrichten. Vergeet nooit dat het ver gelegen rijksoord, waarover wij het hebben, is Nederlands Nieuw Guinée en dit in de toekomst steeds moet blijven, zoals het mede de wil is van de autochtone bevolking.

JONGE VROUWEN EN MANNEN VAN NEDERLAND meldt U aan als actief medewerker van de GROOT NEDERLANDSE GEDACHTE

U bent iedere dag van 9-12 en van 14-16 uur hartelijk welkom op het secretariaat van ons Bondsorgaan, Daguerrestraat 31, Den Haag. Ook schriftelijke aanmeldingen kunnen bij bovengenoemd adres worden ingediend.

DOELSTELLING NATIONAAL REVEIL

De vereniging Nationaal Réveil stelt zich ten doel de actieve en voortgezette bestudering van de staatkundige, sociale en financieel-economische vraagstukken, die voor de volkeren van alle delen van het Rijk van betekenis zijn en het bevorderen ener oplossing daarvan in waarlijk nationale geest.

HET IS GELUKT

Leden en begunstigers van Nationaal Réveil, gij allen weet dat ons streven steeds er op gericht is geweest over een orgaan te beschikken, ter versterking van de onderlinge band en om daarin verschillende belangrijke aangelegenheden onder aller aandacht te brengen. Enige malen reeds waren wij bijna er aan toe onze wens verwezenlijkt te zien, maar telkens werden wij door verschillende omstandigheden teleurgesteld. U kunt zich daarom wel voorstellen hoe dankbaar wij zijn dat we eindelijk kunnen zeggen „Het is gelukt”. Het eerste exemplaar van een maandblad wordt U hier aangeboden.

Weliswaar niet een blad van Nationaal Réveil alleen, maar toch een orgaan volgens onze wens. En wij mogen ons toch ook wel gelukkig prijzen dat wij er in geslaagd zijn met andere verenigingen, die op bepaalde punten dezelfde doelstellingen hebben als wij en met welke wij reeds gedurende een jaar ongeveer in toenemende mate goed hebben samengewerkt, gezamenlijk een verenigingsorgaan te doen verschijnen. Behalve de samen georganiseerde openbare vergaderingen en contactavonden, waarvan gij allen kennis draagt, is dit blad een bewijs, dat goede samenwerking met goedwillenden ter bereiding van hetzelfde doel mogelijk is. Van de wenselijkheid en noodzakelijkheid dier samenwerking zijt gij allen reeds lang overtuigd.

Maar bedenkt toch vooral, dat wij nu niet kunnen volstaan met rustig te zetten afwachten hoe het verloop van zaken zal zijn. Neen, wij allen moeten er van doordrongen zijn, dat er een tijd van hard werken is aangebroken, om bij te dragen ordening te brengen waar vewarring, goed begrip waar wanbegrip heerst. Op ons allen komt het aan, ieder persoonlijk op de meest geëigende wijze.

Blijft Uw vereniging steunen, financieel en in elk ander opzicht en wekt in Uw kringen ook anderen op dit te doen. Laat U door de in de jaren na de capitulatie van de gehate bezetter in velerlei opzicht onderzochte teleurstellingen en ontgoochelingen niet ontmoedigen en neerslaan. De destijds aangevangen strijd voor vrijheid, recht en ware democratie is nog steeds niet ten einde, die is slechts in een andere phase gekomen.

Wij mogen in de uitermate moeilijke omstandigheden waarin wij geraakt zijn niet versagen, maar moeten komen tot de grootst mogelijke ontwikkeling van onze krachten en energie om er toe bij te dragen, dat tenslotte kan worden gezegd dat inderdaad in alle opzichten „wij ons zelf zijn”.

Een ieder zij zijn plicht indachtig.

C. L. SCHEUER,

Voorz. v/h Bestuur van Nat. Réveil.

DOORZETTEN! JUIST NU!

Het is opvallend hoezeer een gevoel van moedeloosheid en onverschillige berusting heden ten dage schier het ganse Nederlandse Volk in zijn ban gevangen houdt. Dat gevoel begint zelfs verscheidenen, die tot voor kort nog met kracht de vaderlandse zaak tegen defaitistische regeringspolitiek verdedigden, te bevangen. Nu de kroon gebroken is, de gordel van smaragd om luttele zilverlingen verkwanseld, bestaat er; zo menen zij, geen reden meer tot voortzetting van de strijd, aangezien niets Nederland's verval meer zal vermogen tegen te houden.

Voor deze wanhoopsstemming van het vaderlandslievende volksdeel bestaat evenwel geen redelijke grond, hoe ernstig de toestand ook zijn mag. **IMMERS VERLOREN IS SLECHTS HIJ, DIE ZICH ZELF VERLOREN GEEFT.** Dit is geen brallende leuze, maar een diepe waarheid. Verloren was de Nederlandse Regering, wier wijsheid uit kleinmoedig buigen en benepen winstbejag bestond, daar zij zonder krachtige strijd het erfdeel der vaderen uit de vingers liet glijpen. Maar niet verloren zijn kapitein Westerling en zijn duizenden, hoe gering hun hulpmiddelen vergeleken met die van de Nederlandse regering ook mogen zijn! Neen, niet verloren zijn zij, want in hun harten brandt hoog de vlam van het geloof in de rechtvaardigheid van hun zaak en vastberaden zijn zij, zich liever stukken te laten houwen dan zich voor een gehate en verachte vijand te buigen. En toch beslist in onze wereld niet de materiële overmacht, niet de intrigue, niet het verraad, maar het geloof dat bergen verzet, het geloof in een heilige zaak. Het geloof, dat Israël over de overmacht der Arabieren deed zegenen, het geloof, dat ook Westerling en de zijnen tot de overwinning zal leiden.

Staat het derhalve nog geenszins vast, dat de Republikeinen en hun bondgenoten — de Amerikanen en de Nederlandse progressieven — het Indonesische spel gewonnen hebben. Vóór alles geldt nog steeds dat de defaitistische halfhartige regenténklik, die thans Nederland regeert, uit de regeringsmacht moet worden ontzet. Zij dient plaats te maken voor een krachtige nationale regering, want de strijd om Nieuw-Guinea kan zeer zeker gewonnen worden, gezien het feit, dat Australië nimmer een afstand van dit enorme gebied aan de R.I.S. zal toelaten. Indien er slechts mensen in het Nederlandse regeringskasteel zetelen voor wie nationale waardigheid, verantwoordelijkheidsbesef tegenover het eigen volk en trouw aan het eensgegeven woord geen lege begrippen zijn, mannen voor wie de Nederlandse vlag iets anders is dan een „vodje textiel”, zo zal Nieuw-Guinea behouden blijven.

En nu waarom het gaat! De grond beweegt onder de voeten van de Rooms-rote regenténklik!! Het Nederlandse volk begint in brede lagen, te begrijpen in de Indonesische kwestie bedrogen te zijn, in de eerste plaats door de eigen regering. Het Nederlandse volk hoort thans de, door de regeringspers zolang verzwegen waarheid uit de mond van de terugkerende militairen, wie thans de werkloosheid wacht als dankbetuiging van het zo progressieve bewind. Het volk ziet de totale ramp nog niet voor zich staan, verblind als het is door de schijnwelvaart, die het progressieve bewind bracht, waarvoor alle reserves zijn verteerd, de middengroepen uitgeplunderd en de Marshall-hulp in de goot gesmeten. Weet gij, dat nog geen 5 pct. van de Mashall-hulp voor de aankoop van nieuwe machines is besteed? Nu staat dan tenslotte de totale armoede voor de deur, massale werkloosheid nadert, de crisisjaren van 1934—1936 zullen zich weldra herhalen, doch zonder lage prijzen door de zwakte van onze gul-

den en zonder een redelijke steunverlening, terwijl het ganse bouwwerk van sociale zekerheid van minister Drees — bij gebrek aan geld — als een kaartenhuis ineen zal storten. Voorwaar er zal een storm opsteken in de lage landen bij de zee, wellicht dit jaar nog, doch met zekerheid in 1951! Een storm, die dit ganse regime, totalitair besmet als het is, zal wegvagen. Daarom, medestrijders, vaderlanders, sluit de gelederen, want het uur der vergelding nadert. Het ogenblik is nabij dat de wrekende gerechtigheid hen straffen zal, die ons vaderland op de rand van het verderf hebben gebracht. Maar hoger dan deze voldoening is de zekerheid, dat, zo wij nog slechts, een twee jaar volhouden, de tanden opeenbijten, hoe hard het leven dan ook mag zijn, de tijd nabij is waarop wij weder ons zelf zullen zijn, arm, doch vrij van buitenlandse druk, de tijd waarin wij weer trots zullen kunnen zijn op ons Nederlandersschap.

Ja, zu zullen
Zich vervullen
Deeze tijden van geluk
Deez' ellenden
Gaan volenden
En verpletterend ligt het juk.

DOELSTELLING GROTER NEDERLAND ACTIE

Het doel der vereniging is een actie te voeren onder Nederlanders, om te geraken tot een door Nederlanders voor volksvestiging in Nederlands Nieuw-Guinea Nederlanders op publiekrechtelijke grondslag, met als einddoel

de opname van N.N.G. met een eigen status als gebiedsdeel van het Koninkrijk der Nederlanden.

HOE ONTSTOND DE G.N.A.?

In feite werd zij geboren uit een mislukte guerilla na de capitulatie van Nederlands-Indië aan Japan. De guerilla op zichzelf leverde niet veel op, maar wel was men in staat geweest om enige tijd de bevolking te observeren. En dit was van groter belang. Toen reeds kwamen toch de volgende punten naar voren.

1. De brede middenlaag der bevolking nam een bevreesde, afwachtende houding aan.
2. De door de Japanners uit de gevangenis bevrijde gevangenen werden door hun bevrijders bewapend en ingezet als terreurmiddel tegen de goedwillende bevolking. Zij moesten de „Asia Raja“-gedachte propageren. Dit laatste gebeurde in samenwerking met de intellectuelen en semi-intellectuelen.
3. De kinderen en onderwijzers der inheemse scholen werden, niet zonder succes, omgevormd in een Japanse Hitler-Jugend.
4. De Inheemse militairen uit het Koninklijk Nederlands-Indische Leger werden, na een korte gevangenschap, in het Japanse Leger opgenomen.

Maar dit alles was voor het prestige van de Nederlandse bevolking nog wel te overkomen geweest, als niet de Inheemse bevolking getuige geweest was van de intens diepe vernederingen, welke de Nederlandse bevolking van Japanse en later ook van Indonesische zijde had te ondergaan. Zij waren getuige van de mens-

onterende behandeling van de gevangenen in de kampen. Zij zagen hoe Nederlandse vrouwen als vuil behandeld en in de Joshiware-wijken gedreven werden ter bevrediging van het Japanse Leger.

Zij kregen de belofte van hun Japanse meesters, dat zij, mits zij getrouwelijk met de Japanners samenwerkten, uitbetaald zouden worden met wit vrouwenvlees en met de bezittingen der Nederlanders. Begrijpende, dat deze oorlog denkkelijk wel een jaar of 5 zou duren, kwam men tot de conclusie, dat er na de bevrijding wel eens grote veranderingen in deze gebieden zouden kunnen plaats vinden ten nadele van de Nederlandse bevolking.

Na zijn gevangenneming had de commandant van de mislukte guerilla een patrouille met nog enige Radioonderdelen bij zich. Er werd dus in het diepst geheim een radio gewrocht en daar men ook in andere kampen veelal in het bezit was van geheime radio's, waren de ingewijden over het algemeen vrij aardig op de hoogte van hetgeen er buiten het prikkeldraad gebeurde.

Zo hoorde men ook de rede van de Koningin, die, hoe juist en goed bedoeld ook, bij de Indonesische bevolking slechts meer dan ooit de overtuiging versterkte van de uiteindelijke Nederlandse ondergang.

Om kort te zijn, toen reeds konden wij duidelijk begrijpen, waartoe dit alles denkkelijk zou leiden. Naar OPSTAND, TERREUR en CHAOS..... indien Nederland na de oorlog niet direct krachtig zou kunnen optreden.

Maar Nederland zuchtte ook onder de Duitse overheersing!

Voor ons ging het er dus om of Nederland eerder dan wel later dan wij bevrijd zou worden. En of dit land dan nog wel in staat zou zijn om direct in Indië in te grijpen.

Indedaad zag de toekomst er voor ons niet rooskleurig uit.

Zo werd dus in de gevangenkampen van Java en Siam de gedachte geboren, dat Nieuw-Guinea voor ons wel eens de enige uitweg zou kunnen zijn uit deze komende chaos. Toch waren er toen nog zeer velen, die meenden, dat wij de zaken te somber inzagen.....

Japan capituleerde! Het tot het geraamte uitgemergelde Leger in Siam haastte zich Hare Majesteit de Koningin zijn diensten aan te bieden en zijn aanhankelijkheid en trouw te betuigen.....

Hierop kwam NIMMER een antwoord en ook Nederland zweeg vele maanden in alle talen.

De vergeten legers in Siam werden in kampen ondergebracht.....

Langzamerhand stroomden de berichten binnen van de berslaperiode, de massamoorden, hoofdzakelijk op Indische Nederlanders bedreven door de Indonesiërs.

Men hoorde van de afslachting, verkrachting, enz. van ouders, broeders en zusters, van vrienden en magen! Wij hoorden van de nieuwe politieke richting van van Moók en na vele maanden, waarin wij geen of slechts zeer gering contact met Nederland hadden, kregen wij plotseling bezoek van de Nederlandse goodwill-commissie Brugmans.

Hiermede bespraken wij onze sombere toekomst en kregen toen van een der leden te horen, dat „de belangen van zo'n kleine groep Nederlanders NIET prevaleerde boven de belangen van 70.000.000 Indonesiërs.

Toen begrepen wij, dat er ook in Nederland wat veranderd was. Dat het verkopen van eigen bevolking „progressief“ was!

Verkocht door het land, dat wij vertrouwden, waarvoor wij gevochten hadden, waarvoor niet alleen wij, maar ook onze vrouwen en kinderen onnoemelijk veel

geleden hadden.

En na een stormachtige lezing in een wrakke bamboebarak, werd in het licht van enige walmende oliepitten spontaan de Groter Nederland Actie geboren uit grote geleden en nog te lijden ellende. En in dit verband wil ik uit de vergetelheid losrukken de namen van mijn medeoprichters uit die tijden, de heren Westerkamp en Cuykens.

Niettegenstaande de grote tegenwerking van de commandant en zijn medeofficieren, die deze beweging als te zijn gericht tegen de politiek van Van Mook afkeurden, groeide de G.N.A. voorspoedig en telde deze vereniging binnen twee maanden meer dan 3000 leden. De tijd schrijft voort! De ex-krijgsgevangenen werden voor een gedeelte omgevormd tot gevechtstroepen, de „Gadjah Morah”, en een ander gedeelte vertrok naar alle windstreken. De G.N.A. werd volkomen bedreigd... als niet het bestuur, dit voorziende, dank zij de grote hulp van de tegenwoordige voorzitter, de Heer Rijken Rapp en zijn helpers, de heren Rozario en anderen, op Java kans had gezien om daar een G.N.A. kern op te richten. De oorspronkelijke doelstellingen van de G.N.A. waren in de aanvang zeer ruim gesteld. Men wenste n.l. alle Nederlanders van alle windstreken en allerlei kleur als Groot Nederlanders in de G.N.A. samen te brengen, om een groter en krachtiger Nederland te vormen en om verradelijke handelingen van onze geallieerde „vrienden” beter te kunnen weerstaan.

Men wenste Nieuw-Guinea als stamland voor de Indische Nederlander.

Men wenste het, uit een eeuwenoud gevoel van saamhorigheid met Nederland, als uitweg voor Nederlands overbevolking.

In dit land werd toch nimmer de Nederlandse vlag gestreken, dank zij de heldenmoed van de Indische Nederlanders en hun Papoeavrienden. Dit land werd nimmer door de overmachtige Japanse horden onderworpen.

Het is een land, waarvan de bevolking zich pertinent uitgesproken heeft voor een Nederlandse taal, een Nederlandse cultuur en **GEEN ANDERE DAN DEZE TAAL EN DEZE CULTUUR!**

Het is een land van de „vechtcontroleur” de Bruyn; van een Willems Geeroms — die zich aan de Japanners overgaf, omdat hij — zwaar aan malaria lijdend — zijn medestrijders niet in moeilijkheden wilde brengen.

Hij werd onthoofd!

Het is het land, waar vele vrouwen en kinderen van kolonisten onder vreselijke omstandigheden door de Jap van het leven beroofd werden. Maar de **KOLONISTEN** streeden tot het bittere einde.

Mac Arthur bezette Hollandia en vernam van gevangengenomen Japanners, dat er nog een Nederlands leger van enige duizenden mannen in de Vogelkop streed.

Amerikaanse officieren zochten contact met dit Leger. Zij vonden dit leger..... Kokkeling met een kleine 20 man, die hun om munitie en medicijnen verzochten om verder te kunnen strijden!

In Nederland zijn de namen van deze mannen niet bekend. Nederland moet nog enige interesse tonen voor Indische Nederlanders. Het heeft zo weinig belangstelling voor deze Nederlandse bevolkingsgroep, dat het hen zelfs aan de Indonesiërs over wil leveren!

Maar voor de G.N.A. zijn de namen van deze vrijheidshelden met gulden letters in het boek der Historie geschreven. Evenals voor hen is ook voor de G.N.A. het Rood-Wit Blauw en Oranje een levend feit!

Door de omstandigheden gedrongen, heeft „Nieuw-

Guinea als enige uitweg voor de Indische Nederlanders” thans alle andere doelstellingen overwoekerd, want de Tweede grote Massa-moord, de Tweede Bersiappperiode staat voor de deur. De Indische Nederlander, een oeroude loot van de Nederlandse Stam, staat op het punt om door onkunde, wanbeleid en partijpolitiek ten offer te vallen aan de Indonesische extremisten, door Nederland van wapens voorzien!

Begrijpende, dat in Indië de G.N.A. ook ten offer zou kunnen gaan, heeft men dus vanuit Indië een G.N.A.-kern in Nederland opgericht, onder het eminente voorzitterschap van de heer Feuilleateau de Bruyn. God geve hem de kunde en kracht om de Indische Nederlander uit zijn benarde toestand te redden! God geve U Nederlanders uit Nederland het inzicht, dat Indische Nederlanders ook Nederlanders zijn en dat Gij hen niet moogt verraden, niet moogt overgeven aan de Indonesische horden.

Het is kort dag!

Steunt ons nu met kracht Nederlanders uit Nederland, opdat wij, Nederlanders uit Indië, Nederlanders als Gij, in Nieuw-Guinea voor een vreselijke ondergang bewaard blijven!

UIT NIEUW-GUINEA

Uit Hollandiahaven bereikte ons de volgende berichten.

PROCLAMATIE!

Ingezetenen van Nieuw-Guinea!

Ingevolge de besluiten ter Ronde Tafel Conferentie genomen, zal op deze dag aan de Republiek Indonesia Serikat, de soevereiniteit over Indonesië worden overgedragen, met uitzondering van de voormalige Residentie Nieuw-Guinea.

Vanaf deze dag zijt gij allen ingezetenen van het Gouvernement Nieuw-Guinea, alwaar het algemeen bestuur zal worden uitgeoefend door de Gouverneur in naam van onze geëerbiedigde Koningin.

Smeken wij de Allerhoogste zijn Zegen te schenken aan dit land en bidden wij dat Hij ons onder de leiding van Hare Majesteit Koningin Juliana moge voeren naar voorspoed en vrede.

Hollandia, 27 December 1949.

De waarnemend Gouverneur van
Nieuw-Guinea

was getekend: J. P. K. van Eechoud.

Hollandiahaven, 11 December 1949.

De mail komt hier eens in de week aan met een K.L.M.-toestel en wel op Dinsdag. Eens in de vier weken krijgen wij hier bootverbinding met Java en met die gelegenheid tijdschriften en eventuele postpakketten, daar verzending daarvan per plano wel wat duur zou worden.

Je weet niet, hoe innig dankbaar wij zijn, dat wij ondanks alle tegenslag, moeilijkheden en ook van vele de raad het vooral niet te doen, toch doorgezet hebben in Juni hierheen te trekken. De ontvangst begin Juli was overweldigend; na alle moeite en gedruvel, die we vanaf ons vertrek uit Bandoeng hadden, wisten we niet, hoe we het hadden, dat wij hier in dit land, waar we geen sterveling kenden, zo alleraardigst werden ontvangen. Er kwamen enkele mensen aan boord, die ons vertelden, dat we maar rustig moesten blijven zitten als we maar even aanwezen, waar onze hutbagage te vinden was. Na een poosje kwamen ze ons ophalen en

gingen we per jeep, met een vrachtauto het land in en na een zeer korte tijd werden we afgezet aan een klein huis, voldoende van meubilair voorzien en konden we voorlopig onze intrek nemen, met de mededeling, dat we zelf maar even kennis moesten gaan maken met onze naaste bureu. Dat deden we en al dadelijk volgde van twee kanten een invitatie om de lunch te komen gebruiken.

Kort daarna kwamen ze ons de intussen ontvangen post brengen, met brood en al wat nodig was voor een eventuele maaltijd, tevens met de mededeling, dat voor ons het avondeten besproken was in het z.g. Slokkerhuis, een soort restaurant, tevens verzamelplaats voor allerlei gelegenheden, zowel kerkelijke bijeenkomsten als b.v. het St. Nicolaasfeest, lezingen en dergelijke. Daar had men voor die avond voor ons hele gezelschap, dat uit ongeveer 15 man bestond en dat bij aankomst in groepen was gescheiden, een gezamenlijke maaltijd besteld, vrezend, dat wij anders die dag geen warme maaltijd zouden hebben. Alles werd voor je gedaan. Wij kregen met ons beiden een huisje met een ruime zit- en idem slaapkamer, keuken, badkamer en W.C., heel anders als we op Java gewend waren. Wat ons het meeste opviel, was dat je eigenlijk grotendeels in de open lucht en zonder behoorlijke sluiting was, want een groot deel der omwanding bestond uit muskietengaas en behoorlijke afsluiting van deuren en ramen had je niet, wel een bewijs, hoe veilig of je hier zit. We hadden electrisch licht en stromend water, hadden dus niets meer te wensen.

Intussen zijn we in de gelegenheid gesteld een wat groter huis met twee slaapkamers te kopen. Werk zal hier genoeg te vinden zijn, vooral nu de RTC uiteindelijk, voorlopig voor een jaar, maar naar we hopen voor goed, Ned. Nieuw Guinea onder de Kroon blijft en afgescheiden van de R.I.S. De geweldige hoeveelheden werk, die de afscheiding zal meebrengen, zal heel wat krachten vergen. Hollandia is een zeer uitgebreide stad, eigenlijk bestaande uit drie geheel afgescheiden plaatsjes. Wij zitten hier op het z.g. basisgebied, aan de haven van Hollandia gelegen in de Humboldtsbaai. Als ik nu vertel, dat hier in die baai in oorlogstijd, wel eens zeshonderd grote oorlogs- en andere schepen gelijktijdig konden liggen, dan kun je je enigszins een idee vormen van de prachthaven, die we hier kunnen hebben, vooral daar de gesteldheid zodanig is, dat de grootste schepen aan de kade konden komen. Nu is veel van die kaderuimte verdwenen, maar ik verwacht toch wel, dat er heel wat meer komen zal. Hier ongeveer 30 KM langs de weg vandaan ligt Hollandiastad, de zetel van het bestuur en a.s. zetel van de nieuwe regering, die hier zal moeten komen. De basis, nu Hollandiahaven genoemd is een zeer heuvelachtig terrein met hier en daar een maximaal twaalf huizen bijeen, met overal een uitzicht op de baai, enig mooi en hoewel we vlak aan zee zitten is het toch niet te vergelijken met een kustklimaat op Java. Overdag kan het behoorlijk warm zijn, doch 's nachts koelt het zodanig af, dat een katoenen of moltondeken heus geen overdadige warmte geeft, ook omdat de huizen extra luchtig in elkaar zitten. Hollandiastad of zoals we in de spreektaal het noemen Kotabaroe, geeft meer het idee van een stadje, n.l. een vrij vlakke streek met straten waaraan rijen huizen. Daar weer een 30 KM vandaan hebben we Iphar, door de Amerikanen genoemd Seventhfleet, waar b.v. in oorlogstijd Mac Arthur zijn hoofdkwartier had; ook dat is nog te rekenen tot de stad Hollandia. Daar zijn drie militaire kampementen, ook weer zeer heuvelachtig terrein met telkens een pluk quonset-woningen. Het is zeer moeilijk, zelfs voor mensen die in Indië bekend zijn, een indruk te geven

van ons leven hier. Dat verschilt hemelsbreed met b.v. het leven en ook de behuizing op Java. De huizen zijn hier veel beperkter dan op Java, hetgeen wel nodig is, daar men hier vrijwel geen hulp kan krijgen voor huishoudelijk werk dan wel hulp, waar je weinig aan hebt. Maar ja, je bent al blij, als je enige hulp hebt, want we wonen ongeveer een K.M. van het centrum, waar we een toko, de centrale keuken en broodbakkerij hebben en een z.g. passar, maar de wandeling er heen, duurt zeer zeker een half uur, omdat je of helling op of af moet en alles moet je zelf halen. De bevolking is anders wel vriendschappelijk, maar naar mijn mening verkeerd aangepakt. Ze hebben niet geleerd stelselmatig iets te doen, terwijl onder de Amerikanen geld en goed geen rol speelden. Tempo was alles en zo hebben ze niet het minste idee van zuinig werken. Het is echter fantastisch wat ze hier gedaan hebben. Een domme Hollander, in plaats van alles over te nemen wat hier lag en de betaling b.v. over ettelijke jaren te verdelen, is aan het bieden gegaan, waardoor b.v. heel wat materiaal gewoon in zee is gereden dan wel met bulldozers vernield. Kapitalen aan materialen zijn er daarna nog gestolen en verknoeid.

Als je nagaat, dat op het terrein bij ons huis het hout ligt voor een complete woning, doch reeds verrot, doordat het zonder meer aan weer en wind blootgesteld is geweest, gewoon om te huilen, waar we nu bitter verlegen zitten om bewerkt hout. Bos is er genoeg, maar eer het daaruit gehaalde hout geschikt is voor gebruik, vooral waar er geen zagerijen enz. zijn. Ik zit vlak naast een bos, waar ik niet door kan komen, zit op een driesprong, het hoogteverschil tussen de twee langs mijn huis lopende wegen is zeker een tien meter, verder een prachtuitzicht op zee. O, het is hier zo'n mooi land. God geve, dat wij de leiders zullen krijgen, die er wat goeds van maken. Het grootste deel der hier zijnde Papoes is protestant. In de laatste tijd worden de bijzondere diensten zoals b.v. het a.s. Kerstfeest in maleis geleid. Laatst, op 3 October, maakten wij een Heilig Avondmaal mee in het Maleis. Toch is het de wens van de leiders der bevolking, zoals Jowee, die ook naar Holland toe was, om het Nederlands als voertaal te hebben. Bij die leiders is absoluut het verlangen om tot de Nederlanders gerekend te worden.

Alle hoge ambtenaren zijn momenteel naar Batavia voor instructies, met gevolg, dat alle anderen in grote spanning verkeren naar de maatregelen, die getroffen zullen worden. Het merkwaardige is, dat bijna niemand, die hier eenmaal zit weer weg wil en de mensen, die weg moesten, blijven allen terug verlangen. Het is dan ook zo'n heel andere toestand als wij in de laatste jaren op Java kenden.

In feite was toch geen enkele Europeaan zijn leven zeker. En dan al die jonge jongens, die hier zijn gesneuveld of wat nog erger is, ontvoerd. Onze voorman Thiessen, die steeds met alle acties meeding en tevoren altijd aanwezig was bij het opgraven der massa- en andere graven, weet er van mee te praten. Als je de foto's ziet en de verhalen hoort van hetgeen hij heeft meegemaakt, dan rijzen je haren te berge. Het is ongelooflijk ellendig en heus niet alleen dan wandaden tegenover de blanda's, maar b.v. de grote moordpartij in de gevangenis te Magelang, waarbij alleen Indonesiërs betrokken waren, die in feite niets misdaan hadden tegen de Republiek, maar al die dingen worden onvoldoende gepubliceerd. Thiessen heeft al deze dingen met bewijsmateriaal, ook bij het Amerikaanse gezantschap voorgebracht, ook hetgeen de verongelukte Amerikaanse journalis-

ten hebben meegemaakt, hetgeen alles vastgelegd is, niet alleen op film en foto's, maar ook het gesproken woord is vastgelegd geworden.

Als je al die voorbeelden hoort van hetgeen ook op z.g. bestuursgebied zich afspeelt, dan vraag je je af, hoe het mogelijk is om de regering over te dragen aan een schijn of wel een droombeeld, want het aantal dat werkelijk enig idee heeft van wat regeren betekent bestaat uit nog geen tientallen en die zullen nu alles moeten klaarspelen. God helpe de kleine man onder de Indonesiërs en al onze landgenoten. Je moet er gewoon niet aan denken, wat de gevolgen zullen zijn na 27 dezer. Het zijn zuigelingen, die ze vuurwapens in handen/geven. En hoe of het met onze Christenen zal gaan? In de buurt van Djocja trof Thiessen in een kampong 150 Europese jongens aan, die op beestachtige wijze, volgens mohammedaanse rite waren besneden. Als je de foto's ziet van die arme kinderen daar, b.v. een klein meisje van vijf jaar, dat vertelde, dat ze gezien had hoe haar ouders als een kip waren geslacht, zoals ze dat uitdrukte, die wezenloze snuitjes, en toch durven onze Kamerleden te vertellen, dat dergelijke gruwelverhalen verzonnen zijn. Ze moesten het zelf maar eens ondervinden.

Ik kan alleen nog maar herhalen, dat ik God dankbaar ben, dat ik hier zit, al hebben wij het heus niet zo gemakkelijk blijven!

EENDRACHT MAAKT MACHT

Aan dit oud-Hollandse spreekwoord daacht ik, toen ik de statuten van de Stichting „Centrale Organisatie van pro-Nieuw-Guinea Groepen”, behelzende als doelstelling: coördinatie van alle krachten met als einddoel te geraken tot een volksvestiging in Nederlands Nieuw-Guinea.

De vraag, of er tot dusver een merkbare eenheid was op dit terrein,

moet helaas in ontkennende zin worden beantwoord. Het directe gevolg hiervan is dan ook, dat er tot dusver veel tijd, geld, en energie werd verspild en dat de directe resultaten slechts pover zijn en inzonderheid geldt het hier: **TWEEDRACHT BREEKT KRACHT.**

Willen wij dan ook een gemeenschappelijk einddoel bereiken, dan moet in de allereerste plaats voor ogen staan, dat om de gewenste eenheid te verkrijgen, onze persoonlijke belangen op de achtergrond moeten komen en dat wij het allen eens moeten zijn wat het beoogde doel betreft. Daarnaast moet gestreefd worden om ten aanzien van de middelen ter verkrijging van het doel, elkander wederkerig te begrijpen om elk bijzonder streven met de juiste waardering te kunnen appreciëren. Dit is dikwijls zeer moeilijk en vereist in de allereerste plaats een grote mate van zelfverloochening. Allen zullen wij het er over eens zijn, dat onze overbevolking eist, dat er gelegenheid moet zijn, om elders onze tenten op te slaan en als er dan in ons land vele duizenden gevonden worden, die naar Nieuw Guinea willen trekken, om daar een nieuw vaderland te stichten, dan gaat het niet op, om tegen deze mensen te zeggen, dat zij wel naar een of ander vreemd land kunnen emigreren, maar dat zij het denkbeeld om van Nieuw-Guinea een nieuw stamland te willen maken, moeten loslaten. Welk gebied ter wereld is beter geschikt voor de Indische Nederlanders en ook voor de Nederlanders om uit te wijken dan Nieuw-Guinea, welk land nog onbegrensde mogelijk-

heden biedt, terwijl in Nederland zelf de mensen als haringen in een ton elkander verdringen en onderling een strijd voeren op leven en dood. Zij, die echter naar Nieuw-Guinea willen transmigreren, moeten in de allereerste plaats bereid zijn zich daarvoor voor 100 pCt. in te zetten; want veel en groot zijn daar de te overwinnen moeilijkheden. Meer dan ergens elders, zal de naar dit land transmigrerende kolonist bezield moeten zijn met een geloof, dat bergen verzet. Zij zullen iets moeten hebben van hetzelfde vuur, dat ook de missonarissen en de zendelingen bezield, die uitgaan in het geloof om ook de heidenwereld te doen buigen voor de ware God.

Moge voor velen de zucht om naar Nieuw-Guinea te transmigreren, slechts een materialistische ondergrond hebben, voor anderen zal het streven meer gericht zijn op de geestelijke waarde van het uitgaan op bevel van God om de aarde te vervullen, opdat allerwege het Koninkrijk Gods zichtbaar moge worden. Zo zal er bij de bundeling van alle krachten tot het beoogde doel, gelegenheid moeten zijn, dat een ieder zich kan ontplooiën op de wijze, zoals zijn innerlijke gesteldheid hem de weg wijst, mits eendracht in de goede zin van het woord in alles worde nagestreefd.

Er wacht ons dan in Nieuw-Guinea een heerlijke taak. Wildernissen zullen herschapen moeten worden in vruchtbaar land. De pioniers zullen bereid zijn daarvoor hun beste krachten te geven en dat mogelijk met de wetenschap, dat niet zij, maar hun kinderen en kleinkinderen daar zullen oogsten, wat zij met tranen hebben gezaaid. Verder zullen de wilde volksstammen, die daar nu nog onder de meest primitieve omstandigheden leven, door het voorbeeld der blanken gewonnen moeten worden, om bereid te zijn ook hun aandeel in de verdere ontwikkeling van het land te willen geven.

Blank en bruin zullen elkander daar moeten kunnen waarderen en dit zal alleen kunnen, indien er één gemeenschappelijke basis van samenwerking zal zijn. En deze basis zal toch geen andere kunnen zijn, dan de boodschap van het Evangelie van Jezus Christus, die blank en bruin gekocht heeft door één en dezelfde prijs, n.l. de prijs van Zijn Bloed.

EENDRACHT MAAKT MACHT.

Het moge de Centrale Organisatie van pro-Nieuw-Guinea Groepen onder de opperste leiding van God gegeven worden om, kan het zijn spoedig, voor ons allen de weg te banen naar Nieuw-Guinea om daar onder een Hollandse vlag van het rood, wit en blauw, de grondslag te leggen voor een nieuw stamland voor Nederland.

Daarom Nederlanders, mannen en vrouwen, jongens en meisjes, op naar Nieuw-Guinea!!

U wacht daar een verheven taak.

Interkerkelijk Verband
„Uw Koninkrijk Kome”.
P. de Jongh, Evangelist,
Maretakstraat 26, 's-Gravenhage.

GEVRAAGD

enige goede en flinke vrijwilligers voor
het Secretariaat · Daguerrestraat 31
Den Haag

DOELSTELLING VAN DE NIEUW-GUINEA NEDERLANDSE VROUWEN BOND

Het doel der vereniging is:

1. Het bevorderen van een hechte samenwerking tussen alle Nieuw-Guinea verenigingen, die dezelfde doelstelling hebben n.l. een eigen stamland, Nieuw Guinea, los van Indonesië, direct onder de Kroon;
2. het opwekken van de belangstelling voor de Nederlandse Vrouw en het verdiepen van haar inzicht in culturele, sociale, economische en staatkundige vraagstukken;
3. het bevorderen van meer Nationaliteitsbesef en gemeenschapszin door het steunverlenen aan allen die voor de Nederlandse zaak gestreden hebben, zowel in Nederland als in andere delen der wereld, waar ons volk zich nog Nederlander voelt en denkt, hierdoor het verschil opheffend tussen blank en bruin (onder de Nederlanders);
4. het bevorderen van de daadwerkelijke deelname aan de Regeringstaak in Nederland en Nieuw Guinea.

NIEUW GUINEA NEDERLANDSE VROUWEN BOND

Even voor het ter perse gaan van dit nummer, werd mij, vermoedelijk door iemand, die een pakje uit Indië ontvangen had, het embleem van de Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwen Bond toegestuurd.

Met diepe ontroering bekeek ik de Leeuw, onze zo diep vernederde en vertrapte Leeuw; bekeek ik de vleugels en dacht aan onze doelstelling, een eigen stamland in Nieuw Guinea, onder de Kroon en..... begreep en doorvoelde het nameloze leed van het naamloos doorzenden van ons zo geliefd embleem. Zusters van overzee, wij hebben Uw boodschap begrepen.

Wij hopen, dat ook Gij begrepen hebt, dat het verzoek om ontbinding van de vereniging in Indonesië noodzakelijk was. Bij de oprichting van G.N.A. en N.G.N.V.B., werd reeds bepaald, dat wij nimmer in een land wilden bestaan, waar de rood-witte vlag zou heersen.

Wij wisten in de jaren '42 t.m. '45, dat er nog een plek was, waar het rood, wit en blauw woei, terwijl Soekarno en zijn satellieten bezig waren ijverig ons en onze goederen aan de Jappen uit te leveren. 7/8 werd bewaard voor de strijd tegen de Nederlanders. Nieuw Guinea is een Nederlands recht, versterkt door de heroïsche strijd van Kokkeling, De Bruin en hun mannen. Een strijd, waarbij vrouwen en kinderen offerd werden.

De Iriaan heeft onomwonden zijn afkeer voor de Indonesiërs getoond en kunnen wij het eventueel overgeven aan de R.I.S., alleen maar verraad aan eigen volk en de Iriaan noemen.

Wij eisen dan ook een spoedige verklaring van onze Bondgenoten, dat de R.I.S. niets, maar dan ook niets met Nieuw Guinea uit te staan heeft, en dat het rood, wit en blauw evenveel recht heeft in Nieuw Guinea te blijven waaien, als de Amerikaanse vlag in Amerika

en de Australische vlag in Australië.

Wij Indische Nederlanders, zouden Soekarno willen toeroepen, dat de chaos, waarin hij onze geboortegrond gedompeld heeft, spruit uit zijn grove ondankbaarheid voor wat de Nederlandse blijvers voor dit land gedaan hebben. Laat hem thans tonen, dat hij inderdaad voor de belangen van zijn eigen volk opkomt en zich niet in weelde baden, terwijl miljoenen door zijn heerszucht aan honger en terreur overgeleverd zijn. Maar bovenal dient hij de volken, die het zelfbeschikkingsrecht eisen, met rust te laten.

En nu een woord tot onze werksters hier!

In de Vrije Pers werden onze telegrammen, die het A.N.P. blijkbaar niet aan de overige bladen mocht of wenste door te geven, gepubliceerd. Ook hieronder volgen deze telegrammen.

Zeg het voort en blijf strijden voor het onrecht, onze Indische Nederlanders aangedaan.

Gij weet hoe er een noodtoestand in Nieuw Guinea heerst en hoe er materiaal verzameld moet worden. Wij hebben te weinig krachten voor ons secretariaat om de organisatie in het gehele land ingang te doen vinden.

Sluit U aaneen en geeft U spoedig op aan ons gezamenlijk secretariaat (N.R., G.N.A. en N.G.N.V.B.), Daguerrestraat 31, telefoon 399371.

Wij rekenen op U.

S. Matthes—Cornelius.

TELEGRAM

Aan Hare Majesteit de Koningin. Soestdijk.
Nederlandse vrouwen in ledenvergadering Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond bijeen betuigen Uwe Majesteit haar trouw en aanhankelijkheid stop mogen zij onder Uw welwillende aandacht brengen de nadrukkelijke wens van ons allen om Nieuw Guinea blijvend te behouden in Nederlands rijksverband stop tevens smeken zij Uwe Majesteits steun teneinde te vermijden dat Haar mannen en zonen worden opgeroepen om zich te mengen in binnenlandse indonesische aangelegenheden.

TELEGRAM

Minister President. Den Haag.
Nederlandse vrouwen in ledenvergadering Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond bijeen, hebben de eer het volgende onder Uw aandacht te brengen stop waar een maand na de soevereiniteitsoverdracht het unitaristisch streven van de republiek reeds duidelijk gebleken is, verzoeken wij U in het belang van autochtonen en Indische Nederlanders elke band met de RIS bij de minste schending van de RTC-overeenkomst voor Nieuw Guinea te breken stop Amerika en Australië zullen thans de noodzakelijkheid zien om in Nieuw Guinea een gezamenlijke defensie te vormen tegen het snel oprukkend communisme met totale uitsluiting van de RIS stop wij verwachten een spoedige garantie dat Nieuw Guinea Nederlands blijft en Nieuw Guinea door gedemobiliseerden in militair verband ten spoedigste ontgonnen wordt stop wij eisen dat onze regering onze mannen en zonen niet zal inzetten tegen indonesische binnenlandse aangelegenheden en recht gedaan zal worden aan de Nederl. getrouwe Indische Nederlanders inzake hun verlangens naar een eigen stamland in Nieuw Guinea en dat zij in dit streven van Regeringswege gesteund en niet tegengewerkt worden.

Propaganda maken voor Uw principes is prachtig, maar . . . idealiseer niet, blijf op twee benen staan en ga recht door zee.

Nederlanders let op Uw Saeck!

Inlichtingen over NIEUW-GUINEA zullen op ons secretariaat elke middag behalve Zaterdags, tussen 2 en 4 uur verstrekt worden.
Woensdagmiddag tussen 2 en 4 uur kunt U de heer F. Rijken Rap, Bondsvoorzitter van de Groter Nederland Actie van Indië, die hier sedert kort ver-
toeft, persoonlijk Uw vragen stellen.
Indische Nederlanders, Nieuw-Guinea is wederom, zoals in de bezettingstijd, het laatste plekje van Oost-Azië, waar onze geliefde driekleur wappert.
Zorg dat ze niet neergehaald wordt — — — Zorg voor een hecht front.

HALT! HANDEN AF VAN NED. NIEUW GUINEA!

Het nieuwe jaar 1950 begon voor ons allen in een donkere stemming. De Souvereiniteitsoverdracht, die op 27 December 1949 een feit is geworden en op zulk een onnatuurlijk overhaaste wijze tot stand is gekomen, werpt over ons allen zijn trieste schaduw. Velen zijn begrijpelijkerwijs oneindig teleurgesteld, verbitterd, geschokt in hun vertrouwen, ongerust over hun familieleden in Indonesië en zien de toekomst zeer zwaar in. Om ons nog meer te drukken komt de boodschap van Soekarno, die in de Jappentijd en ook daarna getoond heeft wie en wat hij werkelijk is, de man, die zijn beloften met verbloffend gemak schendt. Deze door niemand dan door zichzelf gekozen President, komt ons nu ook vertellen, dat eer de zon in 1950 voor de laatste maal zal zijn ondergegaan, Nederlands Nieuw Guinea bij de RIS zal behoren.

Tot op zekere hoogte heeft Soekarno geen ongelijk. Tot nu toe boekte hij steeds succes met zijn methoden. Hij eist een buit op, omweeft zijn volkomen onrechtmatige verlangens met een spinneweb van zeer vage beloften, of hij dreigt ronduit.
Voor een goed waarnemer is het duidelijk dat de Regering — tegen de wil van het volk — bereid is Soekarno nog veel meer toe te wijzen, dan hij oorspronkelijk vroeg!

Dit is voortdurend zo gegaan. En met welk een voor ons besamend resultaat! Dus waarom zou Soekarno het niet nog weer eens proberen?

Een donderend „halt“ werd hem immers nooit toegesproken, anders dan op aanplakbiljetten?
Nu, ik geloof, waarde lezers, dat het moment gekomen is, dit daverende „halt“ eens anders te formuleren.

WIJ PROTESTEREN!!

Handen af van Nieuw Guinea! In de eerste plaats is er, behalve de onverzadigbare machts- en landhonger van Soekarno, geen enkel werkelijk doorslaande reden, om Nieuw Guinea bij de RIS te voegen.
De inheemse bevolking van Nederlands Nieuw Guinea voelt zelf niets voor aansluiting bij — en overheersing door de RIS.

Veel beter ter zake kundigen dan ik zullen U bevestigen, dat de Irianen een geheel ander volk zijn dan de Indonesiërs en dat de sympathie tussen deze volken zeer ver te zoeken is. In de eerste plaats als gevolg van het verschil in godsdienst. Het Christendom vindt ingang bij de Irianen en brengt er zijn beschaving en verzachtende invloed.

Zending en missie doen er prachtig werk. Hoe zal dit worden onder eventueel RIS-bestuur? Als de Irianen nu zelf meer heil verwachten van Nederlandse hulp

en invloed, waarom moeten deze dan eenvoudig gedwongen worden, tegen hun wil en verlangens gevoegd te worden bij de RIS, die zij verfoeien?

IS DIT RECHT??

De tragische en schandelijke geschiedenis van het in de steek laten van Ambon, Timor, de Minahassa en andere gebieden, die niets voor samenwerking met de RIS voelen, zij ons tot eeuwige waarschuwing.
Dit was wel het meest flagrante onrecht, tegen elk mensenrecht ingaande, dat ooit werd bedreven.

ONRECHT, DOOR WIE OOK GETEKEND EN AANVAARD, BLIJFT ONRECHT, DOOR ALLE EEUWEN HEEN!!

Dan is er nog een kant aan deze zaak van zo groot, zo overweldigend, ontroerend groot belang, dat we deze zijde met al de mogelijke kracht, die in ons is, moeten steunen.

Dat is de toekomst van de Indische Nederlander, wiens laatste hoop, wiens grootste verlangen, gericht is op Nieuw Guinea.

Het leven in de RIS is voor de loyale Indische Nederlander moeilijk, zo niet volslagen onmogelijk gemaakt en zal steeds erger worden.

Zij, die geen Indonesiër wensen te worden, en deze zijn legio!, zullen hoe langer hoe meer beledigd en bedreigd worden. Wat nu? Naar Holland gaan? In dit kleine, verre vaderland met z'n kille klimaat, z'n overbevolking, zijn vaak zo harde, onwelwillende houding, zijn onaandoenlijkheid voor de zeer speciale noden van deze mensen, in dit Holland, voelen velen zich verre van gelukkig. Tallozen krijgen ook nimmer de gelegenheid om naar Nederland te komen. Er is één land, dat hen trekt, dat hen licht, en dat is Nieuw Guinea. Daar moet gewerkt en geholpen worden, daar moeten de door jaren van leed zo vermoeden en opgejaagden een veilige plaats, een nieuw vaderland vinden.

Daarom is het pliiht, dringende, klemmende, hartstochtelijke ernst om te vechten, vol te houden, nooit te versagen, zich niet te laten ontmoedigen of misleiden.

Handen af van Nieuw Guinea!! Halt Soekarno!! Halt Regering, als gij weer van plan mocht zijn ons ook Nieuw Guinea te laten ontnemen.
Halt vreemde mogendheden!!

Wij zullen vechten, steeds groter massa's van Nederlandse mannen en vrouwen, voor onze Indische Nederlanders aan de overkant, voor de vrijheid en het geluk, de welstand van het Iriaanse volk, voor een betere toekomst van een Nieuw Guinea met eigen vrije Status binnen het Koninkrijk der Nederlanden.
Zo zij het!!

JEUGD VAN NEDERLAND!

Al de schokkende en tragische gebeurtenissen, die zich de laatste jaren en speciaal de laatste weken in ons Koninkrijk hebben afgespeeld, ten spijt, moeten wij voorwaarts.

In het bijzonder de Nederlandse jeugd, die dit alles vaak met een gevoel van machteloosheid of onverschilligheid heeft gadegeslagen, moet wak-

ker geschud worden en zich bewust worden, dat Nederlander zijn, plichten met zich mee brengt. Wij jongeren, die door bedriegelijke voorlichting en vuige partijpolitiek, om de tuin worden geleid en ons vertwijfeld afvragen of meined, woordbreuk en leugen, normale verschijnselen in de politieke wereld zijn, zijn in een stadium geraakt, waarin wij zeggen: „Politiek is vuil en daarom doen wij er niet aan mee”.

U hebt gelijk vrienden, alleen zoudt U het nog iets anders moeten zeggen, n.l.: Deze politiek is vuil.

En voorbeeld van ongekend groot verraad aan haar lezers, is wel de politiek van de V.V.D. geweest. U kent allen wel de slagzin, waarmee de V.V.D. de verkiezingscampagne in 1948 inzette: Het roer moet om. Een ieder kent eveneens de huichelachtige rol van deze fractie in de Tweede en Eerste Kamer, toen in December j.l. de overdracht der souvereiniteit aan de R.I.S. behandeld werd.

Wij jongeren, oordelen scherp. Laat ons oordeel over dergelijke praktijken hard zijn en blijven.

Er, ligt een taak voor ons; een belangrijke opdracht, die wij hebben te vervullen. Niet pessimistisch bij de pakken gaan neerzitten, doch de blik naar voren richten. Vooral voor ons jongeren, is een verantwoordelijke taak weggelegd. Wij zijn het immers, die in de toekomst onze stem zullen moeten uitbrengen op die partijen, die ons de zekerheid zullen geven, een in alle opzichten nationaal, Nederlands programma uit te voeren. Daarvoor is noodzakelijk, dat wij, jonge mensen, weten, wat er in Nederland, op politiek gebied gebeurd is en wat de vooruitzichten zijn van het aanblijven van een regeringsbloc, zoals dit momenteel nog aan het bewind is.

De ontstellend slechte voorlichting over wat in Indonesië gebeurde, het verzwijgen van wat de Regering bekend is geworden over de plannen en opdrachten van de Indonesische „autoriteiten”, zoals deze bleken uit de in Djocja, gevonden documenten; dit alles en nog oneindig veel meer, mag het Nederlandse volk en in het bijzonder de Nederlandse jeugd niet worden onthouden.

Met deze Regering gaat ons volk zijn ondergang tegemoet. Voor niets schaamt zij zich meer. Eigenbelang, partijpolitiek en gemis aan zedelijke moed, zijn de troeven, die de Regering op het ogenblik op ons volk botviert. Met dit stelletje gaan we naar de kelder.

Holland moet herrijzen uit deze steeds groter wordende ruïne. Weest eendrachtig! Laat Nederland en de wereld zien, dat de Nederlandse jeugd zich niet laat bedriegen. Wanneer de huidige politiek door deze Regeringskliek wordt voortgezet, wordt straks Nieuw-Guinea verkwanseld, komt een ongekend grote werkloosheid, armoede en het logische gevolg hiervan is, dat grote delen van de bevolking door het communisme worden geïnfecteerd. Laat U toch niet wijsmaken, dat alles in de zojuist gevormde Nederlands-Indonesische

Unie goed gaat. Een hechte Unie kan alleen bestaan, wanneer beide partners vertegenwoordigd worden door democratische elementen en niet door slappelingen en oorlogsmisdadigers. Sluit U aan bij de nieuw te vormen jeugdgroep. Daar zal U op deskundige wijze worden voorgelicht, wat er hier en overzee gebeurt; daar zullen ook de plannen worden besproken, die moeten leiden tot het afwerpen van dit juk, daar zult U te weten kunnen komen, dat, hoe diep ons volk ook moge gezonken zijn, er tóch, door goede voorlichting, zeer vele kansen bestaan om een toestand te scheppen, die de goede, nationaal denkende delen van ons volk, naar voren zullen brengen, daar zult U — en dat is, vooral voor ons, jongeren, het belangrijkste — ook kunnen horen, hoe U met daden, aan de omwenteling in ons volk, zult kunnen medewerken.

Jeugd van Nederland, aan U de taak en de plicht om mede te strijden voor een gelukkige toekomst tot heil van de volkeren van Nederland en Indonesië.

Aan onze zijde staat het recht; dit moet de kracht zijn, waardoor wij moedig tegenslagen kunnen incasseren, omdat wij zeker zijn, dat **HET RECHT altijd** zegeviert.

JEUGD IN VERZET

Aan de jeugd is wel een verzetje te gunnen, zelfs een nationaal verzetje. Maar voor verzet is nog wat anders nodig dan nationaal gedoe en anti-communistisch gemodder. De jeugd was niet vrij in het kiezen van haar ouders en moet toch uitbenen, wat ouderen verprutsen. De jeugd kreeg wel een aanmoedigend klopje op de rug vanwege het verdienstelijk werk in het verzet. Daar was de jeugd goed genoeg voor. Doch wanneer het gaat om verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd, ho maar. De jeugd heeft immers niet de rijpheid om mee te stemmen! Om het leven te geven voor het vaderland, daar is blijkbaar geen intelligentie voor nodig, maar om onze regeerders uit te kiezen, daarvoor moet men tot de zogenaamde jaren des onderscheids zijn gekomen. Blijkbaar hebben alle ouderen tijdens de bezetting een goed onderscheid gemaakt tussen vriend en vijand en was de jeugd alleen maar dom of fout.

De jeugd is laf en wil emigreren. De jeugd is onverschillig voor de politiek. Er is geen land mee te bezelen. De jeugd houdt er nieuwe normen op na in de omgang tussen jongens en meisjes. De jeugd is losgeslagen. Ja, waarvan eigenlijk losgeslagen? Van de dubbele moraal, die maar al te veel gehuldigd wordt door de ouderen? Wordt eindelijk niet geoogst, wat in een vorige tijd gezaaid werd met schijnheiligheid, ik-zucht en halve onzedelijkheid?

De jeugd is onbeschoft en staat niet op voor ouderen in de tram. Wat wonder, als je het kind bent van gescheiden ouders en je thuis — U zei: „thuis”? — meegemaakt hebt, hoe je opvoeders het voorbeeld gaven in „naastenliefde”.

In werkelijkheid is de jeugd niet anders dan in andere tijden. Jeugd wil ook niet best geleid worden.

In werkelijkheid is de jeugd niet anders dan in andere tijden. Jeugd wil ook nu best geleid worden. Maar dan ook met een goed voorbeeld.

De jeugd hongert naar een nieuwe gemeenschap, naar een werkelijk thuis, niet in de U.S.A., niet in de Sovjet-Unie, maar hier, hier.

GEEFT HET ZE DAN OOK, en hou ze niet voor het lapje met een geflonker van 19-eeuwse leugens.

De jeugd wil klare wijn geschonken worden. De jeugd kan nog zuiver denken en..... kiezen. De jeugd wordt misselijk van al de nuances, die voorgetoverd worden. Voor of tegen? Voor wat dan toch? Liever niet meer voor iets, niet meer tegen iets. Liever niks meer, als

toch alles wordt verknoeid. Geen poot meer uitsteken. Het liefst emigreren als hier de zaak toch in het honderd loopt..... door de schuld der ouderen. De jeugd wil klare wijn en geen slappe limonade, waar beurtelings een oranje en een roze scheut bij wordt gegooit, tot je niet meer weet, wat je proeft. Ja of nee. Voor of tegen. En geen anti-communisme uit angst voor krachten, die niet uit te roeien zijn, als men de oorzaken laat bestaan. De pogingen der senielen, te vechten (of beter: te laten vechten) tegen de symptomen der ontbinding, zijn alleen maar zielig. De jeugd kan men niet met zo iets lijmen.

De jeugd wil leven en is niet bang voor nieuwe gemeenschapsvormen. De jeugd moet ook nog leven, wanneer de knutselaars van het heden al lang ter ziele zullen zijn. De jeugd wil leven, ook hier in Nederland. **MAAK HET ZIE DAN NIET ONMOGELIJK.**

GEDEMOBILISEERDEN UIT INDIË

Geeft Uw Hollands adres op aan ons Secretariaat
DAGUERRESTRAAT 31 Den Haag Tel. 399371
Nieuw-Guinea is een Nederlands recht. Zorg dat het U niet ontnomen wordt en eis het behoud van Nieuw-Guinea als NEDERLANDS gebied.

PUZZLEHOEKJE.

Een poging om dit hoekje tot Uw aller tevredenheid te maken, wordt bij het verschijnen van het eerste nummer gewaagd. Uiteraard kunnen wij geen geldprijzen ter beschikking stellen en toch..... er zijn voor deze puzzle enkele prijzen.

Dat U, niettegenstaande alle ellende en ernst van deze tijd, gezellig moogt puzzelen, dat wensen wij U van harte toe.

Hebt U een aardig eigengemaakt raadsel, dat nog nooit werd gepubliceerd? Stuur het ons en wij zullen het gebruiken. De inhoud moet natuurlijk slaan op onze doelstellingen of op een actueel gebeuren.

Inzendingen aan Daguerrestraat 31, Den Haag onder het motto „Redactie”.

Vooruit Puzzlevrienden. Doet Uw best!!

Onderstaande puzzle, als U hem goed oplost, drukt een goede wens uit, besatande uit 37 letters. Ook U zult er zo over denken. Als U hem „hebt”, de oplossing vóór 15 Maart 1950 inzenden aan het adres Daguerrestraat 31, Den Haag onder het motto „Puzzlehoekje”. Daar gaat-ie dan:

PUZZLE Nr. 1.

3, 10, 21, 15, 34: Gewapende macht.

12, 16, 5, 36, 21, 2, 16: Welcer.

1, 18, 11, 32, 34, 25, 13, 8: 9Sterrenbeeld of schip.

19, 24, 20, 33, 34, 29, 13, 37, 23, 31 — 7, 37, 14, 28, 22:
Was het vóór 1943.

4, 19, 30, 17: Militairen uit Indië (afk.)

4, 3: Militairen in Indië (afk.)

4, 6: Zeemacht (afk.)

29, 31, 4: Luchtmacht (afk.)

9, 26, 8, 35, 10, 19, 27, 36, 31, 11, 13, 18, 37:

Hebben onze goede Nederlanders in Indië.

Aan ALLE GEDEMOBILISEERDEN uit Indonesië. MANNEN!

Nu zijn jullie dan, na ruim twee of drie jaar op de bres te hebben gestaan voor Orde, Vrijheid en Recht, terug in het Vaderland. Er wordt veel voor jullie gedaan: alles probeert men voor jullie te doen. Wij weten dit. Wij weten ook, en dat uit zeer goede bron, dat al die mensen, die voor jullie aan het werk zijn, in de allergrootste moeilijkheden zitten en te kampen hebben (en hoe!) met schier onoverkomelijke hindernissen. Dat deze kameraden, want heus, dat zijn zij, zoveel bereiken, is alleen te danken aan hun doorzettingsvermogen en hun taalie WIL om jullie te helpen. Zo goed als wij dit weten, weten jullie dit alles ook. Het gaat echter om hetgeen jullie niet weten. De topmensen in de demobilisatie-organisatie weten het ook, maar zwijgen erover, moeten er over zwijgen, om niet met nog meer moeilijkheden te kampen te hebben.

Je hebt dus pl.m. 3 jaar op de bres gestaan. Als dank voor je diensten, als dank voor „HEN DIE VIELEN”, werd de grond, die je tegen terreur verdedigde, overgedragen aan een incompetente Regeing. Je Inlandse en Indisch-Nederlandse collega's moeten kiezen of vergaan. KLEZZEN betekent Indonesiër worden en VERGAAN betekent Statenloos worden.

Mannen, nu is het het gehele Nederlandse Volk — dus niet de Volksvertegenwoordiging of de Regering — dat een beroep doet op je „Op de Bres Staan”! Ja, jullie kameraden, blank en bruin, rekenen op je. Hoe zit dat, zul je zeggen? Welnu, luistert goed en laat nu het volgende goed tot je doordringen. Prent het voor in je geheugen en bespreek het met je kameraden en collega's:

Door op de bres te staan voor het behoud van Nieuw-Guinea onder de Nederlandse driekleur en onder leiding van Oranje, verzeker je de wensen en de vijheid van Geloof en Gedachten van de bevolking van dat land, de Irianen.

Door op de bres te staan voor Nieuw-Guinea opdat het Nederlands gebied blijve, bezorg je je kameraden uit het K.N.I.L. (kerels, die als broeders naast je hebben gevochten!) een Vaderland. Waar moeten jullie oude makkers anders naar toe. In Nederland met zijn koude, vochtige klimaat, voelen zij zich niet thuis! Help hun en laat hen niet in de steek. Mannen, er zijn Moeders, Vrouwen, Vaders, Zusters, Broeders en Kinderen die op jullie standvastigheid en doorzettingsvermogen rekenen en hopen. Stel deze mensen, allen Nederlanders van verschillend ras en Geloof, niet teleur.

Laat dit de eerste noodkreet zijn. Er volgt meer, dat beloven wij jullie. De volgende maal schrijven wij over jullie toekomst. Let dus goed op mannen en zet 'm op. Wij allen rekenen op jullie, KERELS VAN DE DAAD!

Geeft U op als abonné op „DE VRIJE PERS”

Verschijnt wekelijks.

Abonnementsprijs 1. — p kwartaal
bij vooruitbetaling te voldoen op
Giro 150124 t.n.v. A. E. de Ras
Administratie: Daguerrestraat 31
Den Haag - Telef. 399371

ZIJT GIJ EEN GOED VADERLANDER?

Leeft U mee, ook met de Indische Nederlanders Overzee, Ja? — Wordt dan lid van:
De Groter Nederland Actie,
De Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond
en/of Nationaal Reveil.

Inlichtingen bij het Secretariaat Daguerrestraat 31 - Den Haag - Tel. 399371
en op de contactavonden.

GEVRAAGD gestoffeerde parterre.
Vestigingsvergunning aanwezig.
Brieven onder No, 1 Bur. v.d. blad.

DRUKKERIJ

FRANKLINSTR. 131
TELEFOON 320814
VRAAGT VRIJBLIJVEND MONSTERS EN PRIJZEN VAN AL UW DRUKWERK

ARTISAN
J.H. FABER

DEN HAAG

DRUKWERK OP
ELK GEBIED

De afdeling ROTTERDAM en NOORD-NEDERLAND van de Groter Nederland Actie worden verzocht om vaste medewerking aan het Bondsorgaan.
H.B. G.N.A.

GEREPATRIEERDEN

* * * *

hebt U **TEXTIEL** nodig?

DE JONGH's MANUFACTURENHANDEL
's-GRAVENHAGE Maretakstraat 26
verkoop ook vanaf het kleinste artikel.

Niet in voorraad aanwezig dan op bestelling.

Tevens wordt breiwerk aangenomen.
Zendt briefkaart en wij komen aan huis

Beleefd aanbevelend,

MEVR. G. DE JONGH-BREIMER
MARETAKSTRAAT 26

BIJWERKEN leerlingen
L.O., M.U.L.O.
klaarmaken toelatingsexamen
H.B.S. en Gymnasium
toezicht op huiswerk door
onderwijzeres met Hoofdacte
Hollandse en Indische ervaring
Geeft als lerares Engels M.O.
tevens les privé of in clubverband
C Raedt v. Oldenbarnevelt
Laan van Meerdervoort 662
Den Haag - Tel. 339456 na 17 u.

WENST U

bijlessen in Frans, Duits,
Latijn en Grieks?
Wilt U lessen hebben in
Tekenen en Kunstgeschiedenis?
Wendt U zich dan tot

A. de Ras Jr.

Daguerrestraat 31
Den Haag - Tel. 399371

KIEST TIJDENS UW VERBLIJF IN
HOLLAND EEN OPLEIDING BIJ
HOLLANDSCH - INDISCHE
MODEVAKSCHOOL
GROOT HERTOGINNELAAN 168
DEN HAAG - TELEF. 394376
DIRECTRICE: E. H. SCHAEGEN

COSTUMIÈRE
LERARES
HANDWERKCURSUS
COUPEUSE

SPREKUREN:
DINSDAGS EN DONDERDAGS VAN 9-12 UUR

Salon de Mode Haute Couture

Delvire

Directrice: Mevr. E. H. Schaege
Groot Hertoginnelaan 168
's-Gravenhage Telef. 394376

Geeft U op als abonné op
„DE VRIJE PERS”
Verschijnt wekelijks.
Abonnementsprijs 1. — p kwartaal
bij vooruitbetaling te voldoen op
Giro 150124 t.n.v. A. E. de Ras
Administratie: Daguerrestraat 31
Den Haag - Telef. 399371

Vacant voor Advertenties.

Prijzen en maten voor Advertenties:

Nr	MAAT	NIET LEDEN	LEDEN
1	17,5 x 6 c.M.	f. 10,00	f. 7,50
2	11,5 x 6 "	" 7,50	" 5,50
3	5,5 x 11,5 c.M.	" 7,50	" 5,50
4	6 x 5,5 "	" 4,50	" 3,00
5	4,5 x 5,5 "	" 3,00	" 1,50
6	2 x 5,5 "	" 2,00	" 1, —
7	1,5 x 5,5 "	" 1, —	" 0,50

D/1631

Het "Nationaal Verbond" werd in Maart 1946 opgericht op initiatief van Leonard Adriaan van KEMPEN, geboren 29 September 1889 te 's-Gravenhage, gewezen procuratiehouder bij de Bataafse Petroleum Maatschappij in Ned.-Indië, daarna als financieel adviseur verbonden aan de Bax Bank te 's-Gravenhage.

In een gedrukte brochure, getiteld "Oproep" en gedagtekend 's-Gravenhage, Maart 1946 werd opgewekt om te komen tot de "spoe-
"dige vorming van een Politiek-Economisch Nationaal Verbond, ten-
"einde op wettige wijze:

- "1e. in oppositie te komen tegen het huidige Regeringsbeleid,
" in het bijzonder inzake Indië, geldwezen en economische aan-
" gelegenheden;
- "2e. een tegenwicht te vormen tegen de steeds verdergaande afglij-
" ding naar links."

Ter toelichting werd hieraan toegevoegd, dat het niet langer te verdragen is om machteloos te moeten toezien hoe Indië door de verkeerde gedragslijn van de Nederlandse Regering en van Engeland practisch voor ons verloren gaat, hoe het zakenleven door allerlei maatregelen vrijwel stil ligt en steeds meer een linkse poli-
"tiek gevolgd wordt, nu weer door de te verwachten samenwerking van de Katholieke Volks Partij met de Partij van de Arbeid.

In verband hiermede werden sympathiserenden opgewekt zich te verenigen in het "Nationaal Verbond" om te komen tot een poli-
"tieke macht.

Wat men zich ten doel stelde hiermede te bereiken, was op-
"gesomd in het in meerbedoelde brochure afgedrukte urgentieprogram-
"ma, waaruit het ondervolgende moeg worden vermeld:

"Indië. Onmiddellijke staking der onderhandelingen met de door de
"Japanners fascistisch beïnvloede, bewapende en door terroristen
"gestemde minderheid van Javaansche zgn. republikeinen."

Voorts: geen verdere schadelijke inmenging van Engeland en verzet
"tegen de onduldbare houding van Australië. Bevrijding van allen,
"die nog geïnterneerd zijn, vernietiging van het terrorisme. Een
"krachtig goed uitgerust leger.

Op het gebied van de financiën en de economie: normalisering
"van het geldwezen en het economisch leven; verzet tegen de voog-
"dij van de Regering en de geleide economie.

Ten aanzien van Duitsland wordt volgens dit urgentieprogram-
"ma meer medezeggenschap geëist, deelname aan de bezetting en an-
"nexatie van een geschikt gebied.

Al spoedig werd uit het "Nationaal Verbond" een Comité van
"Actie opgericht, onder voorzitterschap van L.A. van Kempen vd.
"Voorts namen daarin zitting:

Alida Euphrasine MENTIJN geboren ZIEDZES des PLANTES, geboren te
"Geertruidenberg, 9 November 1894, wonende te 's-Gravenhage;

Julius Antonius Maria de HEER, geboren te 's-Gravenhage, 3 Febru-
"ari 1900, procuratiehouder bij een effectenfirma h.t.s.;

Ir Willem Frederik MEIJBOOM, geboren te Breda, 11 Juni 1883, se-
"cretaris van het annexatiecomité afdeling 's-Gravenhage, inspec-
"teur bij het Gevangeniswezen;

Dr Gijsbertus Cornelis van KUIJK, geboren te 's-Gravenhage, 17
"Januari 1900, rijksaccountant bij het Ministerie van Sociale Za-
"ken;

Adriaan Gijsbertus CRÉVECOEUR, geboren te Rotterdam, 3 April 1899,
"koopman, oud-bestuurslid van de "Vaderlandse Club" in Ned.Indië,
"woonachtig te 's-Gravenhage;

Willem Johan HAARMAN, geboren te 's-Gravenhage, 20 Februari 1922,
"student in de economie; en

Bartholomeus SLEEBOOM, geboren te Deventer, 11 Januari 1883, werkzaam bij het Ministerie voor Wederopbouw te 's-Gravenhage.

Dit Comité van Actie van het "Nationaal Verbond" zond in Juli 1946 een in het Engels gesteld "Rapport en Protest" over de "onrechtvaardige, onwettige en gevaarlijke toestand in Nederlands-Indië" aan tal van Staatshoofden, buitenlandse regeringen, militaire autoriteiten in binnen- en buitenland, vooraanstaande staatslieden en de voornaamste persorganen in Engeland, Amerika, Australië, Frankrijk, België, Nederland en Indië.

Een "Korte Inhoud" hiervan werd in Nederland als pamflet verspreid, waarin tevens de doelstelling van het "Nationaal Verbond" werd vermeld, gekoppeld aan een opwekking om tot dit verbond toe te treden, tegen een minimum contributie van / 1.- per jaar.

Omstreeks te zelfder tijd zond het "Nationaal Verbond" een brief aan Voorzitter en Leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal waarin geprotesteerd werd tegen het beleid van Minister Lief-tinck, welke brief werd opgesteld na overleg met de Vereniging van Effectenhandelaren.

Ten aanzien van contacten met andere organisaties in deze beginperiode van het "Nationaal Verbond", kan vermeld worden, dat de Vereniging "Indië in Nood" financiële steun verleende en zorg droeg voor de verspreiding van de publicaties van het "Nationaal Verbond".

Een aanbod van het bestuur van de Partij van de Vrijheid om in partijverband de Indische kwestie te stimuleren, werd door Van Kempen afgeslagen, daar naar zijn mening deze partij te zeer aan het groot-kapitaal is gebonden.

Ook voorstellen van de groepen "Rijkseenheid" en "Nationaal Reveil" om tot een fusie met het "Nationaal Verbond" te geraken zijn destijds afgewezen, aangezien Van Kempen c.s. er de voorkeur aan gaven zelfstandig te blijven.

Wat de activiteit van het "Nationaal Verbond" betreft, valt te constateren, dat deze zich aanvankelijk beperkte tot het uitgeven van pamfletten. Zo verscheen in Juni 1947, publicatie no. 27, gericht tot "Stad- en Landgenoten! Vrouwen en Mannen van Nederland!", waarin scherpe critiek werd geuit op de overeenkomst van Linggadjati, waarbij het gezag van een "terroristische minderheidsregering werd erkend over bijna 60 miljoen vrije Inheemse boeren en arbeiders". De hierbij door Nederland gemaakte politieke fouten wijt het "Nationaal Verbond" aan de 2 grootste Nederlandse Volkspartijen en de communisten, weshalve deze publicatie besluit met een oproep aan de Nederlandse Katholieke, Sociaal-Democratische en communistische hoofd- en handarbeiders om de noodlottige politiek van hun voormannen af te keuren en te eisen, dat zij openlijk van hun dwalingen terugkeren.

De publicatie was ondertekend door het Voorlopig Bestuur gevormd door L.A. van Kempen, voorzitter (te zijnen huize, Reinkenstraat 78 's-Gravenhage is ook het secretariaat gevestigd), Mevr. A.E. Montijn geb. Ziedzes des Plantes, J.A.M. de Heer, B. Sleeboom, A.G. Crèvecoeur en Mr J.J. Montijn.

Aan de uit Indië teruggekeerde militairen werd in 1948 publicatie no. 31 door het "Nationaal Verbond" toegezonden, waarin hen gevraagd werd hun indrukken te vermelden over de in Indië doorgebrachte jaren en tevens hoe zij stonden tegenover de regeringspolitiek. Aan de militairen werd de vraag voorgelegd of zij niet met het "Nationaal Verbond" van mening waren dat oprukken naar "het gewapende terroristen-nest te Djokja" een eerste vereiste was geweest. Met het oog op de verkiezingen werd op deze militairen een dringend beroep gedaan om de oppositie tegen de Regering steeds krachtiger te maken en daarom te steunen op een der drie grote op-

positiepartijen (Anti-Revolutionnaire Staatspartij, Christelijk Historische Unie of Volkspartij voor Vrijheid en Democratie).

Ook deze publicatie was weer ondertekend door de leden van het voorlopig bestuur, zoals hiervoren vermeld, waaraan echter nog was toegevoegd F.O.KOLFF, Nieuwe Gracht 36 te Utrecht.

In Mei 1949 verscheen wederom een pamflet (Publicatie no. 32) waarin het "Nationaal Verbond" waarschuwde voor de z.i. slappe regeringspolitiek, waardoor ons land en Indië in een gevaarlijke positie waren komen te verkeren, ondanks de Westerse Unie en het Atlantisch Pact, de opheffing van de blokkade van Berlijn en de voorlopige overeenstemming te Batavia. (Bedoeld is hier waarschijnlijk de Van Royen-Roem-overeenkomst). Opgewekt werd om lid te worden van het "Nationaal Verbond", dat blijft strijden "voor de ware vrijheid van Nederland en Indië". Gevraagd werd verder om een bijdrage in de kosten voor verspreiding van deze publicatie te willen zenden aan het secretariaat of over te maken op giro no. 118900 van Bax Bank N.V. te 's-Gravenhage. Deze publicatie was thans ondertekend door het bestuur (dus niet meer door het voorlopig bestuur), met name door L.A. van Kempen, Mevr. Montijn geb. Ziedzes des Plan-tes, J.A.M. de Heer, B.Sleeboom en Mr J.J. Montijn.

Met het oog op de naderende Ronde Tafel Conferentie verscheen in 1949 nog een pamflet, getiteld "De Minahassa Reept!", waarin o.a. gesteld werd, dat de R.T.C. geen tweede München mocht worden, waar trouwe onderdanen worden uitgeleverd aan een bewind, dat zij, de bewoners van de Minahassa, Ambon en Timor niet willen en niet kunnen aanvaarden, "zoals gij, Hollanders, het Hitlerregiem niet wilde, niet kon aanvaarden".

Van recente datum is een circulaire, welke door het bestuur van "Nationaal Verbond" is toegezonden aan zijn leden en aan de besturen en leden van de met het "Nationaal Verbond" samenwerkende organisaties, naar aanleiding van het zenden van Hr. Ms. torpedo-
bootjager "Kortenaer" naar de strijd in Korea. Gesteld wordt dat Nederland in de afgelopen jaren wat de Indonesische kwestie be-
treft, door de grote mogendheden in de steek is gelaten. In plaats dat nu het Nederlandse volk en zijn regering "door al deze ten he-
mel schreiende schande en onafzienbare schade" wijzer geworden wa-
ren, is de Nederlandse regering als haantje-de-voorste er bij ge-
weest om Amerika te helpen op Korea door een oorlogsschip te zen-
den. Waarom moet het "berooide speeldeknopje", dat Nederland thans is, zich hals over kop storten in de heftigste botsing, die de wereld ooit gekend heeft, de aanstaande botsing tussen de twee grootste wereldmachten?

De circulaire besluit met op te merken, dat Nederland even-
wel zijn naaste plicht ten opzichte van de Ambonnezen, verzaakt.

Bepaalde de activiteit van het "Nationaal Verbond" zich, zo-
als uit het bovenstaande blijkt, in de eerste jaren van zijn be-
staan tot het op ongeregelde tijden uitgeven van pamfletten waarin
critiek op het beleid der Regering, voornamelijk met betrekking
tot de Indonesische kwestie, werd geuit, in de loop van dit jaar
besloot men de vleugels verder uit te slaan. Vermoedelijk moet
hierin gezien worden een doordringen van het besef bij de leidende
figuren van het "Nationaal Verbond", dat nieuwe wegen moesten wor-
den ingeslagen wilde men voorkomen, dat deze organisatie langza-
merhand zou afsterven. De nieuwe koers die ingeslagen is, komt
hierop neer, dat aansluiting en samenwerking werd gezocht met ge-
lijkgestemde bestaande organisaties h.t.l.

Op 29 Maart 1950 werd door het bestuur van het "Nationaal
Verbond" in het gebouw van "Pulchri Studio" te 's-Gravenhage een
besloten vergadering belegd, waartoe waren uitgenodigd bestuurs-
leden van het "Comité tot steun aan de Minderheden" (Bastiaan Bel,
directeur van de "Nieuwe Haagse Courant"), van de "Nederlandse
Volks Unie" (Barend Boelhouwer), het "Nationaal Jongeren Verbond"

(de Brey), het "Indo-Europees Verbond" (J.W.Mentel) en de "Nederlands Indische Bond van Ex-Geïnterneerden en Krijgsgevangenen" (van Ketel).

De voorzitter van deze bijeenkomst L.A.van Kempen (voorzitter van het "Nationaal Verbond") formuleerde de doelstelling die beoogd werd, als de vorming van een krachtige, overkoepelende organisatie onder een nader vast te stellen naam, waarvan alle gelijkgestemde organisaties deel kunnen uitmaken. Deze organisatie moet zijn een trefpunt hier te lande voor gelijkgestemde Indische organisaties en eventueel voor hier verblijvende vertegenwoordigers en leden dier organisaties met het doel:

- 1e. morele steun te verlenen aan de eisen der minderheden in Indonesië tot handhaving van hun zelfbeschikkingsrecht;
- 2e. behoud en exploitatie van Nieuw-Guinea; en
- 3e. eventuele andere ter tafel komende doelstellingen.

De heer Van Kempen betoogde, dat er een organisatie moet komen, die door zoveel mogelijk bekendheid aan haar streven te geven, zal trachten een zo groot mogelijk aantal leden te trekken opdat in bijzondere gevallen op gepaste en krachtige wijze kan worden geprotesteerd.

Uit deze vergadering, waartoe het initiatief schijnt te zijn uitgegaan van Mevr. Montijn, werd een werkc Comité gevormd om het voorgestelde nader te overwegen en te bestuderen.

Het daarop gevolgde overleg met diverse organisaties als hierboven bedoeld leidde er toe, dat de navolgende verenigingen tot samenwerking besloten:

1. Nationaal Verbond;
2. Comité van Minderheden;
3. Indo-Europees Verbond;
4. Nationaal Jongeren Verbond;
5. N.I.B.E.G.; en
6. Nederlandse Volks Unie.

Uit deze organisaties is een "Contact-Commissie" samengesteld, die op haar beurt in een op 9 Mei 1950 gehouden vergadering weer een dagelijks bestuur aanwees, waarin zitting hebben Mr J.J.Montijn (Nationaal Verbond), W.C.van Meurs (N.I.B.E.G.) en J.W.Mentel (Indo-Europees Verbond).

In een door de "Contact commissie" uitgegeven rondschrift, gedagtekend 's-Gravenhage 16 Juni 1950, wordt gezegd, dat een aantal organisaties, alle werkende op het terrein, dat de verhouding tussen het Nederlandse Rijk in Europa en de gebieden van voormalig Ned.Oost-Indië beheerst en die alle geestelijke en materiële banden tussen die gebieden en het rijk in Europa wensen te behouden of te bevorderen, in het bijzonder ten aanzien van het nog overgebleven Nederlandse gebiedsdeel Nieuw-Guinea en van de minderheden in Indonesië, samenwerking heeft gezocht en verkregen in een "Contact-Commissie".

Deze "Contact-Commissie" wil op alle daarvoor in aanmerking komende terreinen een nauwe samenwerking tussen de reeds aangesloten (samenwerkende-) en nog aan te sluiten (sympathiserende-) organisaties bevorderen door bespreking van de belangen, welke alle of een deel van haar ter harte gaan en waar nodig door bundeling van krachten een gezamenlijk optreden naar buiten, zo tegenover de wettige instanties als tegenover het publiek organiseren, vooral t.a.v. voorlichting en hulpverlening.

De samenwerking wordt gebaseerd op het beginsel van "goede kameraadschap" en bepaalt zich tot sociaal, economisch en cultureel gebied.

De autonomie van elke organisatie blijft gehandhaafd.

Op 27 Juni j.l. werd door de "Contact-Commissie" een vergadering belegd in het clubgebouw van het I.E.V., Thomsonplein no.16 te 's-Gravenhage, onder voorzitterschap van de heer J.W.Mentel (I.E.V.).

De volgende organisaties waren hierbij vertegenwoordigd: Indo-Europees Verbond, Nationaal Verbond (Mr J.J. Montijn), Nederlandse Volks Unie (B. Boelhouwer), N.I.B.E.G. (W.C. van Meurs), Comité van Minderheden (B. Bol), Nationaal Jongeren Verbond (E.H. de Brey) en de Vereniging van Ambtenaren van het Binnenlands Bestuur in Ned. Indië (J. Heemstra).

Aangetekend zij, dat vele leden van het I.E.V., o.a. de voorzitter, de heer C.E. Barre en de secretaris, Dr M.H. Lawick van Pabst door hun komst van hun belangstelling blijk gaven.

Op deze bijeenkomst werd medegedeeld, dat het in de bedoeling ligt om het voorzitterschap van de "Contact-Commissie" aan te bieden aan een persoon, die uit hoofde van zijn maatschappelijke positie en standing gemakkelijk toegang vindt tot hoge functionarissen. De persoon in kwestie mag echter geen politieke figuur zijn. Zolang een dergelijk persoon nog niet gevonden is zal het voorzitterschap bij toerbeurt door een der heren van het dagelijks bestuur worden waargenomen.

Voorts is een secretariaat ingesteld, dat ondergebracht is in het gebouw van de "Nieuwe Haagsche Courant", Grote Marktstraat no. 7 (tel. 117760), dat onder toezicht van de heer J.W. Mentel zal worden waargenomen door de heer Fransz.

Ter bestrijding van de diverse uitgaven werd van de samenwerkende organisaties elk een bedrag van f 10.- gevraagd, te storten op girorekening 82585 van de "Nieuwe Haagsche Courant".

Door B. Boelhouwer werd op deze bijeenkomst de vraag gesteld of bij de samenwerking die de organisaties beogen, de politiek geheel uitgesloten wordt. Door de voorzitter werd hierop geantwoord, dat het bepaald niet in de bedoeling ligt om aan politiek te doen. (Noot: verwezen moge worden naar hetgeen hiervoor in deze nota is medegedeeld, n.l. dat de samenwerking zich bepaalt tot sociaal, economisch en cultureel gebied).

Daarna werd ter tafel gebracht een door de studiecommissie voor onderwijsaangelegenheden opgestelde motie, waarin bij de Nederlandse regering aangedrongen werd op een zo groot mogelijke subsidie van het Nederlands onderwijs in Indonesië en om van Haar zijde dit onderwijs in zo ruim mogelijke mate open te stellen voor allen, die zich daartoe aangetrokken voelen. Ter vergadering werd besloten deze motie ter kennis te brengen van de Regering en de Hoge Vertegenwoordiger van Nederland in Indonesië, terwijl afschriften aan de leden der Staten-Generaal en de Pers zullen worden gezonden.

Na een causerie van Mevr. Hillebrandt-Stark over Nieuw-Guinea, meer in het bijzonder over de ellende die de personen die daarheen gegaan zijn op diverse plaatsen ondervinden, werd door de voorzitter medegedeeld, dat het "Indo Europees Verbond" en de "Nieuwe Haagsche Courant" een informatie- en bemiddelingskantoor zullen openen, dat gevestigd zal zijn in een van de lokaliteiten van genoemd dagblad aan de Grote Marktstraat no. 7 te 's-Gravenhage en waar men zich voorstelt voorlichting en hulp te verlenen aan hen, die uit Indonesië gerepatriëerd zijn of derwaarts willen vertrekken.

Dit overzicht kan worden besloten met de mededeling, dat na de hierboven gereleveerde vergadering van 27 Juni de "Nederlandse Volks Unie" zich heeft teruggetrokken en de samenwerking niet verder wenst voort te zetten, op grond van de overweging, dat de Contact-Commissie zich te weinig op politiek gebied beweegt.

15-9-1950.

DIENSTGEHEIM

binding: No.12

Loss.13/134¹

6.132
~~6.1233~~
12 April 1950.

~~6.670~~
~~05.23~~
15 APR. 1950

ACD/03770

Onderwerp: Bondsorgaan van Nieuw Guinea Ned.Vrouwen - Bond Groter Nederland
Actie - Nationaal Reveil.

Hierbij wordt toegezonden No.2 van het Bondsorgaan
van Nieuw Guinea Nederlandse vrouwen Bond Groter Nederland
Actie Nationaal Reveil. (einde)

03170 C XI

Bondsorgaan van

Abonnement voor
Niet-Leden f. 4 50 p.j.
Losse nummers 50 ct.
Advertenties vanaf
50 cent.
Inzenden voor
elke 15e v.d. maand

*Nieuw-Guinea Nederl. Vrouwen Bond
Groter Nederland Actie
Nationaal Réveil*

Hoofdredacteur:
Dr. W. K. H. Feuilletau
de Bruyn,
Redactie adres: Den Haag,
Daguerrestr. 31 - Tel. 399371

*Op de bres
voor Nederlands
Nieuw-Guinea!*

1e Jaargang No. 2.

Maart 1950.

In Memoriam

CHRISTIAAN LOUIS SCHEUER.

Wijlen de heer Scheuer werd in 1905 benoemd tot 2e Luitenant der Cavalerie bij het KNIL. Als cadet op de Kon. Militaire Academie viel hij reeds op door zijn scherp verstand en buitengewone karaktereigenschappen, gepaard aan een diepe eenvoud. Niet alleen onder zijn jaargenoten en wapenbroeders, maar ook in de kringen, waarin hij verkeerde, was hij een gezien en bemind persoon, die altijd bereid was de behulpzame hand te bieden, waar het nodig was. Als 1e Luitenant volgde hij de Intendance-cursus aan de Hogere Krijgsschool, alhier en keerde na afloop van deze studie als Ritmeester naar Indië terug. Spoedig daarop ging hij over naar de Indische Civiele dienst, eerst bij de Zoutregie en daarna bij de Belastingdienst. In 1933 ging hij met pensioen en vestigde zich in Den Haag metterwoon.

Als goed vaderlander en vooral zijn officierseed getrouw, heeft hij gedurende de oorlogsjaren het verzet krachtig gestimuleerd en Land en Volk op uitmuntende wijze gediend. Hij was aangesloten bij de O.D. en plaatsvervangend Kwartiercommandant in het Westelijk deel van Den Haag.

Bij de oprichting van Nationaal Réveil was hij één van de meest actieve medewerkers; hij had zitting in de Bestuursraad, waar zijn adviezen op hoge prijs werden gesteld. In 1949 werd hij gekozen tot Voorzitter van genoemde vereniging en bleef deze functie tot zijn geheel onverwacht verscheiden op 8 Maart 1950 bekleden. Als zodanig heeft hij de vereniging grote diensten bewezen, zowel naar binnen als naar buiten. Vooral de zg. „Indische Zaak” heeft hij met alles wat in hem was gediend; niemand en niets heeft hij daarbij ooit ontweken, integendeel! Hij was inderdaad een stoere voorvechter voor het behoud van een autonoom Indië binnen het Rijksverband. Na de soevereiniteitsoverdracht heeft hij in nauwe samenwerking met de Groter Nederland Actie en de Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond het behoud van Nieuw-Guinea met hart en ziel voorgestaan. Naar zijn vaste overtuiging moest een nieuw stamland in Nieuw-Guinea gevonden worden voor de verstoten Indische Nederlanders en mede voor het Nederlandse bevolkingsoverschot.

Helaas is de heer Scheuer midden in de strijd gevallen.

Moge zijn werk eens met succes bekroond worden en in de toekomst vruchten afwerpen voor Land- en Rijksgenoten!

Rust in Vrede, beste vriend en hooggeachte Voorzitter van Nationaal Réveil! Wij zullen Uw arbeid voortzetten!

Bestuurslid Nationaal Réveil.
M. R. Loze,

DOELSTELLING NATIONAAL REVEIL

De vereniging Nationaal Réveil stelt zich ten doel de actieve en voortgezette bestudering van de staatkundige, sociale en finnieel-economische vraagstukken, die voor de volkeren van alle delen van het Rijk van betekenis zijn en het bevorderen ener oplossing daarvan in waarlijk nationale geest.

MAATSCHAPPIJ IN VERZET.

Alles moet kapot. De catastropheler van Marx moet worden doorgevoerd, de gehele maatschappij ontrederd tot een chaos volgt. Dan komt de grote kans voor een klasseloze maatschappij, via de dictatuur.

Maar eerst moet alles dan kapot. Het koningschap moet worden ondermijnd, door o.a. de trouwste dienaren te vervreemden van de troon. Alles, wat nog naar elite zweemt moet worden omgeroerd tot een eenheidsbrei van middelmatigheid. Het intellect moet worden omgebogen tot letterknechterij, een eigen, oorspronkelijk inzicht verkracht door de discipline der Partij, kritisch denken verdacht gemaakt.

Alles moet kapot. De middenstand, kern van nationaal behoud, moet worden uitgehold en uitgezogen met alle middelen der almachtige bureaucraten. De handarbeider mag geen werkelijke kans geboden worden tot maatschappelijke opgang. Hij moet tevreden zijn met een wissel op de toekomst en mag vooral geen uitzicht hebben op een eigen aandeel in eigendom en bezit. Dit zou verraad zijn aan de zaak van het proletariaat. Vooral geen nieuwe burgers maken. Bezitlozen zijn immers het beste materiaal, waaruit men wapenen van een revolutie smeedt. Bezitlozen zijn geen mensen, maar pionnen op het schaakbord van de bonzen. Alles moet kapot, tot de catastrofe volgt.

Alles moet kapot, ook de eerbied voor de overgeleverde waarden. De Nachtwacht moet worden opgedoft tot een ansichtkaart in het kolossale, de schoonheid in het leven verknoeid tot een massaproduct; wat klein en fijn is, wat oud en wijs is, in een hoek gegooid. Alles moet kapot. Ook het grote en fiere. Het Rijk Overzee is reeds kapot.

Alles moet kapot. De Rijksgedachte moet nog verder kapot, om alles wat nog naar een hoger leven zweemt, mee te slepen in een algehele catastrofe.

Lezer, het is erg, zo iets neer te moeten schrijven. Maar is het niet erg, wanneer de ondanks alles, goede kansen, die deze eeuw aan allen bieden kan, worden kapot gemaakt, omdat de een of andere rancuneuze Duitser in een lang vervlogen eeuw Hegel niet goed begreep? We bedoelen Herr Doktor Karl Marx.

Laat de doden, de doden begraven. Laat het oude uitsterven, zeer juist. Maar saboteer dan niet de grote kansen, die de ingewikkelde maatschappij van heden en van morgen ook ten goede bieden kan.

Maak het Rijk niet volkomen kapot op grond van een verouderde doctrine.

Daartegen komt de maatschappij in het geweer, de intellectueel en middenstander zo goed als de handarbeider.

Marxisme kan niet langer werken als opium voor het volk, wanneer de gehele maatschappij ontwaakt en om zich heen ziet, wat werkelijk gebeurt.

Het Marxisme moet kapot, opdat de mensheid leve.

Het streven naar de vrijheid is een gouden draad, die door de geschiedenis van Nederland geweven is. De vrijheid is niet een monopool van „rechts” en even min van „links”. De wil naar vrijheid is niet aan een politieke richting gebonden, doch ontspruit nu eenmaal aan de aard van ons soort mensen. Wij willen zelf doen en de Staat moet slechts verrichten wat de kracht der enkelingen te boven gaat.

Laat ons maar vrij, en de zaak komt wel terecht! Dat is onze manier van denken. Een Staatsalmacht beneemt ons de lust tot werken. Wij zijn nu eenmaal niet geboren voor de slavernij. **BEHOED ONS VOOR DE STAAT.** Met onze concurrenten spelen we het zelf wel klaar.

Maar het egoïsme dan, die tweelingbroeder van de individuele vrijheid? Och arme, is deze staat zo altruïstisch? Licht onder de staatsbemoeiing niet verscholen de machtshonger en wel van zeer bepaalde groepen? Heeft groeps-egoïsme ook niet iets van baatzucht in zich?

Het Nederlandse volk houdt van veel licht en zon. Het stelt prijs op openbaarheid. Lichtschuwe elementen hadden elders groter kansen. Het Nederlandse volk is reëel genoeg, om ook de brute werkelijkheid onder ogen te kunnen zien. De Nederlander weet zeer wel, dat het egoïsme van de mens tot de harde feiten van dit ondermaanse hoort. Doch hij weet ook, dat baatzucht een onbeteugelde macht ten kwade wordt, wanneer de duistere kant der mensheid wordt omgespeeld door het troebele licht van schone schijn. Hij heeft ervaren, dat de Duivel van het egoïsme zijn dolste feesten viert in het streng bewaakte huis van de totale Staat, waar de blinden neergelaten zijn voor onbescheiden blikken.

De ware Nederlander bond zich nooit met hart en ziel aan welke Staat dan ook. Hij bleef altijd iets behouden van de non-conformist. De Nederlander vermeidt zich niet zo zeer in dromen over een ideale Staat. Heeft hij de hang naar utopiën, dan zijn die eer gericht op het religieuze.

Waarschijnlijk is dit een bewijs van geestelijk evenwicht. Andere volken, die nog niet hun „draai” konden vinden, zochten meer hun heil; daar waar ze het nooit zouden vinden: in de staat, het asyl van menselijk onvolkomenheid.

De maatschappij zal ook nooit volkomen worden. Doch de kwade machten, werkzaam in de mens, schieten nooit omhoog tot de „sublieme pracht” van het ongebreideld individualisme, wanneer aan de **ZELFWERKZAAMEID VAN ALLEN**, vrije baan gelaten wordt. Binnen de perken van een Staat, die waarlijk weet wat geven en wat nemen is.

QUO VADIS?

Onder dit hoofd lezen wij in het hier ter stede verschijnende weekblaadje „De Vrije Pers” van ... Maart 1950, No. 49, een klein artikeltje, dat betrekking heeft op de toekomst van de Ind. Nederlander. Dit, zomede tal van andere ons ter kennis gekomen feiten uit particuliere berichten, dag- en weekblad-artikelen en op vergaderingen, laatstelijk in Pulchri Studio te Den Haag op 14 Maart j.l., noopt een ieder normaal denkend mens er steeds meer toe zich ernstig de vraag te stellen: „Waar gaan wij heen?” Het is niet mogelijk hierop in bijzonderheden antwoord te geven, maar één ding staat volkomen vast voor wie niet ziende blind en horende doof is, n.l. een volkomen ineenstorting van wat goed was en tot nu toe nog goed scheen. Bij velen is er reeds een zekere angstpsychose waar te ne-

men, men bespreekt met vrienden en kennissen het komende onzekere, maar verschrikkelijke en wat gedaan moet en kan worden om nog te trachten te redden wat men nog gaarne gered ziet. Indien men nauweluttend toelustert en vooral nuchter blijft, onderkent men vrijwel steeds het eigen belang dat sterk op de voorgrond treedt en de angst voor eigen lijf en have, ook al wil men doen voorkomen, dat zulks niet het geval is. Of de nevenmens wordt losgelaten en in een poel getrapt ten bate van het eigen „Ik” of om een valse schijn, in welk opzicht dan ook, op te houden, och daar moet men niet te veel over denken en zeker niet praten. Is er iets schandelijkers te bedenken? Maar wat wilt ge, vraagt menigen zich wellicht af; het is het noodlot en dit kan men niet keren. Neen, zo ligt de zaak niet. Er is veel, zeer veel te doen, waarbij wellicht niet al het komende kwaad kan worden voorkomen, maar de gevolgen hiervan toch zeker kunnen worden verzacht voor zeer vele medemenssen, broeders en zusters, Nederlanders door en door. Laten **O**n eigen huis beginnen elkaar de hand te reiken om door de moeilijkheden heen te komen. Voor buitenlands gedoe is men hier te lande altijd en maar al te graag te vinden. Dat staat gekleed, is reclame en wat komt het er dan op aan of in eigen huis alles scheef gaat? Sluit U bij onze verenigingen aan en laat ons allen krachtig samenwerken om allen te tonen, dat het anders kan en er anders te werk moet worden gegaan.

Het zal U duidelijk zijn dat wij hier op het oog hebben de noodzakelijke hulp te bieden aan de groep **Indische Nederlanders**, die door de Regering volkomen los gelaten zijn. Zij verkeren in zeer grote nood. Geloof anders luidende berichten en vooral de officiële berichtgeving ter zake niet. Het Nederlandse volk wordt ter zake van veel wat geschiedt en wat het te wachten staat, misleid, het leeft in een roes, waaruit het ontwaken zeer bitter zal zijn. Wij allen hebben verantwoordelijkheid te dragen ten aanzien van hetgeen aan die groep Nederlanders misdaan is en wordt. Wij kunnen ons zelf niet vrij pleiten als zij vergaan en wij hebben zitten toekijken met de handen in de schoot. Maar deze groep is niet de enige, al heeft die groep krachtige en directe hulp het meeste nodig. Ziet eens rond en realiseert U zich de toestand van onze teruggekeerde militairen. Wat komt er van al de **o**poie voorspiegelingen? Overtuigt U zich eens van de stemming onder die militairen. Het zal U duidelijk zijn dat er nog veel te doen is in het belang van onze medemens, onze eigen mensen. Het spreekt van zelf, dat men individueel weinig kan tot stand brengen. Daarom wekken wij U op om U te laten voorlichten en anderen steeds er toe aan te zetten onze gelederen te versterken. Meldt U aan op het secretariaat voor een U geëigende taak. Werft leden, maakt propaganda, stelt alles in het werk om te komen tot een daadwerkelijk „Nationaal Réveil”. Er is veel goeds en schoons te doen, dat U in alle opzichten bevrediging zal schenken en dat er toe zal leiden dat wij ons niet behoeven te schamen **N e d e r l a n d e r** te zijn.

GEVRAAGD

enige goede en flinke werkers
voor het Secretariaat
Daguerrestraat 31 — Den Haag

**DOELSTELLING GROTER NEDERLAND
ACTIE**

Het doel der vereniging is een actie te voeren onder Nederlanders, om te geraken tot een door Nederlanders voor volksvestiging in Nederlands Nieuw-Guinea Nederlanders op publiekrechtelijke grondslag, met als einddoel

de opname van N.N.G. met een eigen status als gebiedsdeel van het Koninkrijk der Nederlanden.

AFDELINGSNIEUWS

Verslag Nieuw-Guinea-avond in Pulchri Studio te Den Haag op 14 Maart 1950.

Verslag Nieuwe Haagse Courant:

„Gisteravond hebben de Groter Nederland Actie, De Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwenbond en het Nationaal Reveil een openbare vergadering gehouden in Pulchri na afloop waarvan aan de regering een telegram verzonden werd om er op aan te dringen, dat Nieuw-Guinea behouden zou worden. Mevrouw Matthes herdacht de Heer Scheuer, voorzitter van Nationaal Reveil, en staande huldigde men hem benevens alle Indische doden uit de oorlogs- en terreurtijd.

De Heer G. T. Berg, voorzitter van de GNA, critiseerde de VVD wegens het omgooien van het roer. Hij verhaalde hoe 200.000 Indo-Europeanen aan de republiek zijn overgeleverd en hoe zij, die naar Nieuw-Guinea zijn gevlucht, aan hun lot zijn overgelaten, als straf, omdat zij dit zonder vergunning van de regering hebben gedaan. Hij wekte de Nederlanders op om hen te steunen.

De Heer F. Rijken Rapp verklaarde, dat indien Nederland de immorele daad zou begaan, de Indo-Europese loot van de Nederlandse stam te scheuren, de moederstam daaraan zou kunnen sterven.

De Heer Feuilletau de Bruijn voorspelde na de devaluatie een economische chaos en ongekende speculatie in certificaten, die op grote schaal zouden worden vervalst. Met enkele voorbeelden toonde hij het communistisch gevaar aan, de doopeel lichtende van de pas teruggekeerde Darsono, die in 1920 de PKI oprichtte, in 1923 een der leiders was van de grote spoorwegstaking en in 1926 de communistische opstand hielp organiseren.

In Indonesië loopt volgens spr. alle departementaal werk vast, omdat er oude en nieuwe departementen naast elkaar staan en de Indonesische ambtenaren alleen in het Nederlands kunnen schrijven, zodat alle brieven, en door afzender en door ontvanger, naar een vertaalbureau worden gestuurd, dat er telkens drie weken over doet”.

Het bedoelde telegram luidt als volgt:

Volkomen in overeenstemming met de wensen van de autochtone bevolking, zoals meerdere malen door zijn voormannen is kenbaar gemaakt, elsen onze gezamenlijke verenigingen in openbare vergadering te 's-Gravenhage bijeen, nakoming van de Regeringstoezegging om Nieuw-Guinea blijvend voor Nederland te behouden tot redding van de Indische Nederlanders en gezagsgetrouwen, voor het opvangen van het bevolkingsoverschot en tot heil van het Iriaanse volk en Nederland zelf stop.

De Besturen van
GNA, Nat. Rév. en NGNVB.

Dit telegram werd de volgende morgen aan het ANP aangeboden en nu zou men zo zeggen, dat alle bladen dit op zouden nemen. Alleen de Telegraaf had de morele moed dit weer te geven. Wij leven toch in een vrij land, met algehele persvrijheid, niet waar?

Onze circulaire voor de oproep van deze vergadering heeft de Nieuwe Post van 13 Maart j.l. aanleiding gegeven tot het schrijven van onderstaand stuk, dat wij in zijn geheel laten volgen:

INDISCHE NEDERLANDERS.....

„ENIGSZINS GEWEERD?”

„Voor mij ligt een circulaire, die kennelijk bedoeld is voor Indische Nederlanders. Het is een oproep voor een vergadering waar gesproken zal worden over emigratie naar Nieuw-Guinea. Maar dat heeft niet mijn aandacht getrokken. Mijn blik bleef a.h.w. hangen aan een zin, midden in de circulaire, waarin staat: Wat moet er met onze volksgenoten gebeuren? En dit is, wat de schrijvers van de circulaire van hun volksgenoten zeggen: „Zij zijn geboren en getogen in Nederlands-Indië. Zij hebben daar geleefd en gewerkt. Zij komen thans naar Nederland, waar zij en i g s z i n s g e w e e r d w o r d e n .”

Wie op het ogenblik nog denkt aan emigratie naar Nieuw-Guinea moet wel de wanhoop nabij zijn. Het mag een prachtig land zijn, vol ongekeerde mogelijkheden, de huisvestings- en ontginningsmogelijkheden mogen er al dan niet groot zijn, politiek staat het nu wel vast, dat Nieuw-Guinea, zo goed als het voormalige Nederlands-Indië, een andere weg is ingeslagen, die niet gemakkelijk zo heel lang meer de onze genoemd zal kunnen worden. Het ligt feitelijk ten prooi aan wie het maar hebben wil.

Om het effectief te beschermen, kunnen wij geen leger meer onderhouden en wij hebben geen strategische bases in de nabijheid van waaruit wij het kunnen beschermen. Indonesië loert er op, Australië loert er op en de vermoedelijke toekomstige meesters van Zuid-Oost-Azië en Australië, of dit nu de Westerse of de Oostelijke mogendheden zijn, loeren er ongetwijfeld ook op.

Dit artikel gaat dan ook niet over Nieuw-Guinea — het gaat over het feit, dat iemand er naar toe wil.

Er zijn na de betreurenswaardige gebeurtenissen van de afgelopen acht jaar enige tienduizenden Indische Nederlanders naar ons land gerepatriëerd. Repatriëeren is een vreemd woord in dit verband, want deze mensen voelen zich hier feitelijk helemaal niet thuis. De sfeer die zij hebben verlaten en waarin zij zijn opgegroeid, is allermintst te vergelijken met de sfeer, die zij hier vinden. Er is natuurlijk een oude bron van wrijving, tussen wat men hier noemde „de koloniale” en de onder onze grauwe hemel geboren Nederlanders, de prikkelbaarheid jegens de mensen van wie men aanvoelt, dat zij in de tropen tot een soort elite behoord hebben en zich daarnaar nog steeds wensen te gedragen, maar er is ook nog iets anders.

De verwenste theorieën, met welke de nazi's ons volk hebben geïnjecteerd, en die dieper zijn gaan nestelen dan men dit oppervlakkig zou willen geloven, hebben sluimerende emoties bij het Nederlandse volk wakker geroepen, die hen er toe brengen om veel scherper tussen rassen en klassen te discrimineren dan dit vóór de oorlog het geval is geweest.

„Indische mensen!” zegt de kamerverhuurder en trekt een lelijk gezicht.

„Een Indische jongen” (als ze geen lelijker uitdrukking gebruiken) joelen de kinderen op school en leggen zich er op toe om het nieuwe klasgenootje eens flink te plagen.

„Tja, een soort Indisch meisje, niet erg vlug..... en zijn ze wel betrouwbaar?” zegt de werkgever, als hij de sollicitaties, die voor hem liggen, onderzoekt.

„O, hemel, een oud-Indischman” zegt de directie van een grote maatschappij, die een behoorlijke positie te vergeven heeft. „Nee, laten we daar maar niet aan beginnen, met die mensen kun je zo moeilijk opschie-ten”.

Dit in het kort geeft de gevoelens weer, aan welke men in alle lagen van de bevolking uiting hoort geven, nu tienduizenden en nog eens tienduizenden onder de tropen geboren onder de drang der omstandigheden terugkeren in een vaderland, dat zij nooit gezien en misschien nooit gewent hebben.

Hier ligt een ernstig probleem.

Een probleem van een minderheid onder vele minderheden, in een land, waar de intolerantie en de hokjesgeest, juist sedert de grote gezamenlijke verdrukking, weer ten top gevoerd is.

In het land, dat achter hen ligt — en waar zij hun hart hebben achtergelaten (en wie zou dit niet, wanneer hij in zulk een paradijs geboren en opgegroeid was?) — is de tegenstelling met de rest van de bevolking nu nog scherper geworden.

Voor de Indonesiërs vormen zij de ergste soort „blanda's”, welke er bestaat. Kleine, middelmatige mensen, die uitsluitend door hun Nederlandschap bepaalde bevoorrechte posities hebben ingenomen, die men echter te gronde heeft zien richten en vernederen, zoals men het nooit voor mogelijk had gehouden, die nu de volle zwaarte te dragen krijgen van de opgekropte antipathie, die een van de voornaamste oorzaken is geworden, dat wij het in Indonesië verloren „gezicht” niet terug hebben kunnen winnen — zeker niet met de hulp van de jammerlijke vertoning die onze Schermerhoins, Logemanns en Van Mooks daar ten beste hebben gegeven.

De Indonesiërs zeggen het duidelijk: „Zij horen niet bij ons”. Voortkomende uit de rechtstreekse tegenhangers van het Inlanderschap, kunnen zij nu geen volwaardige onderdanen zijn van de republiek Indonesia Serikat.

„Wij gaan niet erg graag met hen om”, zeggen Nederlanders hier enigszins voorzichtiger, doch veel eeniepijger. Men wantrouwt deze bruingebrante en, hun temperament en hun passies, hun uitermate grote gevoeligheid, hun gemakkelijke opvatting van het dagelijkse leven — hun anderszijn.

Het is beschamend te overwegen, dat deze mensen, die zoveel verloren, zoveel geleden hebben en waarlijk niet door hun, doch door onze schuld, losgerukt zijn van hun wortels om nolens volens neergeplant te worden temidden van onze samenleving, die hen niet bekend is, noch aantrekt, niet de warme hand van welkom wordt toegestoken, doch met stugge, boerse wantrouwigheid het leven onmogelijk en de toekomst triest gemaakt wordt.

Geen wonder, dat deze mensen zich keren naar de illusie van Nieuw-Guinea.

Onwetend van wat er op internationaal terrein aan het gebeuren was, van de intrigues, die zich sedert 1942 achter de schermen hebben afgespeeld, hebben zij jarenlang geleefd van de illusie, dat „hun” land weer eenmaal het hunne zou worden. Zij zijn verbijs-terd, misleid, berooid, beroofd en nu nog..... „enigszins geweerd”.

Dit probleem is in Nederland al minstens zo erg, als het probleem van het anti-semietisme. Want dit ostracisme komt voort uit hetzelfde verderfelijke principe dat de vogels, die in domme zelfgenoegzaamheid tezamen op het water rondrijven, zich onmiddellijk

keren tegen de vreemde eend in de bijt — ofschoon Hans Andersen al heeft aangetoond, dat men nooit kan weten of niet ieder lelijk jonk eendje feitelijk wel een zwaan kan zijn."

De schrijver is niet erg optimistisch over het behoud van Nieuw-Guinea, wat ons nog grimmiger aan onze doelstelling doet vasthouden en met de Iriaan doet zeggen: „Weg met de RIS uit Nieuw-Guinea". De Verenigde Staten van Indonesië zijn reeds ter ziele gegaan. Hier bestaat alleen nog de Repoebliek Indonesia Serikat — de Verbonden Republiek of te wel de Repoebliek Djocja. Onze Japanse vijand Soekarno, zal zijn woord aan Japan gestand doen, n.l. „Half om half als de soevereiniteit bereikt is". Hiervoor heeft hij Nieuw-Guinea nodig om dit voornamelijk door Japaners te doen koloniseren. Dan zal Japan zijn eeuwige haat aan Australië in de komende oorlog kunnen botvieren.

Nederlanders ontwaakt: ook Uw zonen en dochteren ten ten tweede male in Nieuw-Guinea opgeofferd worden, zo NU niet krachtig aan een pact gewerkt wordt voor een gezamenlijke vloot-, leger- en luchtbasis in Nieuw-Guinea.

De doelstelling „Nieuw-Guinea blijvend Nederlands gebied als Kroondomein, los van de RIS" hebben onze drie verenigingen gemeen. Leden van onze drie Verenigingen, laat het dus niet bij het bezoeken van contact-avonden en vergaderingen, doch draag deze gedachte uit en zorg, dat ons Bondsorgaan eens door miljoenen Nederlanders gelezen wordt.

Van de ex-afdeling Rotterdam.

De afdeling Rotterdam is opgeheven. De leden hebben zich thans, evenals op andere plaatsen, die nog geen afdeling hebben, bij het Hoofdbestuur aangegeven. Er zal vanaf Maandag 3 April, om de twee weken, een contactavond gehouden worden in het Beursgebouw, voorlopig in de kleine zaal totdat er meerdere leden zijn en in Rotterdam weer een eigen afdelingsbestuur geïnstalleerd is.

Van de afdeling Haarlem.

Sedert enige maanden houdt Dr. Feuilletau de Bruyn om de twee weken op Vrijdag een contact-avond. Op de 24e Maart zal de Heer Feuilletau de Bruyn op een avond van het Nationaal Jongeren Verbond te Amsterdam spreken, reden waarom de kring Haarlem aan Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond om spreeksters gevraagd heeft. De Vrouwen Bond heeft dit aangenomen, doch wenst na de pauze de GNA-ers aan het woord te laten, te weten onze oprichter C. T. Berg en de Vice-Voorzitter van het Hoofdbestuur, de Heer F. Rijken Rapp.

Van de Afdeling Noord Nederland

horen wij niets en verzoeken wij dringend enig bericht met opgave van benodigde Bondsorganen.

UIT NIEUW-GUINEA.

Kota Nica, 18 Januari '50.

Je brief in hartelijke dank ontvangen en ik zal je het een en ander van mijn nieuw leven hier vertellen. Omdat alle onderwijzers (Indonesiërs) plotseling weg zijn gegaan, moesten wij Hollanders hun taak overnemen, maar geen van ons beheerste voldoende Maleis om de zaak over te nemen.

Zo staat er op een grote vlakte een primitieve school en enkele atap-woningen, hier wordt les gegeven aan Papoea's van het Sentanimeer. Voornamelijk omdat van onze hele landbouwdienst alleen ik een beetje Maleis ken, hebben ze mij op deze eenzame post geplaatst, wat ik overigens best vind. Nu moet ik hier, een 6-tal mantries opleiden in het landbouwwak en dat nog wel in perfect kerk (Ambons) Maleis en tevens een veertig zeer jonge Papoea's het landbouwwak leren. Ook dat laatste valt niet mee. Je begrijpt dat de ogen van de dienst met spanning hierop gericht zijn om te kijken hoe ik het er van af zal brengen.

De dienst helpt mij natuurlijk met een heleboel dingen, zoals Maleise leesboekjes en blikjes melk en eten in blik, die geregeld met mijn post hier door een jeep worden gebracht. De vlakte is omringd door hoge heuvels, begroeid met tjemara's en andere bomen ook met glagah e.d. Omdat hier de tjellengs geregeld nachtelijke strooptochten ondernemen in het ketella-veld, heeft de dienst mij een jungle-karabijn verstrekt. Ook casuarissen en babi roesa, een groot soort varken, vindt men hier. Zij zijn gevaarlijk, want doodt je ze niet met het eerste schot, dan vallen ze je aan. Verder zit het hier in de bomen om mijn kleine atap-huisje vol met krijsende grote kalongs. 's Avonds als een van de mantri-leerlingen mijn petro-max aansteekt, dan stromen allerlei insecten naar binnen want het huisje heeft geen gaas. De dienst heeft echter kortgeleden hier gaas voor mij gebracht.

Om 5 uur 's ochtends worden de jongens gewekt, dan moeten zij zich baden en vertrekken zij naar het werk. Ik zelf moet nog vroeger, ongeveer half vijf opstaan, omdat ik eerst naar de goeding, die 300 meter verderop ligt moet gaan, want daar slapen de jongens van de Landbouw Praktijk Cursus en ik moet hen sago en suiker verstreken voor het ontbijt. 's Ochtends eten ze namelijk „Snodi", dat is een zure, bijna ongezezen sago-pannekoek, die als je hem te lang laat staan als grof meel uit elkaar valt. Ook de pepeda of sago-pap is zuur en ik heb nooit begrepen waarom de Papoea dit zure spul eet en niet van de niet gezuurde sago houdt. Vlees eten ze voor 9/10 rauw en ik kan het niet door mijn keel krijgen. De groenten worden niet schoongemaakt, maar verder zorgen de jongens uitstekend voor me en hoef ik maar te kuchen of één van de jongens komt aanrennen om me te helpen.

Je hebt er prachtknappen onder, maar ook jongens, die je terdege in de gaten moet houden. Namen, zoals Jeremias, Melkejanus, Cosmos, Bonifacius, Serubabel, Slomon, Jahudas, Daan, Andreas, Domingoes, Saul, Erklau, Manasse etc. zeggen genoeg.

Het valt om de dooie dood niet mee om deze groep aan het werk te krijgen, want zij zijn van verschillende dorpen aan het meer afkomstig, die elkaar vaak vijandig gezind zijn en voor elk wisselende de oorlog verklaren. Zo vierde een paar weken geleden Ajopo het Nieuwe Jaarsfeest. Dadelijk nam Asai besar, die haar dorp iets verder aan het Sentami-meer heeft liggen, een dreigende houding aan door met een stel prauwen gevechtsklaar voor Ajapo te blijven drijven, alleen omdat zij alleen het recht meenden te hebben om dat feest te vieren, en geen enkel ander dorp. Enfin na veel praten van de korano's werd officieel de vol-

Geeft U op als abonneé op
De Vrije Pers

Verschijnt wekelijks.

Abonnementsprijs 1,00 p. kwartaal
bij vooruitbetaling te voldoen op
Giro No. 150124 t.n.v. A. E. de Ras
Administratie: Daguerrestraat 31
Den Haag — Telef. 399371

gende regeling getroffen. De Asaiers in Ajapo mochten mede feest vieren en Ajapo tracteerde hun. Dit feest werd dan als een perdamainan, boetebetaling, beschouwd en extra goed gevierd¹⁾

De aankomst van zes prauwen met beschilderde en opgetuigde krijgers, getooid met handdoeken, Amerikaanse helmen met veren van de paradijsvogel versierd en kepies, maar verder naakt tot het middel heb ik zelf mogen bijwonen. Zelfs heb ik even deelgenomen aan het feest, waarbij men mij een glas coca cola, onverdund heeft laten opdrinken, omdat men niet wist hoe het klaargemaakt moest worden. Lekker was anders. Er werd gezongen met trommel-begeleiding, gestampt en gedanst en één van de krijgers danste speciaal voor mij en zwaalde zo vervaarlijk met zijn zwaard, dat ik bang was, dat hij in zijn steeds grotere opgewondenheid een kop van een andere danser zou afslaan. Elke keer, als ik niet keek, stampte hij tienmaal zo hard op de gaba-vloer en deed de gevaarlijkste toeren met zijn zwaard. Gelukkig was de ondo-wafi van Ajapo zo vriendelijk om mij na een uur een prauw te lenen, die me weer aan de overkant bracht. Dat was een speciale prauw, want gewoonlijk staan ze in hun prauwen of zitten op de prauw-boorden, omdat ze te smal zijn om er in te zitten. Het water komt dan tot aan de rand, maar omdat ik kan zwemmen voel ik mij safe in dat soort prauw. Maar de ondo-wafi wilde er niet van horen en leende mij zijn speciale zeilprauw.²⁾

Elke dag is het hard aanpakken en daarom heb ik geen tijd om brieven te schrijven. Deze brief is de eerste na drie weken en tevens verzoek ik je hem ook aan mijn moeder en oom Jaap ter lezing te geven.

Elke dag ben ik bezig met Maleis te vertalen en de inhoud te leren om de lessen in onberispelijk Maleis te geven. Elke dag moet het werk voor de veertig jongens worden ingedeeld, en één moet dan aan de weg werken, de andere groep moet het jonge padi-veldje wieden. De één moet de kedelen binnenhalen, de andere groep moet dorsen of katjang tanah oogsten.

Verder zijn er vele gevallen van malaria en vooral wonden. Verschrikkelijke, zwaar etterende en stinkende wonden, die ik met oud verband elke dag moet behandelen. Vergeet ook vooral niet de meest be-

Noot van de redactie.

1) Het vertellen van verhalen en legenden, het vieren van bepaalde feesten, het zingen van bepaalde liederen, bepaalde dansen enz. is het uitsluitend recht van bepaalde Papoea's clans. Neemt een andere clan iets van dat alles over, dan moeten daarvoor gebruiksrechten worden betaald. Dit was blijkbaar door de lieden van Ajapo niet geschied bij de viering van het Nieuw-jaarsfeest, waarop de Asai-clan rechten kon doen gelden. Het gebruiksrecht werd gekocht door het geven van een feestmaaltijd, dat tegelijkertijd het karakter van een boete-betaling droeg. Vandaar het gebruik van het woord „perdamainan" — boete.

2) De prauwtjes van het Sentami-meer zijn zeer rank en slaan snel om. Zij zijn smal en de roeier zit op de prauwboorden. Wil men uit deze prauwtjes met pijl en boog schieten, dan brengt de roeier snel een been buiten boord, om het evenwicht te bewaren.

De zogenaamde „vrouwenprauwen" zijn groter. Zij worden gebruikt door vrouwen, die op de bodem van de uitgeholde boomstam zitten. De schrijver bedoelt dit laatste soort prauwen, die ook gebruikt worden voor het overzetten van Europeanen.

ruchte en algemeenste ziekte hier, de cascado, waarbij het lichaam vervelt en men het idee krijgt of de jongens zwaar getatouëerd zijn. Want het lijkt net of de huid volgens een bepaald patroon wordt aangetast. Ongeveer 50 tot 60 pCt. van de jongens lijdt er aan en de een brengt het op de ander over. Alleen DDD, een Hollands middel, helpt. Daarom vraag ik je om aan mijn ouders te vragen of ze desnoods via het Rode Kruis een hele bezending er van sturen. Een vriend van mij heeft met dat middel enkele jongens van de mantri-cursus genezen. Toen was zijn kleine voorraad echter uitgeput.

Ik ben verder al goede maatjes met de korano van Asal geworden omdat ik hem met 5 kilo beras heb geholpen, aangezien zijn voorraad totaal was uitgeput door het vele feesten.

Vandaag heb ik een val laten maken in het ketellaveld, om te proberen een zeug met drie kleine tjellengkjes levend te vangen. Ik hoop dat het lukt, want ik wil trachten deze beesten op te kweken.

Als ik dit tik, is mijn lamp al bezig uit te gaan. Daarom zal ik maar ophouden, want anders kan ik mijn veldbed niet meer nakijken en dat is hier iets wat je zeker moet doen. Want er is hier heel wat ongedierte.

Behalve het gekrijs van de vele kalongs is het nu stil, eigenlijk moet ik nog de slaapzaal van de LPC controleren, een 400 meter verder op, maar ik ben te moe en morgen moet ik weer om half vijf op. Mijn Maleise lessen van plantenteelt en plantkunde heb ik nog niet eens voorbereid en dat moet ik doen, anders begrijpen ze me helemaal niet en lopen ze rustig weg naar hun kampong. Want daar wordt nog steeds Nieuw-Jaar gevierd, totdat het eten op is en de honger hen noopt om weer sago te gaan kloppen.

Ik ben erg dankbaar, dat ik vroeger in Holland een welpenhorde heb geleid, want hier moet ik een soortgelijk systeem toepassen om ze bezig te houden.

Oel mijn lamp gaat uit, ik eindig dus.

Mr. S. L. HAVER

houdt iedere Maandag tussen 14-16 u. spreekuur in de Daguerrestraat 31, ingaande op 3 April 1950, tot het geven van advies aan allen die in moeilijkheden verkeren om hun Nederlanderschap te bewijzen of te behouden

VOOR DE KRING ROTTERDAM

wordt er eens in de veertien dagen een CONTACTAVOND gehouden in het Beursgebouw ingang Meent 110, des avonds om 8 uur. De eerste avond vond plaats op 3 April j.l. de volgende zal plaats hebben op 17 April a.s.

DOELSTELLING VAN DE NIEUW-GUINEA NEDERLANDSE VROUWEN BOND

Het doel der vereniging is:

1. Het bevorderen van een hechte samenwerking tussen alle Nieuw-Guinea verenigingen, die dezelfde doelstelling hebben n.l. een eigen stamland, Nieuw Guinea, los van Indonesië, direct onder de Kroon;
2. het opwekken van de belangstelling voor de Nederlandse Vrouw en het verdiepen van haar inzicht in culturele, sociale, economische en staatkundige vraagstukken;
3. het bevorderen van meer Nationaliteitsbesef en gemeenschapszin door het steunverlenen aan allen die voor de Nederlandse zaak gestreden hebben, zowel in Nederland als in andere delen der wereld, waar ons volk zich nog Nederlander voelt en denkt, hierdoor het verschil opheffend tussen blank en bruin (onder de Nederlanders);
4. het bevorderen van de daadwerkelijke deelname aan de Regeringstaal in Nederland en Nieuw Guinea.

TUSSEN SCHIP EN WAL.

De leden van de Vrije Pers hebben het antwoord op „Tussen schip en wal” uit de Trouw van 23 Februari j.l. in dit weekblad kunnen lezen.

Voor hen, die nog geen abonné zijn, laten wij dit stukje in zijn geheel volgen.

Tussen schip en wal.

Bij aankomst in Nederland heeft dr. Prinsen, de secretaris van de RTC tegenover journalisten een gematigd optimistisch geluid over Indonesië doen horen, al gaf hij toe, dat Indonesië in deze overgangsstadium vele moeilijkheden had te overwinnen. Het is maar de vraag, hoe lang dat overgangsstadium zal duren, enkele maanden, enige jaren, een kwart eeuw of langer? Want voor een ieder moet het wel duidelijk zijn, dat de uiterst dunne bovenlaag van 1/500 procent van de bevolking, die over een eindexamen van een middelbare school of een academische graad beschikt, niet in staat is, om dit land behoorlijk te besturen. De publieke diensten beginnen een ernstige verstroefing te vertonen en minder optimistische waarnemers zijn van oordeel dat de chaos op militair bestuurs-, financieel- en economisch gebied hand over hand toeneemt.

Wordt het niet tijd, dat men zich van dit alles duidelijk rekenschap geeft of moet er door de Nederlandse belastingbetaler in Indonesië nogmaals f 500 miljoen worden geofferd? In de eerste kwart eeuw zal dat geld dan geen rente opleveren. Want die tijd zal eerst moeten verlopen, voordat Indonesië beschikt over een intellectuele bovenlaag, die zelfbestuur mogelijk maakt. Op de vraag of de drang om uit Indonesië weg te trekken groot is, gaf dr. Prinsen ten antwoord, dat deze iets aan het afnemen was, maar dat vooral de Indische Nederlanders er moeilijk voor stonden. Zij behoren niet tot de Indonesiërs en niet bij de Nederlanders en zijn dus tus-

sen schip en wal.

Bedoelt dr. Prinsen, dat deze Nederlanders geen echte Nederlanders zijn? Dan zou hij iets zeggen, dat in strijd is met de uitdrukkelijke verklaring van Minister Drees indertijd in de Kamer afgelegd. Overigens kan men van dr. Prinsen verwachten, dat hij wel zoveel van het staatsrecht afweet, dat Indische Nederlanders onbetwistbaar echte Nederlanders zijn op staatsrechtelijke gronden. Maar bedoelt hij misschien, dat Indische Nederlanders sociaal tussen schip en wal drijven en bezig zijn te verdrinken? Dan is dat juist. Maar dan had hij er bij moeten zeggen, dat dit komt omdat zij door de Nederlandse Regering als ballast overboord zijn gegooid met de soevereiniteits-overdracht, waardoor zij nu dreigen onder te gaan. Want wat heeft de Nederlandse Regering gedaan, ondanks de dringende verzoeken, die reeds medio 1949 door deze bevolkingsgroep zijn gedaan om de evacuatie uit Indonesië van hen, die geen Indonesisch staatsburger wensten te worden, hetzij naar Nederland, hetzij naar Nieuw-Guinea te bevorderen door deze transmigratie op behoorlijke wijze te organiseren? Welke maatregelen heeft de Regering genomen om het uitvoerverbod van de RIS van roerende goederen van hen die naar Nieuw-Guinea wensden te transmigreren, opgeheven te krijgen? Heeft zij tegen deze maatregelen bij de RIS geprotesteerd? Is de Nederlandse Regering overigens bereid deze Nederlanders in hun sociale nood op enige andere wijze bij te staan? Het zou op prijs gesteld worden als dr. Prinsen op deze vragen eens een antwoord gaf in plaats van luchtkastelen over Indonesië te bouwen.

De Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond zond aan mr. Maarseveen, min. van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen het volgende telegram naar aanleiding van bovengenoemde uitlating.

Telegram.

Aan de Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen.

Protesteren met meeste klem tegen uitlating Dr. Prinsen omtrent passage in artikel van „Trouw” van 23 Februari j.l., dat Indische Nederlanders niet bij Nederland zouden behoren stop Indische Nederlanders zijn onbetwistbaar Nederlanders op staatsrechtelijke gronden stop Wij verzoeken U deze uitlating te doen redresseren stop

Nieuw-Guinea Ned. Vrouwen Bond,
S. Matthes-Cornelius (voorzitter).

Van beide werd in de pers geen gewag gemaakt. Wij raden onze leden aan zich op de Vrije Pers te abonneren, zodat U zich ten aanzien van de ware toestand kunt oriënteren.

De NISVO doet een beroep op ons Vrouwen van Nederland en vooral gij, die de bezettingstijd in Indië doorgebracht hebt en dus weet wat het zeggen wil met 25 K.G. op straat gezet te worden, besefte gij, dat onze landgenoten in Indië thans voor dezelfde moeilijkheid gesteld worden. De RIS legt beslag op de goederen van hen, die naar Nieuw-Guinea wensden te gaan. Vanaf 1942 hebben Soekarno en zijn satellieten ons achtervolgd en daarom wensden wij geen Unieverband met Indonesië voor Nieuw-Guinea. Wij hebben vanaf 1945 ons uitgesproken en wensden met deze oorlogsmisdadigers niet samen te gaan. Waaronder houdt de regering geen rekening met de wens van eigen volk en waarom plegen de geallieerden verraad jegens een bondgenoot, die zij straks weer in de derde wereldoorlog voor de zaak der democratiën zullen inzetten.

Waarom laten wij ons niet gelden. Het is even grote waanzin om van de Belgen te eisen de Congo los te laten, van de Amerikanen te vragen naar de landen van herkomst te trekken en Amerika aan de Indianen en Negers over te laten en van Australië te eisen het aan de autochthone bevolking over te laten, enz. enz., als van ons te verlangen Nieuw-Guinea prijs te geven.

Amerika de z.g. voorvechter voor de rechten van den Mens, Engeland en Australië hebben te bedenken, dat ze een mensonterend onrecht aan een oude bondgenoot gepleegd hebben.

Vrouwen van Nederland, het is Uw plicht Uw kinderen te wijzen op het nationale belang van Nieuw-Guinea en hen die emigreren gaan te wijzen op verlies van nationaliteit. Laat er geen emigratie, doch slechts transmigratie plaats vinden en de regering eens' eindelijk ophouden met de uitverkoop van eigen zonen en dochteren naar vreemde landen.

Maak Nieuw-Guinea en Suriname groot en laat het Nederlands blijven tot in lengte van dagen.

INDISCHE NEDERLANDERS VERZET U TEGEN

Indische Nederlanders, gij geboren en getogen in het land, nu verkwanseld aan enige rasechte oorlogsmisdadigers, kom in verzet tegen een eventuele verdere uitverkoop van onze overzeese gebiedsdelen.

Sokarno c.s. zijn reeds bezig het masker af te werpen en de RTC overeenkomsten te saboteren. Het resultaat is, dat geen Indische Nederlander zich op de duur zal kunnen handhaven op de verschillende posten. Het wantrouwen en de haat van de Indonesiër (de goedwillende uitgesloten) jegens de Nederlander en wel in het bijzonder de Indische Nederlander blijft bestaan. Ook al zoudt gij de raad van het IEV en INP opvolgen en het warga negaraschap aannemen. Want getuigt deze raad niet van een verregaande kortzichtigheid.

Immers, toen de Nederlands-Indische Regering nog haar scepter zwaaide over deze gebieden, had men U niet moeten vertellen dat gij Indonesiër waart. Gij zoudt U beledigd gevoeld hebben. De meesten van U zullen dit toch moeten toegeven, als gij het U eerlijk afvraagt. En nu..... zoudt gij terwille van een twijfelachtige bestaanszekerheid zo maar het Indonesisch burgerschap aanvaarden?

Denkt U toch niet, dat de Indonesiër niet aanvoelt, waarom U nu plotseling wel als hun soortgelijke wenst te worden beschouwd. En als dan de Indonesisch geworden Indische Nederlander het moeilijk zal hebben en vele vernederingen zal moeten ondergaan, wat te meer gij, die er op staat Nederlander te blijven. Hiermee geeft U toch openlijk blijk van Uw afzijdigheid ten aanzien van het aanvaarden van het Indonesisch burgerschap. Om mijn betoog kracht bij te zetten, wilde ik gaarne verwijzen naar de rede van de bondsvoorzitter van de Groter Nederland Actie in Indië, gehouden in de Schouwburg op 10 April 1949 te Batavia, waarin hij o.a. de volgende passage aanhaalde uit een schrijven van Anonymus, zich noemende volbloed Indonesisch Nationalist uit Batavia, van 13 September 1948: „Wat verwachtten de Indo's ook anders, product als zij zijn van een toevallige aanraking van het uitschot van de Westerse en het uitschot van de Oosterse samenleving van schoften, schoolers enz.”.

In dezelfde redevoering haalde bovengenoemde voorzitter ook nog de volgende passage aan uit een

pamflet van de republiek, dat in 1945 onder Indische Nederlanders verspreid werd: „In de ogen van de Indonesiër is de Indische Nederlander slechts een parasiet, die vernietigd moet worden, omdat hij uit 's werelds onrein is voortgesproten en geen land bezit, zodat hij gelijk staat aan een paria. Naast deze twee passages zijn er nog vele andere opruiende artikelen verschenen. Dat dit niet louter bedreigingen zijn geweest in woorden, mag dan toch eker wel blijken uit de vele wandaden en mishandelingen gepleegd op Indische Nederlanders, zowel als op Nederlanders, daar waar de bewaking onvoldoende was.

En als we dan weten, dat de secretaris van Minister Van Maarseveen in een interview bij zijn terugkeer uit Indonesië heeft verklaard: „De Indische Nederlander verkeert in een zeer moeilijke positie, omdat hij noch Nederlander noch Indonesiër is”, hoe kan dan de Indische Nederlander zich maar rustig neerleggen bij een eventuele beslissing van deze regering Nieuw-Guinea ook nog af te geven aan de RIS?

Indische Nederlanders hebt gij, toen het er op aan kwam, dat onze Overzeese gebiedsdelen en het Moederland werden aangevallen, toen niet Uw vaderlandse plicht moeten doen? Wist de Regering U toen niet te vinden omdat zij wist dat gij voor 100 pct. Nederlanders waart?

En hebt gij toen ook niet goed en bloed over gehad voor de nationale zaak? Kan men nu niet de vraag stellen of gij niet aan de beurt komt verraden te worden evenals de Ambonnezen, Minahassers en Timorezen?

Daarom is het nu de hoogste tijd, dat gij pal staat op Uw eis Nederlands Nieuw-Guinea te behouden, als Uw nieuwe vaderland.

De Iriaanse bevolking is de Nederlanders goed gezind en wenst niets liever dan onder de Nederlandse kroon te blijven. Ook hun zelfbeschikkingsrecht loopt gevaar ter zijde gesteld te worden ter wille van enige economische belangen.

Staat U zich niet blind op enige gevallen van wilde kolonisatie die mislukt zijn. Een zorgvuldig uitgewerkt evacuatieplan staat te uwer beschikking, uitgegeven door de Groter Nederland Actie, Secretariaat Daguerrestraat 31, Den Haag.

Indische Nederlanders laten wij op Uw volle medewerking mogen rekenen.

Sluit de gelederen,

EENDRACHT MAAKT NOG ALTIJD MACHT.

DEVALUATIEWEEËN.

Wat te voorzien was, is nu dan toch bewaarheid. De Indische gulden is gedevalueerd, d.w.z. om hier één Hollandse gulden uitbetaald te krijgen, moet men in Indië drie gulden storten, tenminste als het Java'sche Bank gulden zijn. Want anders moet men er zes neertellen.

Het ligt voor de hand, dat door deze devaluatie in de naaste toekomst moeilijkheden te verwachten zijn voor ouders, die hun kinderen hier in Holland hebben achtergelaten of hierheen hebben moeten zenden in verband met de sterk veranderde toestanden in Indonesië. Velen van hen zullen het driedubbele niet kunnen betalen. Ook mag men niet verwachten, dat de mensen, bij wie genoemde kinderen in huis zijn, de kinderen kunnen opvoeden en verzorgen voor het derde gedeelte van de afgemaakte prijs. Die kinderen — voor zover het geen kinderen van ambtenaren geldt, die normaal à pari door kunnen blijven dele-

ZIJT GIJ EEN GOED VADERLANDER?

Leeft U mee, ook met de Indische Nederlanders
Overzee, Ja? - Wordt dan lid van:

De Groter Nederland Actie,
De Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond
en/of Nationaal Reveil.

Inlichtingen op de Contactavonden en bij het
Secretariaat Daguerrestraat 31 - Den Haag - Telefoon 39.93 71

geren — worden dus de dupe van deze zeer ingrijp-
p maatregelen.
en die kinderen van particulieren moeten geholpen
worden.

De NISVO (Ned. Ind. Sociale Vrouwen Organisa-
tie) in den Haag, Groot Hertoginnelaan 213, heeft
direct begrepen, dat hulp hier dringend nodig is. Zij
heeft haar gedachten laten gaan over het huren van
een groot huis te Voorburg of Rijswijk om de kinde-
ren daar onder te brengen, onder leiding van beproef-
de krachten.

Het is slechts een gedachte. De NISVO wil graag
in dit opzicht samenwerken met verschillende ver-
enigingen, die voelen waar het nu om gaat en die
bereid zijn daadwerkelijke steun te verlenen, in welke
vorm dan ook.

De vereniging Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen
Bond bood middels haar voorzitter spontaan hulp
aan en gaf toestemming tot het plaatsen van deze
noodkreet in de vrouwenrubriek van het Bondsorgaan
van de gezamenlijke verenigingen.

Het is pas een eerste stap. Wie helpt mee?

Namens het Bestuur van de NISVO,
H. C. Cleveringa-Pronk, voorzitter.

DE INDISCHE NEDERLANDERS EN NIEUW-GUINEA.

„Ach wat, je kletst maar raak! Wou jij me vertel-
len, dat die lui daar in Indië hebben gevochten? Ze
hebben zich gewoon overgegeven aan de Jappen. Ze
durfden niet eens. Wij, hier in Holland, wij hebben
vijf dagen lang gevochten als leeuwen, tegen de mof-
fen. Dat was verdediging, terwijl we zwaar in de
minderheid waren en geen wapens hadden. Die, zoals
jij ze noemt, Indische Nederlanders, deden niks in
Indië. Ze liepen liever over naar de Jap of smeerden
'm naar Australië'.

Dit, geachte lezers, was een gesprek, of liever een
deel van een gesprek dat ik had op kantoor. Na-
tuurlijk ging het over onze dagelijkse strijd: Nieuw-
Guinea voor de Indische Nederlanders. Ja, zo is men
in Nederland op de hoogte van de strijd, legaal en
illegaal, gevoerd door Nederlanders, blank en bruin.
Een strijd niet alleen gevoerd tegen de Jappen, maar
ook tegen hen die de wederopbouw van Indonesië te-
genwerkten.

Er zijn Nederlanders geweest, blank en bruin,
Rijksgetrouwen, die jarenlang hebben doorgevochten
tegen het onrecht hen aangedaan.

Het wordt tijd, dat de Nederlanders in Holland dit
weten, dit zullen gaan beseffen. De oorlog is nu reeds
vijf jaren ten einde en nog weten zij niets van alles

wat er gebeurd is. Het is duidelijk, dat zij niet lezen
of niet willen lezen. Het is ook duidelijk, dat zij niet
willen zien.

Enige maanden geleden, het was medio vorig jaar,
zag ik een schitterende film. „The story of Dr. Was-
sel”. Deze film deed een beetje show-achtig aan door
de decors, door de omgeving die niet Indisch was,
maar daarin werd een verhaal weergegeven van een
Amerikaans arts, die was achtergebleven in Neder-
lands Indië met een paar zwaar gewonden.

Ja, ik hoor het U al zeggen: „Dit waren Amerika-
nen en geen Nederlanders.” Inderdaad, het waren
Amerikanen, maar duidelijk komt in deze film naar
voren, hoe Indische Nederlanders en Rijksgetrouwen
deze mensen geholpen hebben. Duidelijk komt ook
naar voren in wat voor moeilijke omstandigheden
geëvacueerd werd, hoe moeilijk het leven was en wat
er gepresteerd is.

Dit was een film, maar er is nog zoveel meer. Er
zijn boeken, prachtige boeken, die alleen maar de
ware feiten, zonder tirlantijntjes weergeven. Ik ben
ervan overtuigd, dat nog geen 10 pCt. van het Neder-
landse volk deze boeken gelezen heeft. Ik zal er U
een paar opgeven. Speciaal beveel ik U aan de drie
boeken die over Nieuw-Guinea handelen. Daar heeft
een ieder wel van gehoord, maar of het tot allen is
doorgedrongen, hoe mooi en hoe goed deze boeken
wel zijn, betwijfel ik. Als U nu eens een cadeautje
moet geven aan iemand, dan weet U wat U geven
kunt. Allereerst dan een boek dat handelt over ons
onvolprezen KNIL:

„Het Koninklijk Nederlands-Indische Leger in den
strijd tegen Japan”. Dit kleine boekje, uitgegeven
door N.V. Leiter-Nijpels - Maastricht, handelt over
de strijd door het KNIL op Tarakan, op Timor en op
de Tanimbar eilanden en geeft weer de actie van het
Manokwari-Garnizoen op Nieuw-Guinea. In eenvou-
dige taal geschreven, geeft het schitterend weer hoe
onze Indische Nederlanders tegen de vijand gestre-
den hebben.

„Rimboe-strijders onder de Driekleur” geschreven
door de Australiër G. Franks en vertaald door Mevr.
Szekely-Lulofs. Hierin geeft de schrijver herhaalde-
lijk toe, dat Australië, zonder de hulp van de Neder-
lands-Indische Illegale strijders, het nooit had kun-
nen „houden”. De strijd van Kokkeling op Nieuw-
Guinea, het verzet van het KNIL op Timor en tal
van andere bewijzen van de strijd in Nederlands-Indië
worden hier op eenvoudige doch reële wijze beschre-
ven.

„Jungle Pimpernel” door Anthony van Kampen, een
veel besproken boek, lezenswaardig en spannend,
waarin de strijd van Dr. de Bruyn, een D.B.-ambte-

naar, op Nieuw-Guinea beschreven wordt.

Zo zou ik U een hele serie boeken op kunnen geven, die allen, om het even, even interessant zijn. Ik zou U ook enige passages uit deze boeken, die tot de documentaires gerekend worden, kunnen weergeven, maar gij kent de inhoud allen. Velen van U hebben bewust of onbewust, door Uw daden van verzet, meegewerkt aan de tot standkoming van deze lectuur. Gij hebt dus zelf gevochten. Velen van U zullen de strijd van zeer nabij hebben kunnen volgen en onze mannen en vrouwen zien vallen. Waar het dus om gaat, voornamelijk om gaat, is de strijd die onze Nederlanders, onze Rijksgetrouwen, van welk ras of geloof dan ook, op Nieuw-Guinea hebben gestreden.

Ja, lezers, gij zult wel zeggen: „Ouwe koek!” Neen, dit blijft actueel, zolang wij niet zeker weten of Nieuw-Guinea Nederlands blijft. Hebben de mannen, die in de diverse boeken beschreven worden, voor niets gevochten? Hebben de vrouwen van deze mannen, deze soldaten en kolonisten, voor niets hun mannen geofferd? Of was deze strijd alleen maar een gevecht voor zelfbehoud? De Irianen of Papoea's hebben evengoed gestreden als de Nederlanders en aan de zijde van die zelfde Nederlanders. Deden zij dit uit zelfbehoud? Neen, immers aan Japanse zijde strijden was voor hen, op dat moment, veel veiliger.

Ja, geachte lezers: deze mensen, blank en bruin, vochten inderdaad voor behoud, maar voor behoud van een stuk grond dat het hunne was.

Wij nu vechten voort aan die strijd, met hetzelfde vuur, al is het dan niet met de wapens in de hand. Deze kinderen van God, loten van Neerland's Stam, kunnen niet vergeefs gevochten hebben. Wij zijn het hen verplicht, aan deze helden, te strijden voor het behoud van de grond door hun bloed gedrenkt.

Wij zijn het ook verplicht aan de Iriaan, die bewezen heeft in zijn land te willen wonen en werken met vrienden naast zich die hem helpen. Hij wil leven in een land zonder bezetting, zonder moord en doodslag.

Verder hebben wij Nederlanders nog een plicht. De dure plicht datgene goed te maken dat anderen verkracht hebben: De rechten van den Mens. Men spreekt in Europa vol afschuw over het lot van de door de Duitsers z.g. ontheemden die men, in een taaltje van over de grens noemt D.P.'s of te wel Displaced Persons. Nu vragen wij ons allen af, hoe noemt men dan die door de na-oorlogse Nederlandse regeringen en de Verenigde Naties uit hun Vaderland verstoten Indische Nederlanders? Zijn dit soms geen ontheemden? Hebben zij geen recht op een plekje grond dat zij het hunne kunnen noemen?

Wij, Nederlanders in Nederland, hebben nu de plicht te strijden voor het behoud van een land, Nieuw-Guinea, om onze medemens, onze „ontheemde” Rijksgenoten een Vaderland te bezorgen. Een land, waar zij weer vrij kunnen ademen en waar zij, samen met de Iriaanse bevolking, die ook Nederlands wil blijven, kunnen leven.

De Indische Nederlander is van het slag dat wil werken en dat zich kan aanpassen. Hij is niet Indonesisch, doch Westers georiënteerd; hij kan zich dus verplaatsen naar Polynesië waar Nieuw-Guinea geographisch toe behoort. Hij kan een Vaderland hebben: Nieuw-Guinea. Hier vindt hij zijn eigen klimaat en bodem terug, weliswaar onontgonnen, doch ontginbaar.

De Indische Nederlanders, mannen zowel als vrouwen, hebben handen aan hun body en kunnen, onder de moeilijkste omstandigheden, werken. Dat hebben zij bewezen, dat zullen zij wederom bewijzen, maar

dan moeten zij en wij op de bres staan om Nederlands Nieuw-Guinea Nederlands te doen blijven.

Het zij ons aller devies:

„Onder Neerland's Kroon:
Neerland's Nieuw-Guinee!
Voor Vader, Moeder, Dochter, Zoon:
Nieuw-Guinee in vree!”

VOOR DE
JEUGD

DE JEUGD VAN
NEDERLAND EN
NIEUW-GUINEA

Voor onze jonge mensen ziet de toekomst in Nederland er in vele opzichten somber uit. De grote bevolkingstoename in de laatste decennia, het, na de oorlog, grotendeels wegvallen van het Duitse achterland, de financiële en economische moeilijkheden waarin ons land verkeert en de verwoestingen der laatste oorlog, maken het zeer moeilijk ons hier een bestaanszekerheid te verschaffen.

Het is dan ook begrijpelijk, dat vele jongeren willen emigreren. In Canada, Australië of Zuid Afrika kun je wat bereiken, hier in Holland, ach het is nog slechts een kwestie van geluk of relatie om ergens een vaste werkkring te bemachtigen. Wanneer straks de Marshall-dollars ons land niet meer steunen en Nederland geheel op „eigen benen” moet staan, komt Nederlands armoe in zijn ware proporties tot uiting.

Pessimisten voorspellen dat er binnen enkele jaren 600.000 werklozen zullen zijn. Zullen zij het erg mis hebben? Wanneer het zo door gaat in ons land, is zeker niet. Emigratie is een oplossing, die het komende werklozen-probleem hoogstens een paar maanden kan vertragen. En vergeet vooral niet, dat het buitenland geen „afdankertjes” uit ons volk vraagt, maar 100 pCt. goede, bruikbare krachten. Zo verliest ons volk langzaam maar zeker zijn beste zonen, die, vaak tegen hun wil, Nederland vaarwel zeggen, doch geen andere uitweg zien om hun en hun gezinnen een reële basis voor de toekomst te verschaffen. Is het een wonder, dat men vaak cynisch hoort zeggen, dat binnenkort Nederland slechts gepensioneerden en tweede-rangs arbeiders zal bezitten?

Misschien dacht de regering, dat in het kader van de Ned.-Indonesische Unie, mogelijkheden zouden worden gevonden om overtollige arbeidskrachten naar Indonesië te laten afvloeien. Zegt U nu eens eerlijk, hebt U zo'n groot vertrouwen dat hierin een kans ligt? Een ieder van U moet toch toegeven, dat het daar in de Oost bergafwaarts gaat en dat wij Nederlanders daar meer tijdelijk gedulde vijanden zijn, dan loyale Unie-partners. Neen vrienden, het vóór de oorlog zo vermaarde veilige Indië, is nu een land waar chaos en anarchisme met de dag toenemen.

Voorlopig moeten wij de blik iets verder naar het Oosten richten, naar dat grote, nog maar zo weinig in Nederland bekende eiland: Nieuw-Guinea.

Daar kunnen flinke kerels gebruikt worden. Wat is toch de betrekkelijk geringe lust van de Nederlanders om daarheen te emigreren?

Twee redenen zijn hier meestal voor:

ten eerste: De onbekendheid;

ten tweede: De onzekerheid over de status van Nieuw-Guinea.

Zijn dit redenen, om immigratie naar Nieuw-Guinea maar niet in overweging te nemen? Zeker niet! Wat de onbekendheid van Nieuw-Guinea betreft, wel op ons secretariaat, Daguerrestraat 31, is voldoende lectuur aanwezig om U een algemeen beeld te geven van „hoe het daar is”. Bezoekt verder de contact-avonden, die iedere Donderdagavond om 8 uur worden gegeven in het Café-Restaurant „De Goudenregen” en U zult overtuigd worden, dat voor flinke kerels in Nieuw-Guinea prachtkansen aanwezig zijn. In een volgend artikel zullen we U een globaal beeld geven van de mogelijkheden, die voor jonge energieke mensen bestaan in Nieuw-Guinea.

Veel belangrijker is momenteel het tweede punt, n.l. de onzekerheid over de Status van Nieuw-Guinea. Meer nog dan alle andere bezwaren, is dit het obstakel waarover de meeste struikelen. Men wil niet onder de RIS werken, men wil zijn kapitaal en arbeidskrachten niet geven aan een land, dat misschien over enkele maanden wordt overgeleverd aan een regering, die in alles laat blijken, dat zij anti-Nederlands is. Begrijpelijk wordt, uit dit gezichtspunt bezien, de passieve of negatieve houding van vele jongeren; begrijpelijker, omdat de belangstelling naar Nieuw-Guinea, uit de aard der zaak, meestal uitgaat van hen, die in Indië zijn geboren of geweest en de wangedragingen van de huidige bewindslieden aan den lijve hebben ondervonden. Wanneer Nieuw-Guinea blijvend een deel van het Koninkrijk wordt, verandert de situatie met één slag. Het zwaard van Damocles, dat boven Nieuw-Guinea en haar bevolking hangt, ontnemt velen de lust en ondernemingsgeest om daar iets groots te verrichten.

Nederlandse jeugd, al of niet van plan in Nieuw-Guinea Uw toekomst te zoeken, op U allen rust een plicht; een plicht om mede te strijden, dat Nieuw-Guinea binnen het verband van het Koninkrijk blijft. De drie verbonden verenigingen vechten om het Nederlandse volk wakker te schudden uit de slaap, waarin het na de soevereiniteitsoverdracht is gevallen. Onze verenigingen moeten een veel grotere bekendheid genieten onder het Nederlandse volk. Helpt daartoe mee, opdat het onze regeerders duidelijk worde, dat niet slechts kleine groepen, doch grote delen van de bevolking eisen, dat Nieuw-Guinea onder de Kroon blijft. Indien U actief aan de propaganda van de Nationale taak wenst deel te nemen, voegt U dan bij het werkcomité van onze verenigingen. U kunt U dagelijks opgeven aan het adres Leuvense straat 84.

Tot spoedige kennismaking vrienden!

Wist U dat....

men niet op het Gymnasium (de MULO hangt nog tussen schip en wal) moet zijn geweest, om naar Nieuw-Guinea te kunnen gaan? U bent dan te intellectueel!!

.....men een visum nodig heeft, om Nederlands Nieuw-Guinea binnen te komen?

.....het U dus niets moet verwonderen, dat U straks, als U per ongeluk eens de Nederlandse grens overschrijdt, U een visum zult moeten hebben om naar „huis” te gaan?

.....als U niet oppast, U straks nog koopwaar wordt?

UIT EEN REDE GEHOUDEN TOT DE JEUGD TE ROTTERDAM OP 10 MAART 1950.

Stel je nu eens voor, dat de wereld een voetbalveld is. Aan de ene zijde staat een elftal met „stoere” spelers, n.l. Amerika, Engeland, Rusland, Indonesië, India, Australië, enz. Aan de andere zijde van het veld staat een zwaar gekraakt elftal: Nederland. Daar staan nog maar 8 spelers. Dit zijn Volk, Suriname, Curaçao, Ambon, Timor, Minahassa, Irian en als „Keeper” de Minister Drees. Vooral de laatste heeft het zwaar te verduren, maar hij weet raad met de harde ballen van de tegenspelers, hij laat ze rustig gaan en elke keer is het „goal”. De scheidsrechter van deze „Interland-wedstrijd” heet UNO en is onpartijdig. Hij is niet geheel objectief, want als het mannetje Indonesië van het Internationale elftal eens „hands” maakt — en daar heeft hij nogal een handje van — dan krijgt me daar waarachtig Indonesië een „free kick”!

Bij de rust stond het dan ook 10—0 voor International. De wedstrijd is echter nog niet afgelopen en verloren. Onze hoop is gevestigd op de sterke kracht van onze achterhoede, Volk, die de slappe „Keeper” wel een handje zal gaan helpen en zal trachten, door de kracht van zijn doorzettingsvermogen, de harde knallen van de tegenpartij te stuiten.

Na de rust zal dit spel — maar dan met een felheid van de Nederlandse kant — doorgespeeld worden. Het duurt niet lang meer en de pauze is afgelopen. Eén omstandigheid is echter nog niet verteld. Nederland speelde met 8 spelers en had zware tegenwind. Na de rust zal het echter — als de wind onderwijf niet draait — met wind mee spelen en versterkt worden met Australië. Uit eerlijkheidsoverweging smeedt dit land één van zijn twee spelers uit het veld, n.l. de zo alom bekende speler Labour. Australië (de enige overigens) gaat nu aan Neerlands zijde spelen.

Het aardige van deze wedstrijd is wel, dat de bal waar men steeds mee heen en weer schopt, Nieuw-Guinea heet.

Vooruit dus supporters van Nederland, zet je beste beentje voor na de rust en toon onze mensen in het veld — allen Nederlanders die voor hun rechten vechten — dat wij op hen rekenen. Die bal — Nieuw-Guinea dus — moet ONS blijven.

Zet 'm op jongens — NIEUW-GUINEA —. Zet je monden wagenwijd open en spreekt in koor, zodat het hele wereld-voetbalveld het hore:

H.O.L.L.A.N.D. Holland spreekt een woordje mee.

Je Maintiendrai

Je Maintiendrai

En wij gaan op naar NIEUW-GUINEE.

.....Turken in Nederland zeer populair zijn, maar niet gewenst?

.....Schiphol straks wel eens een „rebellenhof” kon worden, als er Turken zouden worden geïmporteerd?

.....Turkish Delight een Oosterse lekkernij is, die voor de RIS wel eens een tantaluskwelling kon worden?

Hij vroeg om de weg!

Een vooraanstaand Nederlander stapte in Priok aan boord van de „Ruys” op weg naar Nederland. Na Sabang gepasseerd te zijn vroeg deze hooggeplaatste: „Wanneer komen wij nu langs Soerabaja?” !!!!!

BIJ HET VERSCHIEDEN VAN WIJLEN DE HEER C. L. SCHEUER.

Nog zeer onder de indruk van het verscheiden van onze hooggeachte Voorzitter van Nationaal Reveil, de Heer C. L. SCHEUER, schrijf ik dit artikel.

Een enorme slag heeft ons getroffen. Dit is reeds van vele zijden gezegd. Allen, die de heer Scheuer hebben gekend en de meesten van ons hadden dit voorrecht reeds héél lang, zullen het gemis blijvend gevoelen.

Het werkcmité van de drie aangesloten verenigingen verliest in de heer Scheuer de gedelegeerde van de 3 besturen. Voor ons betekent het, dat wij voortaan zijn prettige, tactvolle persoon, niet meer in ons midden zullen zien. Wat zullen wij hem missen, met zijn ruime blik, zijn gevoel voor humor, zijn voortvarendheid en zijn volkomen afstand kunnen doen van eigen- en verenigingsbelangen, als het DE grote zaak gold.

Welk een goed vaderlander, welk een schitterende oud-illegale strijder is ons ontvallen!

In zijn afscheidswaarden op Westerveld heeft onze andere grote voorvechter en Algemeen Voorzitter van de GNA de mooie woorden aangehaald van de Vlaamse dichter Guido Gezelle:

„Het leven is de krijgsbanier tot in Gods handen dragen”.

Ik denk ook aan een Band-omslag van het prachtige boek van Willy Corsari over het Nederlandse Verzet, getiteld: „Die van ons.....” Een brandende fakkel valt uit een stervende hand, maar een andere hand grijpt er naar en neemt de taak over.

Mag ik hier de wil en wens uitdrukken, speciaal ook van het werkcmité en de belofte gestand doen, die wij bij de baar van de heer Schreuer hebben afgelegd:

„Wij zullen Uw arbeid voortzetten”.

En moge God ons dan véél, zeer veel, geven van de kloeke geest van deze heengegane gedelegeerde.

Namens het Werkcomité,

M. H. van Limburg Stirum-Hoeufft van Velsen.

AAN ALLE GEDEMOBILISEERDEN UIT INDONESIË.

Mannen! Hier zijn wij dan weer met een paar woorden.

Allereerst moet ik iets recht zetten. Eén van jullie collega's kwam dezer dagen op het Secretariaat en zei: „Ik moet, Redactie, een heftig protest laten horen. Waarom spreekt U alleen tot de Gedeobiliseerden? Ik heb in Indië ook op de bres gestaan, maar ik blijf voorlopig in dienst. Tel ik nu niet mee?”

Ja, ook zij die in dienst blijven tellen mee, maar tot deze categorie van „onze jongens” mogen wij niet direct het woord richten. Waarom niet? Wel, het is een militair nu eenmaal bij legerorder verboden zich met politiek te bemoeien. Wij weten, dat velen onder hen graag actief zouden willen mee doen, maar..... volgens Legerorder Nr. zoveel, artikel dat sub zus sub sub zo, mag dit niet. Om nu onze mannen niet in moeilijkheden en vooral niet in verleiding te brengen, richten wij het woord alleen tot de GEDEMOBILISEERDE MAN. De man dus, die zijn uniform heeft uitgetrokken en in de grote maatschappij wederom incognito terecht is gekomen. Zo, nu zijn wij meteen daar waar wij wilden komen; de Burgermaatschappij.

Je hebt een baan, is het niet? Want de Demobilisatieraad laat je nu eenmaal niet los, voor je een werkkring hebt gevonden. De een bevalt deze baan, de ander vindt het in Holland zo klein, zo enz. Ja, als je twee of drie jaar in de grote Oost hebt gezeten, dan vallen die paar vierkante kilometers waar je nu op zit, niet erg mee. De ene jongeling is honkvast en vindt het best, maar de andere zou er weer, oh zo graag uit willen vliegen. De Regering helpt deze uitvliegers prachtig, want ze hebben voorrang bij emigratie. Er is echter een heel belangrijk punt: Hebben jullie je huid in Indië gewaagd, om je Nederlandschap te verliezen? Je gaat naar Canada, Australië of Nieuw Zeeland. Dat doe je niet om er een jaartje of twee te blijven, neen, dat doe je om er je toekomst te maken, dus je blijft er voor goed. Dit betekent, dat je een nieuwe nationaliteit moet gaan aannemen.

Het laatste is een zeer grote consequentie van de emigratie. Velen zullen dit als „draw back” aanvoelen en het dus niet doen. Wat blijft er dan na over? Niets? Ja, toch. Je zoudt eens kunnen proberen of je niet naar Nieuw-Guinea kon gaan. Maar de status van dat land is nog niet bepaald. Nu is het nog Nederlands gebied, maar blijft het dat? Zonder jullie hulp, mannen, niet. Wij doen wederom een beroep op je. Let wel, nu is het een volk, nu zijn het Rijksgenoten die je wat vragen. We vragen niet om wederom je leven in te zetten, neen, maar wel om je stem in te zetten.

Er zijn kameraden van jullie, jongens die in het KNIL hebben gezeten, jongens die eerst in de Japenkampen zaten en nu dienst nemen in de K.L. Kerels, die evenals jullie op de bres hebben gestaan voor Orde, Recht en Vrijheid. Jongens die in Indië geboren en getogen zijn, kerels wier ouders Indië groot maakten. Mannen die op het ogenblik het kind van de rekening zijn, omdat ze, als Indische Nederlanders „tussen schip en wal hangen”. Zij niet alleen, ook hun familieleden. Toch zijn het Nederlanders, de benaming duidt zulks al aan. Deze mensen behoren niet tot Nederland en ook niet bij Indonesië.

Wie dit zei, zullen jullie zeggen? Wel, dat was de Secretaris van de Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen, Dr. Prinsen. Een Nederlander dus!

Nemen jullie dit? Ik zelf, als oud-militair, zou ze gen NEEN!!

Op de bres jongens, voor Nieuw-Guinea. Voor die Indische Nederlanders, voor jullie zelf. Er is daar veel te doen. Als wij er allen tegelijk de schouders onder zetten, dan zal het wel lukken. Een beetje tegenstand van de „oppositie” mag 'em de pret niet drukken! vinden jullie ook niet?

Ajo, blanda's, neem het op voor de Indo's. Vooruit, Indische Nederlanders, neem het op voor je blanke broeders. Wij zijn één en dat zegt al.

Eendracht maakt macht

Strijden wij met kracht

Tweespalt zijn wij beu

Onder het fier oranje blanje bleu

De leus zij Je Maintiendrai

Op voor Neerlands Nieuw-Guinee!

De Chinezen van Europa.

Een jong werkman zei laatst tegen een ambtenaar: „Hé, makker, deel jij ook mee in de winst van de Indië-verkoop?”

De ambtenaar vroeg: „Hoezo?”

„Nou”, zei de werkman, „jij krijgt toch ook 5 %?”

DE DEMOBILISANTEN AAN HET WOORD.

Het artikel in Nr. 1 van ons Bondsorgaan is gelezen door enige gedemobiliseerde militairen. Het gevolg is, dat wij dezer dagen twee brieven kregen welke uiting geven aan de gevoelens van onze „jongens”. Dat deze kerels, die op de bres stonden voor Vrijheid, Orde en Recht, begrip hebben voor onze zaak, wordt bewezen door de inhoud van beide brieven. Zij brengen onomwonden onder woorden wat wij denken, wat wij voelen.

Jongens, bedankt voor jullie wijze van schrijven. Ga zo door en moedig je kameraden aan, ons meer van deze lectuur te zenden. Werkelijk, wij zijn jullie dankbaar voor de treffende manier waarop je doet uitkomen aan welke kant je staat. De Indische Nederlanders, ja, alle Nederlanders, hebben deze woorden nodig. Het is voor hen een aanmoediging om voort te gaan met hun strijd voor het behoud van Nederlands Nieuw-Guinea onder Neerland's Kroon.

Ou de brieven, lezers: Gij zult er allen dat in vinden wat gij tot nu toe gemist hebt..... MOED en VERTROUWEN om door te zetten.

Brief uit Den Haag.

„Eindelijk was dan het ogenblik aangebroken dat we naar huis gingen. We hadden een prachtige reis en er was niets waar we ons zorgen over behoefden te maken. Maar toch hadden wij allen een beklemd gevoel. Wat zou ons de toekomst brengen?

De ontvangst in Nederland was enthousiast. De Regering deed veel moeite om ons de terugkeer in de Maatschappij mogelijk te maken. Vele werkgevers namen hun vroegere werknemers terug. Maar ook velen konden dat niet meer, hetzij door achteruitgang van het bedrijf, hetzij door andere moeilijkheden. Dit euvel brengt met zich mede, dat velen van ons zich melden voor emigratie naar het buitenland. Zij zullen daar waarschijnlijk een betere toekomst kunnen opbouwen dan in het overbevolkte Vaderland, waar de werkloosheid met de dag stijgt.

Is het geen zonde, dat al deze jonge mensen voor Nederland verloren gaan? Waarom wordt er niet meer gelegenheid gegeven om naar het enige onontgonnen land „Nieuw-Guinea” te gaan? Waarom zouden wij nu nog overdragen aan een jonge Staat, die geen grond heeft geen orde in eigen huis te kunnen handhaven? Dat moet en mag dan ook niet gebeuren!

Nederland is in staat daar millioenen van zijn onderdanen naar toe te sturen, en daarmee te bereiken, dat de naam van Nederland weer groot wordt en tevens een goede toekomst voor het nageslacht te verzekeren”.

B.

Dit, lezers, was een rustige, goed overwogen brief van een jongeman met idealen. De tweede brief is ietwat scherper, maar niet minder waar. Ook al een jongen met idealen. Een knaap met een „recht door zee”-karakter. Evenals schrijver nr. 1: een Nederlandse Leeuw met tanden. Leest U maar en overtuig Uzelve:

Brief uit Rotterdam.

„Ook ik wil niet achterblijven in ons Bondsorgaan, voor de „Actie Nederlands Nieuw-Guinea” en daarom zal ik U geen fabeltje vertellen, maar de pure waarheid over de gang van zaken in Indonesië, zoals ik het meemaakte voor ik naar „huis” ging.

Ongeveer een kilometer of 18 van Kediri (richting Wates) — waarschijnlijk bij de lezers wel bekend —

bevindt zich een Kampong (de naam is mij ontvallen) waar een Hadji, genaamd Mahmud plaatselijk Hoofd was van een troepje TNI. In die Kampong liet de Hadji pamfletten rondstrooien met de volgende inhoud:

„Maakt van iedere blanda sateh en drinkt hun bloed. Mocht je dit niet lusten, smijt het dan voor de honden!”

En nu moet Soekarno vertellen, dat zijn troepen gedisciplineerd zijn. En dat „Merdeka” vrijheid betekent! Dat „Merdeka” is geen vrijheid, want de TNI (als spreekbuis van de RIS-Regering) eist van het volk 80 pCt. van de oogst en zij dwingen zowel kreupelen als zieken naar buiten te komen om hen toe te juichen met „Merdeka”.

Noemt de Nederlandse Regering dat ook Vrijheid? Waarom werd er niet gestemd? Waar blijft dan de belofte van onze zeer geëerbiedigde Koningin Wilhelmina? Zij was het toch, die in Londen in een redevoering sprak over de vrije staten van Oost- en West-Indië? Heeft de Nederlandse Regering (althans de naoorlogse) dan geen respect meer voor de woorden en besluiten van haar voormalige Koningin? Zouden de Duitsers dan toch gelijk hebben, toen zij, tijdens de bezetting, zeiden: „Die dumme Holländer”?

De Nederlandse Regering heeft zich in slaap laten sussen en wat doet zij, nu het te laat is? Het enige is nog: Gebruik Uw verstand, Regering, en behoudt Nieuw-Guinea onder onze fiere Nederlandse driekleur. Laat dit dundoek niet weer vertrapen door de collaborateurs des Japanners, doch laat het wapperen over het toevluchtsoord voor onze Indische Nederlanders, ook al hebben zij een andere kleur.

Of is er soms ook in Nederland een soort rassenhaat???!?”

X.

Aan deze laatste brief willen wij niets toevoegen. De inhoud spreekt voor zichzelf, vindt U niet, lezers?

Nogmaals dank aan de twee schrijvers. Zullen jullie weer eens gauw in je pen klimmen, jongens?

Als grote mensen kinderlijk worden.

Het gebeurde in een Hollandse soos, in een grote stad. Enige werkelijk goede Indië-kenners zaten bij elkaar, en spraken over Nieuw-Guinea. Eén der toehoorders, een hoge Nederlandse autoriteit, deelde de kenners mede, dat hij een verheugende mededeling had: De Nederlandse Regering was n.l. van plan, het spoorwegnet in Nieuw-Guinea uit te breiden. Grote hilariteit bij de heuse Indië-kenners.

Een en ander deed iemand opmerken, of de „Heren” vanuit hun vliegtuig misschien een zootje van één der Nieuw-Guinese ambtenaren met zijn treintje had zien spelen.

Leden uit de Kring HAARLEM:

Om de veertien dagen is er een CONTACTAVOND in Hotel de Leeuwerik. De laatste vond plaats op Vrijdag 7 April j.l. De volgende avond is dus op 21 APRIL a.s. om 8 uur in Hotel De Leeuwerik.

DE VRAGENBUS.

Heel lang heeft Uw Redactie zitten peinzen of het wel goed was, deze nieuwe rubriek in te lassen. Want, zo dacht de Redactie, dan worden er geen vragen meer gesteld op de Contactavonden. Maar we zijn het toch eens geworden en ziedaar het resultaat: U kunt, geachte lezers, Uw vragen inzenden. Doet U dit tijdig, dus voor elke 10e van de maand, dan worden ze reeds in het volgende nummer beantwoord.

Natuurlijk moeten het vragen zijn, die verband houden met de huidige omstandigheden of met ons streven. Vragen als „Hoe bak ik een lekkere cake” of „hoe verwijder ik vetvlekken”, kunt U het beste mondeling bij ons Secretariaat komen vragen, want daar zijn nog heel wat adressen te schrijven, heel wat postzegels te plakken, enfin, er is veel werk te verzetten.

Ja, geachte lezers, die laatste zin slaat als een tang op een varken, maar dat is ook Tweede Kamer logica. (sic!)

Waar het om gaat: Stel ons Uw vragen, wij zullen ze beantwoorden, maar vergeet ook niet, hoe makkelijk wij het U ook maken, dat wij veel werk hebben in onze winkel en dat wij vele krachten kunnen gebruiken.

WIJ WILLEN HET BEHOUDEN.

Wij willen het behouën
 Ons Neerlands Nieuw-Guinee
 Wij blijven hen getrouwe
 Die volken overzee!
 En wie hen denkt te dreigen
 En denkt te nemen ooit
 Zij zullen hen niet krijgen
 Jan Ariks jongens? **NOOIT!**
 Zij zullen hen niet krijgen
 Jan Ariks jongens? **NOOIT!**
 Wij laten ze niet vallen
 Niet van ons henengaan!
 Wij zullen met z'n allen
 Er op de bres voor staan!
 Wij willen hen behouën
 Vrij onder Neerlands Kroon
 En met alle getrouwen
 Bewaken Volk en Troon!
 En met alle getrouwen
 Bewaken Volk en Troon!

Te zingen op de wijs van „Wij willen Holland Houen”.

PUZZLEHOEKJE.

Door de vele goede oplossingen (het waren er liefst 142) die zijn binnengekomen is gebleken, dat Puzzle Nr. 1 wat eenvoudig was. Uw puzzelaar is toen gaan puzzelen en kwam, al puzzelend, tot een ietwat lastiger puzzle.

Maar allereerst de uitslagen van puzzle Nr. 1:

De eerste prijs (evenals de tweede en derde) werd, na eerlijke loting toegekend aan:

1e prijs: Mej. L. M. Johannes, Schiekade 93, R'dam.

2e prijs: G. Blauw, Thomsonlaan 26, Den Haag.

3e prijs: W. G. Vermeulen, N. Zuilensteinstr. 10, Den Haag.

De winnaars worden verzocht zich persoonlijk bij ons Secretariaat, Daguerrestraat 31, te vervoegeen voor het in ontvangst nemen van de hen toegekende prijzen. De eerste prijs is ditmaal een doosje met vijftig gedrukte visitekaartjes, aangeboden door Drukker, Artisan (zie advertentie in ons blad). De tweede prijs is een houtsnede, vervaardigd door de jonge tekenaar A. de Ras Jr. en de derde prijs is een abonnement voor één kwartaal op de Vrije Pers, ingaande 1 April en aangeboden door de drie Verenigingen.

De Puzzelaar hoopt, dat U met evenveel animo Puzzle Nr. 2 zult oplossen. Heus, hij is niet zo gemakkelijk als de vorige. Probeert U het maar eens. Doet U het? Nou, vooruit dan maar: Een..... twee..... drie..... starten!

PUZZLE Nr. 2.

1. Van wie is de uitspraak: „De Indische Nede- ders hangen tussen schip en wal?”
1. 2. — 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
 2. Wie zei: „Alles sal reg kom!”?
10. 11. 12. 13. — 14. 15. 16. 17. 18. 19.
 3. Wie haalde de mosterd?
20. 21. 22. 23. 24. 25. 26.
 4. Van wie is de uitspraak: „ende desespereert niet”?
27. 28. 29. — 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. — 38. 39. 40. 41.
 5. Welke dynastie is onze wettige regeerder?
42. 43. 44. 45. 46. 47.
 6. Wie is een Indië-kenner bij „uitnemendheid”?
48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57.
 7. Wat willen wij steeds horen?
58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65.
 8. Waar strijden wij voor?
66. 67. 68. 69. 70.
 9. Wie zijn het kind van de rekening?
71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82.
 10. Wie vecht voor Nr. 8?
83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92.
- Bij juiste invulling krijgt U, als U de letters die op de nummers 24. 8. 33. — 21. 18. 62. 39. 12. 1. — 54. 11. 6. — 29. 5. 32. 16. 83. — 17. 12. 31. 41. 34. 20. — 23. 13. 7. — 36. 70. 25. 26. 76. 28. 45. 65. — 54. 42. 39. 2. — 73. 40. — 64. 57. 90. 82. 38. 24. 47. — 71. 53. 1. 55. 4. 89. 44. 18. 65. 56. 15. 85. — staan neemt, een gezegde dat één onzer doelstellingen uitdrukt.

Oplossingen in te zenden aan de Redactie van ons Bondsorgaan, Daguerrestraat 31, vóór 20 April 1950, onder het motto „Puzzlehoekje”.

OPLOSSING PUZZLE Nr. 1:

De oplossing van de puzzle van de vorige maand is als volgt:

Gewapende macht = Leger

Weleer = Vroeger

Sterrenbeeld of schip = Waterman

Was het vóór 1943 = Nederlands Indië

Militairen uit Indië (afk.) = K.N.I.L.

Militairen in Indië (afk.) = K.L.

Zeemacht (afk.) = K.M.

Luchtmacht (afk.) = L.S.K.

Hebben onze goede Nederlanders in Indië = Honderebestaan.

Het geheel is de goede wens:

WELKOM IN HET VADERLAND

GEDEMABILISEERDEN!

BIJ DE OPRICHTING VAN DE CENTRALE TRANSMIGRATIE STICHTING NEDERLANDS NIEUW-GUINEA.

Eindelijk is het dan zover: De Stichting is gesticht. Weten de leden wat dit betekent? Wel, heel eenvoudig, het betekent, dat wij nu recht van handelen hebben. Wij kunnen nu daadwerkelijk onze landgenoten steunen. Wij kunnen nu OFFICIEEL gelden ophalen, kleding, schoeisel, voedsel en gereedschappen inzamelen en, met behulp van het Nederlandse Rode Kruis, kunnen wij dit alles, behalve het geld natuurlijk, aan de mensen in Nieuw-Guinea doen toekomen.

Nu even een paar regeltjes geschiedenis:

Op de 25e Maart van het jaar 1950 werd te Den Haag, ten overstaan van een Notaris, de Centrale Transmigratie Stichting Nederlands Nieuw-Guinea opgericht door de drie Verenigingen: De Groter Nederland Actie, het Nationaal Réveil en Nieuw-Guinea Nederlandse Vrouwen Bond. In het kort stelt de Stichting zich ten doel daadwerkelijke hulp te verlenen aan onze Rijksgenoten in Nieuw-Guinea en aan hen, die in de toekomst naar Irian willen emigreren. De daadwerkelijke hulp bestaat uit het zenden van kleding, schoeisel, voedsel en huis-, tuin- en keukengereedschappen.

Leden van de drie Verenigingen en hunne kennissen en vrienden: GIJ KUNT ALLEN DAADWERKELIJK MEEHELPEM OM ONS DOEL TE BEREIKEN. Neemt eens een kijkje in Uw kasten en kisten. Er zit wel wat zomergoed in. Ook Uw boskenkasten zullen wel iets bevatten wat naar de gading van Uw landgenoten is. Denkt U eens aan schrijfbehoeften, studiemateriaal en nog zoveel meer.

Zendt een brief of kaart naar Mevrouw M. H. Gravin van Limburg Stirum, Leuvensestraat 84, Scheveningen of belt U even (dagelijks van 10-12 uur behalve Zaterdag) nummer 55.70.79: wij zenden dan iemand om een en ander bij U af te halen.

Hebt gij niets kunnen vinden en wilt gij toch helpen? Stort dan Uw bijdrage op Gironummer 150.124 ten name van A. E. de Ras, Daguerrestraat 31, Den Haag of een postwissel. U kunt Uw geldelijke bijdrage ook brengen: Daguerrestraat 31, het adres van het Secretariaat der drie verbonden Verenigingen.

groot of hoe klein Uw bijdrage, in goederen of geld, ook is: ALLES IS WELKOM. Met geld steunt U ons, met goederen helpt U ons. Ook Uw vrienden en kennissen zouden U eens kunnen bewerken voor het goede doel. Doet U mee? Wij hier en zij daarginds rekenen op Uw steun.

De eerste inzameling sluit op 11 April a.s. Onze ophaaldienst staat ter Uwer beschikking op de volgende dagen: 1, 3, 4, 5, 8 en 11 April. De 16e April gaat de eerste boot naar Nieuw-Guinea, zorgt dus, dat wij een behoorlijke zending mee kunnen sturen.

Daar Nieuw-Guinea een zeer actueel vraagstuk vormt en al wat er mede samenhangt belangrijk is, heeft de redactie dit nummer met vier bladzijden uitgebreid.

Adverteert in dit Blad.

NEDERLANDERS LET OP UW SAECK.

Inlichtingen over NIEUW-GUINEA zullen op ons Secretariaat, Daguerrestraat 31, elke middag, behalve Zaterdags, tussen 2 en 4 worden verstrekt.

Woensdagmiddag tussen 2 en 4 kunt U de heer F. Rijken Rapp, Bondsvoorzitter van de Groter Nederland Actie Indië, die hier sedert kort vertoeft, persoonlijk Uw vagen stellen.

Indische Nederlanders: Nieuw-Guinea is wederom, zoals in de bezettingstijd, het laatste plekje van Oost-Azië, waar onze geliefde driekleur wappert. Zorg dat ze niet neergehaald wordt.

Zorg voor een hecht front!

LEDEN VAN HET NATIONAAL REVEIL DE GROTER NEDERLAND ACTIE EN DE NIEUW-GUINEA NEDERL. VROUWEN BOND

Geeft het voorbeeld van daadwerkelijke steun aan onze Landgenoten in Nieuw-Guinea.

Zorg dat voor 11 April de goederen binnengestroomd zijn op het adres:

Leuvensestraat 84 Scheveningen, bij Mevrouw

M. H. GRAVIN VAN LIMBURG STIRUM

Telefonisch te bereiken onder No. 55.70.79

(dagelijks van 10 - 12 uur behalve Zaterdags)

Stort Uw bijdragen op Girorekening No.

150124 t.n.v. A. E. de Ras, Daguerrestr. 31

Den Haag of per postwissel

WIJ REKENEN OP U

CENTRALE TRANSMIGRATIE STICHTING
NEDERLANDS NIEUW-GUINEA

LEDEN!

Denkt U aan het tijdig betalen van Uw lidmaatschap U bespaart ons veel werk en Uzelf incasso-kosten.

Het Gironummer van de

GROTER NEDERLAND ACTIE

het NATIONAAL REVEIL en de

NIEUW-GUINEA NEDERLANDSE

VROUWEN BOND

is. No. 150124 ten name van

A. E. de RAS Daguerrestraat 31 Den Haag.

Het Secretariaat der drie Verenigingen.

U kunt het ook voldoen op de Contactavonden.

Gevraagd p. eind April voor oudere dame gemb. of gestoff. voorkamer m. pension. Brieven o.d. No. 2 Bur. v.d. bl.

Gev. een ongemeub. kamer event. m. serre of kabinet v. kookgelegenheid. Brieven o. No. 4 Bur. v.d. blad.

Aan Ambtenaren en Gepensionneerden leveren wij Dames-, Heren- en Kinderkleding op gunstige condities.
Betaling in overleg
Br: Bur. v.d. blad onder No. 3

P. M. K. LUCA
OEGSTGEEST - Tel. 21294

Lid Algem. Ver. van Accountants
Ned. College voor Belastingcons.

Salon de Mode

Delvire

Groot Hertoginnelaan 168
's-Gravenhage - Telef. 394376
Stoffen - Japonnen - Mantels

VERLOVINGSKAARTJES - TROUWKAARTEN - GEBORTEKAARTJES

DRUKKERIJ

ARTISAN
J.H. FABER

DEN HAAG

FRANKLINSTRAAT 131

TELEFOON 32.08.14

VISITEKAARTJES

RECLAMEDRUKWERK

ROUWDRUKWERK

De afdeling ROTTERDAM en NOORD-NEDERLAND van de Groter Nederland Actie worden verzocht om vaste medewerking a.h. Bondsorgaan. H.B. G.N.A.

BIJWERKEN leerlingen
L.O. en M.U.L.O.
Klaarmaken toelatingsexamen
H.B.S. en Gymnasium.
Toezicht op huiswerk door
onderwijzers met Hoofdacte
Hollandse en Indische ervaring
Geeft als lerares Engels M.O.
tevens les privé of in clubverband

C. RAEDT V. OLDENBARNEVELT
LAAN VAN MEERDERVOORT 662
DEN HAAG TEL. 339456 NA 17 UUR

TE KOOP z.g.a.n. Babywagen te bezicht. tussen 6 en 7 uur, Beeklaan 334.

Te koop gevraagd een in goede staat verkerend vloerkleed.
Brieven onder No. 5 Bur. v.d. blad.

WENST U

bijlessen in *FRANS, DUIJS, LATIJN en GRIEKSC*
Wilt U lessen hebben in *TEKENEN en KUNSTGESCHIEDENIS?*
Wendt U zich dan tot

A. DE RAS Jr.
Daguerrestraat 31
Den Haag — Tel. 399371

KIEST TIJDENS UW VERBLIJF IN HOLLAND EEN OPLEIDING BIJ
HOLLANDSCH-INDISCHE MODEVAKSCHOOL

GROOT HERTOGINNELAAN 168
DEN HAAG . TELEF. 394376
DIRECTRICE: E. H. SCHAEGEN

OPLEIDING VOOR:

COSTUMIÈRE

COUPEUSE

LERARES

SPREKUREN:
DINSDAGS EN DONDERDAGS VAN 9-12 UUR

Prijzen en maten voor Advertenties:

Nr.	MAAT		NIET LEDEN	LEDEN
1	17,5 x 6	c.M.	f 10.00	f 7.50
2	11,5 x 6	"	" 7.50	" 5.50
3	5,5 x 11,5	"	" 7.50	" 5.50
4	6 x 5,5	"	" 4.50	" 3.—
5	4,5 x 5,5	"	" 3.—	" 1.50
6	2 x 5,5	"	" 2.—	" 1.—
7	1,5 x 5,5	"	" 1.—	" 0.50

MOTORRIJLESSEN - f. 4.— PER LES
U WORDT GEHAALD
EN THUISGEBRACHT

W. Radersma

— PRINSES MARIESTRAAT 8 —
DEN HAAG — TELEFOON 180985

6.173.3
05.11
6.614
05.11
C
VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

Doss.164/11

Onderwerp: Openbare vergadering Groter Nederland Actie e.a.

Datum ontvangst bericht: 21 April 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

26 April 1950

29 APR. 1950

ACD/ 84500

NIET O.K.
ACD/ 4 C
DAT: 8-8
PAR: 2

Niet

Bylage 1, een

Op Vrijdag 21 April 1950 des avonds om 20.00 uur werd door de Verenigingen "Groter Nederland Actie", "De Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" en "Nationaal Reveil" een openbare vergadering gehouden in de Dierentuin te 's-Gravenhage.

[Zaalcapaciteit 1600 plaatsen] Aanwezig waren ruim 1100 personen.]

[Om 20.10 uur opende de voorzitter (naam onbekend) de vergadering. Hij heette de aanwezigen welkom en sprak zijn voldoening uit over de goede opkomst. Na een korte inleiding, waarbij hij betoogde dat Nieuw Guinea zowel uit politiek, economisch als strategisch oogpunt voor Nederland behouden moet blijven, gaf hij het woord aan de heer]

X [Christiaan Theodore BERG, [geboren 28 October 1899] te Banjoebiroe, wonende Van Moersselestraat No.19 te 's-Gravenhage. [die sprak over het onderwerp: "Een laatste beroep op het Moederland"]

1. de als onderwerp van laatste beroep op het Moederland

Spreker/betoogde, dat men de sympathie ^{van} ~~dat~~ de Minderheden in Indonesië in daden moest omzetten. [Wij zijn geen directe politieke partij zeide hij, maar een nationale partij.] Hij stelde recht tegenover progressiviteit, trouw tegenover verraad en karakter tegenover karakterloosheid en egoïsme. Wij, Indische Nederlanders, zullen niet versagen. Wij maakten het "Je Maintiendrai" en offerden goed en bloed. Wij bestreden moord en doodslag in naam van Oranje en wij brachten rust en orde. "In naam van Oranje" is veranderd in "In naam van Soekarno". De vele arrestaties, die in Indonesië plaats vinden, geschieden op Moskouse wijze. Spreker oefende/scherpe kritiek ~~uit~~ op Dr HIRSCHFELD. De republiek Djocja is de meest gehate staat in Indonesië en Nederland, dat achter SOEKARNO staat, zal eens ervaren, dat het in deze groeiende haat zijn deel zal hebben. Nieuw Guinea is de enige kans voor Nederland om onafhankelijk te blijven en zijn welvaart te herwinnen. Nieuw Guinea moet voor de Indische Nederlanders het stamland worden, geheel onafhankelijk van Indonesië. Wij zijn deze regering beu, wij zullen onze status bepalen en niet Nederland.

X [Vervolgens sprak de heer L.POLHAUPESSY [personalia onbekend] over het onderwerp: "Chaos als gevolg van de soevereiniteitsoverdracht aan een chaos". MULTATULI noemde Insulinde in 1860 een gordel van smaragd, maar thans zou hij kunnen spreken van een gordel van giftslangen. Spreker besprak de strijd van de minderheden tegen de vervroegde soevereiniteitsoverdracht aan de chaos. Wij hebben gelijk

-gekregen-

gekregen, doch hebben geen leadvermaak. Millioenen zijn gevallen voor de partijpolitiek. Djocja is de baas. WESTERLING en de anderen hebben getracht het menselijk recht te verdedigen. Zij zijn de slachtoffers van het verraad. Zij zijn de eersten, maar zullen de laatsten niet zijn. Velen noemen hen rebellen en zelfs moordenaars, maar in onze ogen zijn zij de verdedigers van het menselijk recht. Zij zijn de enigen, die de R.T.C.-overeenkomst, die door Nederland en Indonesië werd geschonden, nakomen. Nederland en Djocja hebben elkaar gevonden. De Nederlanders in Indonesië zijn door de Nederlandse regering tot vreemdelingen gedegradeerd. Spreker toonde zich zeer teleurgesteld over de voormalige oppositie, die als een laatste dolksteek in de rug de strijders voor recht en vrijheid in de steek heeft gelaten. Voor deze oppositie is de Indonesische kwestie nu van de baan. Met een geweldig applaus, dat de vormen van een ovatie aannam, eindigde spreker.

[Hierna werd gepauseerd]

Na de pauze werd gezamenlijk een ^{paar} tal liederen gezonden, waarvan de tekst hierbij wordt gevoegd.

Vervolgens sprak als laatste spreker de heer:

Dr Willem Karel Hendrik FEUILLETAU DE BRUYN, [geboren 11 Juli 1886 te Palembang] wonende Kwikstaartlaan no. 9 te 's-Gravenhage, die sprak over het onderwerp: "De achtergrond van de zaak Westerling". Spreker begon met critiek uit te oefenen op de buitenlandse politiek van Amerika ten opzichte van Azië. De Amerikaanse politiek heeft jammerlijk gefaald, in China en wat velen van U nog niet weten is, dat zelfs in de Philippijnen het communisme hoogtij viert. En zo zal dit communisme eveneens in Indonesië zijn kop opsteken. In Mid-den Java heeft thans een zekere SOEBARDJO de leiding. Deze [SOEBARDJO] was een der leiders van de communistische opstand in Madioen. Dan hebben we nog een ~~andere~~ ^{andere} uitgesproken communisten, n.l. YAMIN en SANTOSO, beiden parlements-lid van de R.I.S. De eerste is berucht vanwege zijn eisen inzake Australisch Nieuw Guinea en Portugees Timor enz. De laatste heeft de leiding in Oost Java en heeft de Negara aldaar geëlimineerd. Spreker besprak de wijze waarop de federale gebieden stuk voor stuk bij Djocja werden ingelijfd. Spreker laakte in deze de politiek van de Nederlandse regering. [De Nederlandse regering] moet vóór de behandeling van de soevereiniteitsoverdracht de bewijzen van het verraad van Djocja in handen hebben gehad. Aldus heeft de regering zowel de Grondwet overtreden als uitgelokt, dat de Kamer handelde in strijd met de Grondwet. WESTERLING kwam na wat er in de grondwet staat en daarom is hij geen opstandeling. [zeide spreker] Aan de hand van enige verklaringen, die z.g. door Hamid zouden zijn afgelegd, noemde spreker de bewering, dat Hamid de leider van WESTERLING geweest zou zijn, onzin. Hamid ~~is~~ heeft niet bepaald onze sympathie, want indertijd pleitte hij als voorzitter van het B.F.O. voor een samenvoeging van Nieuw Guinea bij de R.I.S. De Nederlandse regering doet alles om met de R.I.S. goede maatjes te blijven. En als pleister op de wond leent zij 200 miljoen gulden aan de R.I.S. Spreker achtte een belegging van deze 200 miljoen in Nieuw Guinea reëler. Hij beschuldigde Minister VAN MAARSEVEEN ervan, dat de ellende, die in Nieuw Guinea heerst, aan hem ~~is~~ te wijten. Een plan van transmigratie, dat aan deze Minister werd voorgelegd, werd [door hem] terzijde geschoven. [Voorts zeide spreker regering en parlement

- schuldig-

Thans

F. W. Feuilletau de Bruyn

T. Lij

*Transmigratie
letting
zouder, dat*

*In an kumt
Van Maarse-
veen te wijten is*

Theslotte

*Thi's aan
van de
drie verenigingen
gemaakte
vereeniging*

schuldig te achten. Hij hoopte, dat het onrecht ongedaan zal worden gemaakt. ~~Hij~~ Arong erbij de toehoorders met klem op aan, de gedachten van de ~~de~~ drie ~~verenigingen~~ uit te dragen en wekte hen tot politieke strijd!

[Na het zingen van de twee eerste coupletten van het Wilhelmus, sloot de voorzitter met een woord van dank om 22.40 uur de vergadering. Het publiek betuigde herhaaldelijk door applaus en door uitroepen van verontwaardiging zijn bijval aan de sprekers. (einde)]

1 op

24
h

Wij willen het behouden.

Wijze: "Wij willen Holland Houen".

Wij willen het behouēn
Ons Neerlands Nieuw-Guinee.
Wij blijven hen getrouwe
Die volken overzee!
En wie hen denkt te dreigen
En denkt te nemen ooit;
Zij zullen hen niet krijgen!
Jan Ariks, jongens? NOOIT!
Zij zullen hen niet krijgen!
Jan Ariks, jongens? NOOIT!

Wij laten ze niet vallen!
Niet van ons henengaan
Wij zullen met z'n allen
Er op de bres voor staan!
Wij willen hen behouēn
Vrij onder Neerlands Kroon,
En met alle getrouwen
Bewaken Volk en Troon!
En met alle getrouwen
Bewaken Volk en Troon!

Mijn mooi Nieuw-Guinee.

Wijze: Sari Marijs.

Mijn mooi Nieuw-Guinee is zo ver van mij weg,
Maar 'k hoop er toch heen te gaan.
Ik snak naar dat land, ruim en zonnig en groen
En waar onze driekleur nog waait.

REFREIN:

O, breng mij toch naar ons Nieuw-Guinee,
Daar waar mij toekomst wacht.
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
vrijheid voor blank en voor bruin;
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin.

Mijn mooi Nieuw-Guinee blijft met Neerland steeds één
Wat ramspoed van ver U bedreigt.
Wij waken met Uw bruine strijders ook mee
Dat geen Repoebliek U ooit krijgt.

REFREIN:

O, breng mij toch naar ons Nieuw-Guinee
Daar waar mij toekomst wacht.
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin;
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin.

24
15 Mei

50

C. 84500

C.XI. TA.II.

twee

UNGEBOEKT

DIENSTVERSIJ

Openbare vergadering
"Groter Nederland Actie" enz.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden een ver-
slag van een op 21 April j.l. door de verenigingen "Groter Nederland
Actie", "De Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" en "Nationaal Revell"
gehouden openbare vergadering.

Ter bekorting moge naar de inhoud daarvan verwezen worden.

HOOP VAN DE DIENST

AAN:

E.E.de Minister President,
E.E.de Minister v. Binnenlandse Zaken,
E.E.de Minister v. Sinterlandse Zaken,
E.E.de Minister v. Justitie,
E.E.de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Zijksdelen,

Mr L. Kinthoven.

GRAVENHAGE.

Bijl.: één

26 April 1950.

Op Vrijdag 21 April 1950 des avonds om 20.00 uur werd door de Verenigingen "Groter Nederland Actie", "De Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" en "Nationaal Reveil" een openbare vergadering gehouden in de Dierentuin te 's-Gravenhage.

Aanwezig waren ruim 1100 personen.

Als spreker, behorende tot de Vereniging "Groter Nederland Actie" trad op Christiaan Theodore BERG, wonende Van Moersselestraat no.19 te 's-Gravenhage.

Spreker, die als onderwerp had gekozen: "Een laatste beroep op het Moederland" betoogde, dat men de sympathie voor de Minderheden in Indonesië in daden moest omzetten. Hij stelde recht tegenover progressiviteit, trouw tegenover verraad en karakter tegenover karakterloosheid en egoïsme. Wij, Indische Nederlanders, zullen niet versagen. Wij maakten het "Je Maintiendrai" en offerden goed en bloed. Wij bestreden moord en doodslag in naam van Oranje en wij brachten rust en orde. "In naam van Oranje" is veranderd in "In naam van Soekarno". De vele arrestaties, die in Indonesië plaats vinden, geschieden op Moskouse wijze.

Spreker oefende verder scherpe critiek op Dr HIRSCHFELD.

De republiek Djocja is de meest gehate staat in Indonesië en Nederland, dat achter Soekarno staat, zal eens ervaren, dat het in deze groeiende haat zijn deel zal hebben. Nieuw Guinea is de enige kans voor Nederland om onafhankelijk te blijven, en zijn welvaart te herwinnen. Nieuw Guinea moet voor de Indische Nederlanders het stamland worden, geheel onafhankelijk van Indonesië. Wij zijn deze regering beu, wij zullen onze status bepalen en niet Nederland.

Vervolgens sprak de heer L.POLHAUPESSY over het onderwerp: "Chaos als gevolg van de soevereiniteitsoverdracht aan een chaos". Multatuli noemde Insulinde in 1860 een gordel van smaragd, maar thans zou hij kunnen spreken van een gordel van giftslangen.

Spreker besprak vervolgens de strijd van de Minderheden tegen de vervroegde soevereiniteitsoverdracht aan de chaos. Wij hebben gelijk gekregen, doch hebben geen leedvermaak. Millioenen zijn gevallen voor de partijpolitiek. Djocja is de baas. WESTERLING en de anderen hebben getracht het menselijk recht te verdedigen. Zij zijn de slachtoffers van het verraad. Zij zijn de eersten, maar zullen de laatsten niet zijn. Velen noemen hen rebellen en zelfs moordenaars, maar in onze ogen zijn zij de verdedigers van het menselijke recht. Zij zijn de enigen, die de R.T.C.-overeenkomst, die door Nederland en Indonesië werd geschonden, nakomen. Nederland en Djocja hebben elkaar gevonden. De Nederlanders in Indonesië zijn door de Nederlandse regering tot vreemdelingen gedegradeerd. Spreker toonde zich zeer teleurgesteld over de voormalige oppositie, die als een laatste dolksteek in de rug de strijders voor recht en vrijheid in de steek heeft gelaten. Voor deze oppositie is de Indonesische kwestie nu van de baan.

Met een geweldig applaus, dat de vormen van een ovatie aannam, eindigde spreker.

Na de pauze werd gezamenlijk een tweetal liederen gezongen, waarvan de tekst hierbij wordt gevoegd.

Vervolgens sprak Dr Willem Karel Hendrik FEUILLETAU DE BRUYN, wonende Kwikstaartlaan no.9 te 's-Gravenhage, die sprak over het onderwerp: "De achtergrond van de zaak Westerling".

Spreker begon met critiek uit te oefenen op de buitenlandse politiek van Amerika ten opzichte van Azië. De Amerikaanse politiek heeft in China jammerlijk gefaald. Wat velen van U nog niet weten is, dat zelfs in de Philippijnen het communisme hoogtij viert. En zo zal dit communisme eveneens in Indonesië zijn kop opsteken.

In Midden Java heeft thans een zekere SOEBARDJO de leiding. Deze was een der leiders van de communistische opstand in Madioen.

Dan zijn er nog twee uitgesproken communisten, n.l. YAMIN en SANTOSO, beiden parlamentslid van de R.I.S. De eerste is berucht vanwege zijn eisen inzake Australisch Nieuw Guinea en Portugees Timor enz. De laatste heeft de leiding in Oost Java en heeft de Negara aldaar geëlimineerd.

Spreker besprak de wijze waarop de federale gebieden stuk voor stuk bij Djocja werden ingelijfd. Dr Feuilletau de Bruyn laakte in deze de politiek van de Nederlandse Regering. Zij moet vóór de behandeling van de soevereiniteitsoverdracht de bewijzen van het verraad van Djocja in handen hebben gehad. Aldus heeft de Regering zowel de Grondwet overtreden als uitgelokt, dat de Kamer handelde in strijd met de Grondwet.

WESTERLING kwam na wat er in de Grondwet staat en daarom is hij geen opstandeling. Aan de hand van enige verklaringen, die zgn. door Hamid zouden zijn afgelegd, noemde spreker de bewering, dat Hamid de leider van Westerling geweest zou zijn, onzin. Hamid heeft niet bepaald onze sympathie, want indertijd pleitte hij als voorzitter van het B.F.O. voor een samenvoeging van Nieuw Guinea bij de R.I.S.

De Nederlandse Regering doet alles om met de R.I.S. goede maatjes te blijven. En als pleister op de wond leent zij 200 miljoen gulden aan de R.I.S. Spreker achtte een belegging van deze 200 miljoen in Nieuw Guinea reëler. Hij betoogde verder, dat de ellende, die in Nieuw Guinea heerst, aan Minister VAN NARS VLEEN te wijten is. Een plan van transmigratie, dat aan deze Minister werd voorgelegd, werd terzijde geschoven.

Spreker drong er tenslotte bij de toehoorders met klem op aan, de gedachten van de in de aanvang van dit verslag genoemde verenigingen uit te dragen en hij wekte hen op tot politieke strijd.

Wij willen het behouden.

Wijze: "Wij willen Holland Houen".

Wij willen het behouën
Ons Neerlands Nieuw-Guinee.
Wij blijven hen getrouwe
Die volken overzee !
En wie hen denkt te dreigen
En denkt te nemen ooit;
Zij zullen hen niet krijgen!
Jan Ariks, jongens? NOOIT!
Zij zullen hen niet krijgen!
Jan Ariks, jongens? NOOIT!

Wij laten ze niet vallen!
Niet van ons henengaan
Wij zullen met z'n allen
Er op de bres voor staan!
Wij willen hen behouën
Vrij onder Neêrlands Kroon,
En met alle getrouwen
Bewaken Volk en Troon!
En met alle getrouwen
Bewaken Volk en Troon!

Mijn mooi Nieuw-Guinee.

Wijze: Sari Marijs.

Mijn mooi Nieuw-Guinee is zo ver van mij weg,
Daar 'k hoop er toch heen te gaan.
Ik snak naar dat land, ruim en zonnig en groen
En waar onze driekleur nog waait.

REFREIN:

O, breng mij toch naar ons Nieuw-Guinee,
Daar waar mij toekomst wacht.
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin;
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin.

Mijn mooi Nieuw-Guinee blijft met Neerland steeds één
Wat rampspoed van ver U bedreigt.
Wij waken met Uw bruine strijders ook mee,
Dat geen Repoebliek U ooit krijgt.

REFREIN:

O, breng mij toch naar ons Nieuw-Guinee
Daar waar mij toekomst wacht.
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin;
Daar ginder bij het oerwoud wenkt ons nieuwe vaderland,
Vrijheid voor blank en voor bruin.

8 Mei 1950.

Betr.: Openbare vergadering van
Mr J.E.v.d.Starp en J.Thiessen

Op woensdag 3 Mei 1950 des avonds op 20.00 uur werd door de heren Mr J.E.v.d.STARP en J.THIESSSEN een openbare vergadering gehouden in de Dierentuin te 's-Gravenhage.

Aanwezig waren ruim 1200 personen.

Om 20.15 uur opende Mr J.E.v.d.STARP de vergadering. Hij heette de aanwezigen welkom en sprak zijn voldoening uit over de grote opkomst. "Door een beslissing van Vrouwe Justitia sta ik met mijn ene been in de gevangenis en met het andere in het gekkenhuis", zeide spreker. "Aanvankelijk had ik gedacht, dat de Indonesische kwestie een verloren zaak was, doch na de actie WESTERLING ben ik naar de heer THIESSSEN gegaan om te informeren of er nog iets van deze actie te verwachten was. Na het gesprek met de heer Thiessen, die mij inzage heeft laten nemen van verspillende documenten over de actie Westerling, ben ik absoluut ervan overtuigd geworden, dat er nog hoop is om uit deze chaos te komen. Daarom heb ik besloten om op deze avond de heer Thiessen in te leiden, die U uitvoerig over de toestanden in Indonesië zal inlichten". Hierop gaf spreker het woord aan de heer Thiessen

De heer J.THIESSSEN, geboren te Pekantan (Indonesië) 26 Augustus 1906, wonende Van Hoytemastraat no.27 te 's-Gravenhage, tracht te bij het betreden van het spreekgestoelte de lachers op zijn hand te krijgen door mede te delen, dat zijn vrouw nogal bezwaar had gemaakt tegen het vervullen van een spreekbeurt in de Dierentuin, omdat zij bevreesd was, dat hij opnieuw zou worden gearresteerd. Spreker zeide hiermede rekening te hebben gehouden en toonde aan de zaal o.a. een luchtkussen, waaraan hij in de tijd, dat hij in arrest had gezeten de meeste behoefte had gehad. Ook had hij rekening gehouden met het feit, dat hij bij een eventuele arrestatie aan de R.I.S. zou worden uitgeleverd, waarop hij een sarong en een kopiah (Indonesisch hoofddeksel) aan de bezoekers toonde, wat grote hilariteit verwekte.

In zijn redevoering besprak hij op de hem eigen wijze de toestand in de R.I.S. vóór de overdracht van de souvereiniteit en die ná de overdracht. In dit verband zeide hij, dat het van zeer veel belang zou zijn geweest indien President TRUMAN zijn "waarheidsverklaring" eerder had uitgesproken. Mogelijk zou de Indonesische zaak hierdoor in een ander stadium hebben verkeerd.

Spreker betreurde het, dat de Amerikaanse waarnemers (journalisten) op zo'n tragische wijze om het leven waren gekomen.

Thans begint men echter in Amerika een andere kijk op de Indonesische zaak te krijgen en begint men het gevaar van het communisme in Indonesië in te zien. Dat het communisme in de R.I.S. een vruchtbare voedingsbodem heeft gevonden moge blijken uit de 1 Mei-viering te Djakarta, waar de foto's van LENIN, STALIN en MAO TSE TUNG niet ontbraken. Dit alles werd reeds voorzien door enkele Unci-waarnemers, die dit in hun brieven aan spreker hebben kenbaar gemaakt. Spreker las vervolgens enkele passages voor uit brieven van een Australische- en Amerikaanse militaire waarnemer, geschreven in Augustus van het vorige jaar. De actie WESTERLING besprekende zeide spreker, dat WESTERLING, Sultan Hamid II en ABDUL AZIS als zondebokken moeten dienen voor het slechte Indië-beleid van de Nederlandse Regering. Spreker ziet WESTERLING als een held en hij vindt het jammer, dat hij momenteel nog van zijn vrijheid is beroofd, doch spreker garandeert de aanwezigen, dat WESTERLING eens in de Dierentuin te 's-Gravenhage zijn stem zal laten horen. Wanneer WESTERLING niet zal worden vrijgelaten dan zal spreker niet terugdeinzen voor het feit om al de van WESTERLING in zijn bezit zijnde documenten in buitenlandse bladen te

publiceren. Spreker beweert thans nog in contact te staan met WESTERLING.

Hij beschouwt de opstand in Ambon en andere gebieden een gevolg van het slechte Nederlandse beleid tegenover de volkeren van deze gebieden. Spreker ziet evenwel in al deze acties nog een hoopvol teken voor de toekomst van Indonesië.

Voorts hekelde hij in scherpe bewoordingen het optreden van Dr HIRSCHFELD, zowel wat betreft diens optreden in Indonesië als diens houding gedurende de Duitse bezettingstijd.

Uit het verdere betoog van THIESSEN bleek, dat hij een strijder is voor het behoud van Nieuw Guinea.

Na zijn rede deelde spreker mede, dat in de zaal biljetten zouden worden verspreid, welke door de aanwezigen, die zich als lid willen aansluiten bij het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid", kunnen worden ingevuld. Dit lidmaatschap is gratis en de biljetten dienen te worden toegezonden aan de heer P. VERMEULEN, Wassenaarseweg no.28 te 's-Gravenhage. Het ligt in de bedoeling om op deze wijze besloten bijeenkomsten te organiseren, waar spreker meer zou kunnen zeggen dan op een openbare vergadering.

Vervolgens werd door spreker een uitgebreid telegram aan H.M.de Koningin voorgelezen, waarin vrijlating en uitlevering aan Nederland wordt verzocht van WESTERLING, Sultan Hamid II en ABDUL AZIS, die als Nederlandse officieren dienen te worden beschouwd. Dit telegram werd door de vergadering goedgekeurd.

Hierna werden enige gramfoonplaten gedraaid, waarop door Papoea's gezongen liederen werden weergegeven. Na een pauze werden lichtbeelden over Nieuw Guinea vertoond.

DIENSTGEHEIM

Verbinding: No.12

Doss.106/42

8 Mei 1950. 11 MEI 1950

Onderwerp: Openbare vergadering van Mr. J.E.v.d.STARP en J. THIESEN

Datum ontvangst bericht: 3 Mei 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/42
DAI: 31-8-50
PAR: <i>ja</i>

Op Woensdag 3 Mei 1950 des avonds om 20.00 uur werd door de heren Mr. J.E.v.d.STARP en J. THIESEN een openbare vergadering gehouden in de "Dierentuin" te 's-Gravenhage.

[Zaalcapaciteit 1600 plaatsen]

Aanwezig waren ruim 1200 personen.

Om 20.15 uur opende Mr. J.E.v.d.STARP [personalia onbekend] de vergadering. Hij heette de aanwezigen welkom en sprak zijn voldoening uit over de grote opkomst. "Door een beslissing van Vrouwe Justitia sta ik met mijn ene been in de gevangenis en met het andere in het gekkenhuis", zeide spreker. "Aanvankelijk had ik gedacht, dat de Indonesische kwestie een verloren zaak was, doch na de actie WESTERLING ben ik naar de heer THIESEN gegaan om te informeren of er nog iets van deze actie te verwachten was. Na het gesprek met de heer THIESEN, die mij inzage heeft laten nemen van verschillende documenten over de actie WESTERLING, ben ik absoluut overtuigd geworden, dat er nog hoop is om uit deze chaos te komen. Daarom heb ik besloten om op deze avond de heer THIESEN in te leiden, die U uitvoerig over de toestanden in Indonesië zal inlichten". Hierop gaf spreker het woord aan de heer THIESEN.

Tran

De heer ~~Drs~~ John THIESEN, geboren te Pekantan (Indo) 26 Augustus 1906, wonende Van Hoytemastraat no.27 te 's-Gravenhage, trachtte bij het betreden van het spreekgestoelte de lachers op zijn hand te krijgen door mede te delen, dat zijn vrouw nogal bezwaar had gemaakt tegen het vervullen van een spreekbeurt in de "Dierentuin", omdat zij bevreesd was, dat hij opnieuw zou worden gearresteerd. Spreker zeide hiermede rekening te hebben gehouden en toonde aan de zaal o.a. een luchtkussen, waaraan hij in de tijd, dat hij in arrest had gezeten de meeste behoefte had gehad. Ook had hij rekening gehouden met het feit, dat hij bij een eventuele arrestatie aan de R.I.S. zou worden uitgeleverd, waarop hij een sarong en een kopiah (Indonesisch hoofddeksel) aan de bezoekers toonde, ~~hetgeen~~ *hetgeen* grote hilariteit/ten gevolge had. In zijn redevoering besprak hij op de hem eigene wijze de toestand in de R.I.S. vóór de overdracht van de soevereiniteit en die van ná de overdracht. In dit verband zeide hij, dat het van zeer veel belang zou zijn geweest indien President TRUMAN zijn "waarheidsverklaring" eerder had uitgesproken. Mogelijk zou hierdoor de Indonesische zaak, in een ander stadium hebben verkeerd. Spreker betreurde het, dat de Amerikaanse waarnemers (journalisten) op zo'n tragische wijze om het leven

-waren-

waren gekomen. Thans begint men ^{eerst} in Amerika een andere kijk op de Indonesische zaak te krijgen en begint met het gevaar van het communisme in Indonesië in te zien. Dat het communisme in de R.I.S. een vruchtbare voedingsbodem heeft gevonden moge blijken uit de 1ste Mei-viering te Djakarta, waarbij de foto's van LENIN, STALIN en MAO TSE TUNG niet ontbraken. Dit alles werd reeds voorzien door enkele Unci-waarnemers, die ^{dit} zulks in hun brieven aan spreker hebben kenbaar gemaakt. Spreker las enkele passages voor uit brieven van een Australische- en Amerikaanse militaire waarnemer, geschreven in Augustus van het vorige jaar. De actie WESTERLING besprekende zeide spreker, dat WESTERLING, Sultan Hamid II en ABDUL AZIS als zondebokken moeten dienen voor het slechte Indië-beleid van de Nederlandse ~~Regering~~ ^{Regering}. Spreker ziet WESTERLING als een held en hij vindt het jammer, dat hij momenteel nog van zijn vrijheid is beroofd, doch spreker garandeert de aanwezigen, dat WESTERLING eens in de Dierentuin te 's-Gravenhage zijn stem zal laten horen. Wanneer WESTERLING niet zal worden vrijgelaten dan zal spreker niet terugdeizen voor het feit om al de van WESTERLING in zijn bezit zijnde documenten in buitenlandse bladen te ~~doen~~ publiceren. Spreker beweert thans nog in contact te staan met WESTERLING. Hij beschouwt de opstand in Ambon en andere gebieden als een gevolg van het slechte Nederlandse beleid tegenover de volkeren van deze gebieden. Spreker ziet evenwel in al deze acties nog een hoopvol teken voor de toekomst van Indonesië. Voorts ~~hekelde~~ ^{hekelde} hij in scherpe bewoordingen het optreden van Dr HIRSCHFELD, zowel wat betreft diens optreden in Indonesië als diens houding gedurende de Duitse bezettingstijd. Uit het verdere betoog van THIESSEN bleek, dat hij een strijder is voor het behoud van Nieuw Guinea.

Na zijn rede deelde spreker mede, dat in de zaal biljetten zouden worden verspreid, welke door de aanwezigen, die zich als lid willen aansluiten bij het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid", kunnen worden ingevuld. Dit lidmaatschap is gratis en de biljetten dienen te worden toegezonden aan de heer P. VERMEULEN [personalia onbekend], wonende Wasse-naarseweg no.28 te 's-Gravenhage. Het ligt in de bedoeling om op deze wijze besloten bijeenkomsten te organiseren, waar spreker meer zou kunnen zeggen dan op een openbare ^{bijeen-}komst. Vervolgens werd door spreker een uitgebreid telegram voorgelezen, ~~welk telegram bestemd was~~ ^{aan} H.M. de Koningin en waarin vrijlating en uitlevering aan Nederland wordt verzocht van WESTERLING, Sultan Hamid II en ABDUL AZIS, die ~~al-~~ ^{al-} len als Nederlandse officieren dienen te worden beschouwd. Dit telegram werd door de vergadering goedgekeurd. Hierna werden enige gramfoonplaten gedraaid, waarop door Papoea's gezongen liederen werden weergegeven. ~~Daarna volgde de~~ ^{Daarna volgde de} pauze. Na de pauze werden lichtbeelden over Nieuw Guinea ~~ver-~~ ^{ver-} toond.

[Te omstreeks 23.30 uur werd de vergadering gesloten. De stemming was zeer enthousiast, terwijl spreker herhaaldelijk door applaus werd onderbroken. (einde)]

Levensgans

Vergadering

Na Tweerden

124

19 Mei

50

C. 85256
C.XI. TA.11.
één

DIENSTGEHEIM

Openbare vergadering van
Mr J.E.v.d.Starp en
J.Thiessen

X **INBOEGRIJN**

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden copie van een verslag over een door de in hoofde dezes genoemde personen belegde openbare vergadering te 's-Gravenhage, naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

Hierbij moge worden aangetekend, dat voor zover is gebleken alleen de heren Mr J.E.v.d.Starp en J.Thiessen deel uitmaken van het door hen opgerichte "Comité Handhaving Récht en Veiligheid".

Op de in het rapport bedoelde in de zaal verspreide biljetten (aanmeldingsbiljetten) staat, dat het lidmaatschap van het Comité gratis is. Het oogmerk hiervan is om, met zoveel mogelijk personen zgn. besloten bijeenkomsten te houden, waar dan meer gezegd kan worden dan op openbare vergaderingen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr L.Einthoven.

AAN:

Z.E.de Minister President,
Z.E.de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Justitie,
Z.E.de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te
's-GR A V E N H A G E.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 21 Juni 1950

No.: C. 85256

Bijl.: Gene

C. XI. TA. 4.

Betr.: Comité "Handhaving
Recht en Veiligheid"

VERTROUWELIJK

INGEBOEKT

a/89099.

Met verwijzing naar het rapport van Uw Inlichtingen-
dienst van 8 Mei j.l., Doss. 106/42 moge ik U verzoeken mij
wel nader te willen inlichten over de eventuele verdere ont-
plooiing van de activiteit van het daarin genoemde Comité
"Handhaving Recht en Veiligheid" en over zijn huidige samen-
stelling.

Verder houd ik mij gaarne aanbevolen voor de personalia
en antecedenten van P. VERMEULEN, wonende Wassenaarsweg no.
28 te Uwent.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
's-GRAVENHAGE.

OP KAART
ACD/4C
DAI: 8/8 30
PAR: 8

6.653
01.12.2.1
31 MEI 1950
ACD/06329

Onderwerp: J.Thiessen.

Naar aanleiding van de gestelde vragen betrekking hebbende op de inhoud van het copie-schrijven d.d.8 November 1949 van de "Gemeenschappelijke Actie van Nederlandse Vrouwen" kan het volgende gerapporteerd worden:

ok
Mevrouw Van 't Rood-Gerth van Wijk is een hysterische figuur, die niet au serieux genomen kan worden. In de kring van haar kennissen wordt dit ook niet gedaan. Zij is een vrouw die alle haar interesserende zaken tot abnormale proporties opblaast, daarbij steeds schromelijk overdrijft en zich niet ontziet de waarheid geweld aan te doen wanneer dit in haar kraam te pas komt. Gewoonlijk zijn het dan nog illusoire zaken die haar belangstelling hebben en waarvoor zij zich druk maakt. Een vrouw, die door haar maatschappelijke en financiële positie over veel vrije tijd beschikt, onafhankelijk is en spoedig sentimenteel, terwijl zij daarenboven in haar kringen graag zogenaamd bescheiden met haar werk en verdiensten geurt.

Thiessen was allerminst gecharmeerd van mevrouw Van 't Rood. Integendeel, hij schatte haar op haar juiste waarde. Niettemin hield hij haar te vriend om -- zo nodig -- profijt van deze vriendschap te kunnen trekken. Een van deze profijten was een geldsbedrag ad f.500.--, dat hij in de herfst van 1949 van haar ontving, voorgevende dat dit bedrag door derden zou worden terugbetaald. Achteraf bleek mevrouw Van 't Rood dat dit niet juist was. Na de arrestatie van Thiessen wendde zij zich dan ook tot zijn echtgenote voor terugbetaling van genoemd bedrag. Deze wist van niets, doch was aanvankelijk wel bereid het door haar man ontvangen bedrag terug te betalen. Zij wendde zich tot iemand die geld voor haar beheert, waartoe zij zelf niet in staat is. Deze persoon gaf haar echter de raad met de terugbetaling te wachten tot de invrijheidstelling van haar echtgenoot, opdat die over deze aangelegenheid geraadpleegd kon worden. Toen mevrouw Thiessen een en ander aan mevrouw Van 't Rood mededeelde, was laatstgenoemde heftig verontwaardigd, zo zelfs dat er tussen beide vrouwen een handgemeen is ontstaan, waarbij het tamelijk hard moet zijn toegegaan. Hierom kan met zekerheid worden aangenomen, dat Thiessen in geen enkel opzicht mevrouw Van 't Rood meer ter wille zal zijn, want zijn vrouw draagt hij op de handen. Een belediging haar aangedaan treft hem persoonlijk.

Nu Thiessen is gearresteerd, heeft mevrouw Van 't Rood's belangstelling zich geconcentreerd op de persoon van Polhaupessy, de man van de minderheden, waarmee zij ook voor de arrestatie van Thiessen wel contact had.

P. is een enigszins zielige en in elk geval onbelangrijke figuur. In ingewijde kringen is men van oordeel, dat hij geenszins gezien moet worden als vertegenwoordiger van de P.T.B. (Pasoendan Timor Besar?), hetgeen hij zelf wel voorgeeft te zijn. Wanneer men echter om zijn geloofsbrieven vraagt dan komen deze stukken van overtuiging niet ter tafel. Hierbij komt, dat P. een zeer onontwikkeld man, die nauwelijks kan lezen en schrijven. Mevrouw Van 't Rood ziet dit niet of wil dit niet zien.

Zij is van P.'s missie overtuigd en ook van haar heilige roeping in deze. Daarom verschaft zij P. ook geldelijke steun.

Nu is er al enige tijd een stichting in voorbereiding, die de belangen van Ambon wil behartigen door b.v. steun te verlenen aan kerken, scholen, etc. Deze stichting, die binnen afzienbare tijd in het leven geroepen zal worden, heeft nog geen naam al zijn er reeds verschillende namen naar voren gebracht, onder anderen "Door de eeuwen trouw". Als drijvende kracht van deze embryonale stichting moet worden gezien een zekere Conradi, werkzaam bij Philips te Eindhoven, voordien officier bij de Leger Voorlichtingsdienst. Het was deze Conradi, die ook de advertentie-actie in de dagbladen voor de minderheden Ambon, Timor en de Minahassa heeft geleid. Verder zijn bij deze stichting geïnteresseerd: Mevrouw Van Dijk, echtgenote van de bekende orthopaedist Dr. van Dijk, Nassaulaan 20, 's-Gravenhage, een zekere Jager, werkzaam bij de B.P.M. wonende te Voorburg of Wassenaar, D.E. van Raalte, Sweelinckstraat, 's-Gravenhage en nog enkele andere onbelangrijke figuren, waaronder enigen die eveneens werkzaam zijn bij Philips te Eindhoven. Uiteraard is ook P. hier ten nauwste bij betrokken. Ten aanzien van de stichting moet hij verschillende personen geld toegezegd hebben, indien zij constructief zouden willen meewerken. Zo zou de regeringsadviseur, Mr. van de Vlugt, door P. f. 2000.- toegezegd zijn voor verrichte of nog te verrichten diensten. Het is niet duidelijk geworden om welke diensten het hier gaat.

De stichting kan zich voorlopig zelf bedruipen van het geld dat is overgebleven van de advertentie-actie voor de minderheden. Destijds werd deze actie door Conradi geleid (- hij stelde o.m. de advertenties met rouwrand op -), terwijl Van Raalte penningmeester was. Het geld van de stichting bevindt zich in Eindhoven.

Het doel van de reis naar Indonesië door mevrouw Van 't Rood en Mendes da Costa zou enerzijds een hulp-actie voor Indische Nederlanders zijn geweest, anderzijds het wekken van belangstelling en het leggen van contracten ten bate van genoemde stichting. Als mevrouw Van 't Rood nu in het schrijven aan Thiessen beweert, dat zij voor de Turk op Ambon wel werk weet, dan moet dit gezien worden als een vrucht van haar ongebreidelde fantasie. Zij zou n.l. gehoopt hebben, dat de actie van Westerling op Oost-Java zou overslaan naar West-Java en dat daarna ook Ambon door Westerling zou worden "gezuiverd". Aangenomen kan worden, dat deze zonderlinge gedachtengang niet onbeduidend door haar protegé P. is beïnvloed.

Wat nu de niet genoemde geldschieters betreft (ook dit is een vrucht van mevrouw Van 't Rood's niet ongevaarlijke fantasie. Er zijn geen geldschieters. Na de soevereiniteits-overdracht is gebleken, dat niemand meer geld over heeft voor zulke fictieve zaken, ook al heeft men nog zulk een klinkende naam en zo'n verheven doel. Vrouwen als mevrouw Van 't Rood en Mendes da Costa zullen hierop zeer stellig geen uit-

zondering vormen. Vermoedelijk wilden beide vrouwen naar Indonesië om aan hun "cercle" nog eens hun belangrijkheid te bewijzen. Beiden zijn vermogend genoeg om de reis- en verblijfkosten uit eigen middelen te betalen.

ole
Indien over de al of niet aanwezigheid van geldschietters nog getwijfeld mocht worden, dan kan volgens bekomen inlichtingen hiermee uitsluitend bedoeld zijn de kas van bovenbedoelde stichting en in het uiterste geval Van Hees te Haarlem, die ook financieel in de actie van de minderheden was betrokken en bovendien sinds lange tijd in vrij nauw contact staat met Polhaupessy. Er is dus een verbinding Van 't Rood - Polhaupessy - Van Hees en Van 't Rood - Polhaupessy - Stichting.

Tenslotte kan worden medegedeeld, dat de voorgenomen reis van de beide dames naar Indonesië niet is doorgegaan en in de naaste toekomst ook wel niet zal plaats vinden.-

's-Gravenhage, 11 Maart 1950.

26.

M.

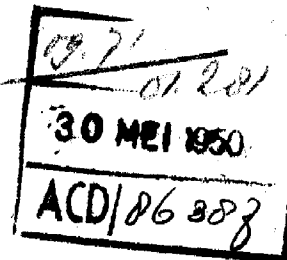
RAPPORT VAN C.XI.

Betr.: Circulaire Nieuwe
Haagsche Courant

Ontvangen van een relatie een circulaire van
N.V.Nieuwe Haagsche Courant (B.Bol - Directeur) om
gelden bijeen te brengen voor de Zuid-Molukken.

Verzoeken te agenderen en terug aan C.XI.

C.XI. 30-5-1950.

Hen Slag

Rotterdam, 20 Mei 1950.-

Mijne Heren,

De vertegenwoordiger van Ambon e.s. (Republiek Zuid Molukken) Dr. J.P. Nikijuluw ontving het volgende telegram:

"Ten gevolge hongerblokkade door R.I.S.-regering tegen de Zuid Molukken worden vooral Europeanen ernstig getroffen. Namens Ambonese bevolking verzoek ik maatregelen om Uw landgenoten te helpen met toezending van melk, boter, kaas en suiker. Ook dringend behoefte aan medicijnen."

Naar aanleiding hiervan heeft ons blad de gelegenheid opgesteld om giften via ons blad aan Dr. Nikijuluw te zenden. Tot op dit moment is hiervan reeds druk gebruik gemaakt, doch er is nog veel meer nodig.

Het Nederlandsche volk heeft in het verleden grote offers gebracht, zelfs waar het ging om hulp aan vreemde volkeren (Finland, Oostenrijk, Hongarije enz. enz.) Zeer zeker zal het Nederlandsche volk thans, waar het een broeder-volk betreft, een volk, dat met het bloed van duizenden en duizenden eeuwenlang - maar ook in het recent verleden, sinds de inval der Jappen - Nederland hulp verleende, willen bijstaan.

Daarom doen wij een dringend beroep op U : Is het mogelijk dat ook U helpt? En vrienden uit Uw omgeving opwekt om giften te sturen, aan de

Ned. Ind. Handelsbank, ten name van Dr. J.P. Nikijuluw, rekening R.M.S.- Rotterdam.

Of op onze girorekening No. 82585?

U bij voorbaat hartelijk dankend voor Uw zo zeer noodzakelijke hulp,

N.V. NIEUWE HAAGSCHE COURANT

B. Bol/Directeur.

DIENSTGEHEIM

6.181
05.11
6 JUNI 1950
ACD/06206

Verbinding: No.12

3 Juni 1950.

Doss.219/1

Onderwerp: Openbare vergadering van Comité Handhaving Recht en Veiligheid

Datum ontvangst bericht: 31 Mei 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Deventer

Op Woensdag 31 Mei 1950 werd door het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid" in de "Dierenruin" te 's-Gravenhage een openbare vergadering gehouden. Zaalcapaciteit plm. 1400 zitplaatsen. De zaal was geheel gevuld.

Om 20.20 uur opende

Drs John THIESSEN, geboren te Pakantan (Ind.) 26 Augustus 1906, wonende Van Hoytemastraat no.27 te 's-Gravenhage de vergadering.

Het comité stelt zich ten doel, aldus spreker, "Handhaving van Recht en Orde", "Beveiliging van lijf en goed", "Herstel van eer en deugd", "Behoud van Nieuw Guinea".

Het comité wil legaal werken, doch misschien zal men ook wel eens illegaal te werk moeten gaan.

Er zullen binnen afzienbare tijd door het comité ook besloten bijeenkomsten worden gehouden op welke bijeenkomsten men de verschillende te bespreken onderwerpen scherper omlijnd naar voren kan brengen. De leden van het comité zullen schriftelijk tot het bijwonen van bedoelde besloten bijeenkomsten worden uitgenodigd.

Spreker nodigde de aanwezigen uit te spreken in de Engelse taal gesteld lied, dat op een aan de ingang van de zaal uitgegeven pamflet ~~staat~~ vermeld te leren zingen. Hij verzocht daartoe een in de zaal aanwezige Amerikaan, die volgens spreker op doorreis naar Frankfurt was, voor de microfoon te komen. Nadat deze persoon bedoeld lied ~~enige~~ keren had voorgezongen, werd dit door een aantal aanwezigen uit de zaal meegezongen.

~~Vandat eerst~~ werd gecollecteerd voor hulp aan Ambon ^{daarom} ~~began~~ THIESSEN zijn rede met als onderwerp: "Westerling - van Ambon". Spreker gaf een levensbeschrijving van de persoon WESTERLING, die volgens hem vaak verkeerd wordt begrepen. Deze man heeft voorzien wat in Indië zou gebeuren, wanneer de soevereiniteit aan de R.I.S. zou zijn overgedragen. Hij voorzag, dat het zelfbeschikkingsrecht met voeten zou worden getreden. WESTERLING heeft het plan uitgewerkt voor de zuivering van Djokja, doch hem werd geweigerd daaraan deel te nemen. De T.N.I. is een moordende bende, waar WESTERLING tegen op kwam. Wat de T.N.I. waard is, dat is gebieken toen de mannen van WESTERLING zonder slag of stoot Bandoeng konden binnenrukken. De commandant van deze actie zit hier in deze zaal, aldus spreker. Hij zou hier wel het een en ander over kunnen vertellen, doch hij wil dit niet doen, voor dat hij gedemobiliseerd is. Volgens spreker bevinden zich

T. Inomani
b. Westerling

15 manschappen van WESTERLING in de zaal, die na kunnen gaan of spreker één woord onwaarheid over deze man spreekt. WESTERLING mag onder geen beding aan de republiek worden uitgeleverd. Spreker ~~zeet~~ ^{zegt} dat het comité niet zal rusten, voordat ~~deze~~ man vrij is. Het comité heeft zich gewend tot de Engelse autoriteiten. Deze zouden gezegd hebben: "Dacht U dat wij een militair, die voor ons heeft gevochten, zouden uitleveren?" (daverend applaus). WESTERLING mag ook niet naar Nederland komen. Hij zou hier niet veilig zijn. Ambon wil WESTERLING wel hebben, aldus spreker. Voorts besprak THIESSEN de toestand op Ambon. Fel hekelde hij de Nederlandse officier, die getracht heeft Ambon te bewegen zich bij de Republiek aan te sluiten. Men heeft deze officier de Nederlandse vlag teruggegeven, alsmede de revolver en de eretekens, waarmede hij is vertrokken. Deze man had moeten zeggen: "Wikkel mij in de vlag en werp mij in de zee", aldus spreker. Fel hekelde spreker de Nederlandse Regering, die bij de R.T.C. wist wat van het zelfbeschikkingsrecht van de Indische volken zou terecht komen. Wij protesteren, aldus spreker, tegen het bemannen van oorlogsschepen en vliegtuigen met Nederlanders om tot actie op Ambon over te gaan. Spreker stelde de vergadering voor aan de Nederlandse vertegenwoordiger te Singapore een protesttelegram te verzenden, waar er bij deze autoriteit op wordt aangedrongen al het mogelijke te doen om WESTERLING zo spoedig mogelijk in vrijheid te krijgen. Hierna werd de stem van WESTERLING door middel van gramofoonplaten ten gehore gebracht.

TA 48

Na de pauze werden enige lichtbeelden over Indonesië vertoond.

Te omstreeks 23.30 uur werd deze vergadering gesloten. De stemming was zeer enthousiast, terwijl de spreker herhaaldelijk door applaus werd onderbroken.

's-Middags werd in de stad en 's-avonds bij de aanvang der vergadering gevent met bladen, waarbij geroepen werd "Westerling moet vrij, desnoods met behulp van parachutisten". (einde)

Westerling

12-6-50

12 Juni

50

C. 86706

C.XI. TA.12.

66a

Openbare vergadering
"Comité Handhaving
Recht en Veiligheid"

X/ **UITGEBEENT**

DIENSTGEHEIM

Met verwijzing naar mijn schrijven van 19 Mei 1950, no. 85256, handelende o.a. over het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid", heb ik de eer Uw Excellentie hiernaevens aan te bieden een verslag van een door genoemd comité op 31 Mei j.l. te 's-Gravenhage gehouden openbare vergadering.

Ter bekorting moge naar de inhoud daarvan verwezen worden.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

bij afwezigheid

~~Mr. L. Eindhoven.~~

Mr. A. van Maanen.

AAN

2.1 de Minister President,
2.2 de Minister v. Binnenlandse Zaken,
2.3 de Minister v. Buitenlandse Zaken,
2.4 de Minister v. Justitie,
2.5 de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te

's-GRAVENHAGE.

Str.: Openbare vergadering
 "Comité Handhaving Recht
 en Veiligheid"

Op Woensdag 31 Mei 1950 werd door het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid" in de Dierentuin te 's-Gravenhage een openbare vergadering gehouden. Zaalcapaciteit plm. 1400 zitplaatsen. De zaal was geheel gevuld.

Om 20.20 uur opende Drs John THIESSEN, geboren te Pakantan (Ind.) 26 Augustus 1906, wonende Van Hoytemastraat no.27 te 's-Gravenhage de vergadering.

Het comité stelt zich ten doel, aldus spreker, "Handhaving van Recht en Orde", "Beveiliging van lijf en goed", "Herstel van eer en deugd", "Behoud van Nieuw Guinea".

Het comité wil legaal werken, doch misschien zal men ook wel eens illegaal te werk moeten gaan.

Er zullen binnen afzienbare tijd door het comité ook besloten bijeenkomsten worden gehouden op welke bijeenkomsten men de verschillende te bespreken onderwerpen scherper omlind naar voren kan brengen. De leden van het comité zullen schriftelijk tot het bijwonen van bedoelde besloten bijeenkomsten worden uitgenodigd.

Spreker nodigde de aanwezigen uit een in de Engelse taal gesteld lied, dat op een aan de ingang van de zaal uitgegeven pamflet vermeld stond, te leren zingen. Hij verzocht daartoe een in de zaal aanwezige Amerikaan, die volgens spreker op doorreis naar Frankfurt was, voor de microfoon te komen. Nadat deze persoon bedoeld lied enkele keren had voorgezongen, werd dit door een aantal aanwezigen uit de zaal meegezongen.

Vervolgens werd gecollecteerd voor hulp aan Ambon waarna THIESSEN zijn rede begon met als onderwerp: "Westerling-Ambon". Spreker gaf een levensbeschrijving van de persoon van WESTERLING, die volgens hem vaak verkeerd wordt begrepen. Deze man heeft voorzien wat in Indië zou gebeuren wanneer de soevereiniteit aan de R.I.S. zou zijn overgedragen. Hij voorzag, dat het zelfbeschikkingsrecht met voeten zou worden getreden. Westerling heeft het plan uitgewerkt voor de zuivering van Djokja, doch hem werd geweigerd daaraan deel te nemen. De T.N.I. is een moordende bende, waar WESTERLING tegen op kwam. Wat de T.N.I. waard is, is gebleken toen de mannen van WESTERLING zonder slag of stoot Bandoeng konden binnenrukken. De commandant van deze actie zit hier in deze zaal, aldus spreker. Hij zou hier wel het een en ander over kunnen vertellen, doch hij wil dit niet doen, voor dat hij gedemobiliseerd is. Volgens spreker bevinden zich 15 manschappen van WESTERLING in de zaal, die na kunnen gaan of spreker één woord onwaarheid over deze man spreekt. WESTERLING mag onder geen beding aan Indonesië worden uitgeleverd.

Spreker zeide verder, dat het comité niet zal rusten, voordat WESTERLING vrij is. Het comité heeft zich gewend tot de Engelse autoriteiten. Deze zouden gezegd hebben: "Dacht U dat wij een militair, die voor ons heeft gevochten, zouden uitleveren?" (daverend applaus). WESTERLING mag ook niet naar Nederland komen. Hij zou hier niet veilig zijn. Ambon wil WESTERLING wel hebben, aldus spreker.

Voorts besprak THIESSEN de toestand op Ambon. Fel hekelde hij de Nederlandse officier, die getracht heeft Ambon te bewegen zich bij de R.I.S. aan te sluiten. Men heeft deze officier de Nederlandse vlag teruggegeven, alsmede de revolver en de eretekens, waarmede hij is vertrokken. Deze man had moeten zeggen: "Wikkel mij in de vlag en werp mij in de zee", aldus spreker.

Fel bekelde spreker de Nederlandse Regering, die bij de R.F.G. wist wat van het zelfbeschikkingsrecht van de Indische volken zou terecht komen. Wij protesteren, aldus spreker, tegen het bemannen van oorlogsschepen en vliegtuigen met Nederlanders om tot actie op Ambon over te gaan.

Spreker stelde de vergadering voor aan de Nederlandse vertegenwoordiger te Singapore een protesttelegram te verzenden, waarin er bij deze autoriteit op wordt aangedrongen al het mogelijke te doen om WESTERLING zo spoedig mogelijk in vrijheid te krijgen. Hierna werd de stem van WESTERLING door middel van grammofoonplaten ten gehore gebracht.

Na de pauze werden enige lichtbeelden over Indonesië vertoond.

Te omstreeks 23.30 uur werd deze vergadering gesloten. De stemming was zeer enthousiast, terwijl de spreker herhaaldelijk door applaus werd onderbroken.

's-Middags werd in de stad en 's-avonds bij de aanvang der vergadering gevent met bladen, waarbij geroepen werd "Westerling moet vrij, desnoods met behulp van parachutisten".

12-6-1950.

MINISTERIE VAN OORLOG
HOOFDKWARTIER VAN DE
GENERALE STAF
SECTIE G 2 B.

's-Gravenhage, 12 Juni 1950.

6.131

No. 8414/50 CONFIDENTIEEL.

CONFIDENTIEEL

Onderw. Comité "Handhaving Recht
en Veiligheid".

Bijl.:-----

OP KAART
ACD/ 4e
DAT. 31. 6. 50
PAR: 12

13 JUNI 1950
ACD/ 07213

Ik moge U beleefd verzoeken mij nader
te willen doen inlichten omtrent samenstelling
van de leiding en doelstellingen van het Comité;

"Handhaving Recht en Veiligheid",

dat op 31-5-50 een openbare vergadering in
de Dierentuin te 's-Gravenhage heeft gehouden.

Tevens zou ik daarbij gaarne vernemen, in
hoeverre genoemd comité in verband staat met het
toenmalige Comité;

"Handhaving Rijkseenheid".

Typ.: AH
Coll.: 47

Het Hoofd Sectie G 2 B,
De Luitenant Kolonel,

(M.P. Kokje.)

AAN:

Hoofd B.V.D.
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE

C. 87213
C.XI. TA.4.
één

VERTROUWELIJK

Comité "Handhaving
Recht en Veiligheid"

UITGEBODEN

Met verwijzing naar Uw schrijven van 12 Juni j.l., no. 8414/50 Confidentieel, moge ik U hierbij doen toekomen een rapport over de op Woensdag 3 Mei 1950 gehouden vergadering te 's-Gravenhage, waarin het in hoofde dezes bedoelde comité genoemd is.

Het comité bestaat voor zover bekend alleen uit de personen van Mr J.E.v.d.STARP, J.THIESSEN en P.VERMEULEN.

Erstgenoemde is een geschorst advocaat te Rotterdam (geschorst in verband met zijn brochure over het Engelsdorp).

J.Thiessen is U genoegzaam bekend.

Ten aanzien van P.Vermeulen staan (nog) geen gegevens te mijner beschikking.

Het comité heeft tot dusverre niet elders in Nederland activiteit ontwikkeld. Er is niets gebleken van enig verband met het Comité "Handhaving Rijkseenheid".

Kort voor de ontbinding van dit comité heeft het zich min of meer van J.Thiessen gedistancieerd. Er bestaan echter nog wel vriendschappelijke betrekkingen tussen hem en Prof.Gerbrandy.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th.Serraris

Aan de Heer Hoofd Sectie G.2 b,
Hoofdkwartier van de Generale Staf,
Prinses Julianakazerne,
te
's-GR A V E N H A G E.

OP KAART
ACD/ <i>ll</i>
DAT: 17.9.50
PAR: <i>D</i>

6.132 / *05.11* *6.173.3* / *05.11*

<i>6.614</i> / <i>05.11</i>
14 JUNI 1950
ACD/ <i>27363</i>

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

13 Juni 1950

Doss.164/15

Onderwerp: Openbare vergadering "Groter Nederland Actie" e.s.

Datum ontvangst bericht: 10 Juni 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Op Vrijdag 9 Juni 1950 te 20.00 uur werd door de verenigingen "Groter Nederland Actie", "Nationaal Reveil" en de "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond" een openbare vergadering gehouden in "Pulchri Studio", gelegen aan het Lange Voorhout No.15 te 's-Gravenhage.

[Zaalcapaciteit 500 plaatsen. Aanwezig waren plm.480 personen.]

X1 Om 20.10 uur opende de Voorzitter *was:*

Willem Adriaan VEENHOVEN, geboren 5 Februari 1913 te 's-Gravenhage, wonende Juliana van Stolberglaan no.281 te 's-Gravenhage, bestuurslid van "Nationaal Reveil" (de vergadering) Hij heette de aanwezigen welkom en betuigde zijn tevredenheid over de zeer goede opkomst. Spreker uitte zijn teleurstelling over de houding van de volksvertegenwoordigers in de Tweede Kamer inzake het ^{Indonesisch} debat. Hij oefende ^{critiek} kritiek uit op de rede van Prof.ROMME en de fractieleider van de P.v.d.A. ^{Verder} Verder besprak hij de motie Oud. Het roer van de V.V.D. [zeide spreker] draait zo raar, dat er geen touw meer aan vast is te knopen. Verder hekelde hij in scherpe bewoordingen de rede van Minister MAARSEVEEN inzake de toestand in Indonesië en noemde de houding van de ^{PP} regering en de volksvertegenwoordiging beschamend. Hierop gaf hij het woord aan G.H.ALBLAS Jr. [personalia onbekend], die sprak over het onderwerp: "Ontwaak Nederlandse Jeugd".

Spreker richtte zich in het bijzonder tot de Nederlandse Jeugd. De positie van de Nederlandse Jeugd is ernstig. Er heeft zich een bepaalde ^{ernst} mentaliteit van de jeugd meester gemaakt. [Alles laat hen onverschillig] Alleen interesseert men zich voor een voetbalwedstrijd of een danspartijtje. Wat er in het politieke leven voorvalt interesseert hen niet. Hetgeen er in de Kamer over Indonesië wordt gesproken laat hen koud. Verder besprak hij de moeilijkheid voor de jeugd om aan werk te komen. 60 Tot 80 duizend jongens, ook zij die nu uit Indonesië terugkeren, moeten werk hebben. [Hij oefende kritiek op de toestand] De jongeren kankeren en praten maar, doch ze doen er niets tegen en tonen geen interesse voor de regeringspolitiek. Daarna besprak hij de gevaren van het communisme. Uitvoerig gaf spreker een uiteenzetting over het communisme, o.a. over de stellingen van MARK en ENGELS. Vervolgens besprak hij de problemen tussen Oost en West. De Sovjet-Unie behoort geestelijk niet tot het Westen. De Russische buitenlandse politiek is levensgevaarlijk voor de Westerse democratie.

-Daarna-

6 by
over Indonesië
in de Tweede Kamer
Lehndri
de voorzitter
Van der Meer

Allas

Tweede Kamer

Daarna besprak hij de binnenlandse politiek met betrekking tot de Indonesische aangelegenheid. De soevereiniteit is in Indonesië aan een groep misdadigers overgegeven. Verder becritiseerde ook hij de motie Oud in de Tweede Kamer. De V.V.D. wil nu het roer van het schip, dat al gezonken is, omgooien. Na verder critiek uitgeoefend te hebben op de rede van Minister VAN MAARSEVEEN, en de andere sprekers besprak hij de kwestie Ambon. De moeilijkheden voor de Zuid-Molukken zijn vele, doch Nederland kan door morele- en materiële steun veel helpen om het [hun] mogelijk te maken de strijd voort te zetten. Nieuw Guinea staat in het brandpunt van de belangstelling, behalve in Nederland. Spreker pleitte voor een grootscheepse ~~immigratie~~ van Indische Nederlanders naar Nieuw Guinea om het verraad van Nederland aan deze mensen goed te maken. Na een opwekking aan de Nederlandse Jeugd om paraat te zijn en actief aan het politieke leven deel te nemen, riep spreker uit, dat de Nederlandse jongens ook recht hebben op Nieuw Guinea. Meldt U daarom aan bij de jeugdgroepen van onze verenigingen.

Hierna werd een half uur gepauseerd teneinde de aanwezigen gelegenheid te geven zich als lid van een der drie bovengenoemde verenigingen te laten inschrijven.

Na de pauze sprak Dr. W.K.H. FEUILLETAU DE BRUYN (personalia onbekend) over het onderwerp: "De Ware Toestand in Indonesië". Spreker betreurde het, dat in het laatste Indonesische debat in de Tweede Kamer, de regering een bespreking van de zakelijke gegevens betreffende de onveiligheid, de chaos op bestuurs-, financieel- en economische gebied en de ongunstige politieke ontwikkeling, ~~in deze laatste~~ groten-deels had ontweken. Uitvoerig besprak hij de ware toestand aan de hand van feiten en hij legde vooral de nadruk op de sterke communistische tendenzen en stromingen, die zich in Indonesië, vooral sedert de terugkeer van de Missie PALAR, Mohammad YAMIN naar Moskou, ontwikkelen. Voorts toonde hij aan, dat de politiek van neutraliteit van Indonesië in het conflict tussen Rusland en het democratische Westen en Amerika, als de eerste stap moet worden gezien van de V.S.I. om zich van het Westen te distantiëren. Ook de overname van de artikelen 27, 29 en 33 van de Grondwet van 17 Augustus 1949 (het nationalisatie artikel) in de nieuwe Indonesische constitutie ziet spreker als een springplank voor het communisme. In dit verband deelde hij mede, dat aan administrateurs van suikerfabrieken in Cheribon en een deel van Midden Java reeds aanzegging is gedaan, dat hun ondernemingen binnen afzienbare tijd zullen worden genationaliseerd. Spreker achtte het niet onmogelijk, dat de regering SUKARNO-HATTA geen weerstand zal kunnen bieden aan deze communistische stromingen en dat nog voor het einde van dit jaar de Sovjet-republiek Indonesië de facto zijn beslag zal krijgen. Hij lichtte deze veronderstelling toe aan de hand van tal van feiten, die de Regering onmogelijk ontgaan kunnen zijn. Op grond daarvan wees hij op de noodzakelijkheid, dat de Regering aan allen, die te kennen geven, dat zij Indonesië wensen te verlaten, de gelegenheid moet bieden van gratis evacuatie naar Nederland of Nieuw Guinea. Voor de wijze waarop dit laatste dient te geschieden verwijst hij de Regering nogmaals naar het uitvoerige evacuatie-rapport van de Federatie van Nieuw Guinea Verenigingen, ingediend bij Regering en Staten-Generaal op 18 Augustus 1949. Op de uitvoerbaarheid van dit rapport is nimmer door de regering of enig Kamerlid critiek uitgeoefend.

Na een uitvoerige beschouwing over het zelfbeschikingsrecht kwam spreker tot de conclusie, dat ons het volgende te doen staat:

1. Opzegging van het verdrag van de R.T.C. op grond van het feit, dat dit van Indonesische zijde niet na wordt gekomen;
2. Nieuw Guinea blijft Nederlands gebied en onderhandelingen daarover met de V.S.I. worden definitief stopgezet;
3. Erkenning van de Republiek der Zuid-Molukken en ieder ander gebiedsdeel van Indonesië, dat zich door toepassing van het internationale erkende zelfbestemmingsrecht van de V.S.I. heeft afgescheiden. Volkenrechtelijk wordt het dan mogelijk Ambon direct van voedsel, medicamenten en zelfs van wapens te voorzien;
4. De mogelijkheid dient voor Ambon en andere gebieden, die zich mochten afscheiden, open te worden gesteld om met Nederland op grond van art.208 en 209 van de Nederlandse Grondwet, een echte Unie aan te gaan, dan wel de status van Suriname te verkrijgen.
5. Evacuatie van alle Nederlanders en gelijkgestelden, die daartoe de wens te kennen geven, naar Nederland of Nieuw Guinea, en stopzetten van de troepentransporten tot dat deze evacuatie is voltooid.

Om 22.15 uur sloot de voorzitter met een woord van dankzegging de vergadering, die een rustig verloop had.

(einde)

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Acc/88969
17
JULI 1950
ACD/80969

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN . . . NR . . . AFD. 0.0.

BETREFFENDE 'S-GRAVENHAGE, 14 Juli 19450.

vervoer van goederen
naar Ambon.

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG
HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING EN HET
NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN

06.35
09.1-09.71
06.35
09.243-09.71

Bijl.:1.

De Minister zal het op prijs stellen
indien een onderzoek in zake de aangelegenheid
in de bijlage vermeld, door Uw Dienst wordt ge-
daan en aan hem wordt gerapporteerd.

De Chef der Afdeling Openbare Orde
en Veiligheid,

De Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst.
's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 19 Juli 1950
Javastraat 68.

No.: *6A* 88969
Bijl.: 1.-
Betr.: Vervoer van goederen
naar Ambon

G E H E I M

Met verwijzing naar Uw schrijven van 14 Juli jl., handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp en onder terugaanbieding der bijlage, deel ik U Hoogedelgestrengede mede, dat naar het ingestelde onderzoek heeft uitgewezen op Zondag 9 Juli jl. geen enkel vliegtuig uit Antwerpen is gestart met bestemming Ambon. Ook omtrent het vertrek der in bijlage dezes bedoelde officieren en anderen is niets gebleken. Integendeel, uit goede bron werd vernomen, dat dit geenszins het geval is geweest. Alleen is bekend, dat op 1 Juli j.l. per gewoon KLM-vliegtuig naar Singapore is vertrokken de - U ongetwijfeld bekende - heer L. Polhaupessy, die vandaar zou trachten om via Nieuw-Guinea Ambon te bereiken.

Wat betreft de verzending van goederen naar Ambon heeft het onderzoek geen "illegale" activiteit aan het licht gebracht. Medicamenten bijv. zijn - naar mede uit goede bron is vernomen - op regelmatige wijze uit Rotterdam naar Singapore gezonden aan de Vertegenwoordiger aldaar der Zuid-Molukken. Van Singapore uit zal dan wel getracht worden de zg. RIS-blokkade te ontlopen.

Het Hoofd van de Dienst,
bij afwezigheid :

Mr. A. van Maanen

AAN

het Hoofd der Afdeling O.O. en V. van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
de Hoogedelgestrengede Heer Mr. F. R. Mijndieff,
Binnenhof 19,
's-GRAVENHAGE.

A f s c h r i f t .

M E M O R A N D U M

voor de Minister van Binnenlandse Zaken a.i. van de
Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

met Mr. Innowi

In aansluiting op ons telefonisch onderhoud van heden moge ik U bevestigen dat vertrouwelijk werd vernomen, dar naar alle waarschijnlijkheid op Zondag 9 Juli j.l. een "illegaal" vliegtuig naar Ambon is vertrokken, hetwelk, om controle van Nederlandse zijde te ontlopen, uit Antwerpen gestart zou zijn. Omtrent de route werd niets vernomen; slechts werd medegedeeld, dat zich aan boord 2 KNIL-officiere zouden bevinden en 1 KL-officier, waarschijnlijk reservisten. Ook zouden zich onder de passagiers enkele medici bevinden. Tenslotte werd nog vernomen, dat deze zaak is georganiseerd door Dr. Nikijulu en dat ook de Heer Welter tot de initiatiefnemers zou behoren.

De hierboven weergegeven informatie is bereids ter kennis gebracht van de Binnenlandse Veiligheidsdienst, met de mededeling dat uit de bron van dit bericht waarschijnlijk geen verdere gegevens meer kunnen worden verkregen, aangezien het hier iemand betreft tot wie Dr. Nikijulu zich heeft gewend om steun, doch die voor het gehele plan niets voelt maar blijkbaar uit loyaliteit tegenover Dr. Nikijulu zal weigeren terzake verdere mededelingen te doen.

Tenslotte moge ik nog Uw aandacht verzoeken voor een brief van de Minister van Landbouw aan de Minister-President in zijn kwaliteit van Voorzitter van de Raad voor Aangelegenheden van Indonesië, gedateerd 12 Juli 1950. In deze brief, welke morgen in de RAVI ter sprake wordt gebracht, wordt gesproken over een geschenking melkpoeder ter waarde van Fl.5.000.- voor Ambon, ter beschikking gesteld door de stichting "Door de Eeuwen Trouw", waarvoor een uitvoervergunning is gevraagd aan het Bedrijfschap voor Zuivelproducten. De stichting "Door de Eeuwen Trouw" heeft aan de vertegenwoordiger van de Republiek der Zuid-Molukken medegedeeld, dat deze goederen niet door de zorgen van het Internationale Rode Kruis kunnen worden vervoerd in verband met het feit, dat de Indonesische Regering aan het internationale Rode Kruis vrije doortocht heeft geweigerd; de verzending dezer goederen zou daarom naar Ambon geschieden langs "andere reeds uitgestippelde wegen". Men zou de goederen op 13 Juli hebben willen verzenden.

Wellicht betreft het hier een soortgelijke "illegale" vlucht, als waarvan sprake is in het eerste gedeelte van dit memorandum.

12 Juli 1950

w.g. N.S.Blom

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

11 Juli 1950.

Doss.219/2

Onderwerp: Comité "Handhaving Recht en Veiligheid"

Datum ontvangst bericht: 6 Juli 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

6.131
01.12
12 JULI 1950
ACD/ 89099

OP KAART
ACD/ <i>hvl</i>
DA: <i>21-8-50</i>
PAR: <i>12</i>

B.O.S. van 21 Juni 1950
No.85256 M.v.B.Z.

2.°

Naar aanleiding van nevensvermeld schrijven wordt het volgende medegedeeld:

Van enige verdere ontplooiing van de activiteit van het "Comité Handhaving Recht en Veiligheid" is tot op heden niets gebleken. Dit zal vermoedelijk zijn oorzaak vinden in het feit, dat THIESSEN voorlopig in het buitenland vertoeft. Tot zijn terugkomst behoeft op activiteit van meerge- noemd comité niet te worden gerekend.

Met de in opgemeld schrijven genoemde P.VERMEULEN wordt bedoeld:

[Petrus Franciscus Lodewijk VERMEULEN, geboren 23 Juli 1926 te Den Bosch, van beroep ambtenaar bij het Centrale Bureau v.d. Statistiek, wonende Wassenaarseweg No.28 te 's-Gravenhage. Hij was secretaris van de inmiddels opgehe- ven ~~vereniging "Rijksveiligheid"~~ zou daar de rechterhand van Prof.GERBRANDY zijn geweest.] (einde)

Lis
ok
I Comité
"Handhaving
Rijksrechts"

UITGEBOKT

19 Juli

50

89099

C XI. CHA.4

gene

VERTROUWELIJK

Comité "Handhaving
Recht en Veiligheid"

Met verwijzing naar mijn schrijven van 21 Juni j.l.
No. 87213, handelende over het in hoofde dezes vermeld^e onder-
werp, moge ik U het navolgende mededelen over de daarin genbem-
de P. VERMEULEN.

Petrus Franciscus Lodewijk VERMEULEN, geboren 23 Juli
1926 te Den Bosch, is van beroep ambtenaar bij het Centrale Bu-
reau van de Statistiek en woont Wassenaarseweg No. 28 te 's-Gra-
venhage. Hij was secretaris van het inmiddels opgeheven "Comité
Handhaving Rijkseenheid". Betrokkene zou toen de rechterhand van
Prof. GERBRANDY zijn geweest.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Heer Hoofd Sectie G.2 b,
Hoofdkwartier van de Generale Staf,
Prinses Julianakazerne
te 's-GRAVENHAGE.

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

WP.

69.91
61.223

06.304
129.71-09.1
25 AUG. 1950.
ACD/91708

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Oosten/IN.

Datum: 23 Augustus 1950.

Onderwerp: Dr. Soumokil.

Nummer: 84516.

Bijlage:

Ik heb de eer U hiernevens te doen toekomen een bericht omtrent Dr. Soumokil zoals weergegeven in "Persstemmen" een publicatie van het Nederlandse Hoge Commissariaat in Djakarta, in de uitgave van 9 Augustus jl. No 144.

Hoewel het mij zeer onwaarschijnlijk voorkomt, dat Dr. Soumokil in Nederland ~~verteeft~~, meen ik U dit bericht niet te mogen onthouden, aangezien mij reeds eerder berichten bereikten, dat hij uit Ambon zou zijn vertrokken en zou ik het op prijs stellen door U te worden ingelicht, indien U over gegevens mocht beschikken betreffende zijn huidige verblijfplaats.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
Het Hoofd van het Bureau Indonesië,

Roelensaker

an de Directeur
an de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

Afschrift

AMBON

Radio
Makassar
3-8-1950

Dr. Soumokil in Nederland? In een persoverzicht van het Ministerie van Voorlichting van de RIS wordt een bericht, omge- roepen door Radio Makassar op 3-8 jl., weergegeven met de vol- gende woorden:

"Uit APRIS-kringen vernemen wij, dat dr. Soumokil momenteel in Nederland is. In een telegram van Soumokil, verzonden uit Den Haag en geadresseerd aan de Regering van Australië, welk telegram alhier is opgevangen, tracht Soumokil de wereld zand in de ogen te strooien, door te zeggen, dat de APRIS-troepen, die zijn inge- zet voor de operaties in de Zuid-Molukken, communisten zijn. Tot slot wordt in dit telegram verder gezegd: Als U hier meer van wilt weten, stuur dan een vliegtuig naar het vliegveld op Ambon."

(Ook "Republik" dd. 8-8 maakt melding van het bericht, dat Soumokil in Nederland zou zijn. Het blad noemt geen bron. Zoals bekend, gaan reeds enige tijd geruchten, dat Soumokil Ambon zou hebben verlaten. Afd. Voorl.)

h

4 September 50

UITGEBOKT

C. 91707
C.XI. TA.4.
Gene

VERTROUWELIJK

Dr Soumokil

Met verwijzing naar Uw schrijven van 23 Augustus j.l., no.84516 (kenmerk: Directie Oosten/IN.), handelende over Dr SOUMOKIL, heb ik de eer Uwe Excellentie mede te delen, dat betrokkene niet in Nederland vertoeft. Volgens geruchten zou hij Indonesië verlaten hebben, doch dit wordt ook weer tegengesproken.

Ik zal niet nalaten U in te lichten zodra mij nader iets bekend mocht worden over het verblijf van Dr Soumokil buiten Indonesië.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr L. Einthoven.

AAN:
K.E. de Minister van
Buitenlandse Zaken,
te
B-GRAVENHAGE.

EEN ONGEFUNDEERD OORDEEL OVER NIEUW-GUINEA.

Boekbespreking van „Pioniers naar Papoeland“
van resident Klaassen
door

Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

In deze brochure en in een artikel in het Algemeen Dagblad van 27 en 29 Juli i.l. getiteld „Geen illusies omtrent Nieuw-Guinea's Rijkdom“ geeft de ouderresident Klaassen een populaire beschrijving van Nieuw-Guinea en worden de mogelijkheden van een kolonisatie op Nieuw-Guinea besproken. De schrijver geeft wel een zeer sombere en eenzijdige beschouwing betreffende de kans van slagen van de kolonisatie op het grote eiland. Te verwonderen is dat niet, daar de schrijver als bestuursambtenaar de mislukking heeft meegemaakt van de eerste kolonisatie-pogingen op Nieuw-Guinea in het vóór-oorlogse tijdperk. Maar sedert 1934 heeft de wetenschap niet stil gestaan en zijn nieuwe mogelijkheden geroepen, die door de schrijver niet voldoende zijn bestudeerd. Bovendien wordt te veel uit het oog verloren, dat de eerste kolonisatie-pogingen niet veel medewerking hebben gehad van de toenmalige Indische Regering. Zo was er toentertijd b.v. in het geheel geen Landbouw-voorlichtingsdienst op Nieuw-Guinea en resorteerde dit gebied onder een landbouw-consulent, die de hele Molukken inclusief Nieuw-Guinea tot werkgebied aangewezen kreeg en maar weinig aandacht aan Nieuw-Guinea kon schenken. Later kwam daar in verandering. Een feit is het echter ook, dat de aspirant-kolonisten toentertijd veel te optimistisch waren ten aanzien van hun kans van slagen; dat zij niets van landbouw afwisten, waaraan voor een groot deel de mislukking moest worden toegeschreven en dat verscheidene kolonisten door hun aard voor dit werk ten enenmale ongeschikt waren. Bovendien was er toen omtrent de biologie van de malaria-mug nog maar heel weinig bekend en is men pas veel later

aan een systematische studie over de levenswijze van de bijzondere variëteiten van malariamuskieten op Nieuw-Guinea begonnen, waardoor men betere bestrijdingsmethoden tegen de malaria leerde kennen.

Over dit alles is het tijdschrift Nieuw-Guinea, het enige wetenschappelijke tijdschrift over Nieuw-Guinea, uitvoerig geschreven en herhaaldelijk is aangegeven over welke organisatorische en materiële middelen men thans beschikt, om de moeilijkheden en fouten van het verleden te ondervangen. Veel nieuws brengt de brochure dan ook niet.

In het geschrift komen echter tal van onjuistheden voor, die de schrijver had kunnen vermijden, wanneer hij te voren kennis had genomen van de artikelen in het tijdschrift Nieuw-Guinea, die over kolonisatie handelen.

„Waarom Nieuw-Guinea niet vruchtbaar is?” luidt de titel van een Hoofdstukje. Wel „omdat de grond jong-vulcanisch is en nog te weinig verweerd is”, is het antwoord. Een dergelijke uitspraak stempelt de schrijver tot volkomen leek en het moet werkelijk betreurd worden dat zulke apodictische uitspraken worden gedaan. Want alleen enkele gebieden van de Noordkust zijn jong-vulcanisch en de vruchtbaarheid is niet afhankelijk van de verweringsgraad, maar van de soort van het jong-vulcanische gesteente. In het van Reesgebergte en het Arfakgebergte zijn dit andesieten en andesieten-tuffen, dezelfde gesteenten waaraan de landbouwgebieden van Java hun grote vruchtbaarheid danken. Talloze argeloze lezers zullen dergelijke uitspraken van de resident Klaassen als zoete koek opeten en gaan geloven, dat heel Nieuw-Guinea een groene onvruchtbare woestijn is en dat vruchtbare gronden er niet voorkomen. En dit laatste is bepaald onjuist, even onjuist als de bewering zou zijn, dat op Java alleen vruchtbare gronden voorkomen.

Breedvoerig wordt ook de regenval besproken en men krijgt daaruit de indruk, dat die in vergelijking met Java en Sumatra veel en veel groter is. Dat is inderdaad in enkele gebieden van Nieuw-Guinea het geval, voornamelijk in de moerassige streken langs de Zuid-Westkust, in de MacCluer Golf en op enkele andere plaatsen. Maar in grote gebieden van Nieuw-Guinea is de regenval niet belangrijk groter dan op Java en

Sumatra en soms zelfs kleiner.

Een beschouwing wordt gegeven over de bodembacteriologie en de gevolgen die het openkappen van het oerwoud op de micro-fauna in de bodem heeft. Een heel belangrijk probleem, maar waarmee zich nog nooit een deskundige agroleoloog op Nieuw-Guinea bezig heeft gehouden en waarvan niets bekend is. Het is dan ook voorbarig om als leek theorieën, die in de Congo verkondigd zijn, klakkeloos voor Nieuw-Guinea over te nemen.

Ook ten aanzien van de mechanische landontginning worden uitspraken gedaan, waaruit afdoende blijkt, dat de schrijver blijkbaar niet de moeite genomen heeft om zich goed van de desbetreffende litteratuur op de hoogte te stellen. Natuurlijk wordt als voorbeeld het aardnotendrama van Tanganyika aangehaald en de schrijver komt daarbij tot de conclusie, dat toch niet kan worden aangenomen, dat daar alleen fouten zijn gemaakt. Nu is in Kongwa ook inderdaad het maximum aan mogelijke ernstige fouten gemaakt en men heeft daar met moeilijkheden te kampen gehad, die op Nieuw-Guinea niet bestaan.

Het is niet de bedoeling alle fouten van het groundnut scheme hier te gaan bespreken. Wel is het de bedoeling om aan te tonen, dat de heer Klaassen hier tot conclusies komt, die afdoende blijken geven van een onvoldoende bestudering van de ter zake bestaande literatuur en van ondeskundigheid.

De hoofdoorzaak van de vele mislukkingen is, dat men meende, dat men slechts achter de schrijftafel en in de tekenkamer methoden behoeft uit te denken en machines kon ontwerpen en dat het dan wel klopt. Zo werden b.v. de „Blaw Knox root-cutters” ontworpen en besteld zonder dat ook maar één prototype in beproeving was geweest. Zij werden een totale mislukking. De D7 tractor bleek niet voldoende trekkracht te bezitten voor het werktuig, terwijl de D8 tractor alleen op de eerste versnelling voldoende trekkracht daarvoor kon ontwikkelen. Bovendien waren de rupsbanden veel te smal.

Nieuwe Shervick-tanks van het leger had men tot tractoren omgebouwd. Maar ook hiervan was nooit een prototype tevoren in beproeving geweest en ook deze omgebouwde tanks bleken onbruikbaar te zijn, hoewel

met enkele wijzigingen veel van hun gebreken verholpen hadden kunnen worden. Dat kon echter in Kongwa niet gebeuren. Want hoewel er vele honderden mechanische hulpmiddelen in gebruik waren, had men verzuimd voor reparatiewerkplaatsen te zorgen om de vele honderden bulldozers, tractoren, root-cutters enz., die defect waren geraakt, te repareren!

Maar het ergste was, dat men in Kongwa de „bush” niet in de droge tijd kon rooien. De bodem van Kongwa bestaat voor 80 % uit vrij grof kwartzand met een hardheidsgraad 7, terwijl het staal van de landbouwwerktuigen zachter is en slechts een hardheid heeft van 6½. In de droge tijd bakt de bodem door de 20 % kleideeltjes tot een vaste cementlaag aaneen, die niet te bewerken is. Door het harde kwartzand waren de root-cutters van gewoon staal in 5 uur afgesleten, die van mangaanstaal in 20 uur en van Wolfram-staal in 25 uur.

Deze moeilijkheden bestaan in Nieuw-Guinea niet. Hoe het ook zij, uit het bovenstaande blijkt afdoende hoe uiterst ondeskundig het geschrijf van de resident Klaassen is. Hij had dan ook beter gedaan zijn artikelen in de pen te houden.

Maar er zijn ook heel wat ervaringen opgedaan, waar men van leren kan hoe men het op Nieuw-Guinea niet moet doen of hoe het wél moet worden gedaan. Maar na alle fouten die er in Kongwa gemaakt zijn met het groundnut scheme, zijn toch zeer velen, die daar thans werkzaam zijn van oordeel, dat het experiment moet worden doorgezet. Dat zijn dus dezelfde mensen, die de felste critiek hebben uitgeoefend op de onbekwame, zelfgenoegzame en bureaucratische leiding te Londen. Maar tevens dringen zij er op aan dat de „man on the spot” meer in de melk moet hebben te brokken.

Minister Sydney Webb, de opvolger van Strachey, die voor de blunders van het grondnotenplan verantwoordelijk is, zal dit omzetten in een ontwikkelingsplan op commerciële basis en in langzamer tempo, vermoedelijk onder de leiding van de regering van Tanganyika.

„Op Nieuw-Guinea stapten de bekwaamste Amerikaanse experts op het gebied van het rooien van het bos aan wat, om speedig tot de conclusie te komen dat tegen deze oertaaiheid niet op te tornen viel, ook niet

met de modernste middelen, tenzij men niet op geld wilde kijken. Men reed de machines het bos uit (!!!) en met dynamiet en kabels werd het stervende bos tot overgave gedwongen.” Aldus luidt het in de brochure.

Het is niet bekend waarop de schrijver deze uitspraak baseert. Wel is zij volkomen in strijd met het fotomateriaal en de tekst van het officiële Amerikaanse rapport van de „Seabees”, de genie van de Amerikaanse marine, die in enkele weken vliegvelden voor de zware bommenwerpers uit de jungle te voorschijn toeverden vrijwel uitsluitend met mechanische hulpmiddelen. Is het de schrijver niet bekend, dat de Seabees in de omgeving van Hollandia in 18 dagen een wegennet van 40 km hebben aangelegd? En dat men thans ditzelfde zou kunnen presteren met Papoea's als bulldozerchauffeurs, die het minstens net zo goed doen als de beste Amerikaanse vakman, als men maar over het nodige materiaal beschikt? Laat hij dan eens zijn licht opsteken bij de Genie van het KNIL in Hollandia, waarvan thans enkele officieren in Nederland vertoeven. Alleen voor het trekken van zeer zware stumps werd eerst dynamiet gebruikt, een hulpmiddel dat overal in Canada en Amerika bij de mechanische landontginning te baat wordt genomen. Is het de schrijver overigens niet bekend, dat het bos in Afrika thans voor een groot deel gerooid wordt middels een zware ankerketting, waarvan de uiteinden verbonden zijn aan twee zware rupsbandtractors? Dit alles is elementair bij de mechanische landontginning. Nergens reed men de machines het bos uit. Maar als er van dynamiet en kabels gesproken wordt, heeft de schrijver blijkbaar niet goed begrepen hoe zij gebruikt worden.

Men krijgt sterk de indruk, dat de schrijver zich teveel heeft laten leiden door zijn persoonlijke ervaringen van 1934 en dat hij er zich onvoldoende rekenschap van heeft gegeven, dat in de 16 jaren die sedert dien verlopen zijn, de techniek niet heeft stil gestaan. Dat blijkt ook uit het enige boekwerk, dat door de schrijver wordt aangehaald, het goede, maar thans in vele opzichten verouderde proefschrift van Dr. J. Winsemius, getiteld „Nieuw-Guinea als kolonisatiegebied van Europeanen en Indo-Europeanen”.

Hoe het ook zij, in de brochure wordt terecht ge-

wezen op het feit, dat men de kolonisatie niet als een peulschilletje moet beschouwen; dat men de strijd tegen het oerwoud alleen in georganiseerd verband dient te strijden als men slagen wil en dat de kolonist niet moet proberen om dit in zijn eentje te doen.

Maar ten slotte vraagt men zich af welk doel de schrijver eigenlijk met het schrijven van zijn brochure heeft beoogd? Hij komt in de laatste hoofdstukken tot de juiste conclusie dat de Nederlandse bevolking in de toekomst op grote schaal zal moeten emigreren in verband met de massale werkloosheid, die hier dreigt te ontstaan in de naaste toekomst. Slechts in beperkte mate zal echter een deel van de 250.000 nieuwe arbeiders die in de komende 4 jaren de arbeidsmarkt zullen komen versterken, naar het buitenland kunnen emigreren. Is het dan niet beter om de kolonisatie krachtig te subsidiëren teneinde daardoor talloze werklozen aan werk te helpen? De schrijver komt ten slotte tot de conclusie, dat men door kolonisatie op Nieuw-Guinea voor een deel de oplossing moet zoeken voor effectieve bestrijding van de onvermijdelijke werkloosheid. Die conclusie doet vreemd aan nadat de schrijver eerst heeft getracht om afdoende aan te tonen, dat Nieuw-Guinea onvruchtbaar en ongezond is, dat de regenval en de bodembacteriologie de landbouw-kolonisatie in dat gebied zeer ongunstig zullen beïnvloeden; dat de ontginning van het oertaal oerbos, dat overigens niet taaier is dan op Java en Sumatra, waar honderdduizenden hectaren oerwoud zijn ontgonnen, uiterst moeilijk is; redenen waarom de kansen van slagen voor een dergelijke kolonisatie uitermate gering zijn.

Men legt de brochure dan ook ten slotte naast zich neer met de vraag, wat de schrijver nu ten slotte eigenlijk wil? Wil hij waarschuwen tegen al te veel optimisme bij het koloniseren en het tot ontwikkeling brengen van Nieuw-Guinea? Als hij enigszins op de hoogte was geweest van de ter zake verschenen na-oorlogse literatuur over kolonisatie naar Nieuw-Guinea, dan zou hij hebben ontdekt, dat hij een open deur in heeft pogen te trappen.

Is de brochure misschien een reactie op de débâcle veroorzaakt door de overhaaste evacuatie van Indische Nederlanders uit Indonesië naar Nieuw-Guinea? Ook dit is volkomen overbodig, omdat de gezamenlijke kolo-

nisatie-verenigingen reeds op 18 Augustus 1949 een evacuatie-rapport bij de Nederlandse Regering en Staten-Generaal indienden, waarin zij erop wezen dat een dergelijke wilde kolonisatie als een gevolg van de politieke ontwikkeling onvermijdelijk zou moeten plaats vinden en dat dit tegen ieder prijs diende te worden voorkomen. In dat rapport gaven die Verenigingen uitvoerig aan op welke wijze een dergelijke wilde kolonisatie zou moeten worden voorkomen. Het is dan ook niet duidelijk wat de schrijver met zijn brochure heeft beoogd.

De vrees is dan ook zeker gewettigd, dat door de al te eenzijdige sombere voorstelling die van Nieuw-Guinea wordt gegeven, de brochure meer kwaad dan goed zal doen aan de kolonisatie op Nieuw-Guinea. Dat valt te betreuren en schijnt stellig niet de bedoeling van de schrijver te zijn geweest.

Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn.

Bondsorgaan van

Abonnement voor
Niet-Leden f. 4 50 p.j.
Losse nummers 50 ct.
Advertenties vanaf
50 cent.
Inzenden voor
elke 15e v.d. maand

Nieuw-Guinea Nederl. Vrouwen Bond
Groter Nederland Actie
Nationaal Réveil

Hoofdredacteur:
Dr. W. K. H. Feulletau
de Bruyn.
Redactie adres: Den Haag,
Daguerrestr. 31 - Tel. 399371

Op de bres
voor Nederlands
Nieuw-Guinea!

1e Jaargang No 6-7

Juli-Augustus 1950.

TRACTOREN-CURSUS voor LAND- en TUINBOUW

Met betrekking tot de drie cursussen: a) tractor-kennis, b) opleiding tot mecano, c) tuinbouw, voor welke elders in dit blad uw aandacht wordt gevraagd, gaarne een woord van hart tot hart, in het bijzonder tot de *Indische Nederlanders*, verspreid over Holland, die ernstig van plan zijn zich t.z.t. in Nieuw-Guinea te vestigen.

Tot hen, die steeds gepopeld hebben om te gaan, die in Nieuw-Guinee hun nieuwe Vaderland zien. Tot hen, die niet enkel op vergaderingen enthousiast zijn, tot die mensen onder ons, die *saadwerkelijk beginnen willen*.

En dan geloof ik niet, dat dit alleen de jongeren onder u raakt, maar ook u, veertigers en vijftigers, die immers door hetzelfde heilig vuur bezielde zijn.

U allemaal weet — met mij — dat nog nimmer sedert de oprichting der N.G.-verenigingen ons ideaal — *Nieuw-Guinee* — ons zo voelbaar-nabij gekomen is. Dat nog nimmer tevoren het Nederlandse volk in zo grote getale en zo intens met ons meegestreefd heeft en meestreeft, naar de verwezenlijking van ons aller wensdroom: *Een eigen Vaderland in Nederlands Nieuw-Guinee*. Een volk, dat opbouwen kan, een volk met de beste ervaring ter wereld, een volk ook, dat, met ons, al haar energie wil en zal wijden aan de openlegging van dat grote brok land: Nieuw-Guinee.

Inderdaad, we zijn, in K.M. uitgedrukt, nog verder van honk nu, doch..... dichter dan ooit bij het tijdstip, dat het eerste immigrantenschip zee kiezen zal: *Nieuw-Guinee-waarts*.

En nu vraag ik u: Hoe denkt ge, dat ge u voelen zult, als ge straks *niet* op die eerste boot zit? Ook niet op de tweede en derde boot? Als ge hier — in Negrikoud — op uw beurt zult moeten wachten, terwijl ge

popelt om te gaan, en duizenden praktische werkers vóór u vertrekken ziet?

Diepe verontwaardiging verbloemt de feiten niet, dat we — *thans nog* — als voortrekker niet deugen, dat onze handen beslist verkeerd staan en we daar maar een sta-in-de-weg zouden zijn. Omdat de meesten onzer immers altijd..... kantoorkruk geweest zijn..... eerzaam baantje, doch zo verd..... onpractisch.....!

Zo stel ik u allen dan voor: **GOOIT OM HET ROER!** Leren we, naast de penhouder, de **TRACTOR** bedienen en straks de **CIRKELZAAG!** Leren we de praktische dingen uit *land- en tuinbouw!* Leren we hier: allround worden, leren we *hier* datgene, dat ons *daar* van pas komt! In Nederlands-Nieuw-Guinee!

Ook al gaat u straks in dienstverband, dan nog zal eens de tijd komen, dat ge..... op eigen grond..... op uzelf zult zijn aangewezen. En..... **UW HANDEN GEBRUIKEN KUNT**, naast uw verstand. Is het nodig, voor u te herhalen, uit brieven uit Manokwari, passages als deze: „Onze jongens zijn ware prutsers..... helaas geen Chinese werklieden hier, die van alles kunnen en handig zijn.....”

Indische Nederlanders, toont nu dan, dat het u menens is. **MAAKT U KLAAR OM TE GAAN**, klaar voor de start.....! Meldt u — mondeling, schriftelijk, telefonisch — bij honderden voor deze cursussen: **PRAC-TISCH WERKER WORDEN.**

En **DOET HET NU!**

Secretariaat:
Daguerrestraat 31,
Den Haag, Tel. 39.93.71.

DOELSTELLING NATIONAAL REVEIL

De vereniging Nationaal Réveil stelt zich ten doel de actieve en voortgezette bestudering van de staatkundige, sociale en financieel-economische vraagstukken, die voor de volkeren van alle delen van het Rijk van betekenis zijn en het bevorderen ener oplossing daarvan in waarlijk nationale geest.

VERKLARING VAN MINISTER
VAN MAARSEVEEN OP 20 JUNI 1950.

Handelingen van de Eerste Kamer 1949/1950 p. 785.

De Nederlandse Regering is van mening, dat het weinig doeltreffend zou zijn om voor een land, dat nog in een weinig gevorderd stadium van ontwikkeling verkeert, een éénjaarplan vast te stellen, te meer omdat, gelijk ik in de Tweede Kamer der Staten-Generaal namens de Regering mocht verklaren, de Regering onveranderlijk op het standpunt staat, dat Nieuw-Guinea ook na afloop van bedoeld jaar onder Nederlandse souvereiniteit behoort te blijven. De zedelijke grondslag, waarop deze overtuiging van de Nederlandse Regering, waarvoor zij ook gedurende de Ronde-tafelconferentie pal heeft gestaan, berust, is gelegen in het belang van de bevolking van Nieuw-Guinea en in de wens van de bevolking van Nieuw-Guinea, voor zover deze bevolking reeds voldoende rijp is om haar belang te kunnen beoordelen. Nederland heeft tot taak Nieuw-Guinea tot ontwikkeling te brengen, hetgeen allereerst wil zeggen, dat de bevolking van Nieuw-Guinea moet worden opgebeurd uit het primitieve stadium van beschaving, waarin ze op dit ogenblik verkeert. Vóór alles zullen wij dus onze aandacht moeten concentreren op de bevolking zelve en mede, naargelang deze bevolking tot ontwikkeling komt, zullen wij ook de economische ontwikkeling van Nieuw-Guinea met een betere kans op welslagen ter hand kunnen nemen. Deze economische ontwikkeling eist, wil zij doeltreffend behartigd worden, nog diepgaande onderzoekingen, weloverwogen voorbereiding en geleidelijke uitbreiding en verbetering van het Overheidsapparaat in Nieuw-Guinea. Overhaasting zou ook op dit terrein slechts kunnen schaden aan de te betrachten doelmatigheid, bij de uitvoering van de grote culturele, sociale en economische taak van het Nederlands bestuur over Nieuw-Guinea. Indien men in dit verband nagaat wat het belang van de bevolking van Nieuw-Guinea eist, dan is het niet twijfelachtig, dat dit belang volstrekt vordert, dat Nederland zijn taak ten aanzien van Nieuw-Guinea voortzet. Indonesië is namelijk vooralsnog volstrekt niet bij machte deze taak van Nederland over te nemen. Zo heerst er in Indonesië, gelijk de Nederlandse Regering nog onlangs in haar Nota aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal mocht uiteenzetten, een ontstellend tekort aan onderwijskrachten, een tekort, dat nog in de naaste toekomst dreigt vergroot te worden, doordien vele Nederlandse onderwijskrachten uit hoofde van de slechte materiële positie, waaronder zij hun werk in Indonesië thans moeten verrichten, er naar hunkeren om naar Nederland terug te keren. Op medisch terrein bestaat in vele delen van Indonesië een noodtoestand, door volslagelij gebrek aan een, ook maar enigszins voldoende, aantal medici. Ook op technisch gebied kan Indonesië met de krachten, waarover het zelf beschikt,

op dit ogenblik bij lange na niet volstaan. Onder die omstandigheden zou het niet in het belang van de bevolking van Nieuw-Guinea zijn, wanneer de last om Nieuw-Guinea tot ontwikkeling te brengen op Indonesië werd afgewenteld. Naar menselijke berekening zou daarvan slechts het gevolg kunnen zijn, dat de verdere ontwikkeling van Nieuw-Guinea voorlopig wordt afgesloten. Ik twijfel in dit verband niet aan de goede wil van Indonesië ten opzichte van Nieuw-Guinea, maar goede wil alleen is niet voldoende.

Waarop echter zal het ontwikkelingswerk van Nederland ten aanzien van Nieuw-Guinea uitlopen? Op dezelfde doelstelling, welke de Nederlandse politiek ook ten aanzien van Indonesië in deze eeuw gekenmerkt heeft, namelijk op het tot zodanige graad van culturele, sociale en staatkundige rijpheid brengen van het Nieuw-Guinese volk, dat het in staat is zijn eigen lot in handen te nemen en zich zelf te besturen. Wanneer Nederland het volk van Nieuw-Guinea zo ver zal hebben gebracht, dan zal dit volk in volkomen vrijheid zelf zijn staatkundige status kunnen bepalen. Wil het in dat geval zich aansluiten bij Indonesië, dan zal Nederland daartegen geen bezwaar mogen maken. Wil het een eigen onafhankelijk volksbestaan leiden, dan zal Nederland ook daarin hebben te bewilligen. Wil het de band met Nederland in enige vorm bestendigen, dan zal Nederland daarin evenzeer moeten toestemmen. Over de toekomstige status van Nieuw-Guinea, die gebaseerd moet zijn op de wens van de bevolking van Nieuw-Guinea, kunnen Nederland en Indonesië reeds op dit ogenblik vruchtbare besprekingen voeren, waarbij voorop moet staan, dat de bevolking van Nieuw-Guinea, eens tot voldoende ontwikkeling gebracht, in volkomen vrijheid zijn eigen staatkundige status zal moeten bepalen.

NIEUW-GUINEA SPREEKT:

*„Wij willen niet onder de Republiek Indonesia Serikat”.
Alle volkeren der Zuidzee ondersteunen de Papoea's
daarbij.*

Het Volk van Nieuw-Guinea wil niet onder de Indonesiërs komen en het wordt daarin gesteund door de Papoea's van Australisch Nieuw-Guinea. En niet alleen door hen, maar door alle Volkeren van het gehele Zuiden van de Stille Oceaan, aldus verklaarde de Heer Nicolaas Jouwé, toen hij gisteravond op Schiphol aankwam.

De Heer Jouwé komt hier als adviseur bij de besprekingen, welke de gemengde Nederlands-Indonesische Nieuw-Guinea Commissie hier te lande zal voeren. Vorig jaar heeft hij Nederland reeds bezocht ter gelegenheid van de Ronde Tafel Conferentie, tezamen met de Heer Johan Ariks en thans bij zijn terugkomst verklaart hij, dat het volk van Nieuw-Guinea met nog meer beslistheid en scherper en sterker nog de eis stelt, dat Nederlands Nieuw-Guinea bij Nederland blijft.

Vlot en met gemak zet hij zijn eisen in het Maleis uiteen en als hij binnenkort met evenveel gemak het Nederlands beheerst, dan is het te hopen dat hij in de gelegenheid gesteld wordt, zelf aan de Nederlanders te vertellen (en vooral niet te vergeten aan de Nederlandse Regering) hoe de Papoea's erover denken. Nog meer te hopen is het, dat het dan niet meer nodig zal zijn.

De Indonesiërs spreken altijd van een koloniale overheersing van Nieuw-Guinea door de Nederlanders, aldus vertelde hij ons, maar zo voelen de Papoea's het niet. Zij beschouwen de taak der Nederlanders als opvoeding tot zelfstandigheid. Daarom willen zij vrijwillig onder het Nederlandse Gezag blijven. Zij weten, dat zij dan een zelfstandig bestaan zullen hebben.

Onder de Indonesiërs is dat onmogelijk, ging hij verder, onder de Indonesiërs komen zij onder koloniale overheersing en dat wijzen zij volstrekt af, want dan komen zij nooit vrij.

Zij willen zelfstandig beschikken over hun eigen lot. De Heer Jouwé wees op het verschil van karakter tussen de Papoea's en de Indonesiërs. De Indonesiërs kennen de feodale onderworpenheid, maar zo zijn de Papoea's niet. Vrijmoedigheid is hun karaktertrek.

De Papoea's zijn verontwaardigd over de uitlatingen van Moh. Yamin te Djakarta. Deze beweerde, dat het Volk van Nieuw-Guinea bij Indonesië wil komen en dat Soekarno en Hatta in Nieuw-Guinea zeer geliefd zijn.

Dit is in strijd met de feiten.

Alleen de bescherming door het Bestuur was de oorzaak, dat de Indonesische Commissieleden voor molestatie behoed werden, toen zij kortelings nog op Nieuw-Guinea kwamen.

Republikeinse infiltranten, die onrust wilden stichten, zijn door het Volk zelf gegrepen en aan het Bestuur overgegeven. Als de Indonesiërs komen, zullen de Papoea's zich tot de laatste man verzetten.

Men beweert wel, dat Nederland een klein en arm land is en daarom niet in staat is om Nieuw-Guinea tot ontwikkeling te brengen.

De Papoea's echter wensden desniettemin, hoewel zij dit weten, onder Nederlands gezag te blijven, omdat zij op het standpunt staan dat het Nederlands plicht is, geen afstand te doen van de verantwoordelijkheid, die het op zich heeft genomen.

De Indonesiërs beweren wel, dat de Indische Nederlanders, die naar Nieuw-Guinea komen, de Papoea's verdrukken willen.

De waarheid is, dat de Indische Nederlanders zich behoorlijk gedragen en de Papoea's zijn gaarne bereid, hen als broeders te ontvangen en samen met hen het land te openen.

De Indische Nederlanders komen er niet als „toean's" maar zij hebben alles opgeofferd en zij leven in hutjes daar in Nieuw-Guinea en beschouwen het als hun eigen land. Daarom zijn zij welkom.

Er is plaats voor hen allen en zij zijn de mede-arbeiders aan de ontwikkeling van het land. Op de conferentie van Syva waren 45 delegatie-leden van de Volkeren van de Zuidelijke Stille Oceaan bijeen. Het was de eerste maal, dat deze Volkeren zelf tezamen kwamen.

Zij spraken op de Conferentie niet over politiek, maar over sociale en economische vraagstukken. Maar buiten de conferentie hadden zij gelegenheid te over elkander nog meer te vinden.

Vertegenwoordigers waren er van Samoa, de Salomons, de Nieuwe Hebriden, Tahiti, de Fidzji-eilanden, Tongga, Nieuw Caledonië, Naoru, Cook eiland, Gilbert en Marshall-eilanden.

Het plan was, dat zij na drie jaar opnieuw zouden samenkomen, doch het is de algemene wens, dat het na twee jaar zal zijn, aldus de heer Nicolaas Jouwé.

Lijst der loten, waarop een prijs gevallen is, welke nog niet werden afgehaald.

0088, 0094, 0121, 0145, 0148, 0149, 0162, 0190, 0249, 0271, 0275, 0300, 0309, 0348, 0365, 0381, 0392, 0415, 0507, 0512, 0513, 0538, 0548, 0557, 0564, 0571, 0588, 0589, 0633, 0706, 0752, 0758, 0774, 0780, 0794, 0795, 0820, 0863, 0888, 0889, 0897, 0899, 0912, 0922, 0972, 0974, 0984, 0996, 1124, 1125, 1135, 1146, 1167, 1205, 1210, 1221, 1225, 1252, 1253, 1284, 1285, 1304, 1351, 1370, 1390, 1397, 1401, 1432, 1452, 1480.

DOELSTELLING GROTER NEDERLAND ACTIE

Het doel der vereniging is een actie te voeren onder Nederlanders, om te geraken tot een door Nederlanders voor volksvestiging in Nederlands Nieuw-Guinea Nederlanders op publiekrechtelijke grondslag, met als einddoel de opname van N.N.G. met een eigen status als gebiedsdeel van het Koninkrijk der Nederlanden.

EMIGRATIE-PLANNEN NAAR NIEUW-GUINEA.

In verband met de onzekere toekomst in NEDERLAND, zien velen uit naar emigratie, naar den vreemde. Maar waarom gaat men dan niet naar NIEUW-GUINEA?

De mogelijkheden om een nieuwe toekomst op te bouwen in NIEUW-GUINEA, indien het zijn huidige politieke status behoudt en aldaar vrede, veiligheid en rechtszekerheid heersen en een goede samenwerking bestaat met de bevolking van Irian, bestaan inderdaad en zijn geen wensdromen, al zal er hard moeten worden gewerkt.

Over die mogelijkheden is al veel gepraat en geargumenteed, doch weinig is er gedacht over de vraag, HOE KUNNEN WIJ, PARTICULIEREN HET DOEN OP EIGEN INITIATIEF, om iets tot stand te brengen.

Welke mogelijkheden biedt NIEUW-GUINEA ons nu, dus op korte termijn en hoe zijn de kansen op een verdere eventuele uitbreiding in de toekomst?

De eerste vraag die dan beantwoord dient te worden is, HOE KAN MEN IETS BEREIKEN, ZONDER MILLIOENEN, JA MILLIARDEN in dit onmetelijke land te investeren om redelijke resultaten te bereiken. Kan onze REGERING dit? NEEN, dat weet een ieder maar al te wel.

Op welke wijze zouden wij, geen kapitalisten zijnde, dan wel iets kunnen ondernemen?

Heel eenvoudig. Men kan zich aaneensluiten en kapitaal investeren in een onderneming, die trachten zal te bewijzen, dat er wel IETS te ondernemen valt in NIEUW-GUINEA, dat LEVENSVATBAARHEID EN KANS VAN SLAGEN HEEFT, mits dit op gezonde basis geschoeid is.

Dit kapitaal is nodig om een zo krachtige Maatschappij te vormen en zich, niet alleen reisvaardig te maken, doch ook om de uitrusting te kunnen bekostigen.

1. DOEL DER ONDERNEMING.

- a. Het vangen van vis, in het bijzonder TONIJN; de opbrengst hiervan te verhandelen of te conserveren.
- b. Het vergaren en doen vergaren van PARELMOER SCHELPEN en deze te verhandelen en (of) te verwerken.
- c. Het verkrijgen en handel drijven in BOSPRODUCTEN.
- d. Het vangen en verzamelen van reptielen voor de verwerking der huiden en hierin handel te drijven.
- e. Het financieel deelnemen in ondernemingen, welke een gelijk of gelijksoortig doel beogen.
- f. Het verzamelen of doen verzamelen van zeldzame orchideën en deze te verhandelen.
- g. Het vergaren of doen vergaren van zeewier, hierin handel te drijven en/of te verwerken.

h. Het vangen van levende zeldzame vogels en andere dieren en hierin handel te drijven. Handel zal voorts gedreven worden met binnen- en buitenland in goederen, geschikt voor de export in ruil voor gebruiksgoederen en voedsel, vooral rijst, zoute vis, verse vis enz. Export der bovengenoemde producten zal ten doel hebben om de deviezenpositie in vreemde valuta te versterken.

2. SAMENWERKING.

- Er zal in de eerste plaats samenwerking gezocht worden met de AUTOCHTONE bevolking van NIEUW-GUINEA, om in het bedrijf zoveel mogelijk lokale arbeidskrachten in te schakelen.
- Contact op te nemen met STICHTINGEN en VERENIGINGEN, die de emigratie naar NIEUW-GUINEA bevorderen.
- Het samenwerken met de daar reeds gevestigde KOLONISTEN en deze te steunen in de meest uitgebreide zin, door aanvoer van de voor hun onontbeerlijke levensmiddelen en het vervoeren en verhandelen van hun producten.
- Het contact, de richting en hoedanigheid van deze samenwerking zal mede in overleg met de OVERHEID plaats hebben.

3. VOORZIENING IN HET LEVENSONDERHOUD VAN HET PERSONEEL.

In het levensonderhoud der werkende deelgenoten in de organisatie zal worden voorzien, uit de baten van het bedrijf. Men bestrijdt alle kosten van dit levensonderhoud uit de bedrijfskas in NIEUW-GUINEA. De levensmiddelen zullen betrokken worden van daar aanwezige importeurs, of door eigen import van elders, b.v. rechtstreeks uit NEDERLAND. Intussen zal men er rekening mede moeten houden, dat zodra de bedrijfsresultaten zulks mogelijk maken, overmaking van gelden van NIEUW-GUINEA naar NEDERLAND uit dezen hoofde ter ondersteuning van de achtengelaten gezinsleden, zal plaats hebben. Rekening houdende met de reisduur naar Nieuw-Guinea zal dit niet eerder dan na 3 à 6 maanden kunnen geschieden.

4. STANDPLAATS.

Deze zal pas na onderzoek ter plaatse kunnen worden vastgesteld. Vermoedelijk zal SORONG de aangewezen plaats zijn, daar de afzetmogelijkheden hier het grootst zijn, en de vangst van tonijn de gunstigste vooruitzichten biedt. Daar de werkende deelgenoten aan boord van de motorboot leven, dus beschikken over huisvesting, zal tegen hun vertrek naar Nieuw-Guinea geen bezwaar kunnen rijzen.

5. REISKOSTEN EN VERVOER.

De reiskosten van de deelgenoten naar de plaats van bestemming worden door henzelf bekostigd. Het vervoer van de materialen zal worden betaald door de onderneming.

6. KAPITAAL.

Het benodigde kapitaal voor uitrustingskosten worden geraamd op f 45.000,—. Daarvan zal een zeewaardige motorboot van 20 tot 50 ton worden aangeschaft, de uitrusting voor de tonijnvisserij, terwijl daaruit ook de vervoerskosten naar Nieuw-Guinea moeten worden betaald. Buiten dit bedrag zal men echter per reis-deelgenoot f 2000,— dienen te reserveren als zekerheidstelling voor levensonderhoud gedurende 3 maanden.

Het kapitaal zal worden gestort op een te goeder naam bekend staande Bank in NEDERLAND. Een specificatie van aan te schaffen materialen zal aan de deelnemers worden overgelegd.

7. VERGADERINGEN

Vergaderingen worden dan pas uitgeschreven wanneer er noodzakelijke veranderingen of wijzigingen in het bedrijf plaats moeten hebben, of voor wijzigingen in Statuten of uit hoofde van niet voorziene omstandigheden. Op de eerste vergadering zullen de ondervolgende punten worden besproken.

- Het verkiezen van een Leider.
- Het verkiezen van een Assistent-Leider.
- De eerste gevolmachtigde vertegenwoordiger.
- De tweede gevolmachtigde vertegenwoordiger.
- Bij welke Bankinstelling de gelden zullen worden gestort.
- Welke personen alleen financieel deelnemen.
- Welke personen als reisdeelgenoot mede gaan.
- Welke personen belast zullen worden met het toezicht op het inrichten van het vaartuig en het aankopen van materialen.
- Datum van storting van het kapitaal.
- Diverse aangelegenheden, zo o.a. in welke vorm deze onderneming gegoten zal worden. De participanten hebben gelijk stemrecht.

Noot van de Redactie. — Zoals uit bovenstaande opzet blijkt, zijn de deelgenoten van plan een „traders“-bedrijf op te zetten, dat zij hebben gekoppeld aan een visserij op tonijn. Dit is begrijpelijk. Uit de praktijk moet nog blijken welke branche het meest winstgevend zal zijn. Overigens lijkt de geraamde kapitaalsinvestatie van f 45.000,— wel wat klein voor een flinke motorboot met uitrusting.

VERKEERSVRAAGSTUK NIEUW-GUINEA (II).

In de noot van de Redactie onder mijn eerste stuk (Bondsorgaan No. 3) wordt gewag gemaakt van de vrachtaart der „Traders“ in Australisch Nieuw-Guinea, zoals gezegd: „handelaren“, die op eigen risico met hun scheepjes van 15 tot 50 ton langs de kust varen. Dat zijn handelaren met een eigen vervoermiddel, waarmede zij de opgekochte of geproduceerde goederen op een plaats brengen waar deze goederen meer verkoopwaarde krijgen of waar zij die goederen naar verdere bestemmingen kunnen re-expediteren. Men kan deze traders zo ongeveer vergelijken met boeren, die met een eigen vrachtauto hun eieren, groenten, vruchten of varkens naar de marktplaats vervoeren, doch tevens genegen zijn goederen voor anderen tegen betaling te vervoeren en te verzorgen.

Hoewel ik een zodanige vervoerswijze zeker nuttig acht in het beginstadium van de kusthandel, heeft zij haar bezwaren zodra men komt tot werkelijk doelbewuste nederzettingen aan de kust van Ned. Nieuw-Guinea. Dan moet men de belangen van de tot ontwikkeling te brengen landbouw en handel, en ook van de industrie, gaan scheiden van die van het vervoer. Het vervoer moet dan zuiver beschouwd worden als een der middelen om al het andere doelmatig te dienen. Ik ging uit van de gedachte, dat de ontwikkeling van N.G. niet bij kleine beetjes moet beginnen. Daar zijn thans de omstandigheden niet naar. Behalve redenen van algemeen politieke aard, die ik hier niet zal aanroeren, zijn er nog andere zeer klemmede. Er wachten reeds thans tienduizenden Indische Nederlanders direct op een nieuw land om er zich in te kunnen vestigen en te kunnen werken aan een toekomst. Er wachten elk jaar duizenden Nederlanders op een arbeidsveld, omdat het eigen vaderland te klein wordt om ze te eten te geven en hun nakomelingen voor armoede te behoeden. Ongeveer een miljoen Papoea's zijn al te lang verwaarloosd, waardoor hun bestaan

werd gelaten in de angsten van het donkerste animisme.

Van uit dit gezichtspunt geoordeeld, is het plicht van Nederland om zo snel en zo goed mogelijk tot openlegging en civilisatie over te gaan van het reusachtige brok onontgonnen land, dat Nederlands Nieuw-Guinea is. En het kan ten slotte ook Nederlands toekomstig voordeel, blijken, als het zulks in snel tempo behoorlijk doet. Daarom zal het nodig zijn, dat openlegging en civilisatie van dit land geschiedt op een grootscheepse wijze; de kolonisatie moet niet druppelsgewijze plaats hebben; in het groot moet men deze zaak aandurven. Natuurlijk na grondig onderzoek der plaatselijke mogelijkheden. Ik denk hier aan het ontwerpen van z.g. streekplannen, zoals Resident Eehoud bedoelt in zijn brochure: „Op de drempel van een nieuwe toekomst”.

Zo gezien is er eigenlijk geen plaats voor die „traders”; liever gezegd: onder die omstandigheden zouden traders niet meer op hun plaats zijn. De verhoudingen worden dan ook al direct gecompliceerder. De trader is in de eerste plaats „handelaar” en heeft zich gericht op zijn eigen voordeel. Dat is voor hem 't voornaamste en dit is hem ook niet euvel te duiden. En daarom zal het zeer natuurlijk zijn, als hij op één gegeven moment te kiezen heeft tussen zijn eigen voordeel en dat van anderen (ook handelaren of kolonisten, maar die geen vervoermiddel hebben), dat hij dan de vrachtprijzen, eventueel de vaarbeurten of andere in zijn vermogen zijnde maatregelen zo zal stellen, dat die in zijn voordeel werken. Het zou zelfs zover kunnen gaan, dat hij niet alleen een voorsprong verkrijgt, doch anderen benadeelt. Daarom zal het nodig zijn de belangen van de handel, van de kolonisten en nog anderen, geheel afgescheiden te houden van die van de transporteur. Ook om de belangen van alle personen en groepen in de streek gelijke kansen te geven, wat het beste zal zijn voor een „gezonde” ontwikkeling van de streek.

Het zal ook economischer zijn het transportwezen langs de kust in één hand te houden. Want stel, dat de kuststrook langs een vervoerstraject zich zo ontwikkelt, dat één (het oorspronkelijk) scheepje het niet alleen meer af kan.

Wat gebeurt er dan? Hebben wij één enkel vervoerslichaam, dan kan het voor dit traject te klein geworden scheepje op een ander (misschien nieuw) traject nog een lange tijd en nuttige diensten verrichten. Zo'n vaartuig is niet als een auto na plm. 5 jaar intensief gebruik af te schrijven, doch kan wel 20 tot 30 jaren mee, soms nog langer. Voor het oude traject wordt tijdig een groter schip aangeschaft. De exploitatiekosten van één enkel schip zijn veel lager dan die van twee van de helft van de vervoerscapaciteit van het eerste. De kosten en dus de vrachtprijzen kunnen over het geheel lager worden gehouden.

Een trader kan dat niet zo gemakkelijk doen. Eerstens voelt hij zich door zijn intussen reeds gevestigde handel aan die oude streek gebonden; dat kan althans zeer sterk het geval zijn. Het oude traject zal hij dan niet gaarne verlaten. Een groter schip in de vaart brengen en het oude laten varen op een nieuw traject, betekent voor hem een betrekkelijk grote kapitaalsuitgave en vrij grote risico's. Daartoe zal hij niet gemakkelijk besluiten.

Waar een trader als regel ook veel moeilijker toe kan besluiten, is: om de winst op een voordelig geworden traject te compenseren tegen het aanvallig verlies op een nieuw te bevaren route. Men mag dit, in het algemeen belang van het land, wel eisen van het Gouvernement. Ik stelde daarom in mijn eerste stuk: De Staat kan het gehele bedrijf van veer-

diensten als een noodzakelijk hulpmiddel beschouwen voor de ontwikkeling van het land en op deze gedachte het financieel eind-resultaat afstemmen. De ontwikkeling van het land is het doel. Op het transportbedrijf (het hulpmiddel) behoeft in totale omvang geen winst gemaakt te worden. Er zijn zulke grote belangen bij het doel betrokken, dat men in de aanvang — ter bereiking van het doel — zelfs verlies moet riskeren. In de aanvang, bij de opbouw van het land lijkt mij dit de beste gedragslijn.

Daarom geef ik de voorkeur aan één enkele onderneming voor de gehele kustvaart en wel één, waarvan de risico's worden gedragen door — en de hoogste leiding — gebaseerd op het algemeen landsbelang — in handen ligt van het Gouvernement.

Blijkens de opmerking van de Redactie heeft men in Australisch Nieuw-Guinea de ervaring opgedaan, dat al te veel Gouvernementsbemoedening ook op verkeersgebied hoogst schadelijk werkt. Dit zal dan zeker liggen in het: al te veel. Men zal dan goed doen daar eens een kijkje te nemen en van de bezwaren kennis te nemen, om te weten hoe het niet moet gedaan worden. Maar tegenover het voorbeeld dáár staan er vele andere voorbeelden in de wereld, dat het, met door de staat gecontroleerde bedrijven wel goed gaat, als men de behartiging van het algemeen belang tot maatstaf neemt. Ik ben nooit staatsambtenaar geweest en zeker geen voorstander door dik en dun van staatsexploitatie, maar ik zou het niettemin juist achten, dat onder de gegeven omstandigheden de kustvaart van Ned. Nieuw-Guinea geëntameerd wordt door één enkel lichaam en wel van staatswege. Maar — zoals in mijn eerste stuk gezegd — men zorge er voor, dat de werkers in dat bedrijf nu eens niet te veel gehandicapt worden door het bekend ambtelijk bestel. De verantwoording voor beslissingen; plaatselijke regelingen en andere zaken, die niet direct de algemene leiding raken, moeten niet verder naar het centrale punt worden getrokken dan voor een goede gang van zaken noodzakelijk is. Geen stapje dichter. Iedere instantie van de Staat vertoont inderdaad de neiging te veel te willen „regelen”, te veel op papier te willen vastleggen hoe haar lager liggende organen moeten optreden, wat zij niet en wat zij wel mogen doen. Men doodt daardoor alle initiatief bij de werker. Men moet zijn mensen voldoende vrijheid van handelen laten, opdat zij het besef hebben, dat het werk van hun geest ook broodnodig is om de zaak goed te laten draaien. Als dat in een particuliere onderneming wel kan, dan kan het ook wel in een onderneming van de overheid; als men maar wil.

De particuliere vrachtvaaier wordt, „al spoedig door schade en schande wijs”, waardoor hij gedwongen wordt de praktische ervaring op te doen, die hij nodig heeft voor zijn portemonnaie. Maar van de werkers van hoog tot laag in een overheidsbedrijf kan men evengoed de beloning voor de arbeid zodanig stellen, dat zij zeer veel belang hebben bij een bevredigend functioneren van het gehele bedrijf.

Er zijn voorbeelden genoeg van reuzen-ondernemingen, waarin dit geschiedt. Zulke grote bedrijven, waarvan de gewone werkers hun hoogste baas nooit hebben gezien. Ook hier geldt het: als men maar wil. Het is helemaal niet nodig, dat een referendaris op een departement van binnenlands bestuur in hetzelfde salarisschaal-hokje zit als een werker van een overheidsbedrijf van ongeveer gelijke capaciteit, die slechts regelingen kunnen opstellen naar reeds bestaande voorbeelden.

Noot van de redactie. — De schrijver vergist zich ten aanzien van de toestand zoals die vóór de oorlog op scheepvaartgebied bestond in Australisch Nieuw-Gui-

nea. Het hele scheepvaartverkeer tussen de grote havens was in handen van particuliere maatschappijen. De staat had geen bemoeienis met het vervoer. De vracht in de grote havens werd bijeengebracht door traders, waarbij men niet moet denken dat deze mensen uitsluitend handelaren waren, of uitsluitend passagiers en goederen vervoerden. Die traders stemden hun bedrijf geheel af op de plaatselijke behoeften en als het te pas kwam, traden zij zelfs op als bioscoop-exploitant, waarbij de entree b.v. betaald werd met een zekere hoeveelheid copra, lolaschelpen, of knolgewassen enz. Op welk gebied hun economische activiteit zich ontplooidde, wordt o.a. aangegeven in het artikel „Emigratieplannen naar Nieuw-Guinea” van dit nummer.

Soms had dit bedrijf iets weg van het zogenaamde „pioniervaren” van de KPM van ongeveer 30 jaren geleden, waarbij de kapitein dan tevens cargadoor was. De KPM was volgens het contract met de Regering verplicht om eenmaal in een bepaald aantal weken bepaalde havenplaatsen aan te doen. Maar als een Chinees bij de kapitein kwam met de mededeling dat hij ergens 500 picol damar of copra voor afvoer gereed had, dan ging de KPM'er er heen en kwam rustig enkele dagen te laat aan. Aan boord voeren ook altijd reizende handelaren mede met hun goederen; zij verkochten die goederen of aan hun klanten, de Chinese tokohouders, of zij hielden zelf een soort passaar aan boord. Zo kwamen verschillende kleine plaatsjes tot ontwikkeling op Noord Nieuw-Guinea.

Zoiets doet een staatsmaatschappij niet. Die moet precies op tijd varen. De KPM heeft zich daar niet aan te storen en het komt er niet op aan of het schip een dagje later komt. Vandaar de bijnaam „Komt Pas Morgen”. Bovendien neemt een kapitein van een staats-maatschappij stellig het risico niet dat steeds aan het pioniervaren was verbonden in gebieden, waar geen goede zeekaarten zijn. Dat kan hem in ongelukken brengen en daar denkt een kapitein-ambtenaar niet aan. Dus houdt hij zich aan de voorschriften.

Het particuliere systeem heeft vóór de oorlog in Australië uitstekend voldaan. Maar toen de socialistische regering met staats-exploitatie van scheepvaartlijnen in Nieuw-Guinea begon, was weldra de ellende niet te overzien. Wanneer men, evenals vóór de oorlog, op Nieuw-Guinea het verkeer laat verzorgen door contractlijnen, die, indien nodig, gesubsidieerd worden, dan is dit de goedkoopste en beste methode om de geregelde verbindingen over zee te garanderen. Maar dan moet ook concurrentie van Chinese- en andere boten, doch vooral prauwen en kleine motorschepen mogelijk zijn. Dat is de beste methode om de vrachten zo laag mogelijk te houden, iets wat voor de kolonisten van het grootste belang is.

CURSUSSEN VOOR LAND- EN TUINBOUW.

Het ligt in het voornemen, om bij voldoende deelname cursussen te organiseren:

- voor de behandeling, onderhoud en gebruik van landbouwtractoren;
- voor het repareren van landbouwtractoren. Hier-voor is vakbekwaamheid als bankwerker vereist.
- Tuinbouw cursussen.

Voor de cursussen zal lesgeld moeten worden betaald, dat per cursus ongeveer f 40.— à f 50.— zal bedragen. De leerlingen zullen na afloop van de cursus ook het land- of tuinbouwwak in de praktijk leren, indien zij dit wensen.

Gegadigden worden verzocht zich op te geven aan het Secretariaat van de GNA, Daguerrestraat 31, Den Haag.

DOELSTELLING VAN DE NIEUW-GUINEA NEDERLANDSE VROUWEN BOND

Het doel der vereniging is:

- Het bevorderen van een hechte samenwerking tussen alle Nieuw-Guinea verenigingen, die dezelfde doelstelling hebben n.l. een eigen stamland, Nieuw Guinea, los van Indonesië, direct onder de Kroon;
- het opwekken van de belangstelling voor de Nederlandse Vrouw en het verdiepen van haar inzicht in culturele, sociale, economische en staatkundige vraagstukken;
- het bevorderen van meer Nationaliteitsbesef en gemeenschapszin door het steunverlenen aan allen die voor de Nederlandse zaak gestreden hebben, zowel in Nederland als in andere delen der wereld, waar ons volk zich nog Nederlander voelt en denkt, hierdoor het verschil opheffend tussen blank en bruin (onder de Nederlanders);
- het bevorderen van de daadwerkelijke deelname aan de Regeringstaal in Nederland en Nieuw Guinea.

DE ONTVANGST VAN DE NIEUW-GUINEA COMMISSIE.

De ontvangst van deze commissie was op Biak alsehalve hartelijk, in Hollandia aangekomen, moest de Commissie constateren, dat de stemming aldaar jegens haar er niet beter op was. Soms was de houding van het publiek zelfs dreigend. Ook hier de nodige leuzen. Er werden bij de commissie een aantal resolutie's ingediend, o.a. door de groep Wetebossy, waarin dringend verzocht werd om inlijving bij de RIS. In deze resoluties werd de commissie er van op de hoogte gesteld, dat aanhangers van deze groep Wetebossy in gevangnissen en interneringskampen geworpen waren. Gevraagd werd verder te willen bewerkstelligen, dat de groep Wetebossy de inlijving bij de RIS mag propageren. Het onderzoek naar de in gevangnissen en interneringskampen geworpen volgelingen van Wetebossy bracht aan het licht, dat deze lieden er stuk voor stuk wegens misdrijven in opgesloten waren. Een fijn groepje dus wèl, dat van Wetebossy!

Over het toestaan of afwijzen van het verzoek om propaganda te mogen maken is nog niets bekend, maar waarschijnlijk zal het wel worden afgewezen, daar er eerder dan van propaganda, van provocatie sprake zal zijn, kennende deze lieden en degenen, van wie zij hun bevelen en opdrachten krijgen. De Iriaanse eenheidsbeweging zond resolutie's in, waarin ten sterkste geprotesteerd werd tegen elke inmenging van de RIS in aangelegenheden, welke land en volk van Nieuw-Guinea betreffen: Ook andere partijen en bewegingen zonden resoluties in, waaruit bleek, dat men daar in Nieuw-Guinea de RI(S) niet lust!

De Commissie bezocht ook nog Manokwari, waar ook pro- en anti-resolutie's werden ingediend, terwijl zij hier en daar kampongs bezocht, waar de Rood-Witte vlag reeds wapperde!

Moh. Yamin, een der Indonesische leden dezer commissie verklaarde bij terugkomst in Indonesia, want

de commissie is inmiddels weer hier in Indonesia terug, dat het Rood-Wit van de Republiek overal door de bevolking met respect en welwillendheid werd begroet:

Nadere gegevens weten we nog niet over de bevindingen; hopelijk kunnen we deze in een volgend nummer publiceren.

UIT EEN REDE VAN DE GOUVERNEUR VAN NIEUW-GUINEA

Gij zult U in dit verband ongetwijfeld afvragen, Welke maatregelen terzake (van de opbouw van N.G. Red.) zijn genomen, dan wel op korte tijd zullen worden geëffectueerd om die opbouw een begin van uitvoering te geven.

In de eerste plaats moge ik U dan wijzen op de geldzuivering, welke in de loop van deze maand practisch haar beslag gekregen heeft, waardoor een waardevaste munt is gecreëerd en waarmee tevens een vrij geldverkeer met Nederland is mogelijk gemaakt.

In de tweede plaats dient hier gememoreerd te worden, dat dank zij de goederen-injectie's, welke kort geleden plaats vonden — en zullen worden voortgezet — een aanzienlijke verbetering van de materiële omstandigheden en van de algemene economische toestand is ingetreden. Alle nodige maatregelen zullen worden genomen om de voedselvoorziening geheel veilig te stellen.

Voorts maak ik met dankbaarheid gewag van de activiteiten van de Koninklijke Marine, waardoor onder meer een geregelde vliegverbinding tussen de verschillende bestuursvestigingen kan worden onderhouden.

Ook van de Landmacht werd in de voorbije maanden zeer waardevolle materiële steun ontvangen, zowel op het gebied van de voedselvoorziening als in technisch opzicht. Daarnaast memoreer ik met trots de verdienste van de PTT, welke er in is geslaagd met gebrekkige hulpmiddelen en ondanks nijpend personeelstekort een rechtstreekse radioverbinding met Nederland tot stand te brengen en te onderhouden. Naast deze min of meer spectaculaire gebeurtenissen mag ik tenslotte bepaald niet vergeten de prestaties van de overige diensten en zeer in het bijzonder van de ambtenaren op de buitenposten, die, veelal met zware moeilijkheden kampend, verbeteren hun werk voortzetten, als is het dan soms alleen om te kunnen handhaven wat reeds bestaat.

Voor het overige kan ik U tot mijn spijt niet verhalen, dat in de meer dan droevige woningsituatie in practisch geheel Nieuw-Guinea voorlopig slechts incidenteel verbetering zal kunnen worden gebracht, omdat aan de uitvoering van grootscheepse plannen thans nog een absoluut tekort aan personeel en materiële middelen in de weg staat, nog afgezien van het feit, dat daarvoor ook nog geen voldoende credieten beschikbaar zijn: Intussen zijn nog een 450-tal Indische Nederlanders op komst, zodat de meest urgente uitbreiding en verbetering van de huisvesting hopelijk binnenkort zal kunnen worden geactiveerd.

Alsdan zal, zij het voorlopig op bescheiden schaal, de zo nodige uitbreiding van de verschillende takken van dienst kunnen worden bewerkstelligd, waardoor werk kan worden geëntameerd, dat thans helaas moet blijven liggen.

Op politiek gebied kan binnen afzienbare tijd de instelling van een adviescollege voor Nieuw-Guinea worden tegemoetgezien, een college, in de instelling waarvan, gelijk U wellicht bekend is, door de bevestiging van Nieuw-Guinea is voorzien. Een eindvoorstel ter zake is thans bij de Directeur, Hoofd van de dienst BE en Justitie, in bewerking.

En tenslotte mijne Heren, staat ons in de loop van

dit jaar een zeer belangrijke voorbereidende arbeid te wachten, met name de openstelling in gemeen overleg en samenwerking, van een algemeen ontwikkelingsplan voor Nieuw-Guinea, met de uitvoering waarvan — als God het wil — in 1951 een aanvang zal worden gemaakt.

Ik stel mij voor dit plan te doen publiceren, zodra het meer vaste vorm heeft aangenomen.

Indien ook de Allerhoogste zijn onmisbare steun aan onze gemeenschappelijke arbeid niet zal onthouden, dan maak ik mij sterk, mijne Heren, dat het ons nog gegeven zal zijn tot onze Oppergebiedster, Koningin Juliana der Nederlanden te zeggen: „Ziet, Majesteit, wat Uw dienaren hebben gewrocht en verheugt U.”

Ik nodig U ten besluite met mij een driewerf hoera uit te brengen op onze geliefde Vorstin, aldus Gouverneur van Waardenburg.

PUZZLEHOEKJE

Dat de laatste puzzle een beetje moeilijker was, werd bewezen door het geringe aantal inzendingen. Het waren er ditmaal „maar” 54. Van deze 54 waren vijf goede oplossingen waaguit wij er weer drie aanwezen voor een prijs. Hoe deze toekenning in haar werk gaat, zullen wij u eens vertellen.

De goede oplossingen worden genummerd. Uw Puzzle-redacteur gaat dan met een lijstje, b.v. genummerd van 1—10, de straat op. Aan een willekeurig persoon vraagt hij dan: „Mijnheer of Mevrouw, wilt u mij een cijfer opgeven onder de 11”. De voorbijganger zegt dan b.v. 3. Nr. 3 van de lijst heeft dan de 1e prijs. Zo gaat hij verder, totdat hij de drie uitgeloopte prijzen heeft verkregen. Dan gaat hij weer terug naar de Redactie en kijkt op zijn lijst, wie de gelukkigig zijn.

Het is ook wel eens aardig, te weten hoe b.v. deze keer de prijzen zijn uitgeloot. Welnu:

1e prijs: De Heer G. B. van Duuren, 2e Schuytstraat 194 te Den Haag, was Nr. 3. Hij werd aangewezen door een Steno-typiste.

2e prijs: Mevrouw W. Statius Muller, Laan van Poot 312 te Den Haag, was Nr. 5. Zij werd aangewezen door een man in uniform van de Gemeentelijke Reiniging.

3e prijs: Mevrouw W. de Kuyper, Ten Hovestraat 51 te Den Haag, was Nr. 4. Zij werd aangewezen door een hoger ambtenaar van het Ministerie van Sociale Zaken.

Zo, dat was de toekenning van de prijzen. Nu nog iets over de nieuwe puzzle. Deze is, als u weet hoe het moet, zeer eenvoudig. Het rijtje links staat op zijn plaats, het rijtje rechts staat door elkaar. De bedoeling is, dat u het rijtje links verbindt met het rijtje rechts, door woorden te vormen met toevoeging van een letter. De toegevoegde letters vormen dan een naam, die voor onze Verenigingen van groot belang is. Wij zullen u een klein voorbeeld geven:

Op de vierde regel vindt u links de letters LE, de toegevoegde letter is U en rechts ziet u staan VEN. Het gehele woord is dus LEUVEN.

Hier volgt de opgave:

indie	—	ratie
sticht	—	wsblad
laatsl	—	tie
le	u	ven
ver	—	den
emi	—	ennen
nie	—	ren
pion	—	dia
Holla	—	ng
hamst	—	ers
don	—	ven

Veel succes, Dames en Heren, en vergeet u vooral niet uw oplossingen vóór de 31e Augustus a.s. in te zenden aan: Redactie Het Bondsorgaan, Daguerrestr. 31 te Den Haag, onder het motto: „Puzzlehoekje”.

DEMOBILI- SATIE RUBRIEK

OP MAKKERS, ONTWAAKT!!

Aan alle Nederlanders in het algemeen en alle militairen en burgers, terug uit Indonesië in het bijzonder.

Wij Militairen van de Koninklijke Landmacht, die nog in Indonesië verblijven, ontdekken steeds meer mogelijkheden voor de Nederlander in de toekomst.

Het is voor ons, en zeker voor onze Wapenbroeders van het KNIL, steeds duidelijker geworden dat er, speciaal voor wat het Indische gedeelte van het Nederlandse Volk betreft, nog maar één kans is.

Die kans is het openleggen van het Nederlandse Gedeelte van Nieuw-Guinea, dat onder Nederlands Gezag zal moeten blijven, voor de gehele Nederlandse Natie.

Dat de Irianen (de oorspronkelijke bevolking van Nieuw-Guinea) daarbij een gelijke rol zullen spelen en dat zij bij en van dat openleggen op gelijke wijze zullen meeprofiteren is bij ons logisch en wij zullen ons verzetten tegen ieder, die de autochtonen van Nieuw-Guinea ook maar een graad minder in rechten zal stellen dan wij.

Zij vertrouwen op de Nederlander en wij zullen er voor waken, dat hun vertrouwen in ons niet wordt beschaamd.

Op het ogenblik, dat U dit leest, zien vele jongens overzee naar U op en vragen om begrip voor hun Ideaal en Actie.

Ja, Actie, een stille, maar nietemin GROTE actie. Wij noemen het „ACTIE IRIAN” en hij wordt gevoerd met alle middelen door jongens van de Koninklijke Landmacht, Indische jongens van het KNIL en honderden burgers, in een geest van samenwerking, die U zelden meemaakt.

Wij verwachten van deze Actie oneindig veel meer blijvends dan van de eerste- en tweede politionele, en alle andere militaire actie's.

Het is daarom, dat wij naar U opzien en van U allen vragen: Begrip, Steun en..... ACTIE.

Van onze ouders en familieleden vooral vragen wij begrip. Van allen Steun en van allen actie.

Steun Nieuw-Guinea, en U steunt ons.

Geef ons hamers, beitels, zagen, schaven, tangen, dakzink, textiel, medicamenten, schepen, bulldozers, scrapers, cement, bitume en asphalt, schroeven, muskietengaas, pijpen voor waterleiding, pompen, hospitaaluitrustingen, enz. enz. enz., opdat er een begin gemaakt kan worden.

Het betreft niet alleen de jongens overzee.

Ook niet alleen de Indische Nederlanders:

Neen, het betreft Uzelf, het Gehele Nederlandse Volk.

Laat ieder dorp, iedere stad zijn NIEUW-GUINEA COMITÉ HEBBEN.

Laat men in Nederland plaats en op Nieuw-Guinea of kolonistencentra adopteren! Laat men in Nederland gelden en goederen inzamelen. Nieuw-Guinea kan alles gebruiken en Nieuw-Guinea is alle giften en iedere gift waard!!

GEEFT UW STEUN, SNEL, GRONDIG en VOLLEDIG!!

HET BEGINT TE DAGEN

De Minister Maarseveen heeft geantwoord op aan hem gestelde vragen, dat Nieuw-Guinea niet onder het Rood-Wit komt, ook niet ná dit jaar. Juist gesproken, al is het nog niet het woord, dat wij, militairen en oud-militairen, Nederlanders en al die van Nederlandse bloede zijn of zich geschaard hebben achter het Rood-Wit-Blauw, achter ons Koninklijk Huis, verwacht hadden te horen.

Ik spreek als militair voor militairen, gedachtig aan de woorden, die door diverse commandanten naar voren zijn gebracht: „Bewondering heb ik voor hun moed, uithoudingsvermogen, hun wil, maar in de eerste plaats voor hun militaire discipline.”

Militairen of burgers, wij zijn een gedisciplineerd volk, omdat wij Nederlanders zijn. Wij eren de wetten van ons land, eren onze Vorstin en haar huizen ons Rood-Wit-Blauw.

Maar wij zijn Nederlanders en willen geen buitenlanders worden. Waarom moeten wij emigreren naar andere landen?

Waarom moet ons Rood-Wit-Blauw plaats maken voor het Rood-Wit?

Het waarom kunnen wij niet beantwoorden, maar wij antwoorden met: wij willen.

Wij willen, dat Nieuw-Guinea opengesteld wordt voor de Nederlandse militair, die van plan is zich aldaar een toekomst te bouwen.

Wij willen, dat Nieuw-Guinea opengesteld wordt voor stamverwante Nederlanders, die zich bevinden in Indonesië, maar ook voor hen, die zich geschaard hebben onder het Rood-Wit-Blauw achter ons Koninklijk Huis.

Wij willen emigreren vanuit Indonesia! Wij willen werken en ploeteren voor ons vaderland. Wij willen geen propaganda, geen gezwam en gezwets, wij weten, dat de moeilijkheden groot, zéér groot zijn. Maar is een Nederlander ooit uit de weg gegaan voor moeilijkheden of tegenslagen?

Wij willen een driekleur en geen tweekleur boven Nieuw-Guinea zien wapperen. Daarvoor stellen wij ons weer ter beschikking, wij, Nederlandse militairen en onze wapenbroeders uit Indonesië. Wij willen niet, onze wapenbroeders als ratten met het schip verdraken, of zich trachten zwemmende te houden, terwijl wij militairen, in Holland worden opgewacht met een bosje bloemen, veel tam-tam en muziek, redevoeringen enz., want door dit alles heen zien wij de gezichten van hen, die wij in de steek hebben gelaten, wij zien bloed vloeien, bloed van onze wapenbroeders en hun gezinnen en hun familieleden, en toch is hun laatste gedachte, hun laatste woord: Voor onze Koningin, voor ons Rood-Wit-Blauw.

Daarom vragen wij, Nederlandse militairen aan onze Nederlandse Regering: Help ons allen, laat ons niet in de steek, stel Nieuw-Guinea open voor ons allen, opdat wij onze eigen toekomst mogen bouwen en de Orde, rust en Vrede mogen handhaven in ons eigen land:

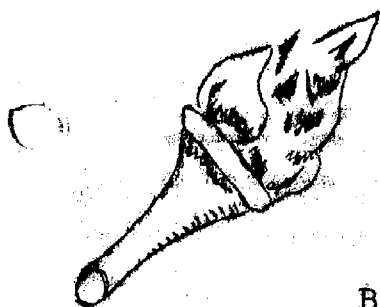
NIEUW-GUINEA.

NIEUW-GUINEA NEDERLANDS!

DIT is de EIS

der Jongeren van:

de NIEUW-GUINEA NEDERLANDSE VROUWEN BOND
het NATIONAAL REVEIL en
de GROTER NEDERLAND ACTIE.

Bijblad van het BONDSORGAAN der drie Verbonden
Verenigingen. 1e Jaargang Nr. 6-7 Juli-Aug. 1950

DE REALITEIT EN DE REDE VAN SOEKARNO TOT DE INDONESISCHE JEUGD.

Op 10 Juni j.l. hield Soekarno een rede tot de Indonesische Jeugd, waarin twee passages opvielen en zodoende hier ook behandeld zullen worden. Jongeren van Nederland: Prent het hiernavolgende in je geheugen. Het is dringend noodzakelijk, dat je de realiteit ziet en deze vergelijkt met de donderrede van een kerel, die zich voor heel iets anders moest schamen dan voor hetgeen hij aanhaalde. Maar terzake:

De reactie van ons Volk op het gezegde van Soekarno: "De tijd van de destructieve geest (afbraak dus), is op 27 December 1949 afgesloten. Wij moeten thans beginnen met de opbouw!", zal niet moeilijk te raden zijn. Dat zal, behalve bij de Nederlandse defaitisten, de nodige verontwaardiging verwekken. Maar hoe zal "Onze Regering" hierop reageren? Zal zij zeggen, dat Soekarno groot gelijk heeft, of zal zij het zonder meer voor kennisgeving aannemen? Zal zij Oranje verdedigen, of zal zij deze belediging op het Vorstenhuis laten kleven?

Dit gezegde is verder een grove belediging voor onze Ouders, jongeren van Nederland. En zegt een spreuk niet: "Wie de handschoen wordt toegeworpen neme hem op!"? Welnu, Jongeren: Dit nemen wij zo maar niet. Wie maakte Indië groot? Wie maakten Indië tot een veel omstreken en rijk gebied? Wie bouwden Indië op tot wat het was, toen de Jappen het onder de voet liepen? Wie brachten er Orde, Welvaart en Sociale Rechtvaardigheid? Wie stonden bekend als de beste ontginners en zakenlui? Er zijn maar twee woorden nodig, om al deze vragen te beantwoorden: "Onze Voorouders!"

Hebben onze Voorvaders, ouders, broers en zusters, kontom mannen en vrouwen uit zuivere afbrakklust hun bloed gegeven? Hebben zij uit puur defaitisme de aarde van Indië met hun bloed gedronkt?

Neen, dat hebben zij niet! En daarom Soekarno: Wij, de Jeugd van Nederland nemen de ons toegeworpen handschoen op en wij zullen bewijzen, dat eerst na 27 December 1949 het tijdperk van defaitisme begon. De Ronde Tafel Conferentie bracht inderdaad de Rechtstaat tot Chaos. Deze omzetting werd gemaakt door Nederlandse Jongeren, die begrepen, die wisten, dat zij op de bres moesten staan voor de goedwillenden. Zij wisten en begrepen, dat zij de drang, die onze Voorouders aanzette tot "Iets Groot te Verrichten" moesten uitbrengen en ook deze Jongeren weten nu nog wat zij doen moeten.

Wij, de besturen van de drie verbonden Verenigingen, roepen thans onze jongeren op om ook te begrijpen en ook te vechten voor het Recht onze voorouders te mogen eren voor wat zij tot stand brachten. Wij moeten, Jongeren, naast hen staan, die reeds eerder begrepen en handelden. Heus, het is ook jullie plicht Soekarno te laten weten, dat wij deze belediging onze voorouders aangedaan, NIET nemen.

De Indonesische jeugd is nooit defaitistisch geweest, maar wordt het thans, zij krijgt tenslotten duizende voorbeelden per maand, nogwel van de eigen leiders, defaitistisch opgevoed. Van Rechtstaat tot Chaos: Is het niet begrijpelijk, dat deze jeugd "aan afbraak doet"? In het hele Indonesische land is het één Janboel. De jeugd vraagt zich daar terecht af: "Wat mogen wij wel en wat mogen wij niet doen"? Zij doet daarom maar alles wat zij wil.

Het komt zeker door onze opvoeding, dat wij, Jongeren uit de Europese chaos, niet groter vandalen zijn. Ook wij weten niet meer waar wij aan toe zijn, maar wij hebben gelukkig competente leiders, welke echter niet tot de Regeringskringen behoren, hoor. Verder zal het ook wel aan onze opleiding liggen: Daardoor kunnen wij redelijk nadenken.

Dit wat betreft de destructie. Maar er is nog zoveel meer belangrijks, n.l.: door deze chaos, door dat niet weten waar wij aan toe zijn, zijn wij, jongeren, een stelletje slappelingen geworden. Mensen, die op alles ja en amen zeggen en zich maar alles laten aanleunen. Dit moet afgelopen zijn. Wij, de Nederlandse Jongeren, MOETEN de Nederlandse Regering een HALT toeroepen. De Zuid-Molukken hebben het aangedurfd, om de RIS het hoofd te bieden. Zij staan totaal alleen, zij hebben alleen zichzelf. Hulp van buitenaf wordt hen niet geboden. Zouden wij, Jongeren van Nederland, die wel degelijk morele en materiele steun van anderen hebben, dan niet pal durven staan en eerlijk voor onze mening durven uitkomen?

Het bovenstaande voor wat betreft het defaitisme of te wel de "afsluiting van het destructieve tijdperk". Nu, de tweede uitlating van Soekarno:

Deze durfde te beweren, dat hij zich schaamde voor de roverijen en de moordpartijen in Indonesië. Eerst zet hij het Indonesische Volk aan tot rampokken en moorden (zie hiervoor de orders van Soengkono dd. 15 November 1949) en nu schaamt Mijnheer zich! Hij moest zich schamen om dit te durven zeggen!

Eerst aanzetten en dan een ander de schuld geven: een bijna Duitse Nazi-manier. Neen, Soekarno, kijk naar jezelf. Als Vader kwaad doet, dan heeft niet altijd de zoon de schuld omdat hij zijn Vader nadoet: hij krijgt tenslotte het slechte voorbeeld.

Toch herhaalt zich hier hetzelfde als bij elk totalitair regime. Een iederweet, dat het in Indonesië slecht gaat, dat de leiders (men kan beter spreken van misleiders) de zaak niet in de hand hebben. Al deze geruchten worden tegengesproken, zelfs door

een Minister van een "vreemde Mogenrdheid", Maarseveen. Volgens Soekarno, Hatta, en weet ik wie nog meer, ging alles een paar weken geleden, nog goed. Plotseling komen daar en de Sultan van Djocja en Soekarno met redevoeringen, die bewijzen, dat onze inlichtingen juist waren. Hoe zit dat, vragen wij ons af? Is het te verwonderen, dat men zich wederom in de Duitse of Japse tijd waant?

Jongeren, ontwaakt! Neem de morele wapens op en verdedigt de eer van onze Voorouders. Laat hun nagedachtenis niet door het slijk sleuren. Heb een open en waakzaam oog voor het hedendaagse wereldgebeuren. Doe je dat niet, dan verdrink je binnen korten tijd in de rode vloedgolf. Overal in de wereld steekt het rode gevaar de kop op en wint behoorlijk veld, al verliezen de communisten bij elke Volksverkiezing de nodige zetels, ... hun ondergrondse actie, hun vijfde colonne, werkt door: Kijk maar naar Indonesië!

Neerlands Jongeren, let op Uw Saek, om wederom een slagzin te gebruiken van een groep jongeren, die reeds begrepen. Plaats jezelf naast deze groep en sluit je aan bij de drie verbonden Verenigingen, die openlijk de oppositie vormen tegen deze huidige totalitaire Regering en die openlijk opkomen voor Ambon en Nieuw-Guinea. Deze drie verbonden zullen je alle politieke voorlichting geven, die je nodig hebt om je houding te bepalen: Kortom zij zullen je de leiding geven, die je nodig hebt.

Jongeren van Nederland: Sluit je aaneen, wordt een sterke muur tegen het communisme en staat zodoende pal voor de rechten van oud en jong.

Bouwt op, wat de machthebbers hebben afgebroken. Toon dat je het oude Nederlandse bloed van onze Voorouders in je aderen hebt. Bouw op en verdedig daardoor de eer van onze illustere voorgangers. Herinne je de groten van Coen tot Stachouwer, van Spoor tot Westering en de vele Rijksgetrouwen.

Vergeet nimmer de velen, die, door moedig gedrag, onder leiding van onze Voorouders, de hoogste Nederlandse beloning mochten ontvangen: De Militaire Willemsorde. Het waren en zijn niet alleen Hollanders, die deze onderscheiding kregen, neen, het waren en zijn Nederlanders van ander ras en Geloof. Zij vochten, evenals wij, voor Orde, Vrede, Recht en Vrijheid. Deze Nederlanders geloven nog steeds, al is dit dan nog zo diep geschokt, in het Nederlandse Volk. Laten wij, Jongeren, dus bouwen aan dit Geloof en ons dit vertrouwen waardig maken. Alleen een zwakkeling en verliezer breekt af, zoals Soekarno, die op het gemoed van het volk moet werken, door te zeggen dat hij zich schaamt voor de destructieve geest, die thans in Indonesië heerst. Wij behoeven niet zwak te zijn, want wij zullen opbouwen wat onze slappelingen hebben gekraakt.

Jongeren: Sluit je aaneen en laten wij tezamen opkomen voor onze rechten. Erkenning der Zuid-Molukken-Republiek en Nieuw-Guinea: Nederlands!

-.--.-.-.-

MAG DE NEDERLANDSE JEUGD ZICH AFZIJDIG HOUDEN ?

Vooraf in ons land is een lauwheid, op politiek gebied, waarneembaar.

Eens per vier jaar trekt het Nederlandse Volk ter stembus, om die mannen en vrouwen voor de Tweede Kamer te kiezen, die naar hun mening, het best de belangen voor ons volk vertegenwoordigen.

Eigenlijk moest het voor ons paradoxaal klinken, dat het grootste deel van ons volk niets van politiek wil weten of er in het geheel geen verstand van heeft.

Was die politieke "domheid" voor de oorlog ook in Nederland aanwezig? Het antwoord moet helaas luiden "Ja!"

Maar, waarover maakt U zich dan druk, zult U zich afvragen. Een situatie, die voor de oorlog al bestond, zal in deze tijd toch niet plotzeling gewijzigd worden.

Echter moeten wij een groot verschil in de vooroorlogse en naoorlogse politiek zien.

Vóór de oorlog, Kabinetten op brede basis met ministers, die in grote lijnen, een nationale politiek volgden.

Vóór de oorlog, een parlement, dat nauwkeurig het doen en laten der ministers gadesloeg.

Thans, Kabinetten, gesteund door twee partijen, met ministers, die terwille van het behoud van de monsterachtige Rooms-rode coalitie, geheel of gedeeltelijk van hun partijprogramma afwijken en dus geen principiële politiek meer volgen.

Thans een parlement, dat de moed of het verstand mist, om al te progressieve, al te ongrondwettelijke ministers, tot de orde te roepen.

De voldongen feiten, waarvoor de ministers ons parlement, dus of volk, steeds stelden, geven ons te denken.

Terwille van belangrijke ministerposten voeren noch de K.V.P., noch de P.v.d.A. een principiële politiek, het is een geven en nemen, een solle met nationale belangen, kortom een partijpolitiek in de meest a-national zin des woords.

Dat het gros van het Nederlandse Volk zegt: "Je doet er toch niets tegen" bewijst:

a. Dat men niet tevreden is met de gang van zaken.

b. Dat men dus "iets anders" wil.

c. Dat men het doorzettungsvermogen of het verstand mist om aan deze toestand een einde te maken.

d. Dat al deze teleurgestelde Nederlanders in wezen nog het element van Nationaal denken is zich hebben.

De wezenlijke schuld van deze, voor Nederland zo vernederende tijden, ligt bij het Nederlandse volk zelf. Dat wordt maar al te vaak vergeten. Wij kozen toch immers ons parlement? Wanneer dus een parlement iets aanneemt, waar U principieel tegen bent (ik doel hier op de Indonesische-kwestie) bent U ook schuldig, indien U de voorstemmers koos. Deze woorden klinken hard voor degenen, die op de V.V.D. en de C.H.U. gestemd hebben, doch er is genoeg op gewezen, dat deze partijen geen rechte lijn in hun Indonesië-politiek voerden en deze waarschuwing werd gegeven, lang vóór de laatste Tweede Kamer verkiezingen.

Aan deze situatie moet een einde komen. Een ieder, die zich afzijdig houdt, zal vroeg of laat bemerken, het slachtoffer van sluwe massamisleiders te zijn geworden.

U kunt dit voorkomen, door actief een nationale zaak te dienen; door, en door eigen interesse en door Uw vrienden voor te lichten, de politieke lucht in Nederland te zuiveren.

SPECIAAL DE NEDERLANDSE JEUGD MOET HIERBIJ EEN WOORDJE MEESPREKEN.

Onze ouders deden wellicht op onze leeftijd niet aan politiek; zij konden in grote lijnen hun parlement vertrouwen. Voor ons licht de zaak echter geheel anders. Wij moeten vechten, niet om vooroorlogse politieke toestanden terug te krijgen-dat zou neerkomen op het historisch terugzetten van de klok-maar om recht en eerlijkheid in het politieke leven van ons land terug te krijgen. Wij staan in een crisis, iedereen voelt dat. Wat zal het worden? Een totalitair regime of een democratische rechtstaat? Wij kunnen nog veel doen veranderen, maar dan: Alle hensen aan de kant afzijdigheid is Nationale plicht verzaken!

LIEFDADIGHEIDSAVOND IN DE HAAGSE DIERENTUIN

Zaterdagavond, 29 Juli j.l. is door de I.N.J.O. in de Haagse Dierentuin een liefdadigheidsavond georganiseerd, ten bate van de Centrale Transmigratie-Stichting Nederlands Nieuw-Guinea.

In de eerste plaats werd hier de première gegeven van de Revue "Fata Morgana", geschreven door en onder leiding van F. van Soest. Op aardige, vaak geestige en soms zeer rake wijze werd hier in enkele scènes het samen gaan van Nederland en Indië behandeld. Het deed ons goed, hierin de tendens van streven naar wederzijds begrip tussen blank en bruin te vinden, in tegenstelling met het funeste kweken van een superioriteitswaan bij het blanke ras, zoals b.v. in Zuid-Afrika.

Een speciaal woord van lof komt hierbij toe aan de dansers van de Indische dansen en de uitstekende imitatie van een "hot-swing-band".

Aangrijpend was de symbolische vertolking van de verdrukking in Indië onder de Japanse overheersing en het terugtrekken van Nederland uit Indonesië, terwijl nog zovelen met uitgestoken handen wachtten op de hulp, die zij zo nodig hebben, zonder hun noden gelenigd te zien

Opbeurend was tenslotte de luchthartige ontknoping, wanneer de Nederlandse Regering Nieuw-Guinea niet prijs zou geven aan de Oost Aziatische chaos, maar daadwerkelijk zou medewerken aan de openlegging en opbouw van dit rijke land.

Was het een wonder, dat het enthousiaste publiek in de stampvolle Dierentuin aan het slot van de revue, als één man staande eerst het Wien Neerlands Bloed en toen het Wilhelmus meezong?

Behalve een langdurig applaus kregen regisseur en spelers een o.i. welverdiende bloemenhulde.

Na afloop van de revue volgde een vrolijke avond met allerlei attracties, terwijl de danslustigen hun harten konden ophalen bij de muziek van Les Mohicains en The Jolly Jokers.

Al met al een alleszins geslaagde avond.

Amsterdammers, let op, binnenkort komen deze energieke jongeren met hun revue ook in Uw stad. Leg nu vast een knoop in Uw zakdoek, want het is werkelijk de moeite waard!

6 September 50

C. 92056
C.XI. TA.8.

66a

GEHEIM

UITGEBOEKT

Vergadering "Groter
Nederland Actie"

Door de te 's-Gravenhage gevestigde Vereniging "Groter Nederland Actie" (G.N.A.), is op 23 Augustus j.l. een bijeenkomst belegd te Amsterdam, blijkbaar voor genodigden, om te komen tot de oprichting aldaar van een afdeling. De bijeenkomst stond onder leiding van DE H. E. H. FRULLISTAN DE BRUYN.

Ter vergadering is verspreid een "rapport" waarvan een copie hiernaevens gaat. Volgens het ternake handelende ambtelijk verslag, zou dit rapport zijn samengesteld door een niet bij name genoemde luitenant-Kolonel van het KNIL en een "top-ambtenaar" van het Binnenlands-Bestuur.

Ter bekorting moge naar de inhoud van bijlage dezes verwezen worden.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

Mr L. Einthoven.

AAN:

Z.E.de Minister President,
Z.E.de Minister v. Binnenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Z.E.de Minister v. Uniezaken en Overzeese
Rijksdelen,

te
's-GRAVENHAGE.

92076

DE GEVECHTEN IN MAKASSER IN MEI 1950 .

Het navolgende is een gevechterapport dat is opgesteld door een luitenant-kolonel van het KNIL , een top-ambtenaar van het Binnelands Bestuur en een met een zeer belangrijke functie belaste Hoofdamttenaar van de staat Oost-Indonesië . Dit rapport werd 12 Juni aan het Algemeen Nederlands Persbureau aangeboden , met verzoek het over het telex-net te willen publiceren . Het ANP heeft aan dat verzoek niet voldaan , omdat over de Makasser affaire tevoren reeds een en ander over het Telexnet was vermeld " en omk gezien de recentere berichten in het onderhoud met de majoor Pieters en de Generaal majoor Scheffelaar Misschien hebben sommige dagbladen b.v. Trouw , Nieuwe Courant , Nieuwe Haagse Courant er interesse voor , o.g. voor gedeeltelyke publicatie " .

Dit rapport is , nu een tweede gebeuren in Makasser de aandacht van het Nederlandse publiek in beslag neemt van betekenis . Uit de terzake gepubliceerde berichten , waaruit men zeer sterk de indruk krygt , dat aan het Nederlandse Volk de waarheid over het laatste gebeuren in Makasser wordt onthouden , is er reden om aan te nemen , dat wat thans is gebeurd te Makasser een herhaling op veel ernstiger schaal is , van wat er in Mei l.l. te Makasser is gebeurd .

Het valt dan ook ernstig te betreuren , dat dit uitvoerige rapport , niet op 12 Juni door het ANP is gepubliceerd . Tevens blykt daaruit afdoende , dat de Nederlandse Regering volledig op de hoogte is geweest , van wat er te Makasser is geschied , maar dat het Nederlandse Parlement en het Nederlandse Volk niet heeft ingelicht over het feit , dat de aanvallen op de KNIL kampementen een zorgvuldig beraamde poging is om die KNIL eenheden minstens te ontwapenen , zo niet te elimineren . De beschieting van de KNIL kampementen met mitrailleurs uit de lucht en van uit de zeezyde met een oorlogschip , dat wy aan de RIS hebben cadeau gedaan , kan dan ook niet anders worden opgevat als een vooraf beraamde aanval door de RIS -regering op Nederlandse troepen . Uit deze kwaadwillige daad van de RIS regering blykt dus afdoende , dat de Nederlands-Indonesische Unie niet de minste reële waarde meer heeft en dat de politiek van de Nederlandse regering in Indonesië volkomen heeft gefaald .

HET RAPPORT OVER DE GEVECHTEN VAN 16 MEI 1950 .

Deop 16 Mei 's morgens door geregelde en ongeregelde strydkrachten van de V.S.I. ingezette aanvallen op de KNIL kampementen te Makasser , is een zorgvuldig beraamde poging geweest om de KNIL-eenheden minstens te ontwapenen , zo niet te elimineren . Aangenomen mag worden , dat als de opzet geslaagd was , spoedig daarna de overige KNIL detachementen in Zuid Celebes zouden zyn aangevallen . De beide voorafgaande dagen was vergeefs getracht om het KNIL te Makasser te provoceren . Enkele vechtpartijen tussen militairen waren voorgevallen . Een soldaat van het V.S.I. leger deed hierby een poging om een handgranaat te werpen , wat werd verhinderd door enige Menadonese soldaten . In de morgen van de 15de werden de toegangswegen tot de KNIL-kampementen afgezet en later ook de voor- naamste wegen in de stad . Beweerd werd , dat de Ambonnezen ongereglheden wilden veroorzaken . De geregelde en ongeregelde troepen begonnen in het wilde weg te schieten en deden het voorkomen alsof onbekende gewapende groepen aanvallen deden op enkele belangrijke gebouwen , o.a. het telefoonkantoor . Enige onschuldige Indonesische burgers werden gedood of gewond . Een geuniformeerde guerilla-stryder (door de bevolking " gorilla " genoemd) , stormde de soos " De Harmonie " binnen , op zoek naar zich daar schuil houdende Nederlanders . Hy verwondde de controleur B.B. J.Th. Drop dodelyk met enkele schoten

in de buik , na te hebben uitgeroepen " blanda boesoek " (rot-Hol-lander. Vroeg in de middag was het drama beëindigd .

De volgende morgen onstreeks 9 uur werd de aanval op alle zeven KNIL-kampementen gelyktydig ingezet . Hiervan ligt het nieuwe Tello-kampement op km. 7 ten Oosten van de stad , het A.A.T. kampement aan de N.O. rand van de stad ; het Boomstraat kamp ongeveer in het Noorden , de kampementen van Infanterie I , KIS en de Genie in het Z.W. , dichtby en langs de zee, terwyl de Samboeng Djawa - en Mabo-angin kampementen op vry geringen afstand ongeveer ten Z.W. van laatstgenoemd complex liggen .

By sommige van deze acties schoot de vyand op de vluchtende kampong-bevolking . Waargenomen is, dat o.a. dat een vrouw met kind van ongeveer een jaar oud en een oude man , die reeds gevlucht was in een greppel , gedood werden .

Het door omstandigheden zwak bezette Samboengdjawa kamp , werd in de loop van Woensdag middag genomen , nadat de verdedigers alle munitie hadden verschoten . De nobele overwinnaars kleedden de vrouwen naakt uit en maakten tegen hen obscene opmerkingen en bewegingen . Het Mabo-angin kamp weerstond een zeer zware aanval , maar ontving van uit het KIS kampement aanvulling van de snel slinkende munitievoorraad . De kampementen Infanterie I , KIS en Genie werden van verschillende zyden zwaar bestookt met vuur uit automatische wapens , mortieren en geweren . Op de ten Zuid Westen van het kamp gelegen kaap Tandjoeng Moenga , had de vyand zich ingeslagen . In de loop van Woensdagmorgen werd hy door vuur van het KNIL byeen gedreven en vervolgens vernietigd .

In het Zuiden , op de Strandweg , hadden de VSI. troepen het ziekenhuis Stella Maris bezet en ervoor een mitrailleurstelling opgeworpen . Deze werd na korten tyd geheel vernietigd door Bronvuur vanuit de KIS en Genie kampementen . Slechts een overlevende kon zich reddeden door in zee te springen . De APRIS, zich nog steeds noemende TNI, verloor hier ongeveer 60 doden . De voorzyde van het Ziekenhuis is beschadigd .

Ook de bezetting van het kampement aan de Boom straat , kon zich de vyand van het lyf houden . In de loop van de 17de Mei werd het om tactische redenen ontruimd .

Het Tello kampement kreeg dien middag tydelijk steun van een uit Pare Pare arriveërd gewapend KNIL-convooi . Dit moest zich vechtend de weg banen naar het A.A.T. kampement en vandaar dwars doër de stad naar het KIS-kampement . Tydens deze tocht , die 2½ uur duurde , moest onophaudelyk stryd worden geleverd tegen aanvallende TNI-eenheden . Het A.A.T. kamp werd onder dekking van een kort daarop passerende KNIL- colonne , die van Faloppo afkomstig was, ontruimd .

In de loop van Woensdag middag stelde de Bataljonscommandant van Infanterie I aan de commandant van de ten Oosten van dit kampement aanwezige eenheden van de Siliwangi divisie voor , het vuren te staken en de geregelde APRIS troepen 300 meter te doen terug trekken en zyn eigen troepen terug te nemen van de buitenmuur , opdat de guerilla's konden worden opgeruimd . Dit werd op handslag tussen een APRIS en een KNIL officier overeengekomen . Een kwartier later toen het KNIL bezig was met het uitvoeren van deze maatregel , openden de APRIS troepen een moorddadig vuur op het kampement , met als gevolg 5 gewonden en 2 doden , allen vrouwen en kinderen , en vielen dit aan . Het KNIL, dat zich tot op dat moment met grote zelfbeheersing tot de verdediging , zy het dan ook op krachtigste en effectieve wyze had bepaald , toonde nu een oogenblik zyn volle kracht . Een uitval in Oostelyke richting werd gedaan , waarby gestoten werd op een berde van naar schatting 500 man , bestaande uit diverse afdelingen van geregelde troepen , waaronder vele franc-tireurs . Deze berde werd snel uiteen gelagen , waarop de vyand in Oostelyke en Zuid Oostelyke richting werd vervolgd . Het Samboengdjawa kamp werd tydens deze actie veroverd en de daar nog steeds gevangen gehoudene Kameraden werden bevryd . Deze voor de vyand fatale actie kostte hen grote verliezen . Daar hy de kampong-bevolking als dekking gebruikte , vielen ook hieronder enige slachtoffers . By deze actie bleek , dat de TNI zich niet had ontzien om

ook het Dadi-ziekenhuis in critieke momenten als dekking te gebruiken.

Door een list gelukte het franc-tireurs om vuur van de T.N.I. naar het Militair Hospitaal te trekken. Zij klommen in, er achter staarde, bommen en beschoten van daar de aan de voorzijde gelegen T.N.I.eenheden. Deze meenden, vanuit het Militair Hospitaal te worden beschoten. Dit misverstand kon met veel moeite worden opgelost. Het Nederlands Stafkwartier Oost Indonesië werd Dinsdagavond zwaar beschoten door de T.N.I. en kreeg een passend antwoord. De vijand zag daarop zijn "vergissing" in. Op 16 en 17 Mei werden de gevangenen van de gevangenis aan het Hoge pad met behulp van trucks en ladders onder leiding van T.N.I. officieren of onderofficieren, over de muren heen bevrijd, bewapend en ingelijfd bij de guerillastrijders. Hieronder bevond zich geboefte met gevangenisstraffen tot 15 jaar toe, wegens moord en dergelijke zware misdrijven. Ook de gevangenis aan de Lajangweg werd met hetzelfde doel leeggehaald.

UNCI ZEER VERONTWAARDIGD.

De military observers van de UNCI kwamen tussenbeide om staking van de vijandelijkheden af te dwingen. Enkele malen hield het KNIL op met vuren, maar was na korte tijd genoodzaakt om weer van zich af te slaan, aangezien de tegenpartij zich niet aan de gemaakte afspraken hield. De 18e om 12 uur 's middags (Hemelvaartsdag) kwam de "ceasefire" tot stand. Om de nog door het KNIL bezet gehouden kampementen werden veiligheidszones uitgezet, die onder bewaking van het KNIL kwamen te staan en waar de strijdmacht van de V.S.I. niet mag komen. Hier omhaen wordt gepatrouilleerd door gemengde Nederlandse M.P. en APRIS MP-patrouilles.

De volgende nacht moest er nog op, zich in de Zuidelijke veiligheidszone ophoudende, groepen gewapende lieden worden geschoten. In de nacht van Vrijdag op Zaterdag beraamde de, voor deze gelegenheid als burgers geklode, T.N.I. red caps een aanval op het Matoeangin-kamp. Onder bedreiging met algehele vernietiging zagen zij daarvan af. Vanuit het Z.W. nadersluipende vijandelijke groepen werden met vrij fel automatisch vuur verdreven. Ook Zaterdagavond viel van die richting uit nu en dan automatisch vuur waar te nemen. Beide volgende dagen verliepen zonder incidenten.

Na enige dagen deze tragische geschiedenis geheel te hebben verzwoegen, riep op Vrijdagavond 19 Mei Radio Djakarta een communiqué om, ongeveer als volgt:

"Blijkens mededeling van het Min.v.Defensie zijn er de laatste dagen schietpartijen in Makassar voorgekomen, waaraan onderdelen van het leger van Indonesië en het KNIL deelnamen. Vooral onder de jongeren (pemoeda's) blijkt veel vijandschap jegens het KNIL en de Nederlanders voor te komen. Indien de toestand in Makassar niet verandert, zal de overheid zich genoodzaakt zien om de Nederlandse leden van het KNIL en de Nederlanders, onder bescherming te nemen".

Tot zover het bericht. De indruk ontstond, dat hier op internering werd gezinspeeld. Vanzelfsprekend stelt de Ned.gemeenschap niet de minste prijs op deze soort bescherming door troepen van dit allooi.

De plaatselijke UNCI-officieren hebben de volle verantwoordelijkheid voor bovenvermelde gebeurtenissen op de APRIS gelogd. Evenmin hebben zij de, onder de gegeven omstandigheden aanmatigende eis, gesteund, dat het KNIL uit Makassar zou worden verwijderd en zijn gepantserde eenheden zou overgeven aan de APRIS. Het voldoen aan deze eis als voorwaarde tot beëindiging van de vijandelijkheden zou trouwens zelfmoord hebben betekend.

Ongunstige vooruitzichten.

Nogmaals heeft het KNIL dus zijn volkomen superioriteit over het leger van de V.S.I. getoond. Met grote zelfbeheersing onder herhaalde provocaties heeft het de aanval afgewacht en de tegenstander hondervoudige verliezen toegebracht.

Uiterlijk 26 Juli a.s. houdt het KNIL op te bestaan. Tot nu toe heeft een klein deel gelegenheid gekregen over te gaan naar het V.S.I.-lager. De overgang op grote schaal wordt gesaboteerd. Men haat zijn oude vijand, het KNIL, tegenover hetwelk men bovendien een diep geworteld minderwaardigheidscomplex heeft. Het technisch inferieure T.N.I.-leger moet het overgrote deel van het V.S.I.lager blijven vormen. Voor de Nederlandse gemeenschap te Makassar (ca 5500 zielen) ontwikkelen de verhoudingen zich ongunstig.

Sinds de komst van de T.N.I. troepen, (Worang Bataljon) op 24 Ap 11 j.l. zijn enkele honderden Nederlanders zonder consideratie uit hotels, pensions en woonhuizen gezet en van personenauto's en trucks beroofd. Na 3 Mei zijn een 9-tal vooraanstaande Nederlanders gearresteerd, 4 g. omdat zij zijn verdacht in de Aziz-affaire. Niemand gelooft, dat zij inderdaad daarbij betrokken zijn geweest. Behalve één hunner zijn zij door de Regering van de Staat Oost Indonesië in belangrijke functies geplaatste ambtenaren. In deze rechtsstaat heeft de militaire overheid zich niet ontzien om op hen de wrok te verhalen, die zij in de vervulling van hun plicht bij zekere elementen hebben opgewekt. In opdracht van de Regering van Oost Indonesië treden zij n.l. in hun onderscheidene posities op tegen onrust verwekkende elementen of vervulden op andere wijze hun taak binnen de grenzen van Recht en Wet.

Het binnenland van Z.C. is in handen van, door de T.N.I. bewapende guerillagroepen, die een ernstige terreur uitoefenen op alle lagen van de bevolking. De handel ligt stil en heeft door diefstal en plundering -in het bijzonder tijdens de gevechten- voor miljoenen guldens aan directe schade geleden. Het maatschappelijk leven is ontwricht, Makassar is in handen van een wrekgierige, onrechtvaardige militaire overheid. Door de gebeurtenissen van 14 tot 18 Mei, die grote verwoestingen en vele honderden slachtoffers hebben gekost, -in het bijzonder onder/kampongbevolkingen, tussen welke T.N.I. en guerilla's opereerden- zijn de tegenstellingen zeer verscherpt. Makassar is geen plaats meer, waar Nederlanders in de naaste toekomst onder dragelijke omstandigheden zouden kunnen leven en medewerken aan de opbouw.

Er zijn slechts weinig Nederlanders, die niet vurig hopen Makassar definitief te kunnen verlaten. Zij vertrouwen, dat de Nederlandse Regering de noodzaak daarvan zal inzien en prompt maatregelen zal treffen. Moga het door de Nederlandse bevolkingsgroep te Makassar in haar Regering gestelde vertrouwen althans ditmaal niet worden beschaamd.

Verbinding:
No. 2947 -150.
Bijlagen: 2.
Onderwerp: GROOT NEDERLAND ACTIE.
(Vergadering)

29 Augustus 1950.

6.173.3
05.11

Datum ontvangst bericht:
Betrouwbaarheid berichtgever:
Waardering bericht:
Tevens bericht gezonden aan:
Medewerkende instanties:
Ondernomen acties:

NIET O.K.
ACD/42
DAT: 22-8-50
PAR: 8.2

Vertrouwelijk
29 Augustus 1950.
betrouwbaar.
betrouwbaar.

31 AUG 1950
ACD/92056

geen.
geen. De aandacht blijft hierop
gevestigd.

Verwijst naar
Door het te Den Haag gevestigde (Comité) GROOT NEDERLAND A(CTIE), werd op Woensdag, 23 Augustus 1950, te circa 20.00 uur, in een der zalen van het Minerva-paviljoen te Amsterdam, onder leiding van de promotor van deze beweging, Dr. W.K.H. FEUILLETAU de BRUIJN, wonende te den Haag - bij U bekend - een vergadering gehouden.

Deze vergadering werd bijgewoond, door circa 30 personen, w.o. 15 dames - hoofdzakelijk Indische Nederlanders.

Door FEUILLETAU de BRUIJN vd. werd een causerie gehouden van ongeveer 1 uur, waarbij het jongste gebeuren te Makassar werd besproken en in verband daarmee het bewind van onze regering sterk werd gehekeld.

Betreffende het besprokene zij verwezen naar de hierbij gevoegde gestencilde bijlage, waarin opgenomen "het rapport over de gevechten van 16 Mei 1950", zoals dit zou zijn samengesteld, door een niet bij name genoemde Luitenant-Kolonel van het KNIL en een top ambtenaar van het Binnenlands Bestuur. Deze gestencilde bijlage werd op deze bijeenkomst gratis aan de aanwezigen verstrekt. Mede werd gratis verstrekt, de door FEUILLETAU de BRUIJN geschreven brochure getiteld: "Een ongefundeerd oordeel over Nieuw Guinea", welke brochure eveneens hierbij is gevoegd.

Na een pauze van ongeveer 20 minuten, werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen. Hieruit bleek, dat het de bedoeling is, om over ongeveer 14 dagen wederom een vergadering te Amsterdam te beleggen, met het voornemen om aldaar te komen tot het oprichten van een afdeling of groep van de GNA.

Mede hieruit bleek, dat in bepaalde kringen van Indische Nederlanders te Amsterdam, wel enige belangstelling bestaat voor deze beweging.

Zoals bekend mag worden verondersteld, stelt de GNA zich mede ten doel, het organiseren van emigratie naar Nieuw Guinea zodra de status van Nieuw Guinea zal zijn vastgesteld. Het bestuur of comité der GNA doet het daarbij voorkomen, dat de toekomstige leden van GNA bij deze emigratie voorkeur zouden genieten.

Verder is het duidelijk dat deze beweging dienstbaar zal worden gemaakt aan de persoonlijke politieke ambities van FEUILLETAU de BRUIJN vd.

Deze bijeenkomst welke rustig verliep, werd omstreeks 22.00 uur gesloten. Einde.

no 135

0.3.

*kerk
a'dam*

*+J. van der Kolk
dit! Het is
mij ook wel
duidelijk maar
ik heb geen bevestiging
van C. B.*

VERTROUWELIJK

6,102
05,23
6,173,3
05,23
5 September 1950

6,617
05,23
- 8 SEP. 1950
ACD/ 92304

Verbinding: No.12 / H 608
Doss.102/52

Onderwerp: Bondsorgaan Nieuw Guinea Nederl.Vrouwenbond c.s. over Juli - Augustus 1950.

Datum ontvangst bericht: 29 Augustus 1950.

Hierbij wordt toegezonden het Bondsorgaan van de "Nieuw Guinea Nederlandse Vrouwenbond", "Groter Nederland Actie" en "Nationaal Reveil" over Juli - Augustus 1950, zomede het daarbij behorende bijblad.

Tevens wordt hierbij toegezonden een door de vereniging "Nationaal Reveil" uitgegeven verzameling van afschrift-brieven, welke te Makassar werden aangetroffen ten huize van de Luitnant-Kolonel der R.I.S. A.J.MOKOGINTA ten tijde van de aldaar plaats gehad hebbende actie van de K.N.I.L.-kapitein ABDUL AZIS. (einde)

*Foundation „Loyal through the Centuries“
Eindhoven, Holland,*

*Frankeren
met 12 ct*

Excellency,
The undersigned fully agrees with the pray of the Republic of the South-Moluccas for their right of Self- Determination. People who have been loyal for more then three centuries to the Netherlands Kings, Queens and Governments, deserve to be helped and heard by the United Nations Organisation. - I beg Your Excellency to help these Christian People who only fight for Right, Justice, Freedom, Peace and Democracy.

To The Secretary General of
the United Nations Organisation,

Lake Succes.

Name :

Adress :

Place :

Netherlands.

UNITED STATES of AMERICA

Vastgestelde verkoopprijs 10 Ct

*Stichting „Door De Eeuwen Trouw“
Eindhoven. Nederland.*

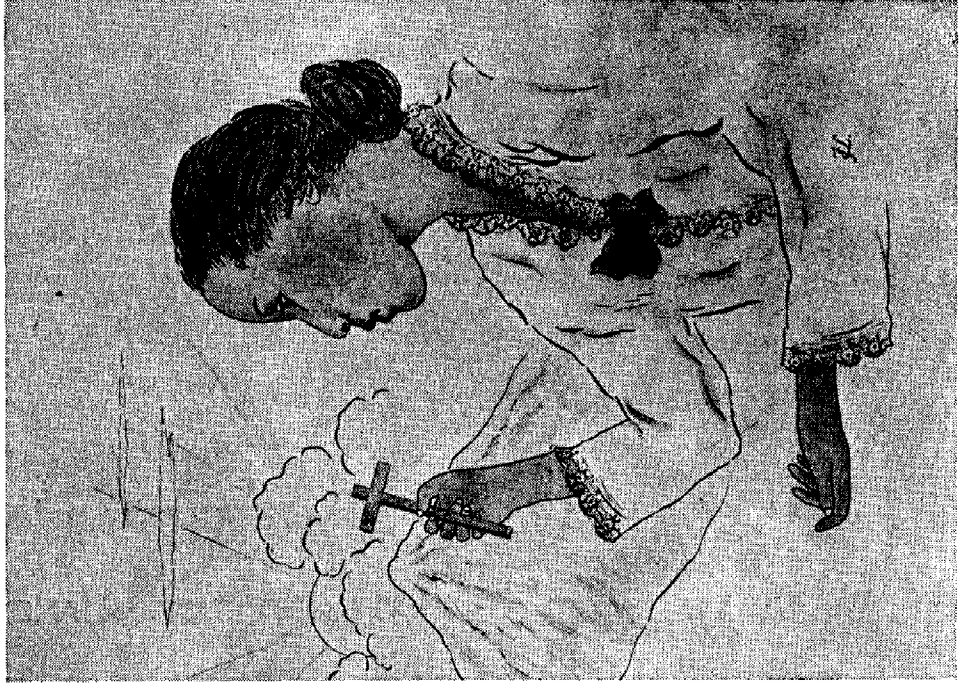
Atz.:

.....

* *Vastgestelde verkoopprijs 10 Ct.*

.....
.....
.....

*The Republic of the South-Moluccas:
Hear our Pray for Self-Determination and Democracy!*

DE VRIJE PERS

„ONDERZOEK ALLE DINGEN EN BEHOUD HET GOEDE“

Verschijnt wekelijks. Abonnementsprijs f. 1.— per kwartaal.

Administratie Daguerrestraat 31 Den Haag

Telef. 39.93.71 - Giro 224986, Penningm. Nationaal Reveil.

Het lot der Ambonnezen en KNIL militairen.

Na de soevereiniteitsoverdracht weigerden de meeste Ambonnese militairen over te gaan naar de APRIS, waartegen zij jaren lang gestreden hadden. Zij wensten niet te dienen bij dit inferieure leger, waarvan de TNI de kern vormt. Daarom eisten zij op grond van de bepalingen van de RTC terugzending naar Ambon. In een onderhoud met minister Drees zijn zij op die eis blijven staan en zij vragen nu een beslissing op zeer korte termijn.

Voor het gezag van de RIS zijn deze veteranen, waar zij zich ook in de archipel mogen bevinden, een potentieel gevaar. Overal zal de RIS deze mannen dan ook trachten te liquideren. Voorlopig zijn zij na de opheffing van het KNIL bij het KL in voeding en betaling. Slechts een klein contingent van de Ambonnezen heeft dienst genomen bij de APRIS. Zij vormden de kern van de vroegere Patimoera brigade, die voor een groot deel bestond uit guerilla's van de TNI, welk korps bijna geheel bij de aanval op West-Ceram werd vernietigd. Een deel van de Ambonnezen van deze brigade had echter tevoren reeds geweigerd tegen Ambon te strijden en werd naar Djakarta terug gezonden, waar zij voor de Krijgsraad terecht zullen staan.

Ook op Celebes waren deze ex-KNIL militairen, in totaal ongeveer 1500 man, een groot gevaar, daar het inferieure leger van de RIS niet tegen hen op kon. Toen het KNIL te Makasser niet bereid was om zich te laten ontwapenen, probeerde de APRIS, bijgestaan door guerilla's in Mei van dit jaar deze strijdkrachten met geweld te liquideren.

Uit een uitvoerig gevechtsrapport blijkt, dat bij de gevechten in Mei alle zeven kampementen en de Nederlandse stafkwartieren zijn aangevallen. Afdoende is ook vast komen te staan, dat men hier te maken heeft gehad met een zorgvuldig vooraf beraamde poging van Djakarta om het KNIL te Makasser te liquideren.

De aanvallen hebben van 16 tot 19 Mei geduurd en waren zo hevig, dat twee kampementen vrijwillig moesten worden ontruimd. Het Samboeng dajwa-kampement dat door omstandigheden zwak bezet was, werd door de TNI veroverd, nadat alle munitie door de verdedigers was verschoten.

Tot Woensdagmiddag had het KNIL zich bepaald tot een zuiver defensieve actie. Zelfs ging de lankmoedigheid van de Commandant

van het 1ste Bataljon Infanterie zover, dat hij een „cease fire” aanbod, waarbij beide partijen overeenkwamen, dat men de gevechtsstellingen zou ontruimen. Dit werd op handslag overeengekomen. Maar toen onze troepen hun stellingen ontruimden, werd een moorddadig vuur geopend op de verblijven van vrouwen en kinderen, waardoor zeven personen, allen vrouwen en kinderen, werden gedood en gewond.

Dat was teveel en het bataljon ging toen tot de aanval over, sloeg de vijand uiteen en zette een onbarmhartige vervolging in. Toen zag de vijand zijn „vergissing” in en op 18 Mei kwam een „cease fire,” tot stand.

Intussen hadden TNI-officieren op de 16e en 17de Mei de boeven uit de beide gevangenissen van Makassar verlost en op trucks afgevoerd. Evenals dat indertijd bij de liquidatie van de deelstaat Oost-Java was geschied, werd dit geboefte in de guerilla benden van de TNI opgenomen. Zij waren bestemd om voortaan als zogenaamde „onverantwoordelijke elementen” tezamen met de TNI te opereren. In samenwerking met de UNCI werden daarop om de militaire kampementen van het KNIL rayons ter breedte van ongeveer 300 m. uitgezet als veiligheidszones, teneinde te verhinderen, dat deze kampementen bij verrassing zouden kunnen aangevallen. Wie zich van de TNI of de guerilla's binnen die veiligheidszones zou wagen, zou onverbiddeijk worden neergeschoten.

Tot zover de feiten. Leerrijk is het om kennis te nemen van een berichtgeving van Djakarta over de gebeurtenissen. Op Vrijdag 19 Mei riep Radio Djakarta het volgende rond:

„Blijkens mededeling van het Min. van Defensie zijn in de laatste dagen schietpartijen in Makassar voorgekomen, waaraan onderdelen van het Leger van Indonesië en het KNIL deelnamen. Vooral onder de jongeren van de TNI (pemoeda's) blijkt veel vijandschap jegens het KNIL en de Nederlanders te bestaan. Indien dit in de toekomst te Makassar niet verandert, zal de overheid zich genoodzaakt zien om de Nederlandse leden van het KNIL en de Nederlanders onder bescherming te nemen.”

Hier werd dus enerzijds duidelijk gezinspeeld op internering van Nederlanders en Nederlandse officieren, waardoor de gevangenneming van de overste Tyman in Augustus l.l. wel in een duidelijk licht is komen te staan. Anderzijds blijkt uit de verklaring van Radio Djakarta, dat deze bloedige gevechten zijn voortgesprongen uit de haat en vijandschap van de TNI tegen de KNIL-militairen.

De Unci waarnemers hebben de volle veartwoordelijkheid van het gebeurde in Mei op de APRIS gelegd en zij zijn dan ook op de aanmatigende eis, van de totaal uiteengeslagen TNI benden niet ingegaan, dat het KNIL uit Makassar moest verdwijnen en dat de zware gepantserde eenheden moesten worden overgedragen aan de APRIS.

Voor de zoveelste maal had het KNIL zijn superioriteit bewezen ondanks de aanvallen van een grote overmacht. In de gevechten werden van onze zijde 28.000 patronen verschoten en de aanvallers

leden zeer bloedige verliezen. Op een terrein waar het zwaarste gevechten werd, werden door een Nederlands Hoofdofficier ruim 1400 lijkjes van de tegenpartij geteld. Helaas vielen ook onder de burgerbevolking, die door de aanvallers herhaaldelijk als schild werden gebruikt, veel slachtoffers.

Nog op een enkel punt moet worden gewezen. Op het ogenblik treden in Zuid-Celebes ongeveer 12 à 15 groepen van guerilla's op. De meeste van die guerilla's zijn of vermomde TNI soldaten, of onder TNI-leiding staande guerilla's. Maar er zijn ook guerilla's die niets te maken hebben met de TNI en die op eigen gelegenheid strijden. Een deel daarvan zijn eigenlijk gewone roverbenden.

De sterkste groep van de guerilla's, die niets met de TNI te maken heeft, zijn de guerilla's van Kahar Moezakar, een vorstentelg uit Zuid-Celebes. Zij wensen evenals wijlen Dr. Ratulangi, die indertijd door de Japanners tot gouverneur van Celebes werd benoemd, een van Java onafhankelijk Celebes. Deze guerilla's werden in December 1946 en Januari 1947 door de actie Westerling opgeruimd en weken naar Java uit, waar zij een militaire opleiding kregen en in de jaren 1948—1949 weer op Celebes poogden te infiltreren, iets wat grotendeels belet werd. Dat veranderde echter na de soevereiniteitsoverdracht.

Steunende op zijn Ratulangi bataljon en bijbehorende guerilla's speelt Kahar Moezakar thans zijn eigen spel, los van Djocja. Men heeft hem dan ook ontslagen als overste van de TNI.

Het zijn waarschijnlijk deze guerilla's geweest, die gedurende de gevechten in Mei in bomen klonnen achter het Militair Hospitaal en op eenheden van de TNI schoten. Daarop schoot de TNI op het hospitaal, denkende dat men door het KNIL werd beschoten. Na de incidenten van Mei trad een tijd van betrekkelijke rust in. Maar weldra namen incidenten tussen het KNIL en de APRIS snel in aantal toe. Men hoonde de ex-KNIL soldaten en onder terreur der guerilla's durfden verkopers op de passers hen geen voedsel te verkopen. De ex-KNIL militairen verdroegen veel. Daardoor werden guerilla's en APRIS militairen steeds brutaler. Een Timorese luitenant van de APRIS, die vroeger tot het KNIL behoord had en die dus als overloper werd beschouwd, waagde zich in de verboden veiligheidszone. Hij werd prompt dood geschoten. Dit verhoogde de gespannen verhouding.

Waarschijnlijk hebben ook de guerilla's van Kahar Moezakar deelgenomen aan het uitlokken van incidenten. Het was immers in zijn belang dat de strijd ontbranden zou tussen de beide elkander vijandige groepen, waarbij de APRIS stellig zeer zware verliezen zou lijden en Kahar's positie versterkt zou worden.

Zich sterk voelende door een enorme overmacht werden zeer zware aanvallen op de Ambonnezen gedaan, die ditmaal echter geen defensieve houding aannamen zoals in Mei l.l., doch felle tegenaanvallen deden. Die tegenaanvallen hadden plaats op bevel van een

door de Ambonnezen gekozen comité van actie. Na 26 Juli gehoorzaamden zij de Nederlandse officieren nog alleen in administratieve en huishoudelijke zaken.

Ongeveer drie en een halve dag hebben de gevechten geduurd. Reeds op de 2e dag begon het beschieten van de kampementen door een Mitchell bommenwerper en door de Radjawali. *Daaruit bleek afdoende dat er geen sprake was van optreden van guerilla's, maar dat men te maken had met een vooraf beraamde aanval van Djakarta, die ten doel had het ex-KNIL te liquideren.* Daarom was de RIS dan ook in het geheel niet gesteld op inmenging van UNCI-waarnemers en beweerde men dat het Makasser-incident een interne aangelegenheid was.

Door het inzetten van zijn lucht- en zeestrijdkrachten heeft de republiek zich volgens het volkenrecht schuldig gemaakt aan een oorlogshandeling tegen het Koninkrijk. Vandaar ook het scherpe protest van de overste Tyman hiertegen, die mede in verband hiermede kort daarop werd gearresteerd.

De RIS is er nu in geslaagd de voor de overheersing van Djakarta gevaarlijkste machtsgroep op Zuid-Celebes te liquideren, en men heeft de Ambonnezen verspreid over verschillende plaatsen op Java. Ontwapend als zij zijn heeft men deze tot het laatste toe gezagsgetrouwe Ambonnezen overgeleverd op genade en ongenade aan de Republiek. *Niet scherp genoeg kan men dat veroordelen.*

Maar daarmede is de strijd van de Ambonnezen van het KNIL zeker niet afgelopen. Ruim 700 Ambonnezen op Oost-Borneo, ongeveer 1000 man op Tjililitan bij Batavia, ruim 2.000 man gelegerd te Bandoeng, Batoedjadjar en Tjimahi en ten slotte enkele honderden Ambonnezen te Malang, andere plaatsen op Java, te Pontianak, en elders, weigeren in opdracht van radio Ambon hun wapens af te geven. Bij sommige onderdelen zijn helemaal geen Nederlandse officieren meer. Bij anderen bevinden zich nog enkele officieren. Maar overal beslissen de zelf verkozen comité's over de operationele handelingen, die eventueel zullen moeten worden ondernomen, geheel los van de Nederlandse officieren.

Al deze mannen eisen, dat men hen met hun gezinnen naar hun land terug zendt. Tijdens een audientie op 9 Juli i.l. bij de Legercommandant drongen zij met grote nadruk aan op het nakomen der RTC-overeenkomst en deden zij het verzoek om hun belangen te mogen bepleiten bij H.M. de Koningin.

De regering besloot daarna op advies van de Legercommandant het verzoek om in audientie te mogen worden ontvangen bij de Koningin, in te willigen. Zo kreeg een delegatie van Ambonnezen toestemming om naar Nederland te vertrekken. Maar de RIS saboteerde op alle mogelijke manieren hun vertrek, zodat zij pas op 10 Augustus in Nederland arriveerden.

De spanning onder de Ambonnezen is thans zo groot, dat ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid, dat zij Batavia

en Bandoeng zullen aflopen en zich niet alleen tegen de RIS zullen keren, maar dat zij ook die Europeanen, die zij verantwoordelijk achten voor dit alles, niet zullen ontzien. Want men moet niet vergeten, dat deze mannen met hun gezinnen met de rug tegen de muur staan, daar de RIS evenals op Makasser alles in het werk zal stellen om hen allen te elimineren.

Intussen is de Nederlandse Regering door vast te houden aan de fictie van de Nederlands-Indonesische Unie, tussen de "devil and the deep sea" gekomen. Er zijn op Makasser 5500 Europeanen, die bij de beschieting van uit zee en uit de lucht groot gevaar liepen. Het zenden van de Kortenaer, was dan ook stellig noodzakelijk, teneinde eventueel aan de Radjawali het zwijgen op te kunnen leggen. De RIS heeft tegen het zenden van de Kortenaer natuurlijk krachtig geprotesteerd en alles gedaan om ons te beschuldigen van onrechtmatig ingrijpen in de interne aangelegenheden van de RIS teneinde bij voorbaat onze internationale positie in het conflict te verzwakken. *En de Nederlandse Regering heeft voor de zoveelste maal bakzeil gehaald.* Intussen is er voor Haar een onplezierige situatie ontstaan, doordat de republiek der Zuid-Molukken met de RIS in oorlog is. Overbrenging naar Ambon van gewapende Ambonnezen zou onder deze omstandigheden een versterking van de strijdmacht aldaar betekenen en de RIS verzet zich hier tegen. Het overbrengen van deze militairen met hun vrouwen en kinderen tezamen 14 à 15.000 personen naar Ambon zou bovendien in convooi moeten geschieden, om beschieting door korvetten van de RIS te voorkomen. Als represaille van RIS-zijde zouden dan excessen tegen Europeanen gepleegd door de bekende „onverantwoordelijke elementen", internering of andere maatregelen niet denkbeeldig zijn.

Maar omgekeerd loopt men de kans, dat de Ambonnezen, die terecht de eis stellen, dat gedane toezeggingen ter RTC dienen te worden nagekomen, tot excessen over gaan en ook de UNCI niet zullen ontzien. Want bij de teruggave van de Nederlandse vlag aan de kolonel Schotborg, hebben zij duidelijk te kennen gegeven, dat Nederland door de Uinci en Amerika gedwongen is geweest om de soevereiniteit over te dragen.

Voor die excessen zal dan de Uinci natuurlijk de Nederlandse regering aansprakelijk stellen, omdat de Ambonnezen om administratieve redenen voorlopig bij de KL zijn ingedeeld..... totdat ook het hele KL verdwenen is. *Dan zullen de Ambonnezen vanzelf verplicht zijn om hun lot in eigen hand te nemen en voor hun leven en, dat dat hun gezinnen, vechten.*

Men moet niet denken, dat de Ambonnezen in Nederland gekomen zijn met de bedoeling om met de vuist op tafel te slaan. Het tegendeel is waar. Want tot hoofd van de delegatie hebben zij de Ambonnesse veldprediker Sahetapi benoemd. Zij zullen een open oog hebben voor de impasse waarin de Nederlandse Regering zich zelf gewerkt heeft door vast te houden aan de fictie van de Nederlands-

Indonesische Unie. Die fictie kan zij echter niet prijs geven, zonder te erkennen, dat haar Indonesische politiek op een volledig échec is uitgelopen, iets wat haar aftreden zou impliceren.

Er is misschien nog één uitweg. In de eerste plaats dienen wij het goed recht te erkennen van de Ambonnezen op terugzending naar Ambon en de vrije uitoefening van het Zelfbeschikkingsrecht. Wij dienen daarom de zaak voor de Veiligheidsraad te brengen en van dien Raad te eisen, dat zij ingrijpt en zorgt, dat de overeenkomsten ter RTC stipt worden nagekomen. Weigert de Raad dit te doen, dan blijft hij ook verder verantwoordelijk voor de eventuele excessen, die daaruit voort kunnen vloeien tegen Europeanen in Indonesië, hieronder begrepen alle leden van de UNCI. *Nederland kan daar dan niet aansprakelijk meer voor worden gesteld, daar deze troepen na de opheffing van het KNIL het gezag van de Nederlandse officieren niet meer erkennen bij het uitvoeren van militaire operaties.* Mocht dan de strijd op Java ontbranden, dan zal de Veiligheidsraad wel gedwongen zijn om in te grijpen.

Het is kort dag. Het tijdstip waarop de laatste KL-militair zal zijn verdwenen, nadert snel. Een beslissing wordt voor de Ambonnezen dringender dan ooit. *En er is waarlijk toch wel enige reden voor de Nederlandse Regering om voor de belangen op te komen van een volk, dat ons door de eeuwen trouw is geweest.*

Woensdag, 23 Augustus 1950.

Naschrift. Bij het ter perse gaan van dit nummer werd bekend, dat het door Aneta verspreide bericht, dat de Ambonnezen zich bij hun vertrek van Makassar hebben laten ontwapenen, niet juist is. Zoals bekend is, is Aneta thans door de propaganda-dienst van de RIS ingekapseld en doet men verstandig de door dat persbureau verspreide berichten kritisch te bekijken. Voor hen, die van de plaatselijke situatie in Zuid Celebes op de hoogte zijn, moeten enkele zinsneden uit het Aneta bericht over de gebeurtenissen van Makassar, apocrief hebben geklonken.

Er moet intussen een reden zijn geweest, waarom Aneta dit bericht de wereld in heeft gezonden. De bedoeling, die men met de verspreiding van het valse bericht zou hebben gehad, zou gezocht moeten worden in de poging om zowel de Ambonense delegatie in Nederland als de geïsoleerde groepen Ambonnezen in Indonesië te misleiden en te ontmoedigen.

Zou dit bericht juist zijn, wat gezien de bron waaruit het afkomstig is zeer waarschijnlijk moet worden geacht, dan vraagt men zich af, of de Nederlandse Regering hier dan niet van op de hoogte is geweest? En wat moet de Ambonense delegatie dan van dit alles denken. Is de secretaris-generaal Fockema Andreae, [redacted] hiervan op de hoogte?

Hoe het ook zij, men kan moeilijk verwachten, dat indien het bericht juist blijkt te zijn, dat het toch al ernstig geschokte vertrouwen van de Ambonnezen in de woorden en de beloften van de Nederlandse Regering, hierdoor hersteld zal worden.